

T. C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
DİNLER TARİHİ BİLİM DALI

İLAHİ DİNLERDE MUCİZE

(Yüksek Lisans Tezi)

DANIŞMAN

Doç. Dr. İskender OYMAK

HAZIRLAYAN

Gülistan BALCI

Elazığ - 2006

T. C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
DİNLER TARİHİ BİLİM DALI

İLAHİ DİNLERDE MUCİZE

Yüksek Lisans Tezi

Bu tez/...../2006 tarihinde aşağıda adı geçen jüri tarafında oy birliği / oy çokluğu ile kabul / red edilmiştir.

Başkan

Üye

Üye

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../.../.... tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İLAHİ DİNLERDE MUCİZE

Gülistan BALCI

Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı

Dinler Tarihi Bilim Dalı

2006, Sayfa: XII+123

Peygamberlerin tanınıp bilinmesi, emir yasaklarının geçerlilik kazanması ve insanların dinen sorumlu tutulabilmesi için mucizelerin gerekli olduğu genel olarak kabul gören bir kanaattir. Nitekim bütün toplumlar, peygamber olarak gönderilmiş kimselerden mucize talep etmişlerdir. Biz bu çalışmamızda Yahudi, Hıristiyan ve İslam peygamberlerinin göstermiş oldukları mucizeleri tespit ederek açıklamaya çalıştık.

Anahtar kelimeler: Peygamber, Mucize, Yahudilik, Hıristiyanlık, İslam.

SUMMARY

Master Thesis

MIRACLE IN DIVINE RELIGIONS

Gülistan BALCI

The University of Firat

Social Sciences Institute

The Department of Philosophy And Religion Studies

The History of Religions Department

2006, Page: XII+123

It is generally accepted that the miracles are necessary for the prophets to be identified and known, the commandments and the restrictions to be practiced and the people to be held responsible. Therefore, every society has asked for miracles from the ones that have been sent to them as prophets. In this study, we have aimed to explain the miracles that have been showed by the prophets of Judaism, Christianity, Islam religions.

Key Words: Prophet, Miracle, Judaism, Christianity, Islam.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖNSÖZ	IX
METOT VE KAYNAKLAR.....	X
KISALTMALAR	XI
GİRİŞ	1
MUCİZE	1
A- KURAN VE HADİS’TE MUCİZE KAVRAMININ KULLANILIŞI	2
B. KUTSAL KİTAP’TA MUCİZE KAVRAMININ KULLANILIŞI	5
C- MUCİZE’NİN ÖZELLİKLERİ	6
1- İlahi Bir Fiil Olmalıdır	6
2- Harikulade Bir Olay Olmalıdır	7
3- Nübüvvet İddiası ve Meydan Okuma İle Birlikte Ortaya Çıkmalıdır	8
4- İddiaya Uygun Olarak Ortaya Çıkmalıdır	9
5- Peygamber’in Elinde Meydana Gelmelidir	9
6- Peygamber’i Yalanlamamalıdır	9
D- MUCİZE ÇEŞİTLERİ	10
1-Şekil Açısından Mucizeler	10
2- Amacı Açısından.....	11
F- MUCİZE’NİN NÜBÜVVET’E DELİL OLMASI	14

I. BÖLÜM

YAHUDİLİK’TE MUCİZE

A- HZ. MUSA VE MUCİZELERİ	17
1- Asa ve El Mucizesi	18

2- Firavun Ve Kavmine Hayvanları Musallat Etmesi	20
a- Kurbağa Belası	20
b- At Sineği Belası	21
c- Çekirge ve Haşerat Belası	21
d- Hayvanların Ölümü	22
3- Karanlık ve Dolu Belası	22
4- Irmağın Kana Bulanması.....	23
5- Kızıldeniz'in İkiye Ayrılması	24
6- Acı Suyun Tatlanması Ve Kayadan Su Çıkması	25
7- Gökten Kudret Helvası Ve Bildircin Yağması.....	26
B- HZ. HARUN VE MUCİZELERİ	29
1- Sivrisinek Belası	29
2- Değneğin Yılan Olması.....	30
C- YUŞA B. NUN VE MUCİZELERİ	30
1-Irmağın Sularının Durdurulması.....	30
2- Amorluların Yenilgiye Uğratılması	30
D- HZ. DAVUT VE MUCİZELERİ	31
1- Filistliler'in Yenilgiye Uğratılması	31
E- HZ. SÜLEYMAN VE MUCİZELERİ	32
1- Kuşlar İle Konuşması.....	32
2- Rüzgar'ın Emrinde Olması	33
3- Karıncalar İle Konuşması.....	33
F- HZ. İLYAS VE MUCİZELERİ.....	34
1- Yiyeceklerin Bereketlenmesi Ve Ölülerin Diriltilmesi.....	34
2- Şeria Irmağı Sularının İkiye Ayrılması.....	35

G- HZ. ELYESA VE MUCİZELERİ	35
1- Irmak Sularının İkiye Ayrılması	36
2- Suların Temizlenmesi	36
3- Yiyeceklerin Bereketlenmesi	36
4- Hastaların İyileştirilmesi	37
5- Balta Demirinin Su Yüzüne Çıkması.....	37

II. BÖLÜM

HİRİSTİYANLIKTA MUCİZE

A- HZ. İSA VE MUCİZELERİ	40
1- Gökten Sofra İndirmesi	44
2- Hastalıkları Tedavi Etmesi	45
a- Kanamalı Bir Hastanın İyileştirilmesi.....	45
b- Cüzamlı Hastanın İyileştirilmesi.....	45
c- Ateşli Hastalığın Tedavi Edilmesi	46
d- Felçli Hastanın İyileştirilmesi.....	46
e- Eli Sakat Bir Kimsenin İyileştirilmesi	46
f- Sağır Bir Kimsenin İyileştirilmesi	47
g- Beli Bükük Bir Kadının İyileştirilmesi.....	47
h- Celileli Memurun Oğlunun İyileştirilmesi	47
ı- Havuzdaki Kötürümün İyileştirilmesi.....	48
3- Cinlileri İyileştirmesi	48
4- Fırtına'nın Dindirilmesi	49
5- Ölülere Diriltmesi.....	49
a- Havra Yöneticisinin Kızını Diriltmesi	50
b- Dul Bir Kadının Oğlunu Diriltmesi	50

c- Azer (Lazar)'ın Diriltilmesi	50
d- Hz. Nuh'un Oğlu Sam'ı Diriltmesi	51
5- Doğuştan Kr Olan Kimsenin Gözlerinin Açılması	52
6- Az Bir Besin İle Binlerce Kişinin Doyurulması	52
a- Beş Ekmek ve İki balık İle Beş Bin Kişinin Doyurulması	55
b- Yedi Ekmek ve Birkaç Balık İle Dört Bin Kişinin Doyurulması	53
7- Suyun şaraba evrilmesi.....	53
8- Su zerinde Yürümesi	53
9- İncir Ağacının Kuruması.....	54
10- Kafatasını Konuşturması	54
11- Denizden Tonlarca Balık ıkması	55
12- Gayb'dan Haber Vermesi	56
a- Evde Gizlenen ocukların Domuza evrilmesi	56
b- Para alan Hırsızın Bulunması	56
B- PETRUS'UN MUCİZELERİ	62
1 – Hastaları İyileştirmesi	62
2 – Gizlenenlerden Haber Vermesi	63
3- Ölünün Dirilmesi	64
4- Petrus'un Hapisten Kurtuluşu	64
C- PAVLUS'UN MUCİZELERİ	64
1- Büyücünün Gözlerinin Kr Olması.....	65
2- Hastaların Tedavi Edilmesi	65
3- Ölüleri Diriltmesi.....	66
4- Pavlus'un Hapisten Kurtulması.....	67

III. BÖLÜM

İSLAMİYET’TE MUCİZE (HZ. MUHAMMED VE MUCİZELERİ)

A- KURAN-I KERİM.....	74
B- İSRA VE MİRAC	80
C- AY’IN YARILMASI (ŞAKK-I KAMER).....	83
D- MELEKLERİN YARDIMI İLE GERÇEKLEŞEN MUCİZELER.....	85
1- Bedir Savaşında Meleklerin Yardımı.....	86
2- Uhud Savaşı Sırasında Meleklerin Yardımı	89
E- GAYBDEN HABER VERMESİ.....	91
1- Rumların Galib Geleceğini Bildirmesi	91
2- Kureyş Müşriklerinin Yenilgiye Uğrayacaklarını Bildirmesi.....	92
3- Mekke’nin Fethedileceğini Bildirmesi.....	92
4- Hayber Kalesinin Fethinin Bildirilmesi.....	93
F- TABİAT İLE İLGİLİ MUCİZELER.....	94
1- Hurma Dalının Yanına Gelmesi.....	94
2- Ağacın Konuşması	95
3- Ağaçların ve Taşların Selam Vermesi	95
4- Hurma Kötülüğünün İnlemesi	95
5- Meyvesiz Hurma Ağacının Meyve Vermesi.....	96
6- Dağın Konuşması.....	96
7- Putun Konuşması.....	97
G- HAYVANLAR İLE İLGİLİ MUCİZELER	97
1- Örümceklerin Ağ Örmesi	97
2- Ceylanın Konuşması.....	99
3- Kuzunun Süt Vermesi	99

4- Devenin Konuşması.....	100
H- YİYECEKLER İLE İLGİLİ MUCİZELER	100
1- Hurmaların Çoğalması	100
2- Koyun Etinin Zehirli Olduğunu Haber Vermesi.....	101
3- Gökten Sofra İndirilmesi	101
4- Az Yemek İle Birçok Kimsenin Doyması	101
5- Süt ve Suyun Bereketlenmesi	102
I- HASTALARI TEDAVİ ETMESİ.....	102
1- Yatalak Bir Çocuğun İyileştirilmesi	103
2- Gözleri Görmeyen Kimsenin Gözlerinin Açılması.....	103
3- Dilsiz Bir Çocuğun Konuşturulması.....	103
4- Kesilen Kolun Yapışması	104
5- Çıkan Gözü Yerine Koyması.....	104
6- Cinli Çocuğun İyileştirilmesi.....	105
J. ÖLÜLERİ DİRİLTMESİ.....	105
1- Ölmüş Kız Çocuğunun Diriltilmesi.....	105
2- Yahudi Alim Yusuf İbn Kab'ın Diriltilmesi	106
3- Kesilen Koyunun Tekrar Eski Haline Dönmesi	107
K- PEYGAMBERİN TOPUK VE PARMAKLARINDAN SU FIŞKIRMASI.....	107
M- MEŞHUR PEHLİVAN RÜKANE'NİN MAĞLUB EDİLMESİ.....	108
SONUÇ	111
BİBLİYOGRAFYA	116

ÖNSÖZ

Allah-u Teala, insanlık tarihi boyunca, emir ve yasaklarını insanlara ulaştırmak amacıyla peygamberler göndermiştir. Allah tarafından gönderilen peygamberlerin hepsinin amacı aynıdır. Bir sonraki peygamber, bir öncekini tasdik etmiş ancak, önceki peygambere ve getirmiş olduğu dine inanan kimseler, sonra gelen peygamberi kabul etme konusunda tereddütler yaşamışlardır. Ayrıca peygamberlik iddiasında bulunan kimselerin hak peygamberler olup olmadığını anlamak için, kavimleri onlardan doğruluklarına delil olması amacıyla mucizeler talep etmişlerdir. Hak din peygamberleri de Allah-u Teala'nın izni ile çeşitli mucizeler sergilemişler ve bunu doğruluklarına delil göstermişlerdir. Bu çalışmamızda, ilahi din peygamberlerinin göstermiş oldukları mucizeleri tespit etmeye çalıştık.

Çalışmamız, giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde mucize kavramı üzerinde durduk. Mucize kavramına yüklenen anlamları Kur'an, Tevrat ve İncil açısından değerlendirdik. Birinci bölüm de Yahudilikte mucize, Hz. Musa'nın göstermiş olduğu mucizeler ve Yahudi peygamberlerinin mucizeleri hakkında bilgi verdik. İkinci bölümde ise, Hıristiyanlıkta mucize, Hz. İsa'nın ve Hıristiyan azizlerin göstermiş olduğu mucizeleri sınıflandırarak incelemeye çalıştık. Üçüncü bölümde de, İslamiyet'te mucize ve Hz. Muhammed'in sergilediği mucizeleri özellikleri ile tespit etme yoluna gittik.

Çalışmanın her safhasında yardımlarını esirgemeyen Hocam Doç. Dr. İskender OYMAK'A teşekkürü bir borç bilirim.

Elazığ-2006

Gülistan BALCI

METOT VE KAYNAKLAR

İlahi dinlerde mucize adlı çalışmamızda, öncelikle mucizenin sözlük ve terim anlamlarını araştırarak, daha sonra mucizeyi konu alan kaynakları taradık. Peygamberlerin mucizelerini, Kutsal Kitaplar olan Tevrat , İncil ve Kuran-ı Kerim'den tespit ederek ayetleri çıkardık. Ayrıca diğer literatürü tarayarak mucize ile ilgili kaynakları tespit ettik. Konu ile alakalı tüm kavramları (mucize, tevhid, nübüvvet vs.) esas alarak bunlarla ilgili ansiklopedi, kitap, dergi gibi dokümanları taradık. Çeşitli kaynaklardaki mucize konularının yanı sıra, doğrudan mucize konusuna tahsis edilmiş olan eserleri tespit ettik ve bunlar başlıca başvuru kaynaklarımızı oluşturmuştur. Tezimize konu olan üç ilahi din ile ilgili topladığımız bilgileri Dinler Tarihinin fenomenolojik ve karşılaştırma metotlarını kullanarak metin haline getirdik.

Konuyu incelerken, temel kaynak niteliğindeki **Tevrat**'tan, Hz. Musa, Hz.Harun, Hz. Davud, Hz. İlyas, Hz. Yuşa, Hz. Elyesa ve Hz. Süleyman'ın mucizeleri inceleyerek Kuran-ı Kerim ve diğer yazılı kaynaklarla genişlettik. **İncil**'den, Hz. İsa'nın göstermiş olduğu mucizeleri çıkararak, Kuran-ı Kerim ve diğer kaynak eserlerle karşılaştırdık. Ayrıca Petrus ve Pavlus'un mucizelerini de İncil'den tespit ederek açıkladık. **Kuran-ı Kerim**'den de Hz. Muhammed'in mucizelerini inceledik. Ayetlerde ulaştığımız bilgileri tefsir, hadis ve diğer kaynak eserlerle genişleterek açıklama yoluna gittik.

Çalışmamızda kullandığımız temel kaynaklardan bazıları şunlardır: **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**'nden ilgili maddeleri tarayarak konumuza ışık tutacak şekilde kullandık. **Sahih-i Buhari Muhtasar-ı Tecrid -i Sarih Terceme ve Şerhi** ve Elmalı'nın, **Hak Dini Kur'an Dili**, Namık Yazıcı, **Peygamberimizin Mucizeleri**, İstanbul 1987; Salih Sabri Yavuz, **İslam düşüncesinde Nübüvvet**, İstanbul; Osman Karadeniz, **İlim ve Din Açısından Mucize**, İstanbul 1999; Günay Tümer, **Hıristiyanlıkta ve İslam da Hz. Meryem**, Ankara 1997. Ömer Öngüt, **Hz. Kur'an'da Yahudilerin Hıristiyanların ve Münafıkların İç Yüzü**, İstanbul 2000. Halil İbrahim Bulut, **Mucize ve Peygamber** , İstanbul 2002.

Kullandığımız diğer kaynaklara bibliyografya da geniş bir şekilde yer verilmiştir.

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
a.g.m.	: Adı Geçen Makale
a.g.md.	: Adı Geçen Madde
AÜİFD	: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
CÜİFD	: Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Çev.	: Çeviren
ÇÜİFD	: Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
DEÜİFD	: Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
EÜİFD	: Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
FÜİFD	: Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
H.	: Hicri
Hz.	: Hazreti
M.	: Miladi
M.Ö.	: Milattan Önce
M.S.	: Milattan Sonra
MÜİFD	: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
OMÜİFD	: Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
s.a.v.	: Sallallahu Aleyhi Vessellem
SÜİFD	: Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
SÜİFD	: Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
TDVİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
tsz	: Tarihsiz
UÜİFD	: Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
vd.	: Ve Diğerleri

GİRİŞ

MUCİZE

Mucize Arapça bir kelime olup, sözlükte güç yetirememek, öne geçmek, engel olmak, aciz bırakmak gibi anlamlara gelir. İcaz kökünden türetilmiş bir isim olan kelime, lafza mübalağa anlamı katmak amacıyla “mu’ciz” lafzının sonuna “ta” harfinin eklenmesiyle “mucize” şeklini almış ve “asla güç yetirtmeyen, kesinlikle aciz bırakan” anlamını kazanmıştır.¹ Aciz bırakmak meydan okuyana has bir özelliktir. Ancak bir şeyi sebebine nispet etme açısından mecazen kendisiyle meydan okunan şeye isnat edilerek bir işe isim olmuştur. Mucize, aczi yaratan manasında kullanıldığı için aslında Allah’tan başka hiç kimseye ithaf edilemez. Çünkü kudret veren ve aciz bırakan sadece Allah olduğu gibi, mucize karşısında insanları aciz bırakan da yine O’dur.²

Terim olarak mu’cize ise, peygamberlik iddiasında bulunan kimsenin, bunu kabul etmeyen inkârcılara karşı, elinde ortaya çıkan ve eşyanın alışılmış kurallarına aykırı olarak meydana gelen, muarızlarını benzerini meydana getirmekten aciz bırakan ve nübüvvet iddiasını doğrulayıcı bir özellikte olan fiil veya durumdur.³

İlahi dinlerin temelinde nübüvvet müessesesi vardır. İlahi emir ve yasakların insanlığa ulaştırılması ancak bu şekilde mümkün olabilir. İnsanlık tarihine bakıldığında, peygamberler zümresi diye bilinen seçkin bir topluluğun varlığı dikkat çekmektedir. Tarihin farklı zaman ve mekanlarında Allah’ın emir ve nehiyelerini, insanlara açıklamakla görevli olduklarını bildiren peygamberler varolmuştur. Ancak burada önemli bir problem ortaya çıkmıştır ki o da Allah’ın Resulü olduğunu iddia eden bir kimsenin doğru sözlü olduğunun nasıl anlaşılacağı hususudur. Nübüvvet toplumdaki insanların tecrübe edebilecekleri bir hadise olmadığından, ispat edilebilmesi için akılla veya duyu organları vasıtasıyla idrak edilebilecek bir takım delillere ihtiyaç duyulmuştur. Gerçek peygamber ile yalancı peygamberi ayırt etmeye yarayan bir kriter ihtiyacı vardır. Bu durumda ya peygamberlik iddiasında bulunan şahıs diğer insanların hiçbirisinde bulunmayan ve bulunma imkânı olmayan farklı bir özelliğe sahip olmalıdır. Ya da getirdiği mesajın bir insan tarafından meydana getirilmesi imkansız olmalıdır. Bu

¹ Adil Bebek, “*Kelam Literatürü Işığında Mucize ve Hz. Muhammed’e Nisbet Edilen Hissi Mucizelerin Değerlendirilmesi*”, **MÜİFD**, İstanbul, S.18, s.121.

² Osman Karadeniz, **İlim ve Din Açısından Mucize**, İstanbul 1999 s.22.

³ Halil İbrahim Bulut, “*Harikulade Olması Açısından Keramet ve Mucize İle İlişkisi*” **SÜİFD**, Konya, S.3, s.346.

noktada Allah-u Teala, elçilerine verdiği güç, yani mucize vasıtası ile doğru sözlü olduklarını kanıtlamaya çalışmışlardır.⁴

A- KURAN VE HADİS’TE MUCİZE KAVRAMI

Peygamberlerin elinde ortaya çıkan harikulade olaylara genellikle “mucize” adı verilmektedir. Ancak daha önce ifade edildiği üzere bu isim başkalarını acze düşürmesi sebebiyle mecaz olarak verilmiştir.⁵ Kuran-ı Kerim’de mucize kelimesi yer almamakla birlikte “acz” kökünden fiil ve sıfat kalıpları “aciz kalmak, güçsüz bırakmak, Allah’ın ayetlerini yalanlamak amacıyla yarışmak” manalarında birçok ayette kullanılmıştır.⁶ Bunlar genel olarak peygamberlerin Allah tarafından gönderilmiş elçiler olduklarını kanıtlayan alâmet ve işaretler anlamına gelmektedir⁷. Kuran’da mucize terimine benzer anlamda kullanılan tabirler şunlardır:

1. Ayet: Sözlükte bir şeyin, bir amacın varlığını gösteren alamet anlamına gelen ayet kelimesi açık bir alâmet, delil, nişan, işaret, ibret gibi anlamlara gelmektedir⁸. Ayette “Ben size Rabbiniz den bir ayet (mucize) getirdim”⁹ buyurulmaktadır. Kuran-ı Kerim’de peygamberlerin Allah tarafından gönderilmiş gerçek elçiler olduğunu kanıtlayan harikulade olaylar çoğu kez ayet, kelimesi ile ifade edilmiştir. Hz. Musa’nın asâsı ile parıltılı eli¹⁰, Hz. İsa’nın göstermiş olduğu olağanüstü hadiseler (Al-i İmran 3/49-50) ve Allah’ın varlığına, birliğine, kudretine, peygamberlerin davalarını doğruluğuna işaret eden delil ve mucize anlamlarında kullanılmıştır. Hz. Peygamber’e inkarcılar “Bize bir ayet (mucize) getirmeli değilmiydi” (Bakara 2/118), “Sen de bizim gibi bir insansın. Eğer doğru söyleyenlerden isen bize bir ayet (mucize) getir” (Şuara 26/154) diyerek mucize taleplerini dile getirmişlerdir. İnkârcıların mucize talepleri genellikle bu kelime ile anlatılmıştır.¹¹

Ayet kelimesi Kuran da olduğu gibi Hz. Muhammed’in hadislerinde de mucize anlamında kullanılmıştır. Hz. Peygamber “Her Peygamber’e kitleleri etkileyip, iman

⁴ Halil İbrahim Bulut, “Mucize’nin İmkan ve Delaleti Konusunda İleri Sürülen, İtirazlar” **SÜİFD**, Konya, S.4, s.173,174 ; Turan Dursun, “Mucize” Maddesi, **Kuran Ansiklopedisi**, İstanbul 1994, C.8, s.283.

⁵ Osman Karadeniz, a.g.e., s.28.

⁶ Halil İbrahim Bulut, “Mucize” **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, İstanbul 2005, C.XXX, s.350.

⁷ Abdullah Aydemir, “Vahye Yapılan İtirazlar” **DEÜİFD**, S.6, s.96.

⁸ Osman Karadeniz, a.g.e., s.29.

⁹ Al-i İmran, 3/ 49 ; A’rafa, 7/7 ; Ta-ha, 20/22

¹⁰ A’raf, 7/106 – 108 ; Şuara, 26/32 ; Hud, 11/96-97 ; Naml, 27/12 ; Ta-ha, 20/22.

¹¹ Bakara, 2/61 -64 ; En’am, 6/4 , 25 -27 , 109 ; A’raf, 7/103 ; İsra ,17/59 ; Zuhuf, 43/46 ; Kasas, 28/35-36 ; Kamer, 54/42.

etmelerine vesile olan mucizeler verilmiştir. Bana verilen mucize (ayet) ise Allah'ın gönderdiği vahiyden ibarettir” derken mucize’yi ayet kelimesi ile ifade etmiştir.¹² Enes b. Malik’in rivayetinde “Bir gün Mekke ahalisi Hz. Muhammed’den kendilerine bir ayet (mucize) göstermesini istediler. Hz. Muhammed onlara Ay’ın ikiye parçalanması mucizesini gösterdi.”¹³ Burada, mucizenin ayet kelimesi ile ifade edildiği görülmüştür. Ay’ın yarılması ile ilgili rivayetlerde de çoğunlukla bu olay ayet kelimesiyle anlatılmıştır.

2. Beyyine: Beyyine, ayrılmak, uzaklaşmak ve ayırmak, uzaklaştırmak manalarındaki “byn” veya açık seçik olmak, açık seçik hale getirmek anlamındaki “beyan” kökünden gelerek apaçık delil, hüccet ve kesin belge anlamlarındadır. Beyyine, delaleti açık ve seçik olan delil ve şahit anlamlarına gelir. Peygamberlik iddiasında bulunan bir kimsenin davasını açık bir şekilde ispat eden şahide, sağlam delile ve mucize’ye beyyine denilmiştir.¹⁴ Mucize zaten belli özellikleri taşıdığından açık ve seçiktir. Peygamber’in doğruluğuna delil olması bakımından da açıktır. Bu nedenle ona beyyine denmiştir. Kuran-ı Kerim’in bir çok ayetin de beyyine (çoğulu beyyinât) kelimesi mucizeyi ifade etmektedir.¹⁵ Kuran’da, “size Rabbinizden açık bir beyyine geldi” (A’raf 7/73) şeklinde peygamberlerin kıssaları anlatılırken, onların kavimlerine beyyinât (mucizeler) getirdikleri anlatılmıştır. Bu kıssalar içerisinde ismi en çok zikredilen peygamber ise Hz. Musa’dır.¹⁶ “Yemin olsun ki biz Musa’ya açık açık dokuz mucize verdik” (İsra 17/101). Ayrıca Hz. Musa, Firavun ve kavmine mucizeler getirdiğini açıklarken bunu “beyyinât” kelimesi ile ifade etmiştir.¹⁷ Hz. İsa’ya verilmiş olan mucizelerden de beyyine ve beyyinât diye bahsedilenler vardır.¹⁸

3- Burhan: Arapça’da, hiçbir kapalılığı olmayan apaçık söz ve apaçık bir durum anlamına gelen burhan kelimesi Kuran-ı Kerim’de “hak ile batılı birbirinden ayıran kesin delil” anlamına gelmektedir.¹⁹ Alemlere rahmet olarak gönderilen İslam peygamberi, Hz. Muhammed’e de burhan denilmiştir. Zira onun getirmiş olduğu Kuran apaçık bir delildir (Nisan 4/174). Hz. Musa’ya verilmiş olan asa ve el mucizesinden

¹² Halil İbrahim Bulut, **Mucize ve Peygamber**, İstanbul 2002, s.26.

¹³ İsmail Tekin, **İnsikaku’l Kamer Mucizesi**, Ankara 1970, s.31.

¹⁴ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.31.

¹⁵ Elmalılı M. Hamdi Yazır, **Hak Dini Kur’an Dili**, tsz, C.I, s.405.

¹⁶ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.32.

¹⁷ A’raf, 7/105 ; Ankebut, 29/39 ; Mü’min, 40/28 ; Kasas, 28/36.

¹⁸ Maide ,5/110 ; Bakara, 2/87, 253.

¹⁹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.33.

Kuran da “İşte bu iki mucize Firavun ve cemaatine Rabbinden iki burhandır” (Kasas 28/32) şeklinde açıklanmıştır. Bu mucizelerin Hz. Musa’nın doğruluğunu ispat etmede apaçık bir delil olduğu ve herhangi bir şüpheye yer bırakmayacak kesinlikte olduğuna dikkat çekilmek istenmiştir. Firavun ve kavmi kendi kültür yapıları dolayısıyla sihri çok iyi bildiklerinden, Hz. Musa’nın göstermiş olduğu bu asa ve el mucizesini sihir ile alakası olmadığını anlayabilecek durumda idiler. Hz. Musa’nın göstermiş olduğu bu mucize ile sihir birbirinden kesin olarak ayrı olduğu için bu iki mucizeye burhan denilmiştir.²⁰

4- Sultan: Delil, burhan, kuvvet, yetki burhan gibi manaları içeren Sultan kelimesi “üstün ve kudretli kılmak, başa bela etmek” anlamlarına da gelir.²¹ “Eğer Allah dileyseydi peygamberlerini dilediği kimselere musallat ederdi” (Nisa 4/90). Bunların yanı sıra Sultan Kelimesi Kuran ayetlerinin çoğunda da mucize anlamında kullanılmıştır. “Şanın hakkı için biz Musa’yı da mucizelerimiz ve açık hüccetimizle Firavun’a ve kavmine gönderdik. Ama onlar Firavun’un emrine uydular. Firavun’un işi ise doğru değildi.”²² Burada firavun ve kavmine iman etmeleri ve Hz. Musa’nın peygamberliğini kabul etmesi için gösterilmiş olan mucizeler sultan kelimesi ile ifade edilmiştir.

5- Hak: Kuran-ı Kerim’de birçok yerde geçen “hak” kelimesi çoğunlukla batılın zıddı olarak kullanılmıştır.²³ Çeşitli anlamları da içeren “hak” kelimesi az da olsa peygamberlerin doğruluklarını gösteren mucizeler anlamında kullanılmıştır.²⁴ Hz. Musa İsrail oğullarına tevhit dinini anlatırken çeşitli mucizeler göstermişti. Ancak onlar bunun sihir olduğunu söyleyerek onu yalanlamışlardı. Hz. Musa, onlara size hak geldiğinde hep böyle mi davranacaksınız demişti. Böyle söylerken göstermiş olduğu mucizeleri hak kelimesi ile açıklamıştı (Yunus 10/76-77).

b- Furkan: Furkan kelimesi sözlükte iki şeyin arasını ayırmak anlamına gelir. Kuran da; yardım, Kuran, Tevrat, Musa’ya verilen mucizeler gibi çeşitli anlamlarda kullanılmakla beraber genel olarak “hak ile batılı birbirinden ayırmak” şeklindeki anlamına uygun olarak mecazen kullanılmıştır. Ayrıca Furkan kelimesi mucize

²⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.33.

²¹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.35.

²² Hud, 11/96-97; bkz Nisa, 4/153; Mü’minun, 23/45; Mü’min, 40/23; Zariyat, 51/38.

²³ Bakara, 2/42; Maide,5/77; Nisa, 4/105.

²⁴ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.39.

anlamında da kullanılmıştır.²⁵ “Hatırlayın ki Musa’ya Tevrat’ı ve hakla batılı birbirinden ayıran Furkan’ı vermiştik ta ki doğru yolu bulasınız” (Bakara 2/53). Buradaki Furkan kelimesinin mucize anlamında kullanıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca hak ile batılı birbirinden ayıran, aydınlatıcı ve öğüt verici kesin delillere de mucize anlamında Furkan denilebileceği açıklanmıştır.²⁶

B. KİTAB-I MUKADDES’TE MUCİZE KAVRAMININ KULLANILIŞI

Kutsal Kitap’ta mucize, çeşitli kavramlarla ifade edilmektedir. Tevrat ve İncil’de mucize kavramları şu şekillerde ifade edilmektedir. Tevrat’ta mucize kavramı; “işaret”, “belirti” manasında kullanılmaktadır. Genellikle bir duaya uygun olarak ortaya çıkarılmış olup, Allah’ın merhametinin bir alameti şeklinde ortaya çıkmaktadır.²⁷ Tevrat’ta yer alan mu’cizeler “belirtiler” adı ile; Rab Musa’ya Firavunun yanına gitmesini, belirtilerini göstermesini emretmesi şeklinde (Çıkış 10/1) ifade edilmiştir. Deneme, şaşılmalı iş adı ile; “Rabbin sizi Mısır’dan çıkarmak için yaptığı büyük denemeleri, belirtileri şaşılmalı işleri ve kudretli elini gözlerinizle gördünüz” şeklinde (Yasanın Tekrarı 7/19) açıklanmıştır. Harika işler adı ile de; “Var mı senin gibisi ilahlar arasında Ya Rab senin gibi kutsallıkta görkemli, heybetiyle övgüye değer, harikalar yaratan var mı?” (Çıkış 15/11) şeklinde kullanılarak mucize oldukları vurgulanmıştır.

İncil’de mucizeler genel olarak; harikulade işler, alamet ve işaretler, yaratıcısının kudretini gösteren işler, olağanüstü ve şaşılacak işler gibi anlamlarda kullanılmıştır.²⁸ İncil’de yer alan ifadelerle göre başkâhinler ve din bilginler Hz. İsa’nın yapmış olduğu harikaları görünce sinirlenmişlerdi. Çünkü görmüş oldukları normal bir insanın başaramayacağı olağanüstü olaylar idi (Matta 21/15). Ayrıca İncil’de “Ya Rab! Biz senin adına peygamberlik etmedik mi, senin adına cinler kovmadık mı, senin adına bir çok mucize yapmadık mı? (Matta 7/22) şeklindeki ifadelerden mucize kavramının kullanıldığı anlaşılmaktadır. İncil’de yer alan mucizeler genel olarak bir müdahale değildir. Hz. İsa’nın gelmesi ile başlayan yeni bir hayata geçişin, yeni bir düzenin alametleri olarak telakki edilmektedir.²⁹

²⁵ H. İbrahim Bulut, a.g.e, s.42.

²⁶ Hamdi Yazır, a.g.e., C. V, s.454.

²⁷ Osman Karadeniz, a.g.e, s.31.

²⁸ Osman Karadeniz, a.g.e, s.32.

²⁹ Osman Karadeniz, a.g.e, s.32.

C- MUCİZE’NİN ÖZELLİKLERİ

Mucize, tabiat kanunlarının üzerinde, adetler üstü fevkalade harika bir olaydır. Harikulade bir tarzda meydana gelen bu olayın nübüvvet iddiasında bulunan bir kimsenin doğruluğuna delil olabilmesi için, bir takım özellikleri taşıması gerekir. Bu özellikler dikkate alındığı takdirde gerçek peygamber ile gerçek olmayan birbirinden ayrılabilir.³⁰ Belli özellikleri taşımadığı takdirde peygamberlik iddiasında bulunan kimseler, ortaya çıkan olağanüstü olayların kendilerini tasdik etmek için meydana geldiğini iddia edebilirler. Bu takdirde ise peygamberlik konusunda birçok ihtilaf söz konusu olurdu.³¹ Peygamber olduğunu iddia eden kimsenin bu iddiasının doğruluğunu tasdik etmek için Allah-u Teala, onun vasıtası ile insanların benzerini yapmaktan aciz kaldıkları olaylar meydana getirmiştir.³² Delil olarak sunulan bu olayların herhangi bir karışıklığa sebep olmaması için bir takım özelliklere sahip olması gerekir. Bunlar şu başlıklar altında ifade edilebilir,

1- İlahi Bir Fiil Olması

Allah’ın izni ve müdahalesi ile peygamberlerin elinde meydana gelen mucizelerin amacı peygamberlik iddiasında bulunan kimsenin bu iddiasında doğru olduğunu tasdik etmektedir.³³ Allah-u Teala’nın izni olmadıkça peygamberlerin mucize göstermeleri mümkün değildir (Mü’min 40/78). Mucizeler sadece Allah’ın izni ve kudretiyle peygamberlerin ellerinde meydana gelirler.³⁴ Peygamberler mucizelerin yaratılmasında sadece birer vasıtadırlar. Onların meydana gelmesinde doğrudan müdahaleleri söz konusu değildir. Mucizeler sadece Allah tarafından yaratılabilirler.³⁵

Peygamberliğin doğruluğuna delalet edebilmesi için mucizenin Allah tarafından ortaya konulması lazımdır. Kullanın gücü, mucize meydana getirmede söz konusu olamaz. Eğer peygamber dışındaki kimseler de mucizenin bir benzerini yapabiliyorlarsa, onun delil olma özelliği olamaz.³⁶ Nübüvvet davasında bulunan kimsenin iddiasını kanıtlamak üzere ortaya koyduğu delilin sadece ilahi güç ile gerçekleşebilecek bir fiil olması gerekir. Peygamberin, doğruluğunun delili şöyle bir olayın meydana gelmesidir dedikten sonra, insanların bir benzerini meydana

³⁰ Ali Arslan Aydın, “Mucize”, **Şamil İslam Ansiklopedisi**, C.IV, s.227.

³¹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.43.

³² A. Arslan Aydın, **a.g.m.**, s.227.

³³ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.44.

³⁴ Maide, 5/110; A’raf, 6/35; Hud, 11/33; Mülk, 67/26.

³⁵ St Thomas Aquinas, “Mucizeler”, (Çev: Halil İbrahim Bulut), **SÜİFD**, S.8, s.105.

³⁶ Osman Karadeniz, **a.g.e.**, s.37.

getirmekten aciz kalacakları bir fiil ortaya koyarsa bu durum iddia sahibinin Allah tarafından desteklendiğinin kanıtıdır.³⁷ Ancak bu aciz kalma, sadece o dönem için geçerli olmamalıdır. O an için insanların aciz kaldığı, daha sonra imkanlar ölçüsünde o mucizenin bir benzeri yapılabildiği takdirde, o olay mucize olamaz. Mucize olabilmesi için yapılmış olan fiilin bütün insanları kapsamak suretiyle, bütün zamanlarda bir benzerinin dahi yapılamaması gerekir.³⁸

2- Harikulade Bir Olay Olması

Mucizenin harikulade olması şartı, ilahi bir fiil olmasından sonra en önemli olanıdır.³⁹ Kainatta varolan her şeyin normal bir gidişatı vardır. Her şey belli bir kural dahilinde hareket eder. Bu nedenle tabiatta cereyan eden bütün hadiseler bir sebep-sonuç zinciri içerisinde meydana gelmektedir. İnsanın yaşaması, görmesi, yürümesi doğaldır. Ancak öldükten sonra dirilmesi, kör olduktan sonra görmesi, kol ve bacaklarına felç geldikten sonra yürümesi normal olayların seyrine uymamaktadır. Her cismin kendine mahsus bir özelliği ve tabiatı vardır. Ateş yakar, su söndürür, ağaç, taş ve hayvanlar konuşma özelliğine sahip değildir.⁴⁰ Peygamber olduğunu iddia eden bir kimse benim peygamberliğimin delili yarın güneşin doğmasıdır veya baharda çiçeklerin açmasıdır derse bu onun doğruluğuna delil olmaz ve mucize sayılmaz. Delil olarak gösterilen fiilin tabii süreçler içerisinde açıklanmasının imkansız olması gerekir. Zira tabiat olaylarından normal seyri içerisinde devam eden hadiseler mucize olarak gösterilemezler.⁴¹ Tabiat kanunlarına aykırı bir şekilde meydana gelen mucize, olağanüstü bir şekilde zuhur etmesinin yanında alışılmış bir şeyin alıkonması şeklinde de olabilir. Peygamberin, nübüvvetinin delili “sizin, oturduğunuz yerde kalmanız ve bir süre hiçbir şekilde hareket edememenizdir”. Şeklinde bir iddiada bulunması durumunda O’na inanmayanların yerlerinden kalkmak istedikleri halde, belirtilen süre içerisinde bunu gerçekleştiremezlerse, mucize gerçekleşmiş olur.⁴²

Peygamberlerin mucizeleri incelendiği takdirde bunların olağanüstü niteliklere sahip oldukları görülür. Hz. Musa’nın asa’sının yılan olması mucizesini yapmaya çalışan büyücülerin yaptıklarını Hz. Musa’nın yılanı yutmuştu. Bu durum karşısında bir

³⁷ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.44.

³⁸ Salih Sabri Yavuz, **İslam Düşüncesinde Nübüvvet**, tsz, s.177.

³⁹ S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s.177.

⁴⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.m.**, s.177.

⁴¹ Paul Tillich , “*Vahiy ve Mucize*”, (Çev: Mustafa Akçay) , **SÜİFD**, S.8, s.101.

⁴² H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.48.

daha deneyen olmamıştı. Hz. İsa'nın ölmüş kimseleri diriltmesi ve Hz. Muhammed'in mahşere kadar varlığını koruyacak olan Kuran-ı Kerim'i getirmesi olağanüstü özelliklere sahip olan mucizelerdir. Bu mucizelerin bir benzerleri ne o zaman yapılabilmişti, ne de kıyamete kadar yapılabilecektir. İnsanlar bunları yapmaktan aciz bırakılmıştır.

3- Nübüvvet İddiası ve Meydan Okuma İle Birlikte Ortaya Çıkması

Şartlarına uygun olarak meydana gelen mucizenin peygamberlik iddiasında bulunan kimsenin peygamberliğine delaleti kesindir. Hiç kimsenin bir benzerini meydana getirememesinin yanında⁴³ mucizenin gerçekleşmeden önce peygamberliğe delil gösterilmiş olması gerekir. Zira herhangi bir iddia olmaksızın olağanüstü bir olay meydana gelebilir. Mucize olabilmesi için peygamberlik iddiasından sonra ve meydan okuma ile birlikte gerçekleşmesi gerekir.⁴⁴ Burada meydan okumadan maksat, mucize olarak ortaya konan delilin, bir benzerinin insanlar tarafından yapılamayacağını açıklayarak, peygamberlerin Allah tarafından desteklendiğini göstermektedir. Aynı zamanda mucize, muarızların aciz kaldıklarını ortaya koymak amacı taşır.

Mucize, peygamber olduğunu iddia eden kimsenin, bu iddiasının hemen ardından meydana gelmelidir. İddia edilen zaman ile gerçekleşen fiil arasında geçen süre uzun olmamalıdır. Aradan geçen zaman arttığı takdirde iddia ile mucize arasında bağlantı kurulamaz.⁴⁵ Mucize, nübüvvet iddiasında bulunan kimsenin doğruluğunu tasdik için onun elinde meydana gelen harikulade bir durum olduğundan istenildiği anda, bildirildiği şekilde ve hemen meydana gelmelidir. Ancak, “peygamber doğruluğumun delili üç ay sonra şöyle bir olayın meydana gelmesidir” şeklinde bir haber verdiği takdirde, söylediği olay, söylendiği zamanda gerçekleşirse bu da onun peygamberliğinin delili sayılır. İddia ile delil arasında uzun bir zaman olsa dahi olay işaret edildiği zamanda, işaret edildiği şekilde meydana geldiği için mucize kabul edilmektedir.⁴⁶ Zira Kuran'da Rumların galip geleceği çok önceden bildirilmişti (Rum 30 / 1-6) Olay bildirildiği şekliyle vuku bulduğundan mucize olarak kabul edilmiştir.

⁴³ A. Arslan Aydın, **a.g.m.**, s.228.

⁴⁴ Turan Dursun, **a.g.md.**, s.283.

⁴⁵ S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s.176.

⁴⁶ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.55.

4- İddiaya Uygun Olarak Ortaya Çıkması

Mucizeler genel olarak peygamberler ve ona zıt görüşte olan kimseler arasında meydana gelmiştir. İnkarcılar peygamberlerden risaletlerini ispat etmek amacıyla bir mucize göstermesini istemişler, onlar da davalarının hak olduğunu belli konularda olağanüstü olaylar göstermek suretiyle açıklamaya çalışmışlardır.⁴⁷ Gösterilmiş olan herhangi bir olağanüstü olayın mucize olarak kabul edilmesi için peygamberin iddiasına uygun olarak da meydana gelmesi gerekmektedir. Peygamber, benim mucizem ölülerini diriltmektir dedikten sonra, başka bir harikulade olay ortaya koyarsa, bu onun için delil olamaz.⁴⁸ Harikulade olay iddia edildiği şekliyle ortaya konmadığı takdirde gösterilen fiil, mucize olarak adlandırılmaz. Ayrıca böyle bir durumda iddia sahibinin yalancı konumuna düşmesi söz konusudur. İddiasına uygun fiil meydana getiremeyen kimsenin sözüne itibar edilmez.⁴⁹

5- Peygamber'in Elinde Meydana Gelmesi

Mucizeler, peygamberlerin elinde ortaya çıkmalıdır. Mucize gerçekleştiği sırada peygamberin ona müdahalesi olmalıdır. Daha önceden herhangi bir müdahale olmaksızın olmuş bitmiş bir olay delil olarak gösterilemez. Örneğin güneşin her gün doğuşu mucize gösterilemez. Çünkü bunda iddia sahibinin müdahale hakkı yoktur. Doğacak dese de demese de güneş zaten her sabah vakti geldiğinde doğacaktır.⁵⁰ Ancak güneşin seyir halinde olduğu bir sırada peygamber'in onu Allah'ın izni ile ters yönde hareket ettirmesi, onun doğruluğunun delilidir. Zira güneş belli bir yörüngede hareket etmektedir. Ters yönde hareket etmesi tabiat kanunlarına aykırı bir olaydır.⁵¹

6- Peygamber'i Onaylaması

Mucize, peygamber'in doğruluğunun en önemli katınıdır. Bu nedenle delil olarak ortaya koyduğu olayın Onun hak peygamber olduğunu desteklemesi gerekir. Bir peygamberin mucize olarak bir ağacı konuşturacağını söylemesi halinde ağacın konuşması ve onu doğrulaması gerekir.⁵²

⁴⁷ İsmail Karaçam, **Sonsuz Mucize Kur'an**, İstanbul 1990, s.25.

⁴⁸ S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s.177.

⁴⁹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.52.

⁵⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.53.

⁵¹ Muhammed İbn Muhammed, **Altıparmak Tam Peygamberler Tarihi** (Çev: Sabri Yılmaz), İstanbul 1985, C.1-2, s.1339.

⁵² S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s.177.

E- MUCİZE ÇEŞİTLERİ

Mucizeleri, şekil ve amaç bakımından sınıflandırmaya çalışacağız.

1-Şekil Açısından Mucizeler

Şekil açısından mucizeler,Hissi, Haberi ve Akli olmak üzere üç gruba ayrılmıştır.

Hissi Mucizeler: Allah tarafından insanları hak yola davet etmekle görevlendirilen elçiler, kendilerinin hak peygamber olduklarını ispatlamak amacıyla bir çok mucize göstermişlerdir. Bunların çoğunluğunu ise duyu organları ile algılanan tarzdaki mucizeler oluşturmuştur. Tabiat kanunlarının normal seyri dışında meydana gelen ve insanların duyu organlarına hitap eden mucizelere hissi mucizeler adı verilmektedir.⁵³ Bu tür mucizeler Allah-u Teala'nın tabiata her an müdahale edebileceğini gösteren ilahi fillerdir. Bu mucizeler karşısında inanan ve inanmak isteyen kimselerin imanları artarken, inanmak istemeyen kimselerin inkarları güçlenir.⁵⁴ Hissi mucizeler peygamberlerin yaşadığı dönem insanlarına hitap eden, mekan ve zaman ile sınırlı olaylardır. Sonraki nesillerin bunu tasdik edip kabullenmeleri haber yolu ile mümkündür.⁵⁵

Kuran-ı Kerim'de peygamberlerin göstermiş oldukları hissi mucizelerden bahsedilmiştir. Hz. Musa'nın asa'sının yılanı dönüşmesi ve elinin parıltılı ışık vermesi (A'raf 7/107-108), Hz. İsa'nın ölülerini diriltmesi, anadan doğma körleri ve alaca hastalığına yakalanmış kimseleri iyileştirmesi (Maide 5/110) mucizeleri açıklanmıştır. Kuran-ı Kerim'de geçmiş peygamberlerin duyu organları ile algılanan mucizelerinin bir çok defa meydana geldiği bildirildiği halde Hz. Muhammed'in bu tür mucizelerine açık olarak yer verilmemiştir.⁵⁶ Hz. Muhammed'e yöneltilen peygamberlik sınırlarının üzerinde, inkarcıların hadlerini aşarak talep ettikleri mucizeler karşısında, Hz. Muhammed kendisinin sadece bir peygamber olduğunu belirtmiş ve düşünen insanlar için Kuran-ın yeterli bir delil olduğunu açıklamıştır (A'raf 7/188). Kuran'ı Kerim'de, Hz. Muhammed'in mucizelerinden İsra ve Mirac (İsra 17/1) ve Ay'ın ikiye ayrılması (Kamer 54/1) mucizelerinden bahsedilmiştir. Ancak teferruatı hakkında herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Hadis literatüründe ise bu türden mucizeler tüm ayrıntıları ile açıklığa kavuşmuştur. Ağacın yürümesi, taşların selam vermesi, koyun etinin zehirli

⁵³ A. Arslan Aydın, **a.g.m.**, s.229.

⁵⁴ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.57.

⁵⁵ A. Arslan Aydın, **a.g.m.**, s.229.

⁵⁶ H. İbrahim Bulut, "Mucizeler", **TDVİA**, C.XXX, s.350 ; Muhittin Bahçeci "Mucizenin İmkamı ve Tabiat Kanunlarının Zorunsuzluğu", **EÜİFD**, Kayseri 1983, S.1, s.169

olduğu bildirmesi, ölümlerin konuşarak peygamberliğini doğrulaması gibi Hz. Muhammed'in birçok mucizesi rivayet yoluyla aktarılmıştır.

Akli Mucizeler: İnsanların akıl yürütme gücüne hitap eden, onları düşünmeye ve gerçekleri kavramaya yönelten ve böylece peygamberliğinin doğruluğunu kanıtlayan en güçlü delillerdir. Bunlara aynı zamanda manevi mucizeler de denir. Bu mucizeler belli bir zaman ve mekana hitap etmekle kalmaz, her asırdaki insanların akıllarına, hitap ederler. Allah tarafından risalet ile görevlendiriliş bütün peygamberlerin güvenilir, doğru güzel ahlak sahibi olmaları, temiz bir aileden gelmeleri, mesajlarının akla ve mantığa uygunluğu onların davalarının doğru olduğunu gösteren akli delillerden bazılarıdır. Bütün bu üstün meziyetlerin peygamber olduğunu iddia eden kimsede bir arada bulunması onun hak peygamber olduğunu kanıtlayan akli mucizelerden sayılmıştır⁵⁷. Hz. Muhammed'e verilmiş olan ve onun en büyük mucizesi olarak kabul edilen Kuran-ı Kerim akli bir mucizedir. Kuran, her zaman ve her mekanda onun peygamberliğini kanıtlayan her devirde geçerli olacak mucize bir kitaptır.⁵⁸

Haberi Mucizeler: Peygamberlerin Allah'tan gelen vahye dayanarak verdikleri haberlerdir. İsyân eden ve isyanlarında aşırıya kaçan toplumlara, başlarına gelecek felaketleri, peygamberleri önceden bildirmişlerdir. Uyarma amacı taşıyan bu haberler zamanı geldikçe birer mucize olarak bildirildiği şekliyle gerçekleşmişlerdir.⁵⁹ Hz. İsa'nın, insanların evlerinde ne yiyip biriktirdiklerini haber vermesi (Maide 5/110), Hz. Muhammed'in Bizanslıların, İranlıları savaş sonucu mağlup edeceğini (Rum 30/1-4), İslâm'ın doğuda ve batıda yayılacağını önceden haber vermesi ve bu vermiş oldukları bilgilerin daha sonra aynen gerçekleşmesi birer mucizedir. Ayrıca geçmişe yönelik olan ve önceki kavimlerin başına gelen olayların Kuran da anlatılması da insanların ibret alması için verilen haberi mucizelerdir.⁶⁰

2- Amacı Açısından

Amaç bakımından mucizeler, Hidayet, Yardım ve Helak mucizeleri olarak sınıflandırılmıştır. Böylece Peygamberlerin ortaya koyduğu mucizeleri hangi amaçla gerçekleştirildiği ve peygamberliğe delil olup olmayacağı daha iyi anlaşılmış olacaktır.

⁵⁷ H. İbrahim Bulut, **a.g.m.**, s.351.

⁵⁸ A. Arslan Aydın, **a.g.m.**, s.230.

⁵⁹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.59.

⁶⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.60.

Hidayet Mucizeleri: Peygamberlerin, inkarcıların gözleri önünde onları acze düşürecek şekilde ortaya koydukları mucizelerdir. Tevhit dinine davet ederken onları inandırmak amacıyla gösterdikleri mucizeler, ön yargısız ve doğruları kabule meyilli olan kimseler tarafından kabul ediliyor ve iman etmelerine vesile oluyordu. Aynı zamanda inkarlarında ısrar edenleri kızdırıyordu. Mucize gösteren peygambere inanan kimseleri alıkoymak için her yola başvuruyorlardı.⁶¹ Mekkeli müşrikler Hz. Muhammed'in kendilerinin iman etmesi için göstermiş olduğu mucizeler karşısında ona inananların sayılarının arttığını görmüş ve sinirden ne yapacaklarını bilememişlerdi. Hz. Muhammed, Kuran okurken yaygaralar koparak onun dinlenmesini engellemeye çalışıyorlardı. Böylece Kuran'ın tesirini azaltabileceklerini düşünüyorlardı (Fussilet 41/26).

Hidayet mucizeleri peygamberin yaşadığı toplum ve o dönemin ilgi alanıyla yakından ilgilidir. Allah-u Teala, elçilerini buldukları toplumda yaygın olan ilim, fen ve sanat alanlarıyla ilgili mucizelerle destekleyerek onların peygamberliklerini onaylamıştır. Hidayet mucizelerinin, gönderildikleri toplumların ilgi alanlarıyla alakalı olmasından maksat, onların dikkatini daha fazla çekebilmektir. Aksi taktirde gösterilen mucize ilgi görmez ve halk tarafından benimsenmezdi. İnsanların en iyi bildikleri konularda aciz kalmaları ise, mucizenin ilahi bir fiil olduğunu anlamalarını kolaylaştırmıştır.⁶² Hz. Musa'nın asasının ejderha olması (A'raf 7/107), elinin beyaz bir ışık saçması (Neml 27/12), Hz. İsa'nın çamurdan kuş sureti yaparak onu canlandırması (Al-i İmran 3/49) inanmayanların ibret almaları ve düşünmeleri için gösterilmiş olan hidayet mucizelerindendir.

Yardım Mucizeleri: Yardım Mucizeleri, inanan kimselerin maddi ve manevi bir takım ihtiyaçlarını gidermeye yönelik olarak meydana gelen mucizelerdir. Müminler için gerçekleştirilen, herhangi bir iddia olmaksızın, onların ihtiyaçlarını gidermek amacıyla ortaya çıkarılmıştır. Mucizenin temel niteliklerini taşımayan bu olağanüstü olaylar meydana geldikten sonra nübüvveti ispatlayan bir delil olarak sunulmazlar. İlahi bir lütuf olarak peygambere inananlara bağışlanmıştır.⁶³

⁶¹ İsmail Karaçam, **a.g.e.**, s.33.

⁶² H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.62.

⁶³ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.63.

İsrail oğulları çölde aç kaldıkları bir sırada Hz. Musa'nın duası ile gökten bildircin ve kudret helvası inmiş⁶⁴ ve içecek sıkıntılarının giderilmesi için kayadan su çıkmıştı (Bakara 2/60), Hz. İsa'nın, havarilerinin isteği üzerine gökten sofrayı indirmesi (Maide 5/112 – 115), Hz. Muhammed'in tebliğ vazifesi ile görevlendirildiği ve henüz İslam devletinin kurulma aşamasında olduğu bir sırada meydana gelen, Müslümanlar için yok olma tehlikesi bulunan Bedir savaşı sırasında meleklerin İslam ordusuna yardım etmesi, beklenmedik bir yağmur ile müminlerin işi kolaylaşırken, müşriklerin oldukça zor durumda kalmaları⁶⁵, Allah-u Teala'nın inanan kimselerin zor durumunda kaldıkları zamanlarda peygamberlerine vermiş olduğu yardım mucizelerindedir.

Helak Mucizeleri: Helak mucizeleri, inkar etmekte ısrar eden kavimlerin cezalandırılması amacıyla meydana gelen mucizelerdir. Bunlar; fırtına, yıldırım, tufan, zelzele cinsinden tabii afetler olabileceği gibi, düşmanlar tarafından katledilmek şeklinde de olabilir. Helak mucizelerinin gerçekleştirilmesinden önce peygamberler ve onlara inananlar buldukları yerlerden uzaklaşmışlardır. Hz. Musa, İsrail oğulları ile birlikte Mısır'dan kaçmış, Hz. Muhammed, kendisine inananlar ile Mekke'den Medine'ye hicret etmiştir.⁶⁶ Hz. Musa'ya türlü eziyetler eden ve ona inanmamakta ısrar eden Firavun ve kavmi kendilerine gösterilen türlü mucizelere rağmen sözlerinden dönmediler ve denizde boğularak helak edildiler.⁶⁷ Hz. Muhammed ve inananlar müşriklerin zulmünden bunalmışlardır. İşkencelerini her geçen gün artıran kafirlerin liderlerinin isimlerini Hz. Muhammed tek tek sayarak onları lanetlemiştir. Rabbinden onların cezalandırılmalarını dilemişti. Onun bu duasının sonucu Bedir Savaşı'nda görüldü. Hz. Muhammed'in isimlerini saydığı müşrik liderleri bu savaş esnasında helak olmuşlardı.⁶⁸ Helak mucizeleri inkarlarında inat eden kafirlere bir ceza olduğu kadar, sonraki nesiller için de bir ibret vesilesi olmuştur.⁶⁹

⁶⁴ Bakara, 2/57; A'raf, 7/160; Ta-ha, 20/80.

⁶⁵ Al-i İmran 3/123- 126. ; Enfal 8/11

⁶⁶ H. İbrahim Bulut, **a.g.m.**, s.351.

⁶⁷ Bakara, 2/50; Enfal, 8/54; İsrâ, 17/103-104; Ta-ha, 20/77-79.

⁶⁸ İsmail Karaçam, **a.g.e.**, s.35.b

⁶⁹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.66.

F- MUCİZE'NİN NÜBÜVVET'E DELİL OLMASI

Kainatı ve evrende varolan her şeyi yaratan Allah, konuşan ve dileyen bir varlık olmasından dolayı bu sıfatlarının tecelli etmesi gerekirdi. Bu tecelliden ibaret olan nübüvvet kavramının altında yatan da Allah-u Teala'nın emir ve nehiyelerini elçileri aracılığıyla insanlara ulaştırmak istemesidir.⁷⁰ Allah-u Teala, bütün toplumlara peygamber göndermiş, onları da mucizeler ile desteklemiştir.⁷¹ Allah-u Teala, peygamberlik iddiasında bulunan kimselerin delil getirmelerini bir zorunluluk olarak ortaya koymuştur. Zira insanlar inanç ve ibadetlerinde doğruyu bulmadıkları takdirde sorumlu tutulamazlardı.⁷² İnsanların gerçek peygamber ile yalancı peygamberi birbirinden ayırabilmeleri ancak mucize ile mümkündür. Allah-u Teala sadece nübüvvet ile görevlendirmiş olduğu peygamberlerinin iddialarını doğrular. Sadece onlara mucize gösterme yetkisi vermiştir. Kafir bir kimsenin mucize göstermesi mümkün değildir. Mucizeleri yaratan Allah'tır ve peygamberler elinde ortaya çıkarlar. Mucizenin varlığına inanan kimse Allah'ın varlığını ve peygamberlik iddiasında bulunan kimsenin doğruluğunu kabul etmiştir.⁷³

Allah-u Teala, İsrail oğullarını esaretten kurtarmak, tüm insanlığı hidayete erdirmek amacıyla Hz. Musa'yı peygamber olarak göndermiştir. Hz. Musa onları Allah'ın birliğine davet etti Ancak Firavun ve kavmi iman etmediler. Ondan sözlerinin doğruluğunu onaylaması için mucize göstermesini istediler. Hz. Musa'ya inkarcılara karşı peygamberliğini ispat etmesi için birçok mucize verilmiştir. Hz. Musa'ya verilen bu mucizelerin inkarcılara nasıl gösterileceği de Allah tarafından kendisine yaptırılarak öğretilmişti (Ta-ha 20/9-36). Kendilerine gösterilen bu mucizelerin, büyücülükte ün salmış olan İsrail oğulları tarafından sihir olmadığı anlaşılmıştı. Zira büyücüler de Hz. Musa'nın hak peygamber olduğunu anlayarak iman etmişlerdi.⁷⁴ Ancak Firavun ve adamları inanmamışlar ve sonuçta cezalandırılmışlardı.⁷⁵

Hz. İsa peygamberliğini ispat etmek için kendisine verilen mucizeleri kullanmış ve inkarcıları imana davet etmiştir. Bunun için Allah'ın izni ile birçok mucize

⁷⁰ Bekir Topaloğlu, Yusuf Şevki Yavuz, İlyas Çelebi, **İslam'da İnanç Esasları**, İstanbul 1998, s.167.

⁷¹ Maide, 5/32; Yunus, 10/74; Fatır, 35/24-25.

⁷² H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.92.

⁷³ S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s.178.

⁷⁴ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.94.

⁷⁵ Yunus, 10/90-92; Şuara, 26/52-67; Duhan, 44/23-31.

göstermişti (Al-i İmran 3/49). Ancak inatçılıkları ile ün salmış olan İsrail oğulları, Hz. Musa'ya inanmadıkları gibi Hz. İsa'ya da inanmamışlardı.

Hz. Muhammed'e peygamberliğinin delili olarak sonsuz mucize Kur'an verilmiştir. Söz söyleme sanatının en üst düzeyde olduğu Arabistan'da onun eşsiz üslubu karşısında herkes şaşkına dönmüştür. Allah-u Teala, bütün insanlığa meydan okuyarak onun bir suresinin dahi benzerinin meydana getirilemeyeceğini açıklamıştır (Bakara 2/23-24). Kur'an Hz. Muhammed'e verilmiş olan ve kıyamete kadar sürecek eşsiz bir mucizedir. ññ

I. BÖLÜM

YAHUDİLİK'TE MUCİZE

Yahudilik, yaşayan dinlerin en eskisi olmakla beraber günümüzde mensubu en az olan bir dindir. Bunlara İshak oğlu Yakub'un "Yahuda" ismindeki oğluna izafeten "Yahudi" denilmiştir⁷⁶. Hz. Musa'ya nispet edildiğinden dolayı da "Musevi" ismiyle anılmışlardır⁷⁷. "İsrail" kelimesi ise; Tevrat'ta yer alan ve Yakub'a Tanrı ile güreşip onu yenmesi sonucu verilen bir lakap olarak Yahudilere "İsrail oğulları" denmesine yol açmıştır (Yaratılış 32/28).

Yahudiliğin, tektanrıcılığın saf bir şekli olduğu söylenmekle birlikte, bu dinin İbrahim Peygamber tarafından tebliğ edildiği ve günümüzde dünya nüfusunun önemli bir kısmı tarafından kabul edilen Hıristiyanlık ile İslamiyet'in de müjdecisi olduğu ifade edilmektedir.⁷⁸ Yeryüzünde bulunan üç ilahi dinden ilki olan Yahudilikte Allah'a iman etmek, onu her şeyden çok sevmek ve her şeyi ondan bekleyerek ümit etmekten asla vazgeçmemek en önemli ilke'dir. Ancak bütün ilahi dinler gibi Yahudilikte sadece Allah'a iman esasları üzerine kurulmamıştır. Semavi din mensupları inandıkları dinin

⁷⁶ Günay Tümer, Abdurrahman Küçük, **Dinler Tarihi**, Ankara 1997, s.205.

⁷⁷ Ekrem Sarıkçıoğlu, **Din Fenomenolojisi**, Isparta 2002, s.250. ; Osman Cilacı, **Günümüz Dünya Dinleri**, Ankara 1995, s.64.

⁷⁸ Ahmed Abdullah el Masdusi, **Yaşayan Dünya Dinleri** (Çev: Mesud Sadaly) İstanbul 1981, s.254; Frithjaf Schuon, **Dinlerin Aşkın Birliği** (Çev: Yavuz Keskin) İstanbul 1992, s.100-101.

esaslarını ilahi bir kaynaktan alıp kendilerine ulaştıran bir peygamber anlayışına da sahip olmuşlardır.⁷⁹

Yaratılış olarak varlıklar içerisinde en üst mertebede bulunan insan, aynı zamanda hata yapmaya müsait bir varlıktır. Allah-u Teala, insanların hata yapmalarını engellemek ve doğru yola ulaşmalarını sağlamak amacıyla peygamberler göndermiştir⁸⁰. Allah-u Teala “Biz müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdik ki artık onlardan sonra insanların Allah’a karşı bir bahaneleri olmasın” (Nisa 4/165) buyurarak peygamberlerin gönderiliş amaçlarını açıklamıştır. Tevhit mücadelesi, bütün peygamberlerin davetinin esas gayesidir. Her ümmete bir peygamber gelmiş ve milletini tevhide davet etmiştir. Onların kaynağı ve gösterdikleri yol İslam olmuştur. Allah’tan birer rahmet olarak insanlığa gönderilmişlerdir.⁸¹ Hz. Musa, İsrail oğullarına peygamber olarak geldiği vakit, Allah-u Teala O’nu mucizeleri ile desteklemiş ve doğruluğunu ispat etmesi için ona yardımcı olmuştur.

A- HZ. MUSA’NIN MUCİZELERİ

Hz. Musa, Yahudiliğin kurucusudur. Musa, İbranice “Moşe” kelimesinden gelmektedir. M.Ö. XIII yy. ortalarında doğduğu kabul edilmektedir⁸². Yahudi inançlarına göre İsrail dininin kurucusu Hz. Musa’dır. O, büyük ve kusursuz bir peygamberdir. Hz. Musa’ya, İsrail oğullarına hidayet rehberi olması amacıyla dört büyük kitaptan biri olan Tevrat verilmiştir. Allah’ın mesajını insanlara anlatmak amacıyla Hz. Musa’ya verilen kitap Yahudilerin inanç esaslarının toplandığı kutsal bir kitaptır. Hz. Musa kavmini, hak din’e çağırmış ve onlara kendileri için Allah’tan başka ilah olmadığını⁸³ ve sadece ona kulak etmeleri gerektiğini açıklamaya çalışmıştır. İsrail oğulları Hz. Musa’yı dinlememişler ve onunla bu dini yayma konusunda mücadele etmişlerdir. Hz. Musa bütün hak din peygamberleri gibi çeşitli engellemelerle karşılaşmıştır.⁸⁴ Hz. Musa, Hz. Yakup’un oğlu Lavi’nin torunu olan Ümran’ın oğludur. Bu sebeple Hz. Musa’nın ataları Hz. İbrahim’e dayanmaktadır. Yahudilere peygamber

⁷⁹ Ali Osman Ateş, “İlahi Dinlerin Ortak Değerleri”, **ÇÜİFD**, Adana 2002 , C.II, S.2, s.16-17.

⁸⁰ Yener Öztürk, **İslam İnanç Esasları**, İstanbul 2003, s.122.

⁸¹ Ramazan Boyacıoğlu, “İslam, insan Hz. Muhammed ve Evrensellik”, **ÇÜİFD**, Sivas 1996, S.1, s.157; Mevlüt Özler, **İslam Düşüncesinde Tevhid**, İstanbul 1995, s.27.

⁸² Ekrem Sarıkcıoğlu, **a.g.e.** ,s.250. ; Osman Cilacı, **Dinler Tarihi**, Konya 1994, s.122.

⁸³ Secde, 32/23 ; A’raf, 7/140.

⁸⁴ Dilaver Güner, **Peygamberlerin Öyküleri**, İstanbul 2002, s.92.

olarak gönderilmesine rağmen kendisi Yahudi değildir. Hz. Musa, Hz. Yakub'a İsrail denmesi nedeni ile İsrail oğullarına mensuptur.⁸⁵

Hz. Musa, Mısır'da doğmuştur. Doğduğu dönemde İsrail oğulları genellikle Mısır'da yerleşmişlerdi. Mısır'ın yerlileri olan Kıptiler, İsrail oğullarına köle muamelesi yapar, eziyet ederlerdi.⁸⁶ İsrail oğullarının sayısı artmaya başlayınca Mısır Firavun'u endişeye kapılarak İsrail oğullarından doğacak olan bütün erkek çocuklarının Nil'e atılarak öldürülmelerini emretti. Firavun'un emriyle erkek çocuklarının öldürüldüğü bu dönemde Hz. Musa doğar. Annesi kendi çocuğunun da öldürüleceği endişesi ile onu hasır bir sepet içine yerleştirerek Nil nehrine bırakır. Tevrat'a göre Firavun'un kızı, Kur'an'a göre eşi onu sudan çıkarmış ve kendilerine evlat edinmişlerdir.⁸⁷ Çocuğa "Sudan Çıkan" anlamında Musa ismini vermişlerdir (Çıkış 2/10). Böylece Hz. Musa Firavun'un himayesinde yetişmiştir. Hz. Musa büyüdüktan sonra kendisine eziyet edilmekte olan İsraili bir çocuğu korumak amacıyla bir Mısır'lıyı öldürünce Firavun'dan korkarak Medyen'e kaçar.⁸⁸ Kur'an'a göre orada Salih bir zatın, Tevrat'a göre ise rahip Yesro'nun kızı Zippora ile evlenerek çobanlık yapar. Bir müddet burada yaşayan Hz. Musa Mısır'a gitme vaktinin geldiğini düşünerek ailesi ile birlikte yola çıkar.⁸⁹ Mısır'a doğru çölde yol alırken yolunu kaybeder, yol ararken Tur dağı civarında bir ateşin yanmakta olduğunu görür ateşten bir kor almak ve doğru yolu gösterecek bir kılavuz bulmak amacıyla ateşe yaklaşır.⁹⁰ Orada kendisine "Ya Musa! Gerçekten benim. Senin Rabbin ben! Hemen ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen mukaddes vadi Tuva'dasın. Ben seni peygamberliğe seçtim. Muhakkak Allah benim, benden başka ilah yoktur" (Taha 20/11-14) hitabı ile karşılaşan Musa, peygamberlik vazifesini burada alır. İsrail'i Mısır'dan çıkarma emrini alan (Taha 20/47) Hz. Musa, İsrail oğullarına beni size atalarınızın tanrısı, İbrahim'in tanrısı ve Yakub'un tanrısı gönderdi der. Onları, Mısır'dan ve çektikleri sıkıntılardan kurtarmak amacı ile geldiğini (çıkış 3/6-7) ifade

⁸⁵ Enver Behnan Şapolyo, **Peygamberler Tarihi**, Ankara 1968, s.159; Hayrullah Örs, **Musa ve Yahudilik**, İstanbul 1999 s.29-33.

⁸⁶ Osman Cilacı, **a.g.e.**, s.123.

⁸⁷ Süleyman Ateş, "**Musa**" Maddesi, **Kur'an Ansiklopedisi**, tsz, C.XV, s.70 ; Çıkış ,1/5-22, 2/2-3

⁸⁸ Orhan Hançer, **İnanç Sözlüğü**, İstanbul 1975, s.429.; Tabbara, **Kur'an Açısından Yahudi**, (Çev: Mehmet Aydın),İstanbul 1978, s.222,223 ; Maurice Bucaille, **Tevrat İnciller ve Kur'an**, (Çev: Mehmet Ali Sönmez), Ankara 1991, s.350.

⁸⁹ **İslam Prensipleri Ansiklopedisi** "**Musa**" Maddesi , İstanbul 1994, C.III, s.1274

⁹⁰ Necati Kara, **Kur'an-a Göre Hz. Musa Firavun ve Yahudiler**, İstanbul 1991, s.211. ; Ahmed Çelebi, **Mukayeseli Dinler Açısından Yahudilik**, (Çev: Ahmet M. Büyükçınar, Ö.Faruk Harman),İstanbul 1978, s.42.

eder. Hz Musa kavmini kurtarma konusunda Fravun ile girdiği mücadelede bir takım mucizeler göstermiştir. Bu mucizeler hakkında geniş bilgi vermeye çalışacağız.

1- Asa ve El Mucizesi

Hz. Musa'ya Allah tarafından Firavun'a gitmesi bildirilince onu bir korku kaplar. Kendisinin peygamber olduğunu ve Allah'ın emirlerini anlatmak amacı ile geldiğini Firavun ve kavmine inandıramayacağını düşünerek endişelenmeye başlar. Allah-u Teala Hz. Musa'nın bu endişesini görünce ona Firavun ve kavmi ona inanmadığı takdirde onlara göstereceği mucizeleri anlatır ve bunların tatbikatını da Hz. Musa'ya yaptırır (Ta-ha 20/17-24).

Allah-u Teala'nın Hz. Musa'ya vermiş olduğu bu mucizeler, onun hak peygamber olduğunun en büyük delili idi. Hz. Musa'nın dilinde tutukluk vardı. Bu görevi alınca Rabbinden bu tutukluğu gidermesini, kalbine huzur vermesini ve kendisine yardımcı olması için kardeşi Harun'u da yanında göndermesini istedi. Allah-u Teala Hz. Musa'nın bu isteklerini kabul etti ve kardeşi Harun'u da kendisine yardımcı olması için onunla birlikte gönderdi (Taha 20/24-36).

Hz. Musa, hak davasını açıklamak amacıyla Mısır'a geldi. Firavuna giderek "Ben Alemlerin Rabbi olan Allah'ın elçisiyim. Rabbim bana hikmet ve peygamberlik ihsan etti. Sen de onun kullarından bir kulsun, iddia etmiş olduğun gibi bir ilah değilsin" dedi. Firavun Hz. Musa'nın bu sözleri karşısında sinirlenerek "Alemlerin Rabbi dediğin nedir" diyerek onun bir deli olduğunu orada bulunanlara açıkladı⁹¹. Hz. Musa, "sana apaçık bir delil getirmiş olsam da mı?" deyince Firavun, "eğer iddianda doğru isen dediğini yap" dedi.⁹² Bunun üzerine Hz. Musa peygamberliğinin mucizevi belirtileri olan ve kendisine Allah tarafından bizzat yaptırılarak öğretilen delillerini gösterdi. Elinde bulunan asa'yı yere attı ve asa hemen yılanla dönüştü⁹³. Elini koynundan çıkardı eli ışıltı ışıltı parlıyordu. Kendisine bakanlar için bembeyaz parlayan bir şey olmuştu.⁹⁴ Firavun gördükleri karşısında şaşkına dönmüştü ancak bunun bir sihir olduğunu ileri sürerek şaşkınlığını gizlemeye çalışıyordu. Hemen bütün sihirbazların toplanmasını istedi. Toplanan sihirbazlar iplerini ve değneklerini attılar. Onların attıkları da sihir ile yılan olmuşlardı. Bunun üzerine Hz. Musa asasını yere attı ve o sırada onun asası

⁹¹ Abdullah Aydemir, "Hz. Musa (Çocukluk ve Gençlik çağı)", DEÜİFD, İstanbul 1987, C.IV, s.2; Tabbara, a.g.e., s.231. ; Bkz: Şuara, 26/16-24.

⁹² Ahmet Tekin, Kur'an'ın Anlaşılmasına Doğru, Tefsiri Meal, İstanbul 2004, s.369.

⁹³ A'raf, 7/ 107 ; Ta-ha, 20/19-21; Şuara, 26/32,45 ; Neml, 27/10 ; Kassas, 28/31.

⁹⁴ A'raf, 7/ 108 ; Ta-ha ,20/22 ; Neml, 27/12 ; Şuara, 26/33 ; Kassas, 28/32.

ejderhaya dönüştü. Daha önce sihirbazların yaptıklarını yutmaya başladı. Buna şahit olan sihirbazlar mağlup olduklarını kabul ettiler. Gördükleri manzaranın sihir ile alakalı olamayacağını anlayarak Hz. Musa'nın Rabbine iman ettiler. Firavun ise Hz. Musa'nın gerçek bir peygamber olabileceğini düşünmek yerine onun sihirbazların ustası olduğunu iddia etmiş, ona inanan sihirbazları da işbirlikçi olmakla suçlayarak cezalandırmıştı.⁹⁵ Halka “Ey millet ben sizin için benden başka ilah bilmiyorum” (Kasas 28/38) diyerek onları Hz. Musa'ya iman etmemeleri konusunda uyardı. Hz. Musa ise onlara: “Size hak geldiği zaman bunun bir sihir olduğunu iddia ediyorsunuz. Oysa sihirbazlar hiçbir zaman iflah olmayacaklardır” diyerek Firavun'un doğru söylemediğini açıklamaya çalışıyordu. Kendisinin ise Allah tarafından gönderilmiş hak peygamber olduğunu söyledi.⁹⁶ Allah tarafından kendisine verilmiş olan bu iki mucize onun hak peygamber olduğunu desteklemek içindi. Hz. Musa, Firavunun önünde bu mücadelede galip çıkacağına söz verdi. İman edip mücadele edenlerin de mutlaka başarıya ulaşacaklarını açıklayarak.⁹⁷ Kavmine: “Allah'tan yardım isteyin, şüphesiz ki yer yüzü Allah'ın dır. Sonuçta takva sahipleri kazanacaklardır” (A'raf 7/128) dedi.

2- Firavun Ve Kavmine Hayvanları Musallat Etmesi

Hz. Musa, İsrail oğullarına peygamber olarak gelmiş ve onları Firavun'un zulmünden kurtarmakla görevlendirilmişti. Ancak Firavun, İsrail oğullarının Mısır'dan çıkmasına müsaade etmiyordu. Ayrıca Hz. Musa'ya ve inananlara eziyet ediyordu. Hz. Musa, Yahudi kavmini Mısır'dan çıkarmakta kararlıydı Firavun buna müsaade etmediği takdirde onu ve kavmini cezalandıracağını, Allah'ın izni ile onlara hayvanları musallat edeceğini açıkladı. Buna Rağmen Firavun Yahudi kavminin Mısır'ı terk etmesine izin vermedi. Hz. Musa söylemiş olduğu gibi, Firavun ve kavmine çeşitli mucizelerle hayvanları musallat etmiştir. Bu mucizeler hakkında geniş bilgi vermeye çalışacağız.

a- Kurbağa Belası

Allah-u Teala, Hz. Musa'ya Firavun'a gitmesini ve İsrail oğullarını kurtarmasını söyledi. Hz. Musa ise onun kendilerine karşı aşırı davranmasından korktuğunu söyleyince Allah-u Teala, Hz. Musa'ya yardım edeceğini ve korkmamasını söyledi (Ta-ha 20/43-47) Hz. Musa Firavuna giderek halkı bırakmasını istedi ve eğer bırakmayacak

⁹⁵ Halil İbrahim Bulut “Mucizeler Karşısında İnsanların Tutumu”, **Diyanet İlmî Dergi**, Ankara 2004, C.XXXX, S. 3, s.136.

⁹⁶ Yunus, 10/77 ; İbrahim, 13/5.

⁹⁷ Mahmut Çamlıca, **Peygamberlerin Hayatları**, Aydın 2002, s.131 ; Necati Kara, **a.g.e.**, s.222 ; Bkz. Ta-ha ,20/17-23 ; Kasas, 28/31-32 ; Neml, 27/10-12.

olursa bütün ülkeyi kurbağalar ile cezalandıracağını söyledi. Irmak kurbağalar ile dolacak, kurbağalar Firavun ve kavminin evlerine gireceklerdi.⁹⁸ Ancak Firavun, Hz. Musa'nın sözlerini ciddiye almadı. İsrail oğullarının ülkeyi terk etmesine müsaade etmedi. Bunun üzerine, deniz tarafından bir karartı çıkmış ve başlarına kurbağalar yağmaya başlamıştı. Yerleri, yurtları kurbağalar kuşatmıştı. Herhangi bir şeye dokunsalar kurbağa çıkıyordu. Ağızlarına, burunlarına atılıyorlardı.⁹⁹ Böylesine acayip bir durum karşısında Firavun ve kavmi ne yapacaklarını bilememişlerdi. Hz. Musa'ya gelerek, bizim için Rabbine dua et. Eğer bizim üzerimizden bu azabı kaldırırsa sana inanacağız, İsrail oğullarının hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek onları seninle göndereceğiz dediler¹⁰⁰. Musa (a.s) Rabbine dua etti. Allah-u Teala elçisinin duasını kabul etti. Gönderdiği bir yağmur ile kurbağaları sürüp denize döktü.¹⁰¹ Kurbağaların yok olması ile ülkenin rahatladığını gören Firavun ve milleti yine inanmadı. Rabbin söylediği gibi inatlarından dönmediler (Çıkış 8/15).

b- At Sineği Belası

Firavun'un Hz. Musa'ya inanmamakta ısrar etmesi ve İsrail oğullarının Mısır'dan çıkmalarına engel olmasından dolayı Musa (a.s), Allah-u Teala'nın isteğini yerine getirmekte gecikiyordu. Rab, Hz Musa'ya Firavun'a gitmesini ve ona halkımı salıver, bana inansınlar. Eğer onları bırakmazsan senin görevlilerinin ve halkının evlerinin üzerine atsineği yağdıracağım. Ama o gün İsrail oğullarının yaşadığı Goşen bölgesinde at sineği olmayacak. Böylece Rabbin büyüklüğünü anlayacaksın demesini söyledi. Hz. Musa'nın Firavun'a giderek tüm bunları anlatmasına rağmen O, İsrail oğullarını bırakmayacağını söyledi (Çıkış 8/20-23). Rabbin söylediği gibi oldu ve Firavunun sarayını, görevlilerin evlerini, Mısır'ı baştan sona atsineği kapladı. Firavun, Hz. Musa'ya giderek Rabbine dua etmesini ve at sineklerinden kurtarılmasını istedi. Musa (a.s) Rabbine dua etti. Firavun ve kavmi üzerinden at sinekleri kayboldu. Ortalık eski haline dönmeye Firavun yine yapmış olduğu eziyetlerine devam etti. Onların Mısır'dan gitmelerine izin vermedi (Çıkış 8/24-32).

c- Çekirge ve Haşerat Belası

⁹⁸ Necati Kara, **a.g.e.**, s.230; bkz. Çıkış, 8/1-4

⁹⁹ N. Mehmed Solmaz, İsmail Lütfi Çakan, **Kur'an'ı Kerim'e Göre Peygamberler Ve Tevhid Mücadelesi**, İstanbul 1982, s.193.

¹⁰⁰ Ahmet Tekin, **a.g.e.**, s.167.

¹⁰¹ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çakan, **a.g.e.**, s.193.

Mısır'da o sene oldukça fazla ürün yetişmişti. Başlarına gelen musibetlerden ders almayan Mısırlılar bizim korktuğumuz şeyler musibet değil, hakkımızda hayırmış diyorlardı.¹⁰² İman etmeyen ve inkarlarında da bu denli ısrarcı olan bir millet için Rab, Musa'ya elini Mısır'ın üzerine uzat çekirge yağsın dedi. Hz. Musa, elini Mısır'ın üzerine uzatınca bütün gün ve gece ülkede doğu rüzgarı esti. Sabah olunca rüzgar çekirgeleri getirdi. Çekirgeler öylesine çoktu ki bütün bitkileri, ağaçları ve meyvelerini yediler. Mısır'ın hiçbir yerinde bitki ve meyve kalmamıştı. Çekirgeler evlere, tavan aralarına, elbiseler arasına girmişlerdi. Firavun ve kavmi Hz. Musa'ya gelerek yardım istedi. Hz. Musa, Rabbine dua etti. Allah-u Teala bir rüzgar gönderdi. Rüzgar, Mısır üzerindeki çekirgeleri sürükleyip götürdü. Musibet başlarından kalkınca inanmaktan vazgeçtiler.¹⁰³

Mısır halkı, çekirgelerden arta kalan ürünleri toplayarak evlerine doldurdular. Bunlar bizim artık, bunlara bir şey olmaz dediler. Allah-u Teala, onların bu umursamaz tavırlarına karşılık haşeratları musallat etti. Haşeratlar, çekirgelerden arta kalan, Mısırlıların evlerinde sakladıkları ürünlerinin tamamını yediler. Halk yine Hz. Musa'ya geldi ve yardım istedi. Firavun, musibetin kalkması durumunda İsrail oğullarını serbest bırakacağını söyledi. Hz. Musa dua etti. Allah-u Teala, Mısır'ı haşerattan temizledi. Ancak yine iman etmediler.¹⁰⁴

d- Hayvanların Ölümü

Firavun ve kavmi sıkıntı ve musibet anlarında, bu durumda kurtulmak amacıyla Hz. Musa'ya, Rabbine dua et, bizi kurtarsın, İman edeceğiz diyorlardı. Ancak başlarına gelen felaketler ortadan kalktıktan sonra iman etmiyorlardı. Firavun her seferinde söz verdiği halde İsrail oğullarının Mısır'dan çıkmasına izin vermiyordu. Firavun ve kavminin sürekli olarak verdikleri sözden dönmelerine ceza olarak Rabb, Mısırlıların hayvanlarını kırıma uğrattı. Hayvanların büyük bir çoğunluğu öldü. İsraililerin hayvanlarına ise hiçbir şey olmamıştı. Bu durum onların ibret olmalarına yönelik meydana gelmişti. Ancak Firavun ve kavmi, kendilerine özel olan bu cezayı gördükleri halde iman etmeye yanaşmadılar (Çıkış 9/1-7).

3- Karanlık Ve Dolu Belası

¹⁰² Ömer Öngüt, **Hazret-i Kur'an'da Yahudilerin Hristiyanların ve Münafıkların İç Yüzü**, İstanbul 2000, s.77.

¹⁰³ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çakan, **a.g.e.**, s.193 ; Maurice Bucaille , **a.g.e.** , s.360. ; Çıkış, 10/12-15.

¹⁰⁴ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.78.

Hız. Musa Allah'ın izni ile çeşitli mucizeler gösteriyordu. Ancak bu mucizeler karşısında ne Firavun ne de kavmi sözlerinden dönmüyordu. İnatçı olan bu kavim için Rab, “Musa'ya elini göğe doğru uzat Mısır karanlığa gömülsün dedi. Hz. Musa Rabbinin emri ile elini göğe doğru uzatınca Mısır'ı karanlık kaplar. Bu karanlık üç gün boyunca devam eder. Ancak İsrail oğullarının yaşadığı bölge aydınlık olarak kalmıştır” (Çıkış 10/21-23). Diğer bir ayette “Hz. Musa, esasını göğe doğru uzatınca gök gürlemeleri ve ardından dolu yağmaya başladı” (Çıkış 9/22-26). Dolu o kadar şiddetli yağıyordu ki hiç kimse evinden dışarı çıkamıyordu. Sel suları Mısırlıların evlerine dolmuş, boğazlarına kadar su içinde kalmışlardı. Yalnız İsraililerin yaşadığı bölgeye dolu yağmamıştı.¹⁰⁵ Bu durum devam ederken Firavun ve adamları Hz. Musa'ya gelerek “Ya Musa! Sana verdiği söz hürmetine, bizim için Rabbine dua et. Eğer bizden azabı kaldırırsan, mutlaka sana inanacağız ve muhakkak İsrail oğullarını seninle göndereceğiz” demişlerdi.¹⁰⁶ Bunun üzerine Allah-u Teala belli bir müddete kadar onların üzerinden azabı kaldırmış onlar hemen sözlerinden dönmüşlerdi.

4- İrmağın Kana Bulanması

Firavun, Hz. Musa'nın göstermiş olduğu mucizeleri gördüğü halde yine de inkarına devam ediyor ve Hz. Musa'nın da çok bilgili bir sihirbaz olduğunu (A'raf 7/109) iddia ediyordu. Firavun ve taraftarlarının Hz. Musa'nın göstermiş olduğu mucizeler karşısında daha yumuşamış olmaları gerekirken, daha da katlaşıyorlardı

Hız. Musa'ya “Ne tür mucize getirirsen getir biz asla sana inanacak değiliz” (A'raf 7/132) diyorlardı. Kendileri bir iyilik ile karşılaştıkları zaman bunu hak ettiklerini iddia ediyorlardı. Bir kötülüğe uğradıkları zaman ise bunu Hz. Musa ve ona inananların uğursuzluklarına bağlıyorlardı. Allah-u Teala, dengesizce davranan bu kavme çeşitli musibetler vermiş, onları yıllarca süren kuraklık ve kıtlık ile cezalandırmıştır¹⁰⁷. Gönderilmiş olan her bir musibet sonuçları bakımından bir öncekinden daha büyük olmasına rağmen, onlar takınmış oldukları bu olumsuz tavırlarından asla vazgeçmiyorlardı¹⁰⁸. Firavun, kavmine Ey kavmim, Mısır'ın hakimiyeti, bu ülke şu köşkümün altından akıp giden ırmaklar benim değil mi. Bunu siz de görüyorsunuz. Yoksa ben şu zavallıdan, meramını bile anlatmaktan aciz olan şu

¹⁰⁵ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çakan, **a.g.e.**, s.193.

¹⁰⁶ A'raf, 7/133-135; Zuhruf, 43/48-50

¹⁰⁷ A'raf, 7/130 – 131; Kaf, 50/13-14.

¹⁰⁸ H. İbrahim bulut, **a.g.m.**, s.137.

adamdan daha üstün değil miyim. Eğer Musa iddia ettiği gibi peygamber olsaydı onun üzerine altından bilezikler atılmalıydı ve kendisiyle birlikte, onu tasdik eden melekler gelmeliydi dedi. Firavun kendisinin varlıklı bir hükümdar, Musa'nın ise zayıf kimsesiz bir adam olduğunu ileri sürerek kendisinin Musa'dan daha hayırlı olduğunu iddia ediyordu. Ayrıca onun dilindeki tutukluğu dile getirerek peygamberliğe layık olmadığını açıklıyordu. Firavunun kavmi de bunu onaylıyordu.¹⁰⁹

Firavun ve Mısır halkının inançsızlıkları ve peygamberlerine uygunsuz yakıştırmalar yapmaları nedeniyle Rab, Hz. Musa'ya asasını ırmağın sularına vurmasını söyledi. Hz. Musa, Rabbin buyruğu üzerine asa'sını ırmağın sularına vurdu. Bütün sular kana dönüştü. Balıklar kan içerisinde öldüler. Mısırlılar içecek su bulamaz hale geldiler. Mısır'ın her yerinde kan vardı. Evlerdeki sular dahi kan olmuştu (Çıkış 7/16-21). Mısır halkı artık güçsüz kalmıştı.. Dayanamaz hale geldiklerinde Hz. Musa'ya geldiler ve sürekli tekrar ettikleri gibi ondan yardım istediler. Musa bu musibetin kalkması için Rabbine dua etti. Onun duası kabul oldu ve Allah, Mısır üzerinden bu felaketi de kaldırdı alışkanlık haline getirdikleri gibi yine iman edeceklerini söyleyerek yardım istemişler, fakat musibetten kurtulunca sözlerini unutmuşlardı.¹¹⁰

5- Kızıldeniz'in İkiye Ayrılması

Firavun ve kavmi başlarına gelen bütün bu felaketlerden ders almamışlardı. Hz. Musa'ya ve ona inanlara eziyet etmeye devam ediyorlardı. Firavun Hz. Musa'nın isteği üzerine İsrail oğullarını serbest bıraktığı takdirde ülkedeki iş gücünü kaybedeceğini düşünüyordu. İsrail oğulları Mısır'da Firavun'un emrinde çalışıyorlardı. Yapılmakta olan işler yarım kalacağından ülke zarara uğrayacaktı. Ayrıca Mısır'dan ayrılan İsrail oğulları, Mısır'ın kuzeyinde bulunan düşmanlarıyla işbirliğine girişirlerse Mısır, güç durumunda kalabilirdi.¹¹¹ Bu ve benzeri nedenlerden Firavun, İsrail oğullarının Mısır'dan çıkmalarına müsaade etmiyordu.

Firavun'un İsrail oğullarına yaptığı zulme daha fazla tahammül edemeyen Hz. Musa, inananları yok etme suçu işleyen bu milletten kendilerini kurtarması için Rabbine dua etti.Allah-u Teala, Hz. Musa' ya inana kimselerle birlikte geceleyin Mısır' ı terk etmelerini bildirdi. Böylece Hz. Musa ve kavmi Firavun'un zulmünden

¹⁰⁹ Ahmet Tekin, **a.g.e.**, s.494.

¹¹⁰ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.78.

¹¹¹ Ekrem Sarıkçıoğlu, **Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi**, Isparta 2002, s.252.

kurtulacaklardı.¹¹² Bunun üzerine hazırlıklara başladılar ve geceleyin yola çıktılar. Sabah olduğunda Mısır'da inananlardan hiç kimse kalmamıştı. Hz. Musa ve inananların Mısır'dan çıktıklarını öğrenen Firavun hemen ordusunu topladı.¹¹³ Güneş doğmak üzere iken onların peşlerine düştüler (Şuara 26/60). Firavun ve ordusu İsrail oğullarına yaklaşıırken, onların geldiğini gördüler ve korkuya kapılarak bağrıışmaya başladılar. İsrail oğullarının önlerinde deniz, arkalarında Firavun ve askerleri vardı. Üstelik oldukça kalabalıklardı.¹¹⁴ Hz. Musa'ya inananlar yakalanma endişesi içerisinde iken Hz. Musa, Rabbim benimle beraberdir. O, bana çıkış yolu gösterecektir (Şuara 26/61-62) diyerek onları sakinleştirmeye çalıştırıyordu. Firavun ve ordusu yaklaşıarak aralarında çok az bir mesafe kaldığı sırada Allah-u Teala Hz. Musa'ya "Asan ile denize vur" dedi. Hz. Musa asasını denize uzatınca deniz suları ikiye bölündü (Şuara 26/63) İsrail oğulları kuru toprak üzerinde denizi geçtiler. Sular sağlarında ve sollarında onlara duvar olmuştur. Mısırlılar arkalarından onları takip ediyorlardı. İsrail oğulları karaya geçip kurtuldukları sırada Firavun ve ordusunun tamamı iki taraflı suların ortasında bulunuyorlardı. O sırada Rab Musa'ya "elini denize uzat" dedi. Hz. Musa elini denize uzatınca sular eski haline döndü.¹¹⁵ Firavun tam boğulmak üzere iken, "inandım, hakikatte İsrail oğullarının iman ettiği Allah'tan başka ilahi yokmuş. Ben Müslümanlardanım" (Yunus 10/90) dedi. Ancak boğulmaktan kurtulamadı. Firavun ve kavmi inkarlarındaki inatları yüzünden helak olmuşlardı.¹¹⁶ Hz. Musa'ya ve inananlara yapmış oldukları zulümlerin cezasını böylece ödemişlerdi. İnananlar, Allah'ın yardımına mazhar olarak kurtulmuşlardı. Hz. Musa ve kavmi, Mısır'a göre daha emniyetli olan topraklara ayak basmışlardı. Firavun tehlikesi ortadan kalkmıştı. Ancak Hz. Musa bundan sonra İsrail oğullarının sapkınlıkları ile mücadele edecektir.¹¹⁷

İsrail oğulları, Mısır'da ve Kızıldeniz'i geçme esnasında Hz. Musa'nın pek çok mucizesine şahit olmuşlar ve ona inandıklarını dile getirmişlerdi. Buna rağmen denizi geçtikten sonra orada puta tapan bir kavim gördüler ve Hz. Musa'dan kendilerine böyle bir put yapmasını istediler. Çünkü İsrail oğulları Mısırda kaldıkları zaman puta

¹¹² Duhan, 44/22-23 ; Bakara, 2/50 ; A'raf, 7/1412 ; Yunus ,10/90 ; Şuara, 26/65

¹¹³ Maurice Bucaille, **a.g.e.** , s.351. ; Ömer Öngüt , **a.g. e.** , s.79. ; Çıkış, 14/5-9

¹¹⁴ E. Behnan Şapolyo, **a.g.e.**, s.169 ; Çıkış, 14/10.

¹¹⁵ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çakan, **a.g.e.**, s.197 ; Çıkış, 14/21-28.

¹¹⁶ A'raf, 7/136-137 ; Enfal ,8/54 ; İsrâ ,17/1036 ; Ta-ha ,20/77-79 ; Neml, 27/14 ; Kasas, 28/40 ; Zuhuruf, 43/48-50 ; Kaf, 50/13-14 ; Kamer, 54/41-42.

¹¹⁷ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çokan, **a.g.e.**, s.201.

tapıyorlardı. Putperestlik onların ruhlarına yerleşmişti¹¹⁸. Musa onlara, Allah'ın varlığını, birliğini, ibadete layık olan tek Tanrı olduğunu anlamamakta ısrar eden, tutarsız ve cahil bir kavim olduklarını söyleyerek, kendilerine lütufta bulunan ve alemlere üstün kılan Allah'tan başka Tanrı mı arayayım.¹¹⁹ diyerek onların bu taleplerini geri çevirmişti. İsrail oğulları yaptıkları davranışın yanlış olduğunu anlamış ve tövbe etmişlerdi.

6- Acı Suyun Tatlanması Ve Kayadan Su Çıkması

Hz. Musa ve İsrail oğulları Kızıldeniz'i geçtikten sonra Şur çölü'ne geldiler. Çölde üç gün boyunca yol aldılar, ancak su bulamadılar. Çünkü çölde su yoktu. Mara'ya vardıklarında orada su vardı, ancak acı olduğu için içemediler. O bölgeye Mara denmesinin nedeni ise sularının acı olmasıydı. Zira Mara; acı su anlamına gelmektedir. Halk susuzluktan yakınmaya başladı. Hz. Musa, Rabbine kendilerine yardım etmesi için dua etti. Hz. Musa'ya suya bir dal parçası atması, böylece suyun tatlanacağı bildirildi. Hz. Musa, suya bir dal parçası atınca sular tatlandı ve İsrail oğulları günlerce süren susuzluklarını giderdiler (Çıkış 15/22-25).

İsrail oğulları çölde ilerlerken su sıkıntısı çekiyorlar, içecek su dahi bulamıyorlardı. Sıkıntı anında alışkanlık haline getirdikleri davranışlarını sergiliyorlardı. Hz. Musa'ya çıkışarak, niçin bizi Mısır'dan çıkardın. Bizi, çocuklarımızı, hayvanlarımızı susuzluktan öldürecek misin diye onu suçluyorlardı (Çıkış 17/1-3). Hz. Musa, halkının bu yakınmaları karşısında Rabbine kendilerine içecek su vermesi için dua etti. Allah-u Teala, Musa'ya "asanı taşa vur" dedi. Musa asasını taşa vurunca hemen o taştan on iki pınar akmaya başladı. Her bir boy kendilerine ait pınardan su içti ve susuzluklarını giderdiler.¹²⁰

7- Gökten Kudret Helvası Ve Bildircin Yağması

Allah-u Teala, Hz. Musa vasıtası ile İsrail oğullarını Mısır'dan, Firavunun zulmünden kurtarmıştır. Onlara, ataları İsrail'den kendilerine miras olarak kalan Arz-ı Mukaddes'e ulaştıracağını vaat etmişti. Ancak bugünkü Filistin'in bulunduğu yerler, o zaman Amalika'luların işgali altındaydı. İsrail oğulları, onları oradan çıkarmak için savaşmakla emr olunmuşlardı. Ancak onlar kendilerine vaat edilen bu topraklara

¹¹⁸ H. İbrahim Bulut, a.g.e., s.137-138.

¹¹⁹ Ahmet Tekin, a.g.e., s.168.

¹²⁰ A'raf, 7/160. ; Bakara, 2/60.

girmekten kaçındılar.¹²¹ Hz. Musa, onlara Allah'ın takdir ettiği Arz-ı mukaddes'e girmelerini, arkalarına dönmelerini, zira zarara uğrayanlardan ve kaybedenlerden olacaklarını söyledi. Onlar ise orada zorba bir kavim olduğunu, onlar orada bulundukça oraya asla girmeyeceklerini söylediler ve Hz. Musa'ya "Sen ve Rabbin gidin savaşın biz burada otururuz" dediler (Maide 5/20-24).

Allah-u Teala'nın türlü lütuflarına mazhar olan bu kavim asla memnun olmuyor, Hz. Musa'ya güçlük çıkarmaktan geri durmuyorlardı. Hz. Musa'nın yakınlarından iki kişi onlara şehrin kapısından girmelerini, girdikleri taktirde mutlaka galip geleceklerini söyledikleri halde onlar girmekten kaçındılar (Maide 5/23). Onların bu inatçı tavırları üzerine Hz. Musa Rabbine bu günahkar kavim ile kendilerinin arasını ayırması için dua etti (Maide 5/25). Böylece orası onlara kırk yıl haram kılındı (Maide 5/26). Arz-ı Mukaddes'in kapısına kadar geldikleri halde ilahi emri yerine getirmekten kaçındıkları için Tih Çölü'ne düştüler. Kırk yıl boyunca bu çölde kalacaklardı¹²².

Tih çölünde yolculuk ederken, İsrail oğullarının yiyecekleri tükenmişti. Onlar Hz. Musa'dan karınlarını doyurmak için yiyecek getirmesini istemişlerdi. Bunun üzerine Allah-u Teala onlara kudret helvası ile bıldırcın göndermişti¹²³. Ancak onlar bir süre sonra bu yiyeceklerden de bıkmışlardı. Hz. Musa'dan başka yiyecekler getirmesini istemişlerdi. Bu davranışlarıyla aşırıya kaçan bu insanlar kendilerine zulmediyorlardı (A'raf 7/160).

Hz. Musa, Allah-u Teala'nın emri ile Sina dağına çıktı. Kavminden ayrılıp dağa çıkmadan önce kardeşi Harun'u kendi yerine vekil tayin ederek İsrail oğullarını ona emaret etmiştir. Doğru yoldan sapmamaları için onları uyardıktan sonra (A'raf 8/142) yanlarından ayrılmıştı. Hz. Musa, dağa çıkınca bulut dağı kapladı ve Rabbin görkemi dağ üzerine indi. Hz. Musa burada kırk gün kaldı. Kendisine kavminin uyması gereken inanç esasları "on emir" halinde burada verilmiştir.¹²⁴

Hz. Musa'nın Sina Dağında geri dönüşü biraz uzayınca halk, Harun'un çevresinde toplanarak kendileri için yol gösterecek ilahlar yapmasını istediler. Hz. Musa'nın kendilerini bırakıp gitmesinden dolayı Harun'a sitem ettiler. İsrail oğullarının bu talebi aslında onların Mısırlılardan ne kadar etkilendiklerini göstermektedir. Uzun

¹²¹ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.80. ; Ahmed Çelebi, **a.g.e.** , s.50.

¹²² Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.82.

¹²³ Bakara, 2/57 ;A'raf ,7/160 ; Ta-ha ,20/80 ; Bkz. Çölde Sayım, 11/13-18.

¹²⁴ Ekrem Sarıkçıoğlu, **a.g.e.**, s.254. ; A'raf ,7/142 ; Çıkış ,24/15-16.

yıllar putperest Mısırlılarla birlikte yaşayan İsrail oğulları onların inançlarından, geleneklerinden etkilenmişler, onlar gibi yaşamaya başlamışlardı. Hz. Musa'nın en büyük mucizelerine dahi bizzat şahit olmalarına rağmen yine de fırsat buldukları zamanlarda hep eski inanç ve davranışlarına geri dönüyorlardı.¹²⁵ İsrail oğulları, üzerlerinde taşıdıkları altın ve süs eşyalarını toplayarak Samiri adındaki bir adama buzağı heykeli yaptırdılar ve onu kendilerine ilah edindiler. Allah'ı bırakıp ona tapmaya başladılar.¹²⁶ Hz. Musa, döndüğünde kavminin Allah'ı bırakıp buzağıya taptığını görünce çok üzüldü ve onlara aradan bu kadar kısa bir süre geçmişken nasıl olurda verdiğiniz sözden dönersiniz. Allah'ın size vaadini ne çabuk unuttunuz (Ta-ha 20/86) dedi. Kardeşine “Ey Harun bunların sapıtığını görünce, seni benim yolumdan gitmekten alıkoyan nedir” (A'raf 7/150) diye çıkıştı. Hz. Musa'nın takınmış olduğu tavır gören İsrail oğulları hatalarını anladılar ve yaptıklarına pişman olduklarını, “Eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsa, biz mutlaka ziyana uğrayanlardan olacağız” (A'raf 7/169) şeklinde ifade ettiler. Hz. Musa, Allah'a bağlılıklarını ve yaptıkları günahlardan pişman olduklarını göstermek için kavminden yetmiş kişiyi Tur dağına gitmek için seçmişti¹²⁷. oraya vardıklarında Hz. Musa, Rabbiyle konuşmuştu. Fakat yanında bulunanlardan bazıları, O'nun Rabbiyle konuştuğunu inkar etmişlerdi.¹²⁸ Ona “Ey Musa! Allah'ı açıktan görmedikçe, sana asla inanmayacağız” dediler¹²⁹. Böylesine inkarcı bir tavır sergilemeleri üzerine onları şiddetli bir sarsıntı yakalamıştı. Baygın bir şekilde yere düşmüşlerdi. Hz. Musa, Rabbine yalvararak içlerindeki beyinsizlerin yüzünden kendilerini helak etmemesini istedi. Böylesine günahkar ve isyancı da olsalar Allah-u Teala, peygamberinin duasını kabul etti. Onlar da tekrar hayata döndürüldüler (A'raf 7/155).

İsrail oğulları Firavunun esaretinden çıktıktan sonra, kendilerine vaat edilen topraklara ulaşmak için ömürlerinin çoğunu çöllerde geçirmişlerdi. Filistin'e geldikleri zaman ise oradaki milletten çekinerek, onların zorbalıklarını da bahane ederek oraya girmemişlerdi. Bu davranışlarının cezası olarak kırk yıl boyunca çölde yaşamaya mahkum olmuşlardı. Çeşitli zorluklarda kaldıkları zamanlarda, her seferin de Allah-u

¹²⁵ H. İbrahim Bulut, **a.g.m.** , s.138.

¹²⁶ Ahmed Çelebi, **a.g.e.** , s.49. ; M. Fatih Kesler , **Kuran'da Yahudiler ve Hristiyanlar** ,Ankara 1993, s.29 A'raf ,7/148 ; Ta-ha, 20/88.

¹²⁷ Ahmet Tekin, **a.g.e.** , s.170.

¹²⁸ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.139.

¹²⁹ Bakara, 2/55 ; Nisa, 4/453.

Teala, onlara peygamberlerinin eliyle mucizeler bahsetmiştir. Türlü nimetlerle mükafatlandırılmışlardı. Ancak onlar her seferinde isyan etmişlerdi. Başlarına bir musibet geldiğinde tövbe ediyorlardı, refaha çıktıklarında ise gene eski hallerine dönüyorlardı. Hz. Musa'dan türlü isteklerde bulunuyorlardı. Hz. Musa onların isteklerini Allah'ın izni ile gerçekleştiriyordu. Ancak İsrail oğullarının Allah'ı görmek istemeleri onların inkarlarında hadlerini aştıklarını göstermekteydi. Zira onlar bu istekleriyle imkansız bir şeyi dile getirmişlerdi. Bunu da Hz. Musa'nın doğruluğuna delil göstermişlerdi. Bu davranışlarıyla çok büyük bir günah işlediklerinden şiddetli bir yer sarsıntısıyla sarsılmışlardı¹³⁰. Yok olma durumunda iken yine Hz. Musa'nın duası ile kurtulmuşlardı. Yahudilerin bu kadar çok mucizeyi gördükten sonra mükemmel bir imana sahip olmaları gerekirdi. Ancak onların kalpleri bir türlü tatmin olmadı. Zira İsrail oğulları Hz. Musa'ya gerçekten iman ettikleri için onun yanında değillerdi. Kendilerini Firavun'un zulmünden kurtardığı için onunla birlikteydiler. İman, İsrail oğullarının yüreklerinde değildi. Onlar zor durumda kurtuluş amacıyla iman edip sonra hemen sapık hallerine geri dönüyorlardı. Allah-u Teala, İsrail oğullarının kendisini görmek istemesinden sonra onları "fasık bir kavim" olarak anmıştır. Zira bu çok büyük bir isyan idi¹³¹.

B- HZ. HARUN VE MUCİZELERİ

Hz. Harun, Hz. Musa'nın kardeşidir. Allah-u Teala, O'nu Hz. Musa'yı Firavun ve milletine hak dini tebliğ etmek üzere gönderdiği vakit Hz. Musa'nın isteği üzerine ona yardımcı olması için peygamber olarak göndermiştir.¹³² Hz. Musa, yalnız olarak Firavun'un karşısına çıkmaktan çekinmiştir. Firavun ve kavmi asi bir millet olduğu için kendisini yalanlamalarından korkmuştu. Harun'un dili ve hitabeti daha düzgün olduğu için ilahi emirleri halka açıklama hususunda kendisine yardımcı olması için Harun'a da birlikte gelmesi için Allah-u Teala'ya niyazda bulundu. Allah-u Teala Hz. Musa'nın istemesi üzerine Harun'u kendisi ile beraber peygamber olarak göndermiştir.¹³³

Hz. Harun ve Hz. Musa iki kardeş ve iki peygamber idi. Hz. Harun'un peygamberliği Hz. Musa'nın temennisi ile gerçekleşmişti. Hz. Harun tevhit

¹³⁰ Necati Kara, **a.g.e.**, s.414 – 416. ; Bkz. Bakara, 2/55, ; Nisa, 4/153.

¹³¹ H. İbrahim Bulut, **a.g.m.**, s.139.

¹³² Meryem, 19/53 ; Ta-ha, 20/29-30 ; Furkan, 25/35; Mustafa Öztürk "Kur'an bağlamında Hz. Meryem İle İlgili Bir İnceleme", **Marife**, Konya 2003, S.1, s.85.

¹³³ Necati Kara, **a.g.e.**, s.212, bkz. Meryem 19/53.

mücadelesinde Hz. Musa'nın desteği idi. Vahy ikisine de inmiş, Yahudilerin kutsal kitabı Tevrat ikisine verilmişti.¹³⁴ Ancak Firavun karşısında mucize göstermek Hz. Musa'ya aitti.¹³⁵ Ancak, Yahudi Kutsal Kitabında Hz. Harun'un da mucize gösterdiği ifade edilmiştir.

1- Sivrisinek Belası

Rab, Hz. Musa'ya "Harun'a de ki değneğini uzatıp yere vur, yerdeki toz sivrisineği dönüşsün. Bütün Mısır'ı sivrisinek kaplasın" dedi. Rabbin buyruğu üzerine Hz. Harun elindeki değneğini uzatıp yere vurunca yeryüzünü sivrisinek kapladı. Mısır'da yerin bütün tozu sivrisineğe dönüştü. İnsanların ve hayvanların üzerlerini sivrisinek kapladı (Çıkış 8/16-19). Hak dine davette başarılı olması adına Rabbin Hz. Harun'a vermiş olduğu bu mucize etkili olmamıştır. Çünkü Firavun ve Mısır halkı inatçılıkta ün salmış bir millet idi.

2- Değneğin Yılan Olması

Firavun ile mücadelede Rab, Hz. Harun'a değneğini alıp Firavunun önünde yere atmasının orada yılanı dönüşeceğini söyler. Hz. Harun, Hz. Musa ile birlikte Firavun ve adamlarının yanına giderler. Hz. Harun onların önünde, elindeki değneği yere atınca Rabbin buyurduğu gibi değnek yılanı dönüşür. Bunun üzerine Firavun kendi büyücülerini çağırır. Mısır'lı büyücüler de büyüleri ile aynı şeyi yaparlar. Ancak Hz. Harun'un değneği onların değneklerini yutar (Çıkış 6/8-13).

C- YUŞA B. NUN VE MUCİZELERİ

Hz. Musa'nın ölümünden sonra yerine Yuşa b. Nun (Yeşu b. Nun)¹³⁶ geçmiştir. Hz. Musa ölmeden önce Yuşa'yı İsrail oğullarına başkan tayin etmişti. Yuşa, Hz. Musa'nın ölümünün ardından İsrail oğullarının başına geçince, Filistin topraklarına yerleşmek için hazırlıklara başladı. İsrail oğulları Yuşa b. Nun önderliğinde Filistin'e yerleşmişlerdir.¹³⁷ Yuşa b. Nun da birtakım mucizeler göstermiştir.

¹³⁴ Nisa, 4/163 ; En'am, 6/84 ; Meryem, 19/53 ; Enbiya , 21/48 ; Saffat ,37/114 ; Ta-ha, 20/77 ; A'raf ,7/160; Yunus, 10/87.

¹³⁵ N. Mehmed Solmaz, İ. Lütfi Çakan, **a.g.e.**, s.212.

¹³⁶ İslam kaynaklarında Yuşa b. Nun olarak geçmektedir. Kutsal Kitapta ise Yeşu b. Nun olarak geçmektedir.

¹³⁷ Ekrem Sarıkçıoğlu, **a.g.e.**, s.257. ; M. Fatih Kesler , **a.g.e.** ,s.21.

1-İrmağın Sularının Durdurulması

Rab, Hz. Yuşa'ya halkı ile birlikte Şeria ırmağını geçmesini söyledi. Hz. Musa'ya yardım ettiği gibi kendisine de yardım edeceğini bildirdi. Rabbin buyruğu üzerine Hz. Yuşa ve halkı, Şeria ırmağına yöneldi. İrmak kenarına geldiklerinde Hz. Yuşa halka, Şeria ırmağını geçerken yukarıdan aşağıya doğru akan suların kesileceğini ve kendilerine yol olacağını söyledi. Rab Hz. Yuşa'ya yardım edeceğini söylemişti. Halk Hz. Yuşa'nın sözlerinin ardından ırmağa yöneldi. Suyu ayak bastıkları sırada yukarıdan aşağı gelen sular durdu. Halkın tamamı kurumuş ırmak yatağından geçtiler. Sonra ırmak yatağı eskisi gibi akmaya başladı. Rab tarafından Hz. Yuşa, o gün İsrail halkının gözünde yüceltilmişti. Hz. Musa'ya göstermiş oldukları saygıyı Hz. Yuşa'ya da göstermeye başladılar. Hz. Yuşa'nın göstermiş olduğu bu mucizevi olay onun İsrail oğulları karşısındaki değerini artırmıştı.¹³⁸

2- Amorluların Yenilgiye Uğratılması

Yuşa, Amorlular ile savaşmak amacıyla bütün savaşçılarını toplayarak yola çıktı. Rab Yuşa'ya, onlardan korkmamasını, onları kendisine teslim edeceğini bildirdi. Rabbin buyruğu üzerine İsraililer, oldukça güçlü olan Amorluları büyük bir bozguna uğrattılar. İsraililerden kaçan Amorluların üzerine iri iri dolu yağmaya başladı. Amorluların büyük bir kısmı bu dolunun altında can verdiler. Rabbin, Amorluları İsraililerin önünde bozguna uğrattığı gün Hz. Yuşa, halkın önünde durarak Rabbe dua etti ve "Dur ey güneş Givon üzerinde ve ey Ay sende Ayalon vadisinde" dedi. Halk düşmanlarından öcünü alıncaya kadar güneş ve ay yerlerinde durdular. Güneş yaklaşık bir gün boyunca göğün ortasında durdu.¹³⁹ Rab Yuşa'nın dileğini kabul etmişti. İsrail'in yanında yer alarak onlara büyük bir zafer kazandırmıştı.¹⁴⁰

D- HZ. DAVUT'UN MUCİZELERİ

HZ. Davut, Betlehemli bir Yahudi ailesinden gelen çobanlık yapan bir kişiydi. Hz. Davut, otuz yaşında İsraililere kral oldu. Yahudiler nezdinde Hz. Davut İsrail oğullarının büyük bir hükümdarı idi. Faziletçe üstün olduğu kabul edilmekle birlikte peygamber olarak görülmez¹⁴¹. Ancak Kuran-ı Kerim'de Hz. Davut'a dört büyük

¹³⁸ Yeşu 1/1-5 ,3/13-17, 4/14.

¹³⁹ İbnül Esir, **İslam Tarihi El Kamil Fit Tarih Tercemesi**, (Çev:Abdullah Köşe), C.I, İstanbul 1989, s.193-194.

¹⁴⁰ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.93.

¹⁴¹ Ekrem Sarıkçıoğlu, **a.g.e.**, s.258 ; II. Samuel, 5/1-5.

kitaptan biri olan Zebur verildiği açıklanmıştır. Peygamberlik göreviyle görevlendirilen Hz. Davut, kavmine Allah'ın emir ve yasaklarını açıklayarak doğru yolu göstermeye çalışmıştır.¹⁴² Hz. Davut'un yeryüzünde ilahi hükümleri yerine getirmeye, dünya düzenini kurmaya en yetkili halife ve peygamber olduğu Kuran'ı Kerim'de ifade edilmiştir (Sad 38/26). Hz. Davut, kurmuş olduğu ordu ile ülkenin sınırlarını güneyde Mısır'dan kuzeyde Toroslara kadar genişletmiş ve Kudüs'ü başkent yapmıştı. İsrail oğulları yüzyıllar boyunca unutmadıkları ihtişam devrini Hz. Davut döneminde yaşamışlardır¹⁴³.

1- Filistliler'in Yenilgiye Uğratılması

Filistliler, Hz. Davut'un İsrail kralı olduğunu duyunca oldukça rahatsız olmuşlardı. Bunun üzerine bütün Filist ordusu hazırlanarak yola çıktılar. Hz. Davut Filistinlilerle savaş konusunu Rabbine danıştı. Ona savaş sırasında kendisine yardım edileceği bildirildi. Bunun üzerine karşı karşıya gelen iki ordudan Filistliler bozguna uğradılar. Savaş sonunda Hz. Davut "Her şeyi yarıp geçen sular gibi, Rab düşmanlarımı önümden yarıp geçti" dedi. Hz. Davut Rabbinden kendisine ve ordusuna yardım etme sözü almıştı. Böylece Filistlilerin ordusunu çok kolay bir şekilde bozguna uğratmışlardı.¹⁴⁴

E- HZ. SÜLEYMAN'IN MUCİZELERİ

Hz. Davut'un vefat etmesinden sonra yerine oğlu Süleyman geçmiştir. Hz. Süleyman, Kur'an-ı Kerim'de çokça ismi geçen bir peygamber olarak ifade edilmesine rağmen¹⁴⁵ Kutsal kitap onun bir kral olduğunu ifade eder (I. Krallar10/23-24) Babası Davut (a.s)'un Kudüs'ü alması ve başkent yapmasından sonra yapmayı düşündüğü mabedi Hz. Süleyman yapmıştır. Hz. Süleyman'ın yapmış olduğu bu tapınak kutsal kılınmıştır.¹⁴⁶ Kudüs'te Hz.Süleyman tarafından yapılmış olan mabet, Yahudiliğin yanında Hıristiyanlık ve İslamiyet tarafından da kutsal kabul edilmiştir. Hz. Davut'un peygamber olarak gösterdiği mucizeler hakkında bilgi vereceğiz.

¹⁴² Nisa, 4/163 ; İsrâ, 17/55 ; Sebe , 34/10.

¹⁴³ Ekrem Sarıkçıoğlu, **a.g.e.**, s.259 ; Hayrullah Örs, **a.g.e.**, s.179-180.

¹⁴⁴ II. Samuel 5/17-21.

¹⁴⁵ Sad, 38/30; Nisa, 4/163.

¹⁴⁶ I. Krallar, 6/9, 9/1-5.

1- Kuşlar İle Konuşması

Hız. Süleyman'a kuş dili öğretilmişti. Kuşların ve hayvanların dilinin öğretilmesi Hız. Süleyman'a Allah-u Teala'nın bahşettiği mucizelerden idi. Hız. Süleyman'ın ağaçların, otlar ve balıkların dilini de bildiği söylenmektedir (I. Krallar 4/33).

Hız. Süleyman bütün kuşları gözden geçirdikten sonra içlerinde ibibiği göremedi. Bunun üzerine onu çok ağır bir ceza ile cezalandıracağını açıkladı. İbibik gelince Hız. Süleyman'a senin bilmediğin bir bilgiye sahip oldum dedi. Sebe halkının kraliçesinin muazzam bir tahtı vardı. Oranın halkı Allah'ı bırakmış güneşe secde ediyorlardı. Hız. Süleyman, ibibiğin doğru söyleyip söylemediğini onaylamak için onunla Sebe kraliçesine bir mektup gönderdi. Bu mektup ile kraliçe'yi İslam'a davet etti. Kraliçe ise, Hız. Süleyman ve ordusunun üzerine gelmesinden korktu. Zira krallar bir memlekete girdiği zaman orayı perişan ederlerdi. Hız. Süleyman'ın böyle yapacağını düşündü. Bunu engellemek için ona elçiler ile hediyeler gönderdi. Ancak, Hız. Süleyman hediyeleri kabul etmedi. Kumandanlarından kraliçe'nin tahtını getirmelerini istedi. O sırada cinlerden birisi Hız. Süleyman'a onu kendisine getireceğini söyledi¹⁴⁷. Hız. Süleyman gözünü kırpmadan cinler kraliçeyi getirdi. Kraliçe, Hız. Süleyman'ın yanına geldiğinde kendi tahtını tanıdı. Hız. Süleyman, kraliçenin tahtını tanıyacağını kendisine önceden bildirildiğini söyledi. Köşke buyur edilen kraliçe köşkün billur döşemelerini görünce derin bir su zannederek etek uçlarını topladı. Hız. Süleyman orasının billurdan döşenmiş bir sahanlık olduğunu söyleyince kraliçe bunca yıldır alemlerin Rabbi olan Allah'a ibadet etmediğinden dolayı pişman olarak teslim oldu¹⁴⁸. Kraliçe, Davut'un dinini kabul etmişti. Hız. Süleyman ibibiği denemek için kraliçeye mektup göndermiş, onun doğru söylediği ortaya çıkmıştı. Bu vesile ile din, Sebe bölgesinde yayılmaya başlamıştı.

2- Rüzgar'ın Emrinde Olması

Hız. Süleyman'ın faydalanması için şiddetli esen rüzgarlar onun emrine verilmiştir. Bu güç O'nu, dilediği anda dilediği yere götürürdü. Hız. Süleyman'ın emrine verilen rüzgarlar o kadar hızlı idi ki gündüzün ilk saatlerinde bir aylık yol alıyor, gündüzün son saatlerinde ise bir aylık yol alıyorlardı¹⁴⁹. Rüzgar'ın Hız. Süleyman'ın emrinde olması ve onun istemesi ile dileği her yere anında ulaşması Allah-u Teala'nın O'na bahsetmiş olduğu mucizelerdendir.

¹⁴⁷ Hız. Süleyman Cinlerle konuştu. Cinler onun hizmetini görürlerdi. Bkz. Neml, 27/38.

¹⁴⁸ Ahmet Tekin, a.g.e .s378-381 , Neml, 27/20-44.

¹⁴⁹ Enbiya, 21/81, ; Sebe, 34/12.

3- Karıncalar İle Konuşması

Hz. Süleyman'a karıncalar ile konuşma yeteneği verilmişti. Hz. Süleyman ve ordusu sefere çıkmışlardı. Yolları karınca vadisinden geçmekte idi. Hz. Süleyman ve ordusunun kendilerine doğru yaklaştığını gören bir karınca “karıncalar, yuvalarınıza girin, Süleyman ve ordusu fark etmeden sizi kırabilirler” dedi. Karıncanın sözlerini duyan Hz. Süleyman ona tebessüm ederek cevap verdi (Neml 27/18-19).

Hz. Süleyman, bir gün halkından bir grup ile yağmur duasına çıkmıştı. Yolda sırtüstü yere yatmış, ayaklarını semaya kaldırmış bir karınca gördü. Karınca şöyle diyordu. “Ya Rab! Bizler de senin yarattığın mahlukattanız. Senin rızkına rahmetine muhtacız. Ya yağmur yağdırarak bizi sularsın ya da yağdırmaz bizi helak edersin.” Hz. Süleyman karıncanın yapmış olduğu bu duayı duyunca yanındakilere dönerek, karıncaları kastedip, sizin dışınızdakilerin duası bereketi ile yağmura kavuştunuz dedi.¹⁵⁰

Hz. Süleyman'ın karıncalar ile konuşması, kuş dilini bilmesi, rüzgarın emrine verilmesi yanında mucize olarak kendisine bakır madeni de pınar gibi akıtılmıştır. Bu sayede Hz. Süleyman kendisine lazım olan binaları, aletleri, ordunun teçhizatlarını kolaylıkla yapmaya muvaffak olmuştur.¹⁵¹

F- HZ. İLYAS'IN MUCİZELERİ

Hz. Musa'dan sonra İsrail Oğullarına gönderilen peygamberler Tevrat'ın hükümlerinden unutulmaları yenilemek için gönderilmişlerdi. Hz. İlyas, İsrail Oğullarının hükümdarlarından Ahab adında bir hükümdarın zamanında peygamber olarak gelmişti. İsrail Oğulları, Baal putuna tapıyorlardı.¹⁵² Putperestliğin, yayılmaya başladığı bir zamanda Kral Ahab ve Ba'al putuna karşı halkını ve dinini korumaya çalışan Hz. İlyas, Allah-u Teala tarafından gönderilmiş peygamberlerden idi. Halkına “Sizin de atalarınızın da Rabbi olan Allah'ı bırakıp Ba'al putuna mı tapıyorsunuz” (Saffat 37/123-125) diyerek onları içinde buldukları yanlıştan döndürmeye çalışıyordu. Çoğu kez kralın şerrinden kaçınıp gizleniyor ve öldürmesinden korkuyordu. Halkına gizli gizli tebliğ ediyor ve mucizeler gösteriyordu. Kral Ahab'ın ölümünden sonra yerine geçen Ahasya'ya karşı da mücadelesini sürdürmüştür. Ahasya bir gün

¹⁵⁰ Abdullah Aydemir, “Hz. Süleyman”, DEÜFD, İzmir 1983, S.1, s.188-189.

¹⁵¹ Abdullah Aydemir, a.g.m., s.1870 ; Bkz. Sebe ,34/12.

¹⁵² İbnül Esir , a.g.e. , s.203.

kendi geleceği ile ilgili bilgi edinmesi için elçisini Ba'al Sehub mabedine gönderdi. Hz. İlyas, elçinin önüne çıkarak İsrail oğulları ve her şeyi yoktan var eden Allah var iken siz neden Ba'al Sehub'dan medet umuyorsunuz diyerek elçiyi mabet'e gitmekten caydırdı. Kral'a'da ilahi emri ulaştırmak amacıyla gitti. Elçisine söylediklerini ona da anlattı. Bunun üzerine Kral, eğer söylediklerinde doğru isen bana geleceğim hakkında bilgi ver dedi. Hz. İlyas ona "yattığın yataktan kalkmadan öleceksin" dedi. Hz. İlyas sözünü tamamladıktan sonra kral öldü. Çevresinde bulunanlar bu mucizevi olaya şaşkınlık içerisinde şahit olmuşlardı.¹⁵³

1- Yiyeceklerin Bereketlenmesi Ve Ölülerin Diriltilmesi

Ülkede kıtlık olduğu bir dönemde Hz. İlyas, Rabbin buyruğu ile Sarefat şehrine gider. Orada dul bir kadın ile karşılaşır. Kadından bir parça ekmek ister. Kadın hiç ekmeğinin olmadığını, küpte bir avuç un ve çömlekte azıcılık yağdan başka bir şeylerinin olmadığını söyler. Hz. İlyas, kadına korkma git yiyeceğini hazırla bana da küçük bir pide yapıp getir. Zira İsrail oğullarının tanrısı Rab "Toprağa yağmur düşünceye kadar küpten un, çömlekten yağın eksilmeyeceğini söylüyor" dedi. Kadın Hz. İlyas'ın söylediklerini yaptı. Hep birlikte günlerce yiyip içtiler. Rabbin Hz. İlyas'a bildirdiği gibi küpteki un ve çömlekteki yağ hiç eksilmedi.¹⁵⁴

Bir süre sonra dul kadının oğlu gittikçe ağırlaşan kötü bir hastalığa yakalandı. Bu hastalık nedeniyle kısa bir sürede öldü. Kadın Hz. İlyas gelerek, oğlunun ölümünden onu sorumlu tuttu. Hz. İlyas, ölmüş çocuğun yanına geldi. Orada Rabbine bu çocuğu yeniden can vermesi için dua etti. Hz. İlyas'ın duası kabul edildi. Ölmüş olan çocuk yeniden yaşama döndü. Kadın çocuğunun yeniden hayatta olduğunu görünce Hz. İlyas'ın hak peygamber olduğunu anladı ve ona iman etti¹⁵⁵.

2- Şeria Irmağı Sularının İkiye Ayrılması

Rab, Hz. İlyas'a Elyesa'yı kendisine peygamber olarak meshetmesini söyledi. Hz. İlyas, Elyesa'yı bularak kendi çüppesini onun üzerine attı. Böylece Elyesa'yı peygamber olarak meshetmişti. Elyasa çiftçilikle uğraşıyordu. Ancak işini bırakarak Hz. İlyas ile birlikte giderek ona hizmet etmeye başladı. Hz. İlyas ve Elyesa birlikte Şeria Irmağının kıyısında durdular. Hz. İlyas, çüppesini sulara vurunca ırmağın suları ikiye ayrıldı. Hz. İlyas ile Elyesa kuru toprak üzerinden karşı kıyıya geçtiler. Hz. İlyas'ın

¹⁵³ Ekrem Sarıkçıoğlu, a.g.e., s. 262-263.

¹⁵⁴ I. Krallar, 17/8-16.

¹⁵⁵ I.Krallar, 17/17-23.

Elyesa'dan ayrılması gerekiyordu. O'na yanından ayrılmadan önce senin için ne yapayım dedi. Elyesa "izin ver senin ruhundan iki pay miras alayım" dedi. Hz. İlyas "eğer yanından ayrıldığımı görürsen olur, yoksa olmaz" dedi. Kısa bir süre sonra, ansızın ateşten atlı bir araba görüldü. Onları birbirinden ayırdı. Hz. İlyas kasırga ile göklere alındı. Elyesa, Hz. İlyas'ın üzerinden düşen cüppeyi alarak geri döndü. Hz. İlyas ise bir daha hiç görülmedi.¹⁵⁶

G- HZ. ELYESA'NIN MUCİZELERİ

Hz. Elyesa, Kur'an'ı Kerim'de ismi geçen bir peygamberdir.¹⁵⁷ Hz. İlyas, Rabbin isteği üzerine onu peygamber olarak meshetmiştir. Bu olaydan sonra ise onun yanından hiç ayrılmamıştır.¹⁵⁸ Hz. İlyas'ın gösterdiği mucizelerde onun yanında idi. Onun göklere ayrılmasının ardından peygamberlik görevine başladı. Hz. İlyas'a inanmış olan kimseler Hz. Elyesa'ya da biat ettiler. Öğrencileri ile birlikte Ürdün'den Yeriha'ya, Bethel'e ve Samerya'ya gitti. Çevre topluluklara geziler yaptı. Mucizeler göstererek insanları Allah'ın birliğine davet etti. Ba'al Put'una karşı Allah'ın varlığını ve birliğini savundu. İnsanları putlara tapmaktan alıkoymaya çalıştı.¹⁵⁹

1- Irmak Sularının İkiye Ayrılması

Hz. İlyas'ın göklere alınmasının ardından üzerinden düşen cüppeyi Hz. Elyesa almıştı. Hz. Elyesa, Hz. İlyas'ın cüppesi ile birlikte Şeria ırmağına geldi. Irmağın kıyısında durarak cüppeyi sulara vurdu ve "İlyas'ın Tanrısı nerede" diye seslendi. Bunun üzerine ırmağın suları ikiye ayrıldı. Hz. Elyesa buradan toprak üzerinde karşı kıyıya geçti. Elyesa'nın ırmağın sularını ayırıp karşıya geçtiğini gören halk onun peygamber olduğunu anlayarak iman etti.¹⁶⁰

2- Suların Temizlenmesi

Eriha halkı, Hz. Elyesa'ya gelerek, bu kentin çok güzel olduğunu ancak sularının çok kötü olduğunu söylediler. Su problemlerine çözüm bulması için ondan yardım istediler. Hz. Elyesa onlara yeni bir kaba su koyup getirmelerini söyledi. Kap gelince Hz. Elyesa onu alarak suyun kaynağına çıktı. Tuzu suya atarak şöyle dedi "Rab diyor ki bu suyu paklıyorum. Artık onda ölüm ve verimsizlik olmayacak" Hz. Elyesa'nın

¹⁵⁶ I. Krallar, 19/15-2 ; II. Krallar ,2/1-13.

¹⁵⁷ Sad, 38/48-49 ; Enbiya, 21/86.

¹⁵⁸ I. Krallar, 19/16-21.

¹⁵⁹ Ekrem Sarıkçıoğlu, a.g.e., s.26 ; Bkz. II Krallar, 2/15-25, II. Krallar, 13/20, I. Krallar, 2/19-25

¹⁶⁰ II. Krallar ,2/11-14.

söylediği gibi su, o günden sonra tertemiz oldu. Verimsiz olan toprakları bu su sayesinde verimli olmaya başladı.¹⁶¹

3- Yiyeceklerin Bereketlenmesi

Hız. Elyesa'ya bir kadın gelerek kocasının öldüğünü, alacaklılarından birinin gelip iki oğlunu köle olarak götürmek istediğini söyledi. Kadın Hız. Elyesa'ya kocasının Allah'a inandığını söyleyerek ondan yardımcı olmasını istedi. Hız. Elyesa kadına evinde neleri olduğunu sorunca kadın azıcık zeytinyağından başka hiçbir şeylerinin olmadığını söyledi. Elyesa kadına bütün komşularına gitmesini ve ne kadar boş kapları varsa hepsini almasını, sonra evine giderek oğulları ile birlikte bütün kapları zeytinyağı ile doldurmasını söyler. Kadın kendisine söylendiği gibi evine giderek bütün boş kapları zeytinyağı ile doldurdu. Evde boş kap kalmayınca zeytinyağının artışı durdu. Kadın bu yağları satarak borcunu ödedi. Arta kalan parayla da ihtiyaçlarını giderdiler.¹⁶²

Bir başka mucizesinde, Hız. Elyesa'ya' bir adam geldi. O'na o yıl ilk biçilen arpalardan yapılmış yirmi ekmeğe bir taze buğday başağı getirmişti. Hız. Elyesa, yanında bulunanlardan birisine bu ekmekleri bütün halka dağıtmasını söyledi. O kimsenin bu kadarcık ekmeğin bütün halka yetmeyeceğini söylemesi üzerine Hız. Elyesa, halkın onlardan yiyeceğini, bir miktarının da artacağını söyledi. Bunun üzerine ekmekleri dağıttılar, bütün halk yedikten sonra bir kısmı da artmıştı.¹⁶³

4- Hastaların İyileştirilmesi

Aram Kralı'nın, ordu komutanı Naaman, Kralın gözünde çok değerli ve saygıdeğer bir kimse idi. Çünkü Aramlılar onun sayesinde zafere ulaşmışlardı. Güçlü bir asker olan Naaman, deri hastalığına yakalanmıştı. Hastalığına birçok yerde deva aramışlar ancak bir türlü şifasını bulamamışlardı. Hız. Elyesa bu durumdan haberdar olunca Naaman'a haber göndererek yanına gelmesini söyler. Naaman yanına geldiğinde ona Şeria ırmağında yedi defa yıkanmasını söyler. Böylece hastalığından hiçbir iz kalmayacağını anlatır Naaman onun söylediklerini aynen yerine getirir. Eski sağlığına kavuşmuş olarak Hız. Elyesa'nın yanına gelir ve ona iman ettiğini açıklar.¹⁶⁴

¹⁶¹ II. Krallar, 2/19-22.

¹⁶² II. Krallar, 4/1-7.

¹⁶³ II. Krallar, 4/42-44.

¹⁶⁴ II. Krallar, 5/1-4.

5- Balta Demirini Su Yüzüne Çıkarması

Hız. Elyesa'nın da içerisinde bulunduğu bir grup, bir gün Şeria Irmağı kıyısına gittiler. Orada ağaç keserek ev yapımında kullanmak istiyorlardı. İrmak kenarında ağaç kesmeye başladılar. İçlerinden biri elindeki balta demirini ırmağa düşürdü. Onu bir başkasından ödünç aldığı için oldukça üzölmüşü. Hız. Elyesa, demiri düşürdüğü yeri göstermesini istedi. Adam yeri gösterince peygamber bir dal parçasını oraya koydu. Balta demiri su yüzüne çıktı.¹⁶⁵

Hız. Elyesa'da bütün peygamberler gibi, insanları bir olan Allah'ın dinine çağırılmışı. Onları puta tapmaktan alıkoymaya çalışmış, kendisinin doğruluğunu onlara ispat edebilmek içinde Allah tarafından kendisine verilen mucizeleri onlara göstermişir. Böylece iman etmeleri daha kolay olacaktı.

Allah-u Teala, istisnasız olarak bütün insanlara lütuf'ta bulunmuştur. Varolma nedenlerini onlara açıklamak, kişiliklerinin oluşmasına yardımcı olmak amacıyla elçilerini göndermiş, onların vasıtasıyla zaten fitratlarında var olan Allah'a iman etmelerini istemiştir. Allah'u Teala, kullarını doğuştan kendisine inanacak yeteneklerle yaratmıştır. Kullarının itiraz etmemeleri için onlara peygamberler göndererek ışık tutmuştur. Peygamberlerine de mucizeler vererek insanların iman etmelerini sağlamak, akıllarındaki şüpheyi gidermek istemiştir. Yahudi toplumuna gönderilmiş olan Hız. Musa, Hak Din'e daveti esnasında birçok mucize göstermiştir. Ancak göstermiş olduğu bu mucizeler ne Firavun ve kavmi, nede İsrail oğulları üzerinde fazla etkili olmamıştır. Firavun ve kavmi inkarlarındaki aşırılık nedeniyle helak olmuşlardır. İsrail oğulları ise Hız. Musa'nın kendileri için gösteriş olduğu mucizeler karşısında bir türlü tam iman etmemeleri nedeniyle kırk yıl çölde kalmaya mahkum olmuşlardır. İsrail oğullarına, Hız. Musa'dan sonra gelen Hız. Harun, Hız. Yuşa, Hız. İlyas, Hız. Elyesa ve Hız. Süleyman'da birçok mucize göstermiştir. Ancak İsrail oğulları mucizeyi gördükleri anda iman edip sonra eski davranışlarına geri dönüyorlardı. Allah-u Teala onlar için her türlü zorluğu kolaylaştırmıştır. İsrail oğulları ise kendilerine bahşedilen lütufların değerini bilememişlerdir.¹⁶⁶

¹⁶⁵ II. Krallar, 6/1-6.

¹⁶⁶ Muhammed Abdurrauf. "İslam Açısından Musevilik ve Hıristiyanlık" (Çev: Mesut Karaşahan), **İbrahimi Dinlerin Diyalogu**, İstanbul 1993, s.54.

II. BÖLÜM

HIRİSTİYANLIKTA MUCİZE

Hıristiyanlık, M.S. I. yy ortalarına doğru Filistin’de doğmuştur. Aynı yüzyılda Roma İmparatorluğunun hakim olduğu coğrafyanın bir kısmında yayılmıştır. Hz. İsa çevresinde gelişen bir din olan Hıristiyanlığın doğuşu, Yahudilikteki Mesih inancına dayanır. Hz. İsa, Yahudilerin tahrif ettiği Eski Ahit’i onların anlayışından kurtarmaya, Hz. Musa’nın getirmiş olduğu akideyi yerleştirmeye çaba sarf ederek Hıristiyanlığın temellerini atmıştır.¹⁶⁷

Hıristiyan kelimesi Yunanca “Khristianos” kökünden gelir. Yunanca’da Hz. İsa’ya Kristos denmektedir. Kristos Hz. İsa’ya bağlı olanlar anlamındadır. Hıristiyanlara, Nasrani de denir. Nasara Hz. İsa’nın ümmetine verilmiş bir isimdir. Bunlar Hz. İsa’ya yardım ettikleri ve Nasıra denen kasabada, Hz. İsa ile beraber buldukları için bu ismi almışlardır.¹⁶⁸ Hıristiyanlık, Yahudilikten sonra doğmuş olan tek tanrılı bir din olup, Hıristiyanlığın temelinde tevhit inancı vardır.¹⁶⁹ Özünde bulunan tevhit inancını teslise çeviren ise Pavlus’tur. Pavlus tarafından Hıristiyanlığa yapılan eklemeler çıkarıldığı taktirde monoteist bir din olduğu gerçeği ortaya çıkar.¹⁷⁰

Hz. İsa, Yahudi ve Mesih olduğunu, gönderildiği topluma açıklamıştır.¹⁷¹ Yahudiler, O’na inanmadılar. Çünkü onlar Mesih’in, Davut (a.s)’un soyundan geleceğine, kral olacağına, sadece Yahudileri kurtaracağına ve onları dünyaya hakim kılacağına inanıyorlardı. Ancak Hz. İsa bir peygamber olarak insanları doğruluğa kardeşliğe ve hak yola çağırıyordu. Yahudi din bilginleri de dinin özünden kopmuş şekilciliğe yönelmişlerdi. Hz. İsa’nın sözleri onların işine gelmedi. Halk arasında saf ve temiz olan bazı kimseler ona inandılar.¹⁷² Yahudiler, istilalar, savaşlar ve baskılar altında ezilmişlerdi. Kendilerini bunlardan kurtaracak ve Hz. Davut dönemindeki ihtişama ulaştıracak, onları dünyaya hakim kılacak bir kurtarıcı bekliyorlardı. Hz. İsa, ise onları dünyevi değil, uhrevi ve manevi konulara davet ediyordu. Aslında bu kendileri için bir kurtuluş idi. Zira yıllarca süren esaret hayatından kurtulacaklardı.

¹⁶⁷ Mefail Hızlı, “İsa (a.s)”, **Şamil İslam Ansiklopedisi**, İstanbul 1991, C.III, s.177.

¹⁶⁸ M. Fatih Kesler, **a.g.e.**, s.43-45.; Osman Cilacı, **Dinler ve İnsanlar**, Konya 1990, s.147-150.; Şinasi Gündüz, Pavlus: **Hıristiyanlığın Mimarı**, Ankara 2001, s.14,15.

¹⁶⁹ Ekrem Sarıkçıoğlu, “İslam Hıristiyan Diyaloguna Genel Bir Bakış”, **OMÜİFD**, Samsun 1990, S.4, s.4-5.; Renan, **İsa’nın Hayatı**, (Çev:Ziya İhsan), İstanbul 1992, s.17.

¹⁷⁰ Şinasi Gündüz, **Pavlus: Hıristiyanlığın Mimarı**, Ankara 2001, s.12,13.; Ahmed Abdullah El Masdusi, **Yaşayan Dünya Dinleri**, (Çev: Mesud Sadaly), İstanbul 1981, s.272.

¹⁷¹ Abdülmesih, **Mesih Kimdir**, Almanya tsz., s.35.

¹⁷² Günay Tümer, A. Küçük, **a.g.e.** s.261.

Yıllarca işledikleri günahlar sebebiyle çekmiş oldukları cezalar Hz. İsa tarafından kaldırılmıştı. Ancak, ihtiyaçları olan huzurun sağlanması için kendilerine gönderilmiş olan peygamber'i yalanlamaktan geri durmadılar.¹⁷³ Hz. İsa, hak peygamber olduğunu doğrulamak için onlara, peygamberliğin en büyük delilleri olan mucizeler göstermiştir. Ancak gösterilmiş olan her bir mucizeye çeşitli bahaneler uydurmuşlardır. İnkarcılar inançsızlıklarını bahaneler ile koruma altına almışlar ve Hz. İsa'ya iman etmemişlerdir.

A- HZ. İSA'NIN MUCİZELERİ

Hz. İsa M.Ö. IV yıllarında Galile bölgesinin Nasıra kasabasında Hz. Meryem'den dünyaya gelmiştir.¹⁷⁴ Hıristiyan dünyasında Hz. İsa'nın doğumu miladi çağın başlangıcı sayıldığı için genel olarak onun miladın I. yılında kış mevsiminde doğduğu kabul edilmiştir. Bununla birlikte gerçekte onun doğum yılı ve zamanı tam olarak bilinmemektedir.¹⁷⁵ Kur'an-ı Kerim'e göre Meryem, zikredilen seçkin ailelerden biri olan İmran ailesine mensuptur. İmran ailesine verilen bu isim, Allah'ın seçtiği bir isim idi. Çünkü onlar Allah'ın birliğine inanlar olarak Allah'ın iradesine teslim olmuşlar ve itaatleri sebebiyle de kutsanmışlardı.¹⁷⁶ Hz. Meryem'in babası İmran b. Matan, Hz. Davut'un oğlu, Hz. Süleyman'ın soyundandır. Annesi Hanne Binti Fakuza'dır¹⁷⁷.

Hz. Meryem henüz doğmadan annesi tarafından Beytül Makdis'e adanmıştı (Ali İmran 3/33). Ancak çocuk kız olunca annesi "Ya Rabbi kız doğurdum. Kız, erkek gibi değildir. Ben onu da, soyunu da kovulmuş şeytandan senin himayene bırakıyorum diye dua etti (Ali İmran 3/36). Duası kabul edildi ve Zekeriya (a.s), Hz. Meryem'e bakmakla görevlendirildi. Beytül Makdis'e yerleştirilen Hz. Meryem'in yanına Zekeriya (a.s) her gelişinde onun yiyeceğini önünde hazır bulurdu. Zekeriya (a.s) bu yiyeceklerin nereden geldiğini sorduğu zaman, Hz. Meryem, onların Allah tarafından kendisine verildiğini söylerdi (Ali İmran 3/37). Bu, Hz. Meryem'in Allah tarafından ilk üstün kılınışı idi.

¹⁷³ Muhammed Fatih Kesler, "Kur'an-ı Kerim ve İnciller'de Peygamber Dayanışması: Muhammed (a.s) ve İsa (a.s) Örneği", **Ekev Akademi Dergisi**, Erzurum 2004, S.19,s.11.; Josh McDowel , **Marangozdan da Öte** ,(Çev: Levent Kınran) , İstanbul 1997 , s.54.

¹⁷⁴ Mahmut Aydın, "Yahudi Bir Peygamber'den Gentile Tanrıya: İsa'nın Tanrısallaştırılma Süreci", **İslamiyat**, Ankara 2000, S.4, s.57.; C. G . Pfander, **Kutsal Kitabın Temel Öğretileri**, Ankara tsz . s.30.

¹⁷⁵ Mehmet Katar, "Hıristiyanlık'ta İsa'nın Doğumu İle İlgili Kutlamaların Ortaya Çıkışı", **İslamiyat**, Ankara 2000, s.4, s.116.

¹⁷⁶ Aliah Schleier, **İslam'ın Kutsal Meryemi**, (çev: İbrahim Kapaklıkaya) İstanbul 2003, s.72.

¹⁷⁷ Günay Tümer, **Hıristiyanlık'ta ve İslam'da Hz. Meryem**, Ankara 1997, s.67. ; Ahmet Güç, "Kur'an-ı Kerim'e Göre Hz. Meryem ve Hz. İsa (a.s)", **UÜİFD**, Bursa 1991, S.3,s.216. ; George Ford , **Mesih'in Yaşamı: Doğumu ve Çocukluğu** ,(Çev:İshak Arslan) , İstanbul 1991 ,s.35.

Allah-u Teala, sebepler olmaksızın, dilediği şeyleri dilediği kimselere verebileceğini göstermişti. Böylece Hz. Meryem'in dünya kadınlarına üstün kılınışının ilk adımı idi.¹⁷⁸ Zekeriya (a.s)'nın himayesinde büyüyen Hz. Meryem, her zaman yaptığı gibi mescidin bir köşesinde oturmuş ibadet ediyor, namaz kılıyordu. Hz. Meryem'in hamile olma zamanı gelince Allah-u Teala, Cebrail (a.s)'i gönderdi.¹⁷⁹ ve ona bir oğlan çocuğunun olacağı müjdesi verdi. Bunun üzerine Hz. Meryem, Rabbin isteği ile uzak bir yere çekildi. Çocuk doğduktan sonra ise yine Rab'bin isteği üzerine onu alıp kavmine getirdi (Meryem 19/19-27). Allah-u Teala, Hz. Meryem'i, bir insan nutfesi olmadan dünyaya gelecek olan Hz. İsa için seçmişti. O'nu temizlemiş ve koruyacağını bildirmişti (Al-i İmran 3/42-43).

Hız. İsa'nın babasız olarak dünyaya gelişi Allah-u Teala'nın büyük bir mucizesi idi. Çünkü kendini bütünüyle mabede ve ibadete adanmış bir anneden babasız olarak dünyaya gelmesi, ruhu inkar eden bir toplumda ruhun varlığını ispat eden bir mucize idi. Hız. İsa'nın içinde dünyaya geldiği toplum insanın ruhsuz bir cisimden ibaret olduğunu ve bunun dışında başka hiçbir unsurun bulunmadığını savunuyordu. Yahudi toplumunda insan organik bir bünyeden ibaretti. Bunun haricinde ruh ve cismin varlığını kabul etmiyorlardı. Allah-u Teala, Hız. Meryem'e ruhumuzdan üfledik ve oğlunu alemlere ayet (mucize) kıldık buyururken Hız. İsa'nın babasız dünyaya gelişinin ve Allah'ın ruhu ile varoluşunun ruhi bir olay olduğunu, ruhu inkar eden bir millete böyle bir alemin varlığını açıklamak içindi. Böylece Allah-u Teala, İsrail oğullarına Hız. İsa ve annesiyle ruhun varlığını gösteren bir mucize göstermişti.¹⁸⁰ İsrail oğulları hiçte alışık olmadığı bu durum karşısında şok oldular. Evli olmadığını bildikleri Meryem'i kucağında bir çocuk ile aniden karşılarında görünce şaşkırdılar. Hakkında kötü düşünceler beslemeye, onu aşağılamaya ve kınamaya başladılar.¹⁸¹ Ona "Ey Meryem! Hakikaten sen çok tuhaf bir iş yapmışsın" dediler (Meryem 19/17). Hız. Meryem tüm bu aşağılamalar karşısında sessiz kaldı. Kendisiyle konuşmaları ve sorularına cevap bulmaları için beşikteki çocuğu işaret etti.. Orada bulunanlar beşikteki çocukla

¹⁷⁸ M. Mütevellî Şa' ravi, **Kur'an Mucizesi** (çev: M. Sait Şimşek), Konya 1993, s.496.

¹⁷⁹ Emrullah Fatış, **Kur'an'da Hız.İsa (Doğumundan Ölümüne) Kutsallaştırılmış Uydurmaların Mehdi Mesih Deccal Modellerindeki Payı**, Kayseri 2000, s.84.

¹⁸⁰ Muhammed Ebu Zehre, **Hristiyanlık üzerine Konferanslar** (çev: Akif Nuri), İstanbul 1978, s.34.

¹⁸¹ Ömür Öngüt, **a.g.e.**, s.168.

konuşamayacakları için buna itiraz ettiler.¹⁸² Hz. Meryem'in bu zor durumu karşısında Hz. İsa söze karıştı ve "Ben gerçekten Allah'ın kuluyum. Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı. Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe namaz kılmamı, zekat vermeme ve anneme iyi davranmamı emretti. Beni zorba kılmadı. Doğduğum günde, öleceğim günde ve dirileceğim günde bana selam olsun. İşte hakkında şüpheye düştüğünüz Meryem oğlu İsa Hak sözünce budur" dedi (Meryem 19/30-34). Hz. İsa bu sözleri söylediği zaman birkaç günlük bebek idi. Yaştları gibi normal konuşma zamanı gelinceye kadar bir daha hiç konuşmamıştır.¹⁸³

İsrail oğulları, Hz. Meryem'i taşıyıp öldüreceklerdi. Çünkü onun zina yaptığını düşünüyorlardı. Ancak beşikteki yeni doğmuş bir bebeğin konuştuğunu görünce suçsuz olduğuna kanaat getirdiler. Meryem'in iffetli olduğuna inanarak onu ve oğlunu serbest bıraktılar. Allah-u Teala, Hz. İsa'yı bebek iken konuşturarak hem onu hem de annesini insanlar için bir mucize kılmıştır.¹⁸⁴ Şüphesiz beşikteki bir bebeğin kusursuzca konuşabilmesi çok büyük bir mucizedir. Hz. İsa'nın doğar doğmaz, bir çocuğun asla bilemeyeceği bilgileri biliyor olması ise oldukça şaşırtıcı bir olaydır. Bu durum İsrail oğullarına olağan üstü bir hakikatin eşğinde olduklarını açıkça ortaya koymuştur.¹⁸⁵ Yahudiler bu olaydan oldukça etkilenmiş ve Hz. Meryem ile uğraşmaktan vazgeçmişlerdi. Ancak bu fazla uzun sürmemişti. Bir müddet sonra tekrar Hz. Meryem'i itham etmeye başladılar. Hatta sapıklıklarında oldukça ileri gittiler ve hadlerini aştılar. Bu olaydan Zekeriya (a.s)'yı sorumlu tutarak onu öldürdüler. Zekeriya (a.s)'nın şehit edilmesinin ardından korkuya kapılan Hz. Meryem, Allah-u Teala'nın emri ile oğlunu alarak Kudüs'ten ayrıldı. Hadlerini aşmış olan Yahudiler onlara da kötülük edebilirlerdi.¹⁸⁶ Yahudilerin buldukları bölgeyi terk eden Hz. Meryem ve oğlu İsa yerleşmeye elverişli, suyu bulunan, rahat edebilecekleri bir tepeye yerleştiler (Mü'minun 23/50). Burada uzun bir süre kaldıktan sonra tekrar Kudüs'e döndüler. Hz. İsa'nın çocukluğunun tam olarak nerede geçtiği bilinmemekle beraber,¹⁸⁷ gençliği

¹⁸² Mehmed Eminoğlu , **İslam ve Hıristiyan Kaynaklarına Göre İsa (a.s)** , Konya tsz ,s.80-81. ; Meryem 19/29

¹⁸³ M. Ebu Zehre, **a.g.e.**, s.31.

¹⁸⁴ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.169.

¹⁸⁵ Süleyman Davud, **Hazreti İsa'nın Gelişi**, İstanbul 2003, s.29.

¹⁸⁶ Mustafa Necati Bursalı, **Hazret-i İsa ve Hazret-i Meryem**, İstanbul 1984, s.38-39.

¹⁸⁷ Arthur Weigall , **Hıristiyanlığımızdaki Putperestlik** ,(Çev: Mustafa Demir) , İstanbul 2002 , s.21 .

Ürdün'e bağlı Nasıra denen bir kasaba da geçmiştir. Bu nedenle Hz. İsa'ya inanan kimselere "Nasara" dinlerinde "Nasraniyyet" denildiği ifade edilmektedir.¹⁸⁸

Hz. İsa otuz yaşlarında iken ilahi vahye mazhar oldu ve peygamberlik ile görevlendirildi. Kendisine kutsal kitap olarak da İncil verildi.¹⁸⁹ Allah-u Teala'nın emir ve yasaklarını İsrail Oğullarına tebliğ etmeye başladı. Onları, Allah'tan korkup, ona itaat etmelerini, kulluk vazifelerini yerine getirmelerini, doğru yolun ve kurtuluşun ancak bu yol ile mümkün olacağını açıkladı (Al-i İmran 3/50-51).

Hz. İsa'nın peygamber olarak görevlendirildiği dönem, İsrail oğullarının siyasi, sosyal ve ekonomik açıdan büyük bir çöküntü yaşadığı bir dönemdir. Bir taraftan ülke insanının maruz kaldığı acımasız yönetim, diğer taraftan inanç ve mezhep ayrılıkları İsrail Oğullarını bunalım seviyesine düşürmüştü. İsrail Oğulları kendilerini, içerisinde buldukları bu olumsuz şartlardan kurtaracak bir kurtarıcı bekliyorlardı. Bekledikleri ve kendilerini refaha kavuşturacak bu kurtarıcı Hz. İsa idi.¹⁹⁰

Hz. İsa, peygamberlik görevini alır almaz insanları Allah'a iman etmeye çağırırdı. Hz. İsa'nın tebliğ görevi önce kırsal Galile bölgesinde yoğunlaştı. Elçiliği daha çok Yahudiler üzerine yönelikti. Yahudi olmayanların istekleri de yerine getirilmekle beraber ağırlık Yahudilere idi.¹⁹¹ Hz. İsa'nın "Ben İsrail evinin kaybolmuş koyunlarından başkasına gönderilmedim" (Matta 15/24) sözü de bunu açıklıyordu. Hz. İsa bu davranışı ile başlangıçta Yahudi cemaati içerisinde Allah'ın dinini idame ettirerek inanç birliği oluşturmak, daha sonra bu alanı genişletmek istemiştir. Çünkü tebliğ vazifesinde önce kendi milleti arasında daha etkili olabileceğini düşünmüştür.¹⁹² Hz. İsa'nın daveti yaratan ile yaratıkları, ibadet eden ile edilen arasına hiçbir şeyin girmeyeceği esasına dayanıyordu. Hz. İsa, dünya hayatından el çekmeyi tavsiye ediyordu. Ahret hayatının varlığını hatırlatarak onun ulaşılması gereken en büyük hedef olması gerektiğini açıklıyordu.¹⁹³

Hz. İsa'nın ilahi davetine muhatap olan İsrail Oğulları, daha önce kabul etmedikleri, Tevrat'ı savunmaya başladılar. Hz. İsa, İsrail Oğullarının Tevrat'ı

¹⁸⁸ **İslam Prensipleri Ansiklopedisi** "İsa (a.s)" Maddesi , İstanbul 1994 C.2, S.872 ; Bkz. Matta ,2/19-23.

¹⁸⁹ Meryem, 19/30 ; Hadid ,57/27. ; Ramazan Biçer, **İslam Kelamcılarına Göre İncil**, İstanbul 2004, s.68.

¹⁹⁰ Y.J. ZWİ Werblowsky, "**Yahudi Mesihçiliği Mesih Beklerken**, (Çev: Ali Coşkun), İstanbul 2003, s..52,53; Süleyman Davud, **a.g.e.**, s.31.

¹⁹¹ C.C. Rowland, "**İsa ve İlk Kilise**", **İslamiyat**, (Çev: Mahmut Aydın) Ankara 2000 S.4, s.39.

¹⁹² Ekrem Sarıkçıoğlu, **a.g.e.**, s.305.

¹⁹³ Sami Baybal, **Mesih Dönüşü**, Konya 2002, s.130.

savunmalarına karşılık olarak, kendisinin Tevrat'ı doğrulamak üzere geldiğini, amacının Yahudi şeriatını ve Yahudi peygamberlerini yok saymak değil, onları tamamlamak olduğunu açıklayarak (Al-i İmran 3/50) Yahudilik ile olan bağlantısını vurgulamıştı. Zira İsrail Oğulları asırlar boyu manevi liderlik ile mübarek kılınmışlardır. Bir çok sapma ve Allah'a karşı kendi görevleri hakkında isyanlardan sonra, onlara son bir şans daha verilmişti. Son İsrail peygamberi olan Hz. İsa, onlar için Allah-u Teala'nın bir lütfu idi.¹⁹⁴ Hz. İsa'ya tabi onların hem Yahudi inançlarına uymaları hem de Hz. İsa'nın yeni mesajlarına tabi olmaları gerekiyordu. Hz. İsa yeni dinin esaslarını açıklarken Yahudiliğin inanç esasların benimsediğini ancak bir takım uygulamaları değiştirdiğini açıklamıştı.¹⁹⁵ Hz İsa'nın kavmi ile mücadelesinde zaman zaman sergilediği mucizeler hakkında aşağıda geniş bilgi vermeye çalışacağız.

1- Gökten Sofra İndirmesi

Hız. İsa, tevhit mücadelesinde kendisini oldukça zor durumda bırakan bu topluluğa karşı kendisine yardım edecek kimselerin olup olmadığını sordu. Hız. İsa'ya inandıklarını açıklayan bir grup ortaya çıktı. Bunlar havariler olarak adlandırıldılar. Havariler, Allah yolunda Hız. İsa'nın yardımcısı olacaklarını ifade ettiler (Al-i İmran 3/52). Bu insanlar Hız. İsa'ya gönülden inanmış olan kimselerdi. Ancak yine de ondan peygamberliğinin alameti olarak bir mucize göstermesini istediler ve "Rabbin bize gökten bir sofraya indirebilir mi, eğer o sofradan yemek yersek kalplerimiz huzur bulacak, doğru söylediğin kanıtlanmış olacak" dediler. Ayrıca peygamberliğine alamet olarak göstereceğin bu mucizenin bizzat şahitleri biz olmak istiyoruz dediler (Maide 5/112-113). Havarilerin bu mucize talepleri üzerine Hız. İsa, Allah-u Teala'ya gökten sofraya indirmesi için dua etti. Bu Allah'ın birliğine, Resulünün görevinin tasdikine bir delil olacaktı. Hız. İsa'nın duası üzerine havarilere gökten sofraya indirildi (Maide 5/114-115). İndirilen bu sofradan yediler. Burada amaç, o sofradan yemek suretiyle ihtiyaçlarını gidermek ve bu vesile ile de kalplerinin tamamen mutmain olmasını sağlamak idi. İçlerinde oluşması muhtemel herhangi bir şüpheye de meydan vermemek amacıyla böyle bir istekle bulunmuşlardı.¹⁹⁶

¹⁹⁴ Cemal Bedevi, "Kitab-ı Mukaddes'te Hız. Muhammed", (Çev: Ahmet Tahir Dayhan), DEÜİFD, İzmir 1998, S.II, s.236.

¹⁹⁵ Mehmet aydın, "Diyalog Açısından Dinlerin Birbirlerine Yaklaşması", SÜİFD, Konya 2000, S.10, s.17.

¹⁹⁶ H. İbrahim Bulut, a.g.e, s.140.

2- Hastalıkları Tedavi Etmesi

Hz. İsa, havarileri ile birlikte köy, kasaba ve şehirlerde dolaşarak vaazlar veriyor ve peygamberlik vazifesini yerine getirmeye çalışıyordu. Tebliğ vazifesi ile yola çıkan Hz. İsa şehirlerde, havralarda, halk arasında dolaşırken hasta kimselerin dertlerine de derman oluyordu.¹⁹⁷ İsa'nın şöhreti bütün Suriye'ye yayılmıştı. Acı çeken insanları, felçleri ve cinlileri Allah'ın izni ile şifaya kavuşturuyordu.¹⁹⁸ Allah-u Teala, Hz. İsa'ya mucize gösterme yetisini vermişti. Hz. İsa eliyle kendi lütfunu insanlara gösteriyor ve peygamberlerinin onların gözünde yücelmesini sağlıyordu.¹⁹⁹

a- Kanamalı Bir Hastanın İyileştirilmesi

Hz. İsa, kalabalık arasında yürürken, o bölgede on iki yıldır kanaması olan bir kadın, Hz. İsa'ya yetişmeye çalışıyordu. Kadın pek çok hekime görünmüştü ancak durumunda herhangi bir düzelme olmamıştı. Aksine hastalığı her geçen gün artıyordu. Kadın, Hz. İsa'nın kendi derdine derman olacağına o kadar inanmıştı ki, giysisine dahi dokunabilse iyileşeceğini düşünüyordu. Hasta kadın, kalabalık arasında bir yolunu bularak Hz. İsa'nın elbisesine dokunmayı başardı. Kadın, o anda acısının dindiğini fark etti. Hz. İsa, kadına kendisine ulaşma isteğinin nedenini sorunca kadın, düşüncelerini anlattı. Hastalığından o anda kurtulduğunu ifade eden kadına, Hz. İsa, imanının kendisini kurtardığını söyledi.²⁰⁰

Mucizenin gerçekleşmesinde inanç oldukça önemli bir koşuldur. Her şeye güç yetirebileceğine inanmak, hiçbir engel tanımadığını düşünmek mucizenin gerçekleşmesinde oldukça önemli bir yer teşkil eder. Kadının o anda iyileşmesindeki hassas nokta ise Hz. İsa'ya olan kayıtsız şartsız inancı idi.²⁰¹

b- Cüzamlı Hastanın İyileştirilmesi

Hz. İsa kendisine inananlara Allah-u Teala'nın dininden, emir ve yasaklarından bahsettiği bir sırada kendisine cüzzam hastalığına yakalanmış olan bir adam getirdiler. Hasta adam, Hz. İsa'dan derdine derman olmasını istedi. Hz. İsa, adama elini uzatarak

¹⁹⁷ Mahmut Aydın, **a.g.m.**, s.57.

¹⁹⁸ Matta ,4/23-24 ; Luka, 6/17-19.

¹⁹⁹ İmam Gazali , M . Abdullah Şarkavi, **Hristiyanlık Üzerine Değerlendirmeler**, (Çev: Osman Cilacı) İstanbul 1998, s.140.

²⁰⁰ Markos, 5/25-34 ; Matta, 9/20-22; Luka, 8/43-48.

²⁰¹ Ludwing, Feuerbach, **Hristiyanlığın Özü**, (Çev: Devrim Bulut), Ankara 2004, s.152-153.

“temiz ol” dedi. Adam, o anda cüzamından temizlendi. Hz. İsa’nın anında derdine derman olması üzerine adam, onun hak peygamber olduğunu anlayarak iman etti.²⁰²

c- Ateşli Hastalığın Tedavi Edilmesi

Hz. İsa’nın diğer bir mucizesi de, Petrus’un evinde vukubulmuştur. gelmişti. Evde O’nun kaynanasının ateşler içerisinde, kendinden habersiz yattığını gördü. Kadının eline dokununca ateşi düştü. Günlerdir yerinden kalkamayan kadın hemen ayağa kalkarak Hz. İsa’ya hizmet etmeye başladı.²⁰³

Hastaların şifa bulması aslında bir mucize değildir. Zira bu imkan dahilinde tıbbın gerçekleştirebileceği mümkün bir olaydır. Ancak hastanın aniden, peygamberin bir sözü ile iyileşmesi ise mucizedir.²⁰⁴ Cüzamlı bir hastanın, ateşli hastalığa yakalanmış olan kimsenin normal şartlarda, tıbbın imkanları ölçüsünde tedavi edilmesi mümkündür. Ancak belli bir tedavi sürecine ve bir takım ilaçlara ihtiyaç vardır. Bu hastalıktan birden bire kurtulmuş olmak ise tamamen Allah-u Teala’nın elçisine vermiş olduğu mucizenin bir sonucudur.

d- Felçli Hastanın İyileştirilmesi

Hz. İsa’ya dört kişinin birlikte taşıdığı felçli bir hasta getirdiler. Hastanın kendisi ve onu getiren kimseler, Hz. İsa’nın peygamberliğine inanmışlardı. Hz. İsa onların kendisine inanmış olduklarını görünce felçli adama “kalk yatağını topla evine git” dedi. Hasta adam yatağından doğrularak yürümeye başladı. Halk bunu görünce korkuya kapılmıştı. Çünkü adamın yıllardır yerinden kalkamadığını biliyorlardı. Hz. İsa’nın adama kalk demesi ile onun birden bire düzelmesi, onların Allah-u Teala’nın yüceliğini ve nelere kadir olduğunu anlamalarına vesile olmuştu.²⁰⁵

e- Eli Sakat Bir Kimsenin İyileştirilmesi

Hz.İsa’nın Rab’bine ibadet etmekte olduğu bir sırada yanına eli sakat olan bir adam geldi. Hz. İsa adama elini uzatmasını söyledi. Adam elini uzattığında eli sapaşğlam olmuştu. Eski sakatlığından eser kalmamıştı.²⁰⁶ Allah-u Teala’nın elçisine vermiş olduğu yetki ile, gerçekleştirilen bu mucizelerle, insanların hak yola dönmeleri amaçlanmıştır.²⁰⁷

²⁰² Matta ,8/2-4 ; Markos, 1/40-45 ; Luka ,5/12-16.

²⁰³ Markos, 1/29-34 ; Luka, 4/38-41 ; Matta ,8/14-15.

²⁰⁴ L. Feuerbach, **a.g.e.** , s.157.

²⁰⁵ Matta, 9/6-7; Markos, 2/1-12 ; Luka, 5/17-26.

²⁰⁶ Markos, 3-/1-5 ; Matta ,12/9-14 ; Luka, 6/6-11

²⁰⁷ Suad Yıldırım, **Kur’an’da Uluhiyyet**, İstanbul 1987, s.54.

f- Sağır Bir Kimsenin İyileştirilmesi

Hz. İsa'nın hastalıklara şifa olduğu kısa bir sürede her yerde duyulmuştu. Celile bölgesinde bulunduğu bir sırada, o civarda yaşamakta olan sağır ve dili tutuk bir kimse vardı. Hz. İsa'dan haberdar olan yakınları, adamı iyileştirmesi umuduyla ona getirdiler. Hz. İsa, hastalığı dolayısıyla oldukça ezik bir halde olan bu adamın kulağına ve diline eliyle dokundu. Adamın dili açıldı ve kulakları işitmeye başladı. Adam artık düzgün bir şekilde konuşabiliyordu. Hz. İsa'nın gösterdiği diğer mucizelerinde olduğu gibi olaya şahit olan halk yine hayretler içerisinde kalmıştı (Markos, 7/31-36). Orada bulunanlar O'nun gerçekten imanlı bir kimse olduğuna kanaat getirmişlerdi.

g- Beli Bükük Bir Kadının İyileştirilmesi

Yine bir mucizesinde Hz. İsa, havrada vaaz ettiği bir sırada hasta olan bir kadında onu dinleyenler arasındaydı. Kadının beli iki büküm olmuştu. Belini doğrultamıyordu. Hz. İsa, kadının bu çaresiz halini görünce onu yanına çağırđı. Ellerini kadının beline koyunca kadının beli düzeldi ve doğruldu. Yılarca çekmiş olduğu bu hastalıktan bir anda kurtulan kadın Rabbine şükretmeye başladı (Luka 13/10-13). Olayın bir ibadethane de gerçekleşmesi ve çoğunluğunu O'na inanan kimselerin oluşturması Hz. İsa'nın sözlerinin doğruluğunun onların yüreklerinde pekiştirilmesi anlamında düşünülebilir.

h- Celileli Memurun Oğlunun İyileştirilmesi

Hz. İsa, Celile bölgesinde iken, o bölgede oğlu oldukça ağır bir hastalığa yakalanmış bir memur vardı. Oğlunun hastalığına hiçbir yerde çare bulamamışlardı. Çocuk gün geçtikçe daha kötü oluyordu. Hz. İsa'nın hastalıklara şifa olduğunu öğrenen memur, ona gelerek oğlunun ölmek üzere olduğunu söyledi ve yardım etmesini istedi. Hz. İsa adama evine geri dönmesini, oğlunun ise hastalığından kurtulduğunu söyledi. Adam eve gitmek üzere yola çıktığında kendi evinden adamları onu karışlamaya gelerek oğlunun iyileştiğini müjdesini verdiler. Adam evine vardığında oğlunun üzerinde hastalığından eser kalmadığını görür (Yuhanna 4/43-54).

Hz. İsa'ya oğlunun tedavisi için gelen babanın, onun kendi çocuğuna şifa olacağına dair inancı öyle kuvvetli idi ki Hz. İsa o kimsenin inancını boşa çıkarmamıştı. Mucizelerin şahıslar üzerinde etkili olması için her şeyden önce derin bir iman gerekli idi.²⁰⁸ Hasta olan kimseler Hz. İsa'ya geldiklerinde “bize acı”, “yardım et” diyorlardı.

²⁰⁸ Franz Alt, **Sevgi Tanrısının Elçisi İsa**, (Çev: Aznif Atasev), İstanbul 1994 s. 49.

Hız. İsa'nın göstermiş olduğu bu mucize saray memuru ve ailesinin hep birlikte iman etmelerine vesile oldu. Hız. İsa'nın amacı da zaten insanlıların iman etmelerini sağlamaktı.²⁰⁹

1- Havuzdaki Kötürümün İyileştirilmesi

Hız. İsa Yahudilerin bir bayramı vesilesi ile Kudüs'e gitti. Orada beş eyvanlı bir havuz vardı. Bu eyvanların altında kör, kötürüm felçli hastaların oluşturduğu bir kalabalık bulunuyordu. Hasta olan bu kimseler havuzun suyunun çalkalanmasını bekliyorlardı. İnançlarına göre Rabbin meleği zaman zaman havuza iner, suyu çalkalardı. Suyun çalkalanma anında havuza ilk giren hastalığından kurtulurdu. Eyvanda otuz sekiz yıldır hasta olan bir adam vardı. Bu adam Hız. İsa'ya yıllardır burada beklediğini, ancak ayakları tutmadığı için hiçbir zaman suya ilk girenlerden olmadığını söyleyerek Ondan yardım istedi. Hız. İsa ona "Kalk şiltene topla ve yürü" dedi. Adam kalkarak yürümeye başladı (Yuhanna 5/1-9).

3- Cinlileri İyileştirmesi

İncillerin ifadesine göre Hız. İsa, zaman zaman insanlara dokunmak suretiyle cinleri ve kötü ruhları kovarak onları iyileştirirdi . Hatta bu tarz eylemlerde bulunduğu için onun baş cin olarak kabul edilen Beelzabul tarafından sahiplenmiş olduğu ileri sürülmüştü .Onu Beelzabul'un yönlendirdiğini iddia ediyorlardı.²¹⁰

Bir mucizesinde ; Hız. İsa'ya çocuğu hasta olan bir adam gelerek ondan yardım ister. Çocuğunun durumunun çok kötü olduğunu söyleyerek kendilerine acımasını ve çocuğuna şifa olmasına söyler. Çocuk sara hastası idi. Sık sık ateşe ve suya düşen bu çocuğu çeşitli yerlere götürmüşlerdi. Ancak hastalığına bir çare bulunamamıştı. Hız. İsa, çocuğu yanına getirmesini ister. Çocuk yanına geldiğinde, çocuğun içine girmiş olan cin'i azarlar. Hız. İsa'nın çık emrini alan cin çocuktan çıkar. Çocuk sağlığına kavuşur.²¹¹

Yine Hız. İsa, kendine inanmış olan bir topluluk ile birlikte yolculuk yaptıkları bir sırada karşılarına kötü ruha yakalanmış hasta bir adam çıkar. Mezarlıklarda yaşayan bu adam zincirle dahi tutulamıyordu. Dağlarda dolaşiyor, kendisine taşlarla zarar veriyordu. Hız. İsa oldukça perişan haldeki bu adamı görünce yanına gitti. Adama bakarak "Ey kötü ruh, çık adamın içinden" dedi. Karşı tarafta dağın yamacında otlayan bir domuz sürüsü vardı. Adamın içinden çıkan kötü ruhlar, Hız. İsa'nın izin vermesi

²⁰⁹ Abdülmesih, **İsa Kimdir**, Ankara 1995 , s.101 ; Bkz. Markos 9/22-23.

²¹⁰ Mahmut Aydın ,**Tarihsel İsa : İman'ın Mesih'inden Tarih'in İsa'sına** , Ankara 2002 , s.175 .

²¹¹ Matta, 17/14-18 ; Markos, 9/14-32 ; Luka, 9/37-45.

üzerine domuzların içine girdiler. O sırada otlamakta olan domuz sürüsü kötü ruhların içlerine girmesi ile dik yamaçtan aşağı atlayarak gölde boğuldular.²¹² Olayın köylerde duyulması üzerine halk olup biteni görmek için Hz. İsa'nın yanına geldi. Kötü ruha tutulmuş, perişan hallerde dolaşan kendi kendine zarar verebilecek derecede hasta olan bu adamı, akıllı bir şekilde buldular. Hz. İsa'nın yanında oturmuş Rabbe şükrediyordu (Markos 5/14-17). Hz. İsa'nın sağladığı kurtuluşun amacında zaten insanların akıllanması, içinde yaşadığı toplumda dürüst ve çalışkan olması, Rabbine inanması ve onun dilediği şekilde onun yolundan gitmesi idi. Gösterilen bu mucizeler ile insanların düşüncelerini sağlayarak hak ile batılı ayırt edecek hale gelmeleri amaçlanmıştı.²¹³

4- Fırtına'nın Dindirilmesi

Hz. İsa'ya iman etmeyenler, onun insanları hak yola davet etmesini, kendi inançları dışındaki bir dine davet etmesini kabullenemiyorlardı. Bu nedenle Hz. İsa'ya ve ona inanan kimselere eziyet ediyorlar, bir türlü huzur vermiyorlardı. Hz. İsa ve inananlar da ilahi dini tebliğ etmek, başka başka insanlara tebliği ulaştırmak için sürekli yer değiştiriyorlardı²¹⁴. Hz. İsa ve yanında bulunanlar, göl kıyısına gelerek tekneye bindiler. Yolculukları esnasında fırtına çıktı. Dalgalar şiddetini artırdığı bir sırada tekne devrilmek üzereydi. Öğrencilerinden birisi Hz. İsa'ya gelerek dalgaların kendilerini öldürmek üzere olduğunu söyleyerek bu duruma bir çare bulmasını istedi. Hz. İsa teknede bulunanların telaşını görünce rüzgara “sakin ol” dedi. Hz. İsa'nın bu sözünden sonra rüzgar durdu, ortalık eski sakinliğine kavuştu.²¹⁵ Öğrenciler fırtınadan oldukça korkmuşlardı. Hz. İsa'nın ise ona dur demesinin ardından hemen durması onların hayretler içerisinde kalmasına sebep olmuştu. Hz. İsa onlara, iman olan kimseler iseniz böyle korkmanıza gerek yoktur, dedi. Zira Allah'a iman eden kimseler için ümitsiz olmak diye bir şey söz konusu olamaz diye onları imanların da ihlaslı olmaya çağırırdı.²¹⁶

5 – Ölülere Diriltmesi

Peygamberlik görevi ile görevlendirilen Hz. İsa sürekli olarak kavmine “Allah, benim de Rabbiniz, sizin de Rabbiniz, öyleyse ona kulluk edin. Doğru yol budur” (Ali İmran 3/51) diyerek onları hak dine çağırıyordu. Ancak kavmi inanmamakta

²¹² Markos, 5/1-13 ; Matta, 8/28-34 ; Luka 8/26-39.

²¹³ Abdülmesih, a.g.e, s.97.

²¹⁴ Ömer Rıza Doğrul, **Yeryüzündeki Dinlerin Tarihi**, tsz, s.62.

²¹⁵ Luka, 8/22-25 ; Matta, 8/23-27 ; Markos, 4/35-40.

²¹⁶ Ömer Rıza Doğrul, a.g.e. , s.63.

direniyordu. Hz. İsa ise onlara inanmalarına vesile olması amacıyla mucizeler göstermeye devam ediyordu, türlü hastalıkları onların gözlerinin önünde mucizevi bir şekilde tedavi etmesine rağmen onlar yine de inkarlarında diretiyorlardı. Onların takınmış oldukları bu inatçı tavır, Hz. İsa'yı tebliğ vazifesini yerine getirmekten alıkoymadı. Allah-u Teala Hz. İsa'ya ölülere diriltme yetkisi vermişti (Al-i İmran 3/49). Kendisine verilmiş olan bu yetkiyi de kullanarak tebliğ vazifesini sürdürüyordu.

Rivayete göre Hz. İsa'nın ilk dirilttiği ölü kendisine inanmayan Kral'ın oğlu idi. Kral Hz. İsa'nın sözlerine inanmıyordu. Doğru sözlü olduğunu kanıtlamasını istedi. Kral Hz. İsa'ya bir oğlunun olduğunu ve ölüm gelerek onu kendisinden ayırdığını söyledi. Peygamberliğine delil olarak da ölmüş olan oğlunu dirilterek kendisine kavuşturmasını ister. Hz. İsa Kralın oğlunun mezarına giderek dua eder. Yıllar önce ölmüş olan çocuk yeniden hayata döner.²¹⁷

a- Havra Yöneticisinin Kızını Diriltmesi

Havra yöneticilerinden birisi Hz. İsa'ya gelerek kızının öldüğünü söyleyip onu yeniden hayata döndürmesini ister. Hz. İsa, öğrencileri ile birlikte yöneticinin evine gider. Orada bulunan insanlara kızın ölmediğini ancak uyumakta olduğunu söyler. Onlar ise Hz. İsa ile alay ederler. Çünkü kız gerçekten ölmüştü. Hz. İsa, içeriye girip kızın elini tutunca ölmüş olan kız ayağa kalkar.²¹⁸ Bu durumu gören kalabalık hayretler içerisinde kalır. Bir kısmı iman etse de çoğunluk iman etmek yerine bahaneler uydurmaya devam eder.

b- Dul Bir Kadının Oğlunu Diriltmesi

Hz. İsa'ya iman edenlerden bir kadının tek olan oğlu da vefat etmişti. Kadının hiç kimsesi kalmamıştı. Genç adamın cenazesi götürülürken Hz. İsa oradan geçmekteydi. Kadının üzüntüsünü görünce oldukça etkilendi. Rabbine cenazesi götürülmekte olan gence yeniden hayat vermesi için dua etti²¹⁹. Yaklaşarak cenaze sedyesine dokundu. Ölü gence “delikanlı kalk” dedi. Bunun üzerine ölü, tabutundan doğrularak kalkmıştır (Luka 4/11-15).

c- Azer (Lazar)'in Diriltmesi

²¹⁷ M. Necati Bursalı, a.g.e., s.77-79.

²¹⁸ Markos, 5/21-43 ; Matta, 9/18-26 ; Luka, 8/40-56.

²¹⁹ M. Necati Bursalı, a.g.e., s.70.

Hz. İsa'nın mucizesi sonucu öldükten sonra dirilenlerden birisi de Azer²²⁰ idi. Azer vefat edince kız kardeşi, Hz. İsa'ya haber göndererek Azer'in öldüğünü bildirir. Zira Azer, Hz. İsa'nın arkadaşlarından idi. Onun köyü ile Hz. İsa'nın bulunduğu yer arasında üç günlük bir mesafe vardı. Hz. İsa Azer'in köyüne varlığında o gömülmüştü. Kabre konalı üç dört gün olmuştu. Ancak Azer'in kız kardeşi Hz. İsa'ya inanan bir kimse idi. Onun kardeşini yeniden hayata döndürebileceğini biliyordu. Hz. İsa ve orada bulunanlar hep birlikte Azer'in mezarı başına gittiler. Hz. İsa, ona Allah'ın izni ile yeniden hayata dönmesi için çağrı yaptı. Azer Hz. İsa'nın çağrısının ardından, mezarından doğrularak kalktı. Azer'in bundan sonra uzun yıllar yaşadığı bildirilmiştir.²²¹

d- Hz. Nuh'un Oğlu Sam'ı Diriltmesi

Hz. İsa'nın göstermiş olduğu mucizeler ile inanan kimseler, imanlarını güçlendirirken, inanmayanlar inkarlarında ve inatlarında ısrar ediyorlardı. Göstermiş olduğu her bir mucize karşısında da bahaneleri hazır idi. Hz. İsa'yı sihir yapmakla suçuyorlardı. Hz. İsa'nın ölüleri diriltme mucizeleri karşısında ise, eğer hak peygamber isen eski dönemlerde ölmüş olanlardan dirilt. Sen hep taze ölüleri diriltiyorsun diyorlardı. Hz. İsa, inkarcıların bu tutumları karşısında onlara, kimi istiyorsanız söyleyin, Rabbimin izniyle onu sizin gözlerinizin önünde dirilteyim. Belki bu vesile ile kalplerinizdeki katılık biraz yumuşar dedi. Yahudiler, Hz. İsa'dan Hz. Nuh'un oğlu Sam'ı diriltmesini istediler. Sam öleli dört bin yıldan daha fazla olduğu için onu diriltmeyeceğini düşünüyorlardı. Hz. İsa ve Yahudiler hep beraber Hz. Nuh'un oğlu Sam'ın mezarı başına gittiler. Hz. İsa Sam'a Allah'ın izni ile dirilmesi için çağrıda bulundu. Yahudiler büyük bir heyecan ile olanları seyrediyorlardı. Kabir yarıldı ve Hz. Nuh'un oğlu Sam kabirden dışarıya çıktı. Sam, Hz. İsa'nın Allah-u Teala tarafından gönderilmiş hak peygamber olduğunu, İncil'in ona verildiğini, Hak katında sözünün makbul olduğunu söyledikten sonra tekrar mezarına dönmek istediğini Hz. İsa'ya söyledi. Sam, Hz. İsa'nın duası üzerine tekrar kabrine geri döndü.²²²

Hz. İsa, tüm bu mucizelerin yanında, çamurdan kuş şeklinde bir şey yapar ona üflerdi. Yapmış olduğu o şey hemen kuş olurdu (Maide 5/110). Allah-u Teala kendisine

²²⁰ İslam kaynaklarında Azer , Kutsal Kitap'ta ise Lazar olarak geçer.

²²¹ George Ford , **Mesih'in Yaşamı : Kudüs'e Girişi** , (Çev: İshak Arslan) ,Ankara tsz . s.25 . ; M. Necati Bursalı, **a.g.e.** , s.69 ; Bkz. Yuhanna, 11-17-44.

²²² M. Necati Bursalı, **a.g.e.**, s.71-73.

mahsus olan hayat verme sıfatından Hz. İsa'ya vermiştir. Bu yetki ile inançsız olduğu kadar bunda direnen bir kavme delil olarak göstermesini istemiştir. Belki bu sayede yüreklerinde bir yumuşama meydana gelir ve iman etmeye yanaşırlar diye²²³

Ölünün diriltilmesi mucizesi ahretin önemini vurgulayan çok büyük bir mucizedir. Ancak Yahudi toplumu ahret ile ilgilenmiyordu. Bu dünyadan başka bir dünyanın varlığına inanmıyorlardı. Bu nedenle ölümlerin diriltilmesi Yahudilerin iman etmesi açısından güçlü bir mucize idi. Ancak onlar kendilerine gösterilen delillere rağmen iman etmiyorlardı.²²⁴

5- Doğuştan Kör Olan Kimsenin Gözlerinin Açılması

Doğuştan kör olan bir hastanın tedavisi çok eski çağlardan beri tıp alemini oldukça meşgul etmiştir. Ancak bu hastalığa tıpta çare bulunamamıştır²²⁵. Tıbbın çaresiz kaldığı bu hatalığı Hz. İsa, Allah-u Teala'nın kendisine vermiş olduğu izin ve yetki ile tedavi ediyordu (Maide 5/110).

Bu mucize çerçevesinde Hz. İsa'ya gözleri anadan doğma görmeyen iki kişi gelerek dertlerine derman olmasını istediler. Hz. İsa onlara gözlerinizi benim açabileceğime inanıyor musunuz diye sordu. Onlar buna yürekten inandıklarını ifade ettiler. Bunun üzerine Hz. İsa gözleri anadan doğma görmeyen bu adamlara dokunarak "imanınıza göre olsun" deyince Adamların gözleri görmeye başladı (Matta 9/27-29). Hz. İsa'ya gerçekten inanmış olan bu kimseler onun kendi dertlerine deva olacağını biliyorlardı. İnanışları gibi oldu ve Hz. İsa kendileri için şifa oldu.²²⁶

6- Az Bir Besin İle Binlerce Kişinin Doyurulması

Hz. İsa, inanan kimselere İncili vaaz ettiği dönemlerde bu kimselerin oldukça kalabalık olması dolayısıyla yiyecek sıkıntısı ortaya çıkmıştı. Hz. İsa, yanlarında bulunan az miktardaki yiyecekler üzerine dua ederek onları çoğaltmış ve binlerce kişinin doymasını sağlamıştır. Birkaç kişinin yiyeceği kadar olan yemek binlerce kişi yediği halde herhangi bir azalma olmamıştır. Bu Allah-u Teala'nın Hz. İsa'ya vermiş olduğu mucizelerdendir.

a- Beş Ekmek ve İki balık İle Beş Bin Kişinin Doyurulması

²²³ M. Şa'ravi, a.g.e., s.52.

²²⁴ M. Ebu Zehre, a.g.e., s.40.

²²⁵ M. Ebu Zehre, a.g.e., s.37.

²²⁶ Franz Alt, a.g.e., s.49.

Hız. İsa, yalnız kalmak için gittiği ıssız bir yerde karşısında büyük bir kalabalık buldu. Hız. İsa'ya inanmış olan halk onu izleyerek ardından gitmişlerdi. Akşam olduğunda öğrencileri Hız. İsa'ya gelerek halkı göndermesini istediler. Zira buldukları yer ıssız bir yerdi ve yiyebilecekleri her hangi bir şey de yoktu. Hız. İsa, onların yiyecek sıkıntısı yüzünden gitmelerine gerek olmadığını söyledi. Öğrenciler ise buna karşı çıkarak yanlarında beş ekmek ve iki balıktan başka bir şey olmadığını söylediler. Hız. İsa, onlara var olan yiyecekleri getirmelerini söyledi. Getirilen beş ekmek ve iki balığı alarak Rabbinden bunları bereketli kılmasını istedi. Sonra da bunları halka dağıttı. Orada bulunan yaklaşık beş bin kişi bunlardan yedi. Doyduktan sonra arta kalan yiyecekleri topladılar.²²⁷

b- Yedi Ekmek ve Birkaç Balık İle Dört Bin Kişinin Doyurulması

Hız. İsa'nın etrafında büyük bir kalabalık toplanmıştı. Yiyecek pek fazla bir şey yoktu. Ancak Hız. İsa, onları aç oldukları halde göndermek istemedi. Zira uzun yoldan gelmişlerdi, giderken açlıktan bayılabiliyorlardı. Öğrencileri çağırarak ne kadar ekmekleri olduğunu sordu. Onlar yedi tane deyince Hız. İsa, yedi ekmeği ve yanlarında bulunan birkaç küçük balığı alarak Rabbine dua ve şükür ederek orada bulunanlara dağıttı. Birkaç kişinin ancak doyabileceği kadar bir yemeği dört bin kişi yemişti. Artakalanları da küfelere koymuşlardı

7- Suyun Şaraba Çevrilmesi

Hız. İsa ve Hız. Meryem, İsrail Oğullarının baskısından bunalarak memleketlerini terk ettikleri vakit yolları bir köye düşmüştü. Burada bir düğüne davet edilmişlerdi. Hız. İsa'nın öğrencileri de oradaydı. Düğünde şaraplar tükenmiş, düğün sahibi oldukça zor durumda kalmıştı. Hız. Meryem, bu duruma çok üzölmüştü. Hız. İsa'ya şarapların tükendiğini söyleyerek yardım etmesini istedi. Yahudilerin temizlik için ayırdıkları her biri seksen ile yüz yirmi litre alan, altı tane küp vardı. Hız. İsa, düğün sahiplerine küpleri göstererek su ile doldurmalarını söyledi. Adamlar, küpleri tamamen su ile doldurdular. Hız. İsa, onlara doldurdukları küplerdekinden biraz alıp şölen başkanına götürmelerini söyledi. Başkan, şaraba dönüşmüş olan suyu tadınca damada dönerek, herkes önce iyi şarabı sunar, sen iyisini sona saklamışsın der (Yuhanna 2/11-11). Hız. İsa'nın göstermiş olduğu bu mucizenin, onun ilk mucizesi olduğu söylenmektedir.²²⁸

²²⁷ Matta, 14/15-21; Markos,6/30-34 ; Luka, 9/10-17 ; Yuhanna, 6/1-14.

²²⁸ Günay Tümer, a.g.e. , s.112.

8- Su Üzerinde Yürümesi

Hız. İsa, yine bir mucizesinde dua etmek amacıyla dağa çıkmıştı. Öğrenciler ise tekneye binip karşı kıyıya geçeceklerdi. Akşam olmak üzereyken tekne kıyından epeyce uzaklaşmıştı. Ancak rüzgar ters taraftan estiği için tekne yol almakta zorlanıyordu. Hız, İsa öğrencilerin zor durumunda kaldıklarını görünce yardım etmek için gölün üzerinde yürüyerek onlara yaklaştı. Öğrenciler onu gölün üzerinde yürür vaziyette görünce korkuya kapıldılar. Hız. İsa, onlara seslenerek “benim korkmayın” dedi. Petrus ise eğer gerçekten sen isen buyruk ver, ben de suyun üzerinde yürüyerek sana geleyim dedi. Hız. İsa, Petrus’a yanına gelmesini söyledi. Petrus tekneden inerek suyun üzerinde yürümeye başladı. Hız. İsa’ya yaklaşmak üzere iken rüzgar şiddetini artırdı. Rüzgarın şiddetli bir şekilde esmesinden korkan Petrus suya batmaya başladı. Bunun üzerine Hız. İsa’dan yardım istedi. Hız. İsa elini uzatarak onu tuttu. Petrus’a, kuşku duymamış olsaydın batmayacaktın. İçinde duymuş olduğun imanın eksilirse eski haline geri dönersin dedi. Böylece mucizedeki gerçekten iman etme şartını da bir kez daha vurgulamış oldu. Hız. İsa, onların imanlarının sağlam olmasını istiyordu. Bu yüzden onlara da alametlerini paylaşma yetkisini zaman zaman veriyordu. Onlar bu durumlara şahit oldukları her defasında imanlarını pekiştiriyorlardı.²²⁹

9- İncir Ağacının Kuruması

Hız. İsa, bir yolculuk esnasında aç olduğunu hissetmişti. Uzaklardan yapraklanmış bir incir ağacı gördü. Ağaçta belki incir bulabilirim diyerek yanına gitti. Ancak ağacın üzerinde yapraktan başka bir şey yoktu. Hız. İsa bu kadar büyük bir ağaçta meyve olmadığını görünce ona, sonsuza kadar kimse senden meyve yiyemesin dedi. Ertesi gün incir ağacının yanından geçtikleri sırada ağacın kökünden kurumuş olduğunu gördüler. Öğrencileri, Hız. İsa’ya kurumuş incir ağacını göstererek beddua ettiğin ağaç kurumuş dediler. Hız. İsa onlara Allah-u Teala’ya yürekten inanın, dua ederken içinizde hiç bir şüpheye yer vermeyin. Zira dilediğiniz gerçekleşecektir dedi.²³⁰

10- Kafatasını Konuşturması

Hız. İsa bir gün yolda bir kafatasına rastlar ve O’na dokunarak, Allah’ın izni ile konuş. Sen kimsin der. Kafatası konuşmaya başlayarak kendisini tanıtır. Ey Allah’ın Resülü, ben bir zamanlar çok güçlü bir hükümdar idim. Tahtım saraylarım vardı. Etrafımda hizmetçiler, vezirler, askerler dolanırdı. Ancak bir gün aniden ölüm meleğini

²²⁹ Matta, 14/22-23; Markos, 6/45-52; Yuhanna, 6/15-21.

²³⁰ Markos, 11/12-26; Matta, 21/18-19.

karşımda buldum. O sırada ne yapacağımı şaşırđım. Ruhum ve bedenim korkudan donuverdi. Şimdi ise geçirmiş olduğum ömür için çok pişmanım. Geri dönme fırsatım olsaydı Rabbime kulluk eder, ömrümü onun yolunda harcardım. Ancak buradan geriye dönüş yok dedi. Kafatası kendisini bu şekilde ifade ettikten sonra tekrar eski haline döndü.²³¹ Hz. İsa'nın kafatasını bu şekilde konuşturmasında etrafındaki insanlar için ibret alınması gereken çok şey vardır. Kafatası Hz. İsa'nın peygamberliğini doğrulamıştır. Hayatta iken kaçırmış olduğu fırsatları açıklamıştı. Ancak onların telafisinin mümkün olmadığını söyleyerek, dünyada hükümdar dahi olsa insanın görevlerini yerine getirmesinin gerekliliğini vurgulamıştı. Kendilerini tamamen dünya hayatına ve ondan elde edecekleri menfaatlere adayan İsrail Oğulları için ibret verici bir mucizedir.

11- Denizden Tonlarca Balık Çıkması

Hz. İsa, İsrail Oğullarını imana daveti süresince sürekli yer değiştiriyordu. Başka yerlerdeki insanlara da tevhit akidesini ulaştırmaya çalışıyordu. Yolculuđu esnasında yolu bir deniz kenarına uğradı. Orada balık avlamakta olan bir topluluğa rastladı. Yanlarına yaklaşarak ne yaptıklarını sordu. Onlar, balık avlamakta olduklarını, ancak bugün hiç balık tutamadıklarını söylediler. Hz. İsa, orada bulunanlara Allah'ın birliğinden bahseder kendisinin de Allah-u Teala'nın dinini yaymakla görevlendirmiş olduğú elçisi olduğunu anlattı. Balıkçılar Hz. İsa'nın sözleri karşısında şaşırılmışlardı. O'na, senin bize yalan söylemediğini nereden bilelim. Eğer gerçekten Rabbin elçisi isen, bize doğru olduğunu ispatlayacak bir delil göster dediler. Bunun üzerine Hz. İsa, onlara ağlarını denize atmalarını ve denizden tonlarca balık çıkacağını söyledi. Balıkçılar Hz. İsa'nın dediğini yaparak ağlarını denize attılar. Ağları attıktan hemen sonra ağlar balık ile dolmuştu. Öyle ki ağları çekemediler. Civar köylerden kendilerine yardım etmesi için insanlar çağırđılar, yardıma gelen kimselerle ağlarını güçlükle çektiler. Çıkan balıklar o kadar fazlaydı ki iki gemiyi doldürmüştü. Tonlarca balığın bir anda ağlarını doldürdüğünü gören balıkçılar hayretler içinde kalmışlardı. Kendileri saatlerce burada balık tutmak için uğraştıkları halde hiç tutamamışlardı. Oysa peygamber olduğunu iddia eden bu kimse, kendilerinin Allah'ın izni ile bu kadar balığı

²³¹ M. Necati Bursalı, a.g.e. , s.92-93.

birden tutmalarını sağlamıştı. O'nun gerçekten Rabbin hak peygamberi olduğuna inanmışlardı.²³²

Allah'ın varlığına iman etmiş bir kimse için, peygamberlik iddiasında bulunan şahıstan delil isteme yetkisi vardır. Zira Allah'a inanan bir kimse mucizenin peygamberliğe delil olduğunu bilmektedir. Yahudi toplumu ise zaten Allah'a iman etmiş bir toplum idi. Hz. İsa'nın mucize göstermesinin ardından ona iman etmeleri çok doğaldır. İçlerinde fesat olmayan, samimi Yahudiler Hz. İsa'ya inanmakta fazla direnmemişlerdi.²³³ Direnmekte ısrar edenler ise kendi çıkarları sebebiyle Hz. İsa'ya kin duymaya ve onu yalanlamaya devam etmişlerdir.

12– Gayb'dan Haber Vermesi

Allah-u Teala Hz. İsa'nın gerçekten peygamber olduğunu insanlara açıklarken zorluk çekmemesi amacıyla ona gayb'dan haber verme yeteneğini de vermişti. Hz. İsa insanların evlerinde kullandıkları eşyaları, yiyecekleri, sakladıkları her şeyi bilirdi. Hatta onların bilmediklerinden de haber verirdi²³⁴. Hz. İsa'ya henüz nübüvvet görevi gelmeden dahi o insanların sırlarını bilirdi. Öğrencilik yıllarında arkadaşlarına babalarının o sırada neler yaptıklarını, neler yediklerini anlatırdı. Çocuklar eve gittikleri vakit Hz. İsa'nın söylemiş olduğu yiyecekleri isterlerdi. Bunlar kendilerine verilmediği takdirde ise alıncaya kadar ağlardı. Anne-babaları bunu kimden öğrendiğini sordukları vakit İsa'nın kendilerine haber verdiğini söylerlerdi.²³⁵

a- Evde Gizlenen Çocukların Domuza Çevrilmesi

Hız. İsa, bir evde toplanarak, oyun oynayan çocukların yanından geçerken onların sesini duydu. Mahalle sakinlerinden birilerine içeride kimlerin olduğunu sorunca, onlar içeride kimsenin olmadığını söylediler. Hız. İsa, onlara öyle ise içeriden gelen sesler kime ait diye sordu. Onlar içeride bulunanların domuzlar olduğunu söylediler. Hız. İsa, onların yalan söylediklerini biliyordu. Bu nedenle “domuz olsunlar” öyleyse dedi. Ev sahipleri ve orada bulunanlar içeriye girdiklerinde evdeki bütün çocukların domuza dönüştüklerini gördüler. Kendileriyle konuşan şahsın sıradan bir insan olmadığını, sözünün hak katında makbul olduğunu anlamışlardı.²³⁶

²³² M. Necati Bursalı, **a.g.e.** , s.96-98.

²³³ Richard L. Purtill, “*Mucizeler: Gerçekleşmiş İse Ne İfade Ederler*”,(Çev:Mustafa Akçay, H. İbrahim Bulut), **SÜİFD**, Sakarya 2004, s.10, s.52.

²³⁴ Ali- İmran, 3/49-50 ; Emrullah Fatış, **a.g.e.** , s.119.

²³⁵ Muhammed Ataurrahim, **Bir İslam Peygamberi Hız. İsa**, (Çev: Kürşat Demirci), İstanbul 1997, s.34.

²³⁶ Muhammed Ataurrahim, **a.g.e.** , s.34.

b- Hırsızları Bulma Konusunda Gösterilen Mucizeler

Hız. İsa'nın Mısır'da bulunduğu bir dönemde, marangoz olan bir idareci vardı. Fakir halk bu idarecinin yanında çalışır, evini tamir ederlerdi. Bir gün idareci evinden para çalındığını söyleyerek parayı çalan kimseyi aramaya başlamıştı. Uzun bir süre aramışsa da hırsız bulamamıştı. Hız. İsa idarecinin zor durumda kaldığını görmüş ve ona yardım etmek istemişti. İdareciye fakir halkı kapıya toplamasını söyledi. Bütün herkes kapıya toplandıktan sonra Hız. İsa onların arasından biri kör, diğeri de topal olan iki kişiye yaklaştı. Topal olan kimse, kör olanın omzuna yaslanmıştı. Hız. İsa, kör olandan birlikte ayağa kalkmasını istedi. Ancak kör adam, çok güçsüz olduğunu söyleyerek birlikte kalkamayacağını söyledi. Hız. İsa ise ona, dün bunu yapacak kadar gücü kendinde bulmuşsun dedi. Bunun üzerine orada toplanmış bulunan halk bu adamı dövmeye başladı. Oldukça zor durumda kalan adam gerçeği itiraf etti. Ayağa kalktı ve topal olan arkadaşı da kendisine tutunarak hazinenin yerini gösterdiler. Hız. İsa, idareciye evine girenlerin bunlar olduğunu söyledi. Kör, topalın gücünden, topal da körün gücünden faydalanarak parayı almışlardı. Kör ve topal olan kimseler Hız. İsa'nın sözlerinin doğru olduğunu, dün gece onun anlattığı şekilde parayı aldıklarını ifade ettiler. İdareciden almış oldukları parayı geri verdiler.²³⁷

Hız. İsa, bir başka hırsızın bulunması amacıyla da mucizeler sergilemiştir: Hız. İsa'ya arkadaş olmak istediğini söyleyen bir kimse onunla, gittiği her yere kendisi ile birlikte gitmek için izin ister. Hız. İsa, adamın bu isteğini kabul eder. Birlikte yola çıkarlar ve bir nehir kenarına gelirler. Burada oturarak yemeklerini yerler. Yanlarında üç tane ekmekleri vardı ikisini yemişlerdi. Üçüncüsü ise yarım kalmıştı. Hız. İsa, yemekten sonra ellerini yıkamak üzere nehre gitti. Döndüğünde yarım kalan ekme yok olmuştu. Hız. İsa, ekmeği kimin aldığını sorduğunda adam bilmediğini söyledi. Birlikte yol almaya devam ettiler, biraz yürüdükten sonra karşılırlarına iki tane Ceylan çıktı. Hız. İsa, Ceylanlardan birini çağırđı. Ceylan geldiğinde onu keserek yediler. Doyduktan sonra Hız. İsa, ona "Allah'ın izni ile doğru" dedi. Ceylan doğru olup kalktı ve hayatına devam etti. Arkadaşı Hız. İsa'nın Ceylan'ı diriltmesi karşısında çok şaşırmıştı. Hız. İsa, ona, sana bu mucizeyi göstermemi sağlayan Allah'ın adına soruyorum ekmeğe ne oldu dedi. Adam ekmeğe ne olduğunu bilmiyorum dedi. Birlikte bir süre yürüdükten sonra nehir kenarına geldiler. Hız. İsa, arkadaşının elinden tuttu ve suyun üzerinde yürüyerek

²³⁷ Muhammed Ataurrahim, **a.g.e.**, s.34-35.

karşı kıyıya geçtiler. Buraya geldikten sonra Hz. İsa, adama, sana bu mucizeyi göstermemi sağlayan Allah'ın adı ile soruyorum, ekmeğe ne oldu dedi. Adam görmüş olduğu mucizeler karşısında hayretler içerisinde kalıyordu. Ancak gene de doğruyu söylemeye yanaşmıyordu. Yine ekmeğe ne olduğunu bilmediğini söyledi. Hz. İsa ve arkadaşı yolculuklarına devam ettiler. Yolları bir çöle uğramıştı. Hz. İsa, orada kumları toplayarak biriktirdi ve biriktirdiği kumlara “Altın olun” dedi. Kum taneleri Hz. İsa'nın isteği üzerine altın oldular. Hz. İsa altınları üçe bölerek birincisi benim, ikincisi senin, üçüncüsü ise ekmeği alanın dedi. Bunun üzerine adam ekmeği alanın da kendisi olduğunu itiraf etti. Hz. İsa adama dönerek emeği alan tabi ki sendin dedi. Hz. İsa artık onunla arkadaşlık yapmak istemedi.²³⁸

İsrail Oğulları, Romalıların esareti altında yaşadıkları bir dönemde Hz. İsa, onlara peygamber olarak gönderilmişti. İsrail Oğulları Hz. İsa'ya iman etmeye yanaşmadılar. Çünkü onlar kendilerine bir kurtarıcı bekliyordular. Bekledikleri bu kurtarıcı mücadeleciler bir kimse olacaktı. Yahudileri yıllardır bunalmış oldukları esaret hayatından kurtaracak ve dünyaya hakim kılacaktı. İsrail Oğulları'nın bekledikleri kurtarıcı bu özellikleri taşıyordu. Kendilerine peygamber olarak gelen Hz. İsa ise çok yumuşak huylu ve merhametli idi. Yahudiler beklentilerine uygun özellikleri tamamen taşımayan Hz. İsa'yı peygamberleri olarak kabullenmiyorlardı²³⁹. Yahudi milleti Hz. İsa'da bir takım kurtarıcı şartlarını bulmuş olsalar da, O sadece Yahudilerin değil bütün insanlığın kurtarıcısı olduğunu ifade ediyordu. Bu durum ise Yahudileri hayal kırıklığına uğratmıştı. Oysa Yahudiler dünya milletlerinin hepsinden üstün olduklarını iddia ediyorlardı. Bekledikleri kurtarıcının Hz. İsa olmadığını düşünen Yahudiler, onu beklemeye devam ettiler.²⁴⁰

Allah-u Teala yollarını şaşırmış bu kavmi doğru yola ulaştırması için Hz. İsa'yı kendilerine bir lütuf olarak göndermişti. Hz. İsa, İsrail Oğulları'na kendisinin Allah'ın elçisi olduğunu açıklamış, onları içerisinde buldukları sapkınlıklardan ve yanlış heveslerinden vazgeçirmeye çalıştı. İçerisinden çıkamadıkları konularda onları aydınlattı.²⁴¹

²³⁸ Muhammed Ataurrahim, **a.g.e.** , s.202,203.

²³⁹ Ömer Öngüt, **a.g.e.**, s.192.

²⁴⁰ Sami Baybal, **a.g.e.**, s.67.

²⁴¹ Nadim Macit, **Kur'an ve Hadise Göre Şirk ve Müşrik Toplum**, Ankara 1992, s. 191.

Hız. İsa'nın göstermiş olduğu mucizeler içerisinde bulunduğu toplumun beklentileri doğrultusunda, kendi davasına uygun bir şekilde meydana gelmiştir. O dönemde Yahudi toplumunda tıp ilmi çok yüksek bir seviyeye ulaşmıştı. Kimya ilmi de oldukça yüksek bir safhada idi. Böyle bir toplum içerisinde Hz. İsa, tıp ilminin içerdiği ve onun çaresiz kaldığı konularda çoğunlukla mucize göstermiştir. Allah'ın izniyle ölüleri diriltmiş, dilsizleri konuşurmuş, sağırlara şifa olmuştur. Bunlar bir doktorun yapamayacağı olağanüstü hadiselerdir.²⁴² Bütün bu mucizeler Yahudi milletini maddecilikten uzaklaştırıp doğru olan Allah'ın yoluna yöneltmedi. İsrail Oğulları'na her mucize geldiğinde kısa bir müddet iman edip sonra tekrar eski küfür hallerine geri dönüyorlardı.

Neticede; Yahudi din adamları faaliyete geçerek Hz. İsa'nın öldürölmesi kararını almışlardı. Dönemin hükümdarlarına Hz. İsa'yı öldürmeleri için baskı yapıyorlardı. Hükümdarlar ise çeşitli bahaneler göstererek her seferinde Hz. İsa'yı affediyorlardı. Ancak din adamları ve onlar tarafından kışkırtılan halkın baskısı giderek artıyordu. Kendilerine yapılan baskılara daha fazla dayanamayan hükümdarlar sonunda Hz. İsa'nın öldürölmesi kararını aldılar²⁴³. Hz. İsa'yı yakalayabilmek için kendi içlerinden birini inanmış gibi göstererek havarilerin arasında soktular. Toplandıkları yeri ve zamanı öğrenerek baskın yapacaklardı. Ancak Allah-u Teala onların kurmuş oldukları tuzakları başa çıkardı. Düşmanlarının yaptıkları planları elçisine bildirerek ona "Ey İsa ben seni vefat ettireceğim ve kendime yükselteceğim inkar edenlerden seni tertemiz ayıracağım" (Al-i İmran 3/54-55) buyurmuştu. Hz. İsa'nın onların elinden kurtulacağını ve öldürölmesizin asılmaksızın tabi ölümle ölene kadar eceline yetirip kendi katına yükselteceğini açıklamıştı. İnkarcıların Hz. İsa'yı öldürmek için hazırladıkları planları Allah-u Teala'nın onu koruması ve temize çıkarması karşısında işe yaramayacaktı.²⁴⁴

Hız. İsa'nın ölüm kararı alınmıştı. İncil'e göre, On iki havarilerden olan Yahuda İşkariyat , Hz. İsa'nın yakalanmasında Yahudilere yardımcı oldu.²⁴⁵ Yakalanan Hz. İsa Yahudi yüksek mahkemesinde yargılanarak idama mahkum edildi. Hükümün yerine getirilmesi için Roma Valisi Platius'a teslim edildi. Hz. İsa çarmıha gerilerek idam

²⁴² İsmail Karaçam, **a.g.e.** , s.39.

²⁴³ Mehmet Eminoğlu , **a.g.e.** , s.109. ; Ziya Kazıcı, **Hristiyanlık**, İstanbul 1971, s.137. ; Ekrem Sarıkçioğlu, **a.g.e.**, s.306.

²⁴⁴ Mahmud Seltut, "*İsa'nın Ref'i*", (Çev. E.Ruhi Fiğlalı), **AÜİFD**, Ankara 1978, C., XXIII, s.323.

²⁴⁵ Luka, 22/3-4 ; Markos, 14/10.

edildi.²⁴⁶ Çarmıhta idam edilerek öldürülen Hz. İsa'nın cesedi annesi ve şakirtleri tarafından alınarak gömüldü. Gömüldüğü yeri bilen annesi Meryem ve şakirtleri Pazar günü kabir ziyaretine gittiler. Mezara vardıklarında mezarın boş olduğunu gördüler. O sırada bir deprem oldu ve Rabbin meleği onlara görünerek Hz. İsa'nın orada olmadığını dirildiğini söyledi. Annesi ve inananlar onun cesedini aramaya başladılar. O sırada Hz. İsa onlara göründü²⁴⁷. Ölümünden üç gün sonra dirilen Hz. İsa havarileri ile birlikte üç gün²⁴⁸ yaşamıştır. Onlara, kendisine iman edenlerin kurtulacağını, etmeyenlerin ise cehenneme gideceğini anlatmıştır. Kendisine yürekten inananların, cinleri kovacaklarını, yılanları ellerine alabileceklerini, zehri dahi içseler ölmeyeceklerini ve hasta iyileştireme gibi mucizelere sahip olabileceklerini söylemiştir. Bunları havarilerine açıkladıktan sonra, Hz. İsa göğe yükselerek Rabbin yanına oturmuştur. Havarilerden Petrus, Hz. İsa'nın göğe çekilmesinden sonra halka bir konuşma yapar. Hz. İsa'nın öğretilerini onlara açıklar. Bundan sonra da bunları tüm insanlığa açıklayacağını da sözlerine ekler. Böylece ilk Hıristiyan cemaati oluşturulmuş olur.²⁴⁹

Kur'an'ı Kerim'de ise, Hz. İsa'nın Çarmıha gerilmediği, işkence ile öldürülmediği açıklanmıştır. Hz. İsa'nın yerine, onun suretinde bir başkasının idam edildiği anlatılır²⁵⁰. İdam etmiş oldukları kimse, Yahudilere, Allah tarafından Hz. İsa'nın suretinde gösterilmiştir. Onlar ise bunu fark edememişlerdir. Öldürdükleri kimsenin Hz. İsa olduğunu zannetmişlerdir. Ancak Allah-u Teala Hz. İsa'yı onların elinden kurtararak kendine yükseltmiştir (Nisa 4/157-58).

Hz. İsa'nın Çarmıha gerilme hadisesinden sonra, O'na inananların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. Ancak Hıristiyanlar da Yahudiler gibi hak yoldan ayrılarak sapıklığa düşerler. Onlardan bir kısmı Hz. İsa'ya Allah, bir kısmı Allah'ın oğlu, diğer bir kısmı da üçten biridir diyerek küfre düşerler.²⁵¹ Hıristiyanların bu taşkınlıkları Kur'an da şöyle ifade edilmiştir. "Onlar Rahman olan Allah'a çocuk iddia ettiler diye, bu sözden dolayı neredeyse gökler parçalanacak, yer yarılacak, dağlar

²⁴⁶ Markos, 15/1-25; Matta, 27/1-2, 11-14; Luka, 23/1-5; Yuhanna, 18/28-40.

²⁴⁷ Matta, 27/57-66, 28/1-7; Markos, 16/1-11; Luka, 24/1-12. ; George Ford , **Mesih'in Yaşamı : Ölümü ve Yüce Dirilişi** , (Çev: İshak Arslan) , Ankara tsz . ,s.65 .

²⁴⁸ Annemarie Schimmel ; **Sayıların Gizemi** , (Çev:Mustafa Küpüşoğlu) , İstanbul 2000 , s.81-82.

²⁴⁹ Günay Tümer, A. Küçük, **a.g.e.**, s.276. ; Abdülmesih , **Mesih Hakkında Ne Düşünüyorsun ?** , Ankara tsz ,s.12 . ; Bruce Milne , **Tanrı Öğretisi** , (Çev: Levent Kınran) , İstanbul 1995 , s.170-171 .

²⁵⁰ Maide, 4/117 ; Al-i İmran, 3/55. ; Christian W. Troll , **Müslümanlar Soruyor Hıristiyanlar Yanıtıyor** , (Çev: Robert Kaya) , İstanbul tsz , s.27.

²⁵¹ Tevbe, 9/30; Maide, 5/72-73.

dağılıp çökecekti. Halbuki Rahman olan Allah'a çocuk isnat etmek asla yakışmaz” (Meryem 19/90-92).

Hiz. İsa'nın şahsiyetini Kur'an'ı Kerim; kendinden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı kendinden sonra gelecek olan ve adı Ahmet olan peygamberi müjdeleyici, Allah-u Teala'nın İsrail Oğulları'na göndermiş olduğu hak peygamber olarak tanımlanmıştır (Saff 61/6). Hiz. İsa, Yahudi geleneği içerisinde onlara gönderilmiş bir peygamber idi. Yaşantısı boyunca ilahlık iddiasında bulunmamıştı. Hiz. İsa'ya ilk inananlarda oldukça samimi idiler. Ancak Hiz. İsa'nın çarmıha gerilmesi hadisesinden sonra ilahi mesaj Yahudilerden, Yahudi olmayanlara geçti. Hıristiyan inancı, oluşma aşamasında hakim olduğu bölgelerdeki kültürlerin etkisi ile onun konumuna yaklaşım şekli de değişikliğe uğradı. Gelinek noktada ise Hiz. İsa ilahi bir tabiata büründürülmüştü. Hatta daha da ileri gidilerek tanrılaştırılmıştı. Yahudi milletinun peygamberi olan Hiz. İsa, Hıristiyan çoğunluğu tarafından Tanrısal İsa'ya dönüştürülmüştü.²⁵² Hiz İsa'yı tanrıştılaştıranların yanlış olduğunu açıklamak üzere Kuran'da şöyle ifade edilmiştir “Sen mi insanlara beni ve anamı benimseyin dediğimiz zaman Hiz. İsa Haşa... sen yücesin benim için gerçek olmayan bir şeyi söylemek haddim değildir” (Maide 5/116).

İsrail Oğulları peygamberi olan Hiz. İsa²⁵³ kendinden önce gelen Tevrat-ı tasdik eden (Al-i İmran 3/50), İsrail Oğulları'na Tevrat'ı ve İncili öğreterek onları Allah yolunda kulluk etmeye davet edecek olan bir peygamber idi (Al-i İmran 3/48). Hiz. İsa bu sıfatları taşıyarak gönderildiği toplumda insanları hak yola davet ederken İsrail Oğulları onu inkar ettiler. Hıristiyanlar ise ona yakışmayan sıfatlar atfederek aşırılığa kaçtılar²⁵⁴. Oysa Hiz. İsa bunların dışında Allah tarafından gönderilmiş kurtuluş vesilesi idi (Maide 5/75). Yahudiler Hiz. İsa'yı yalanlayarak onu öldürdüklerini iddia etmişlerdi. Hiz. İsa da diğer peygamberler gibi Allah'a sığınmıştı. Allah-u Teala kendi elçisini düşmanlarının elinden kurtarmıştı.²⁵⁵

Tevhit inancını tahsis etmek amacıyla gönderilen ve bu uğurda türlü işkencelere maruz kalan Hiz. İsa, bu amacını gerçekleştirmeden İsrail Oğulları arasından

²⁵² İhsan Süreyya Sırma , **İslamiyet ve Hıristiyanlık** , İstanbul 1991 , s.26 . ; Arthur Weigal , **a.g.e.** , s.105-108 . ; Mahmut Aydın, **a.g.m.**, s.74.

²⁵³ Al-i İmran, 3/49 ; Bakara, 2/87, 253.

²⁵⁴ Maide ,5/73 ; Nisa, 4/171 ; Tevbe, 9/30-31.

²⁵⁵ Ekrem Sarıkçıoğlu, **Din Fenomenolojisi**, s.173. ; Mahmud Şeltut, **a.g.m.**, s.323, Bkz. Nisa, 4/157-158.

ayrılmıştır.²⁵⁶ İsrail Oğulları Hz. İsa'nın kendilerini inandırmak, peygamberliğinin doğruluğunu ispat etmek için göstermiş olduğu çeşitli mucizeler karşısında küfürlerinden dönmemişlerdi ve hatta isyanda o kadar ileri gitmişlerdi ki O'nu yakalayıp çarmıha germişlerdi.Çarmıha gerdikleri peygamberleri ile de alay ederek O'na, bütün insanlığı kurtaracağını söylüyordun, öyle ise şimdi kendini kurtar da görelim diyorlardı.²⁵⁷ Hz. İsa'nın çarmıh sonrasındaki durumunun ne olduğuna dair kesin bir bilgi mevcut değildir. Bu konuda farklı görüşler ileri sürülmüştür. Bazılarına göre Allah-u Teala onu ruhu ve bedeniyle göğe yükseltmiştir. Bazılarına göre Hz. İsa'nın dünyada yaşayıp diğer peygamberler gibi öldüğünü ve bütün peygamberlerin ölünce ruhlarının Allah katına çıktığı gibi onun ruhu da Allah katında çıkmıştır. Hıristiyanlara göre ise Hz. İsa çarmıhta ölmüş, sonra dirilerek Rabbin yanına oturmuştur. Bunların hangisinin doğru olduğu netlik kazanmamıştır.²⁵⁸ Ancak kesin olan bir şey var ki Allah-u Teala Hz. İsa'yı kurulmuş tuzaklardan korumuş ve onu zalimlerin elinden kurtarmıştır.²⁵⁹

B- PETRUS'UN MUCİZELERİ

İncil'e göre, Hz. İsa, ölümünden üç gün sonra dirilmiş ve kırk gün havariler ile birlikte yaşamıştır. Hz. İsa, havarilerine, kendisine inananların kurtuluşa ereceği müjdesini vermiştir. Ayrıca onların cinleri kovabileceğini, hastaların iyileştirebileceğini ve bir takım mucizeler gerçekleştirebileceklerini söylemişti. Kendilerine bu açıklamaları yaptıktan sonra yanlarından ayrılan Hz. İsa, göğe yükselmiş ve Kutsal Ruh'u göndermişti. Havarilerin hepsi Kutsal ruh ile dolmuştu. Petrus'da orada bir konuşma yapmış, halka iman ederek tövbe etmelerini söylemişti²⁶⁰.

Asıl adı "Simun" olan Petrus, Hz. İsa'nın en yakınlarından biriydi. Balıkçılık mesleği ile uğraşan Petrus, Hz. İsa'nın talebelerin arasına girince inançlı bir kimse olmuştur. Hıristiyan kutsal kitabındaki havarilerin listesinde birinci sırada yer alan

²⁵⁶ Salih Akdemir, "Rahib G. Basetti Sani'nin Hz. İsa ile İlgili Bazı Kur'an Ayetlerini Yorumlaması ve Müslüman Hıristiyan Diyaloğuna Çağrısı Üzerine" **AÜİFD**, Ankara 1983, C. XXVI, s.189.

²⁵⁷ Meircea Eliade, **Dinler Tarihi Sözlüğü**, (Çev: Ali Erbaş), İstanbul 1997). s.118; Bkz. Matta, 27/38-44.

²⁵⁸ M. Ebu Zehre, **a.g.e.**, s. 44.

²⁵⁹ Fatır ,35/43 ; Nisa, 4/157.

²⁶⁰ Elçilerin İşleri, 2/1-20,30-34.

Petrus²⁶¹ aynı zamanda Hz. İsa'dan almış olduğu mucize gösterme yetkisi ile de İncil'i vaaz etmiştir.

1 – Hastaları İyileştirmesi

Petrus Hz. İsa'dan almış olduğu mucize gösterebilme yetkisi ile hastalara şifa veriyordu. Petrus onları Hz. İsa adına iyileştiriyordu. Bu vesile ile birçok kimse yakalanmış olduğu hastalığından kurtulmuştu. Böylece İncil daha geniş kitlelere ulaştırılmış oluyordu.

Petrus'un mucizelerinden biri şöyle gerçekleşmiştir: Petrus ve Yuhanna dua vaktinde tapınağa çıkarlarken tapınağın kapısında doğuştan kötürüm olan bir adam gördüler. Sakat olan bu adamı tapınağa girenlerden para dilmesi için her gün buraya getirirlerdi. Sakat adam Petrus ve Yuhanna'yı görünce onlardan da sadaka istedi. Petrus, adama, kendisinde altın ve gümüşünün olmadığını söyledi. Ancak bende olanı sana verebilirim dedi. Ardından “Nasaralı İsa adına kalk yürü” diyerek onu elinden tutup kaldırdı. Adamın ayakları sapasağlam olmuştu. Kötürüm adam yürüyerek tapınağa girdi, orada ibadet etmeye başladı. Petrus, doğuştan kötürüm olan bu adamın yürüdüğünü görünce hayretler içinde kalan halka, şaşkınlıklarının anlamsız olduğunu söyledi. Zira adamı kendi gücü ile iyileştirmemişti. Hz. İsa'nın kendisine verdiği yetki ile bunu başarmış olan Petrus onları Hz. İsa'ya iman etmeye çağırdı.²⁶²

Yine Petrus İncil'i vaaz etmek amacıyla sürekli yer değiştiriyordu. İncil'in ülkenin en uzak yerlerine ulaşması için çaba sarf ediyordu. Yolu Lidda'ya uğramıştı. Orada Eneas adında bir genç vardı ve sekiz yıldan beri yatalak idi. Felçli olan Eneas'a Petrus, Hz. İsa seni iyileştiriyor kalk dedi. Petrus'un bu sözü üzerine yıllardır felçli olan Eneas doğrularak yürümeye başladı. Bu olağanüstü olaya şahit olan şehir halkı Hz. İsa'ya ve onun getirmiş olduğu İncil'e iman ettiklerini açıkladılar.²⁶³

Petrus'un hastalıklara şifa olması her tarafta duyulmuştu. Hasta olan bir çok kimse şifa bulmak amacıyla Petrus'un bulunduğu şehre geliyordu. Hiç olmazsa Petrus geçerken gölgesi üzerlerine düşsün ve iyileşsinler diye caddelere yataklar sererek orada beklerlerdi. Kendisine şifa bulmak amacıyla gelmiş olan tüm bu hastaları Petrus Hz. İsa'nın aracılığı ile iyileştirmişti.²⁶⁴

²⁶¹ Mehmet Aydın, **Hıristiyan Kaynaklarına Göre Hıristiyanlık**, Ankara 1995, s. 98.

²⁶² Elçilerin işleri , 3/1-16.

²⁶³ Elçilerin işleri, 9/32-35.

²⁶⁴ Elçilerin işleri, 5/12-16.

2 – Gizlenenlerden Haber Vermesi

Hananya adında bir adam, kendi mülkünü satıp bir kısmını kendine saklayarak geri kalanını elçilere getirir. Bu durumdan karısı Safira'nın da haberi vardır. Petrus, Hananya'ya yapmış olduğu bu davranışı ile şeytana uyduğunu söyleyerek ona tarla zaten senin mülkün idi. Paranın tamamını da kendin için harcayabilirdin. Böyle bir düzen kurup yalan söylemene ne gerek vardı dedi. Hananya, bu sözler üzerine şok oldu, o sırada yere yığılarak can verdi. Petrus, Hananya'nın karısı Safira'ya paranın bir kısmını gizlediklerini söyledi. Kocasının öldüğünden ve olanlardan haberi olmayan Safira da , Hananya gibi yere düşerek öldü.²⁶⁵

3– Ölünün Dirilmesi

Petrus'un Lidda'da olduğu bir dönemde, Lidda'ya yakın olan bir yerde “Tabita” adında bir kadın vardı. Oldukça iyiliksever olan bu kadın, o günlerde hastalanarak öldü. Kadının cenazesini yıkayarak evinin üst katına koydular. Petrus'un Lidda'da bulunduğunu duyan kadının yakınları onu almak için bulunduğu yere gittiler. Onu, yeniden hayata döndürmesi için getirdiler. Petrus eve gelince ölünün bulunduğu yere çıktı. Odada bulunan kimseleri dışarı çıkardı. Diz çökerek Rabbine dua ettikten sonra ölüye “Tabita” kalk dedi. Kadın gözlerini açarak yattığı yerden doğruldu. Bu olay çevrede yayıldı ve bir çok kimsenin iman etmesine vesile oldu.²⁶⁶

4- Petrus'un Hapisten Kurtuluşu

Kral Hirodes Petrus'un, İncil'i duyurma konusundaki gösterdiği çabalardan ve her geçen gün ona inananların sayısındaki artıştan rahatsız oluyordu. Buna engel olmak amacıyla Petrus'u tutuklatarak hapse attırdı. O'nu halkın önünde yargılamak istiyordu. Petrus, Kralın kendisini yargılayacağı günden bir gün önce zincirlerle bağlı olarak iki askerin arasında uyuyordu. Kapıda güvenliği sağlamak üzere nöbetçiler duruyorlardı. Rabbin meleği o sırada Petrus'a göründü. O, hayal gördüğünü zannederken melek ona hemen kalkmasını söyledi. Petrus'un bileklerinde takılı olan zincirler düştü. Kendisini izlemesini söyleyen meleği izleyen Petrus melek ile birlikte dışarı çıktı. Petrus, nöbetçilerin yanından geçerken onu görmüyorlardı. Demir kapıya geldiklerinde kapı kendiliğinden açıldı. Rabbin meleği ve Petrus birlikte dışarı çıktılar, biraz yürüdükten sonra melek kayboldu. Petrus o zaman görmüş olduklarının hayal olmadığını anlamıştı.

²⁶⁵ Elçilerin işleri, 5/1-11.

²⁶⁶ Elçilerin işleri, 9/36-43.

Rabbin kendisine yardım ederek zindandan kurtardığını anlayan Petrus, Rabbe hamt etmeye devam etti.²⁶⁷

C- PAVLUS'UN MUCİZELERİ

Asıl adı “Saul” olan Pavlus aslen Yahudi'dir. Önceleri güçlü bir Hıristiyan düşmanı olan Pavlus, Hz. İsa'ya inanan kimselere eziyetler ediyordu²⁶⁸. Bir seferinde ona inananları toplayarak Kudüs'e getirmek ve burada tutuklamak niyetiyle Şam'a giderken yolda Hz. İsa Pavlus'a göründü. Pavlus O'nu bulutların üzerinde gördü. Hz. İsa ona, kendisine inanması için çağrıda bulundu. Gördüklerinden oldukça etkilenen Pavlus, o günden sonra Hıristiyan oldu²⁶⁹. Pavlus'un, Hıristiyanlığın Yahudi olmayanlar arasında yayılmasında önemli bir payı vardır. Çeşitli yerlere giderek oralarda Hıristiyanlığı anlattı. Hz. İsa'nın öğretileri yanında kendi din anlayışını da insanlara açıklıyordu. Bu nedenle Pavlus, Hıristiyanlık tarihinin en önemli siması olmuştur. Hatta Hıristiyan dinsel geleneğinin hemen her alanına damgasını vuran merkezi bir şahsiyettir.²⁷⁰ Pavlus, Hıristiyanlığı anlatmak için çeşitli yerlere gidiyor, gittiği bu yerlerde bir takım mucizeler de gösteriyordu.

1- Büyücünün Gözlerinin Kör Olması

Pavlus, Yuhanna'yı da alarak Hıristiyanlığı anlatmak üzere Kıbrıs'a gitti. Orada Rabbin sözlerin vaaz ediyordu. Vali Pavlus'u çağırarak kendisine Tanrı'nın buyruklarını anlatmasını istedi. Ancak orada Baryeşu adında bir büyücü vardı. Büyücü Pavlus'a karşı gelerek, valinin iman etmesini engellemeye çalışıyordu. Pavlus, büyücüye doğru yola gelmekten insanları alıkoymaya çalıştığı için kızdı. Ona “Şimdi sen kör olacaksın ve bir süre gün ışığını göremeyeceksin” dedi. Pavlus'un sözleri üzerine büyücünün gözleri görmez oldu. Olup biteni seyreden Vali, Rabbin büyüklüğüne inanarak onun nelere kadir olduğunu görerek iman etti.²⁷¹

²⁶⁷ Elçilerin İşleri, 12/1-18.

²⁶⁸ Mehmet Aydın, **a.g.e.**, s. 96.

²⁶⁹ Ahmet Yüksel Özemre, **Hazreti İsa'nın 114 Hadisi**, İstanbul 2005, s.242 , ; Kürşat Demirci, ''Hıristiyanlık'' Maddesi, **TDVİA**, C.XVII, İstanbul 1998. s.331. ; Mahmut Aydın , **a.g.e.** , s.144-145. ; Elçilerin İşleri, 9/1-19.

²⁷⁰ Şinasi Gündüz , **a.g.e.** , s.253 .

²⁷¹ Elçilerin İşleri, 13/4-12.

2 – Hastaların Tedavi Edilmesi

Pavlus da Petrus gibi Hıristiyanlığı yaymak İncil hükümlerini geniş halk kitlelerine ulaştırmak için Hz. İsa'nın vermiş olduğu yetki ile çaresiz hastalıkları mucizevi bir şekilde tedavi ediyordu.

Pavlus'un gerçekleştirdiği mucizelerden bir tanesi şöyle gelişmiştir: Pavlus ve Yuhanna, Antakya civarına gelmişlerdi. Burada insanları Allah'ın dinine davet edeceklerdi. Yolda Habib-i Necar isminde koyun gütmekte olan birisine rastladılar. Neccar, onlara buralara neden geldiklerini sordu Pavlus, şehir insanını Hz. İsa'nın getirmiş olduğu dine davet etmeye ve puta tapmaktan alıkoymak amacıyla geldiklerini söyler. Neccar onlara madem davanız hak, öyle ise sözlerinizin doğruluğuna alametinizin olması gerekli dedi. Pavlus ve Yuhanna alametimiz var, Allah'ın izni ile hastalara şifa veririz dediler. Ayrıca amaların da gözlerini açabileceklerini söylediler. Neccar'ın bir oğlu vardı ve amansız bir derde yakalanmıştı. Yıllardır onun derdine çare bulamamışlardı. Pavlus'a oğlunun derdine çare olmasını böylece doğru sözlülüğünün kanıtlanabileceğini söyledi. Birlikte çocuğun yanına gittiler. Pavlus, çocuğa eliyle dokununca çocuk hastalığından kurtuldu. Sağlam insanlar gibi yürüyüp konuşmaya başladı. Habib-i Neccar, oğlunun yıllardır çaresini bulamadıklarını hastalığından anında kurtulduğunu görünce Hz. İsa'nın dinini anlatmak üzere gelen kimselerin gerçekten de doğru söylediklerine inandı. Rabbin sözlerine, buyruğuna inanarak iman etti.²⁷²

Yine Pavlus, Konya civarında bir yerde ayakları tutmayan bir adam ile karşılaşır. Doğuştan kötürüm olan bu adam hiç yürüyememişti. Ancak iman eden bir kimse olduğundan Pavlus'un sözlerini dikkatlice dinliyordu. Onun kendisine şifa olabileceğine inanıyordu. Pavlus, kötürüm olan bu adamdan kalkıp yürümesini istedi. Halk doğuştan yürüyemeyen bu adama ne yapacağını şaşkınlık içinde izliyordu. Pavlus'un sözleri üzerine adam ayağa kalkarak yürümeye başladı. Pavlus, İncil'i vaaz ederken olağanüstü fiiller meydana getiriyordu. Onun bedenine değen kıyafetler hasta olanlara götürüldüğü takdirde, hastalıklarından kurtuluyorlardı. Kötü ruhlar onları terk ediyordu.²⁷³

3– Ölülerin Diriltilmesi

Pavlus, inanan kimselerin toplanmış oldukları bir yerde onlara Hıristiyanlık dininin öğretilerini anlatıyordu. Konuşması biraz uzamış, gece yarısını bulmuştu. Pencerede oturduğu yerde onu dinleyen bir delikanlı vardı. Saatin hayli ilerlemiş

²⁷² M. Necati Bursalı, **a.g.e.**, s. 100-101.

²⁷³ Elçilerin işleri, 14/-10 , 19/11-12.

olmasından dolayı uykusu gelmişti. Pavlus, konuşmasını sürdürdüğü bir sırada delikanlı uyuduğundan pencereden aşağı düştü. Aşağı indiklerinde ise delikanlının ölmüş olduğunu gördüler. Durumdan haberdar olan Pavlus, aşağı inerek delikanlının cesedini yukarı çıkardı. Orada bulunanlara onun yaşayacağını söylüyordu. Yukarı çıktıktan sonra Pavlus, sohbetine kaldığı yerden devam etti. Pencereden düşerek öldüğünü gördükleri delikanlının sabahleyin yürüyerek evine gittiğini gören halk bu olaydan oldukça etkilenmişti.²⁷⁴

Pavlus'un Antakya civarında olduğu bir dönemde hükümdar, Pavlus ve arkadaşlarını yakalatmıştı. Onları tutuklama niyetinde olan hükümdara, Pavlus'a inanmış olan kimseler hiç olmazsa onun gösterecekleri alametleri görmesi için ısrar ettiler. Hükümdar tüm bu ısrarlar karşısında Pavlus ve arkadaşlarıyla konuşmayı kabul etti. Onlara anlattıkları şeylerin doğru olduğuna dair delillerinin olup olmadığını sordu. Pavlus, Allah'ın izni ile ölüleri diriltebileceklerin söyledi. Hükümdar ve orada bulunan halk Pavlus'u yedi gün önce ölmüş olan bir kimsenin mezarına götürerek onu diriltmesini söylediler. Mezar başında duran Pavlus, ölüye kalkmasını söylediler. Mezar açılarak günler önce ölmüş olan genç ayağa kalktı, Bu olağanüstü durum karşısında orada bulunan bir çok kimse iman etmişti.²⁷⁵

4- Pavlus'un Hapisten Kurtulması

Pavlus ve arkadaşları dua etmek üzere mabede giderken, karşılarına falcılık ruhuna tutulmuş bir genç kız çıktı. Bu kız gelecekte haber verip efendilerine para kazandırıyor. Pavlus ve yanındakileri görünce onların Tanrı'nın kulları olduklarını, kurtuluş yolunu müjdelediklerini bağırarak insanlara anlatmaya başladı. Günlerce böyle söylemeye devam etti. Pavlus, kızın bu şekilde konuşmasında rahatsız oldu. Ona dönerek "İsa Mesih adına kızın içinden çık" dedi. Kızın içinde bulunan kötü ruh onu terk etti. Ancak kızın geleceğe dair haber vererek para kazandırdığı kimseler bundan rahatsız oldular. Pavlus ve yanındakileri yakalayıp yetkililere teslim ettiler. Zindana atılan Pavlus gece yarısına doğru, Rabbine dua ediyordu. Onun dua ettiği sırada şiddetli bir deprem oldu ve cenaze evi temelden sarsılmaya başladı. Bu sırada bütün kapılar açıldı. Ancak kapıların açık olmasına rağmen Pavlus ve arkadaşları kaçmadılar. Durum etrafta duyulduğundan onların gerçekten imanlı kimseler olduğu anlaşılmıştı. Yargıçlar

²⁷⁴ Elçilerin işleri, 20/1-12.

²⁷⁵ M. Necati Bursalı, **a.g.e.**, s. 104-105.

kendileri gelerek onları zindandan çıkardı. Zira onların davaların doğruluğuna inanmışlardı²⁷⁶.

Hız. İsa gönderilmiş olduğu topluma, Allah-u Teala tarafından kendisine verilen dini öğretileri açıklamaya çalıştı. Onların Hak Dine inanmaları için Allah'ın izni ile mucizeler gösterdi. Bu göstermiş olduğu mucizeler bazı kimselerin iman etmesine vesile olmuştu. Ancak çoğunluk kendisine iman etmemişti .Hz. İsa'nın sağlığında O'na inananların sayısı çok fazla değildi. Onun ölümünün ardından Hıristiyanlıkta ciddi bir artış gözlenmiştir. Bu artışta Petrus ve Pavlus'un Hıristiyanlık adına yaptıkları çalışmalarında büyük etkisi olmuştur. Hız.İsa'nın ölümünden sonra, ona inanmış olan havariler topluluğundan Petrus, Hız.İsa'dan almış olduğu mucize gösterebilme yeteneği ile mucizeler göstermiş, çeşitli şehirleri dolaşarak dini akidenin her tarafa ulaşmasını sağlamıştır. Hız. İsa'nın ölümünün ardından mucize gösteren bir diğer kimse ise Pavlus'tur. Pavlus, Hız. İsa'nın ölümünden sonra onun suretini gördüğünü iddia ederek ona inanmış ve Hıristiyanlığın güçlü bir savunucusu olmuştur. Pavlus, Hız. İsa adına birçok mucize göstererek, Hıristiyanlığın yayılmasına ve geniş kitlelere ulaşmasına vesile olmuştur.

²⁷⁶ Elçilerin İşleri, 16/16-40.

III. BÖLÜM

İSLAMİYET’TE MUCİZE (HZ. MUHAMMED VE MUCİZELERİ)

İslamiyet, M.S. VII.yy. başlarında Arabistan’da doğdu. “İslam” ilahi dinlerin genel adı olmakla beraber aynı zamanda, Hz. Muhammed’e 23 yıllık bir süre içerisinde gelen vahiy ile de en son şeklini almıştır. Kıyamete kadar insanlığın ihtiyaçlarına cevap verecek bir içeriğe sahip ve tamamlanmış bir dinin adıdır.²⁷⁷ Kuran’ı Kerim’de, Hz. Muhammed “Bugün sizin için dinimizi kemale erdirdim ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım. Size din olarak İslam’a razı oldum” (Maide 5/3) açıklamasını yapmıştır.

İslamiyet öncesi Arabistan, Putperestliğin yanı sıra Yahudiliğin ve Hıristiyanlığın yaygın olduğu bir bölge idi. Büyük ticaret yollarının içinden geçtiği kuzey ve doğu bölgeleri, Hellenizm ve Romalılardan etkilenmişlerdi.²⁷⁸ Bu sırada Arap toplumu, ahlak bakımından bir çöküntü içerisindeydi. Hz. İsmail’den sonra bu topluma bir peygamber gelmemiştir. Halk putlara tapmaktaydı. Puta tapanların yoğun olduğu bu bölgede Hz. İbrahim’den kalma tek tanrı inancını devam ettiren ve kendilerine “Hanif” denilen kimseler de vardır. Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail’in inşa ettikleri Kabe bu bölgede idi. Ancak Putperest Araplar, Kabe’nin içerisini putlarla doldurmuşlardı. Bu putların kendileri ile Allah arasında aracı olduğuna inanıyorlar, bunlara oldukça büyük değer veriyorlardı. Putları, Allah ile kendileri arasında aracı olarak gören bu toplum “müşrik” olarak anılıyordu. Bunların dışında yıldızlara tapma ve atalar kültü de vardı.²⁷⁹

İslamiyet’in doğuşu esnasında dünyada büyük bir huzursuzluk hakimdi. Savaş ve zulüm vardı. Maddecilik oldukça üst düzeydeydi. Manevi hayatı benimseyen kimseler, sadece kendi kurtuluşlarını düşündüklerinden topluma herhangi bir faydaları olmuyordu. Mevcut dinler, insana yön vermede yetersiz kalıyordu. Zira bu dinler de asli hükümlerini kaybetmişti. Böyle karışık bir ortamda insanları düşmüş oldukları bu huzursuzluktan kurtaracak ve gerçek mutluluğa ulaştıracak yeni bir uyarıcıya ihtiyaç vardı. Hz. Muhammed bu karışık durumda, tüm insanlığa kurtuluş vesilesi olması amacıyla peygamber olarak gönderilmiştir.²⁸⁰ Temel gayesi Allah’a kulluk etmek olan insanoğluna, beşeri ihtiyaçlarının karşılanması ve hak yola kavuşması için ilahi

²⁷⁷ Günay Tümar, A. Küçük, **a.g.e.** , s.334.

²⁷⁸ Mircea Eliade, **a.g.e.** , s.171.

²⁷⁹ Ekrem Sarıkçıoğlu, a.g.e., 2. 77-80; Günay Tümar, A. Küçük, **a.g.e.** , s.329.

²⁸⁰ Ömer Rıza Doğrul, a.g.e., s. 294-295; Günay Tümar, A. Küçük, **a.g.e.** , s.327.

yardımların yapılması gerekliydi. Allah-u Teala, insana hayatında elde ettiği bilgileri kullanması için aynı zamanda irade vermiştir. Peygamberlerin görevi de Allah'dan aldığı bilgiler ile insanda var olan iradeyi iyi yönde kullanması için yardımcı olmaktır.²⁸¹

Hız. Muhammed, Arabistan yarımadasında, Mekke şehrinde, M. 571 yılında dünyaya gelmiştir. Bölgenin saygın kabilelerinden Kureyş içinde bir aile olan Haşimoğullarına mensuptur. Babası Kureyş kabilesinden Abdulmuttalib'in oğlu Abdullah'tır. Annesi ise Zühre kabilesinden Vehb'in kızı Amine'dir.²⁸² Hız. Muhammed henüz anne karnında iken babası Abdullah vefat etmişti. Hız. Muhammed'in doğumu esnasında bir takım olağanüstü olaylar meydana gelmiştir. Kisra'nın sarayının on dört burcu yıkılmış, İran'ın yanmakta olan ateşleri sönmüş, Sava gölü kurumuştur. Ayrıca Yahudi Hahamlar, o gece bir yıldız ile işaret almışlar ve Hız. peygamber'in dünyaya geldiğini ve artık peygamberliğin Yahudilikten gittiğini söylemişleridir.²⁸³

Hız. Muhammed, doğumunu takip eden günlerde Mekke'de adet olduğu üzere süt anneye verilmişti. Mekke'nin havasının ağır olması nedeniyle çocuklar civar kabilelerdeki sütannelere verilirdi. Hız. Muhammed, bu nedenle Badiye'de sütannesi Halime ve onun çocukları ile birlikte büyüdü. Hız. Muhammed'in Halime'nin evine gelmesinin ardından evde bolluk ve bereket meydana gelmişti. Sıkıntılı olan aile hayatı refaha kavuşmuştu.²⁸⁴ Bir takım olağanüstü olaylar görülüyordu. Bunlar, peygamberimizin doğumu ve çocukluğundan itibaren kendisi ile ilgili gelişen bazı mucizeler olarak ifade edilir. Bu çerçevede Hız. Muhammed, bir gün süt kardeşleriyle koyunları otlatmakta idi. Yanlarına tamamen beyazlar giymiş olan iki kişi geldi. Birisinin elinde gümüş bir maşrapa, diğer elinde de kar dolu altın bir leğen vardı. Süt kardeşleri Hız. Muhammed'in yanından uzaklaşıp gözden kaybolunca bu adamlar, Hız. Muhammed'in göğsünü açarak temizlediler. Bu olayı Hız. Muhammed daha sonra şöyle ifade etmiştir. "... Bana doğru yöneldi. Elini göğüs kafesime soktu ve kalbimi söküp çıkardı. Kalbimi yardı ve kanla dolu siyah benekleri çıkardı. Onları fırlatarak dedi ki, 'ey Allah'ın Habibi bu sendeki şeytanın kısmıdır.' Daha sonra kalbimi elindeki bir şeyle

²⁸¹ S. Sabri Yavuz, **a.g.e.**, s. 52.

²⁸² İsmail Aka, Ali Alparslan vd, **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, Konya 1994, C.I, S.191 ; F.R. Buhl, "Muhammed" Maddesi, **İslam Ansiklopedisi**, M.E.B, İstanbul 1979, C.VIII, s. 453

²⁸³ Ahmet Uğur, **İslam Tarihi I**, Kayseri 1999, S. 11. ; İbn-i Hişam, **Hız. Muhammed'in Hayatı**, (Çev: Arif Erkan), İstanbul 2003, s.64.

²⁸⁴ Ali Himmet Berki, Osman Keskiöğlü, **Hız. Muhammed ve Hayatı**, Ankara 1997, s.36. ; Muhammed İbn İshak, **Siyer**, (Çev: Muhammed Hamidullah), İstanbul 1991, s.100,101.

doldurarak yerine yerleştirdi. Byolece onu bir nur ile mhrlledi. Ben hala damarlarımnda ve eklem yerlerimde o mührün serinliliğini hissetmekteyim.” Hz. Muhammed, bu olaydan sonra saf ve lekesiz, ahlaki bozukluktan uzak olmuştur. O da diğer bütün peygamberler gibi hata ve günaha düşmekten Allah tarafından korunmuştur.²⁸⁵

Hz. Muhammed, daha sonra bir müddet dedesi Abdülmuttalib’in yanında kalmış, Onunda vefatıyla amcası Ebu Talib onu yanına almıştı. Bir seferinde yanına Hz. Muhammed’i de alarak ticaret kervanı ile uzun bir yolculuk yaptıktan sonra şam civarında bir kasabada konaklamışlar. Burada bir Hıristiyan Manastırı vardı. Orada bulunan Bahire isminde bir rahip, Hz. Muhammed’i gördü. Onun simasından kendi kutsal kitaplarında müjdelenen son peygamber olacağını hissetti. Onunla biraz konuştuktan sonra onun gerçekten de beklenmekte olan İslam peygamberi olduğunu anladı. Amcası Ebu Talib’e onu şam’a gtrmemesini, oradaki Yahudilerin onun sıfatlarını bildiklerinden ona zarar verebileceklerini söyledi.²⁸⁶ Zira Hıristiyanlar ve Yahudiler Hz. Muhammed’in son peygamber olduğunu çok iyi biliyorlardı.²⁸⁷ Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarında Hz. Muhammed’in geleceğine dair haberler vardır. Eski Ahit’te Hz. Musa’ya “onlar için kardeşleri arasında senin gibi bir peygamber çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzına koyacağım. Ona emredeceğim, her şeyi onlara söyleyecek” şeklinde açıklama yapılmıştır. Ancak Yahudiler, Hz. Musa’nın haber verdiği dönemde onun geleceğine inanmadıkları gibi, sonraki dönemde Hz. Muhammed peygamber olarak gönderildiği zaman da ona iman etmemişlerdir. Oysa bizzat kendi peygamberleri olan Hz. Musa, Hz. Muhammed’i onlara haber vermiş ve kendilerinden ona inanmalarını istemişti.²⁸⁸ Zebur’da da ahir zamanda gelecek olan peygamberin vasıfları anlatılmıştır. Onun Adem oğullarının en güzeli olacağı, cihat edeceği, peygamberliğinin ebedi olacağı ve nesilden nesile isminin zikredileceği açıklanarak

²⁸⁵ Daniel W. Brown, **ağdaş İslam Düşüncesinde Sünneti Yeniden Düşünmek**, (ev: Sabri Kızılkaya, Salip zler), Ankara 2002, s.60 ; Zebidi, **Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi**, (ev: Ahmet Naim), Ankara 1980, C. II, s.273. ; şinasi Gündüz, Y. nal, E. Sarıkioğlu, **Dinlerde Yükseliş Motifleri**, Ankara 1996, s.90.

²⁸⁶ W. Montgomery Watt, **Müslüman Hıristiyan Diyalogu**, (ev: Fuat Aydın), İstanbul 2000, s.49-52 ; Ali Himmet Berki, O. Keskioglu, **a.g.e.**, s.43.

²⁸⁷ Bakara, 2/146 ; En’am, 6/20 ; Celil Kiraz, “Hz. Muhamed (s.a.v.)’in nceki Kutsal Kitaplarda Müjdelenmesi”, **DİFD**, Bursa 2001, S. 1, s.232. ; İbn. Hişam, **a.g.e.**, s.64, ; İskender Cedit, **Tevrat ve İncil’in Değişmezliği**, İstanbul 1993, s.33-35.

²⁸⁸ Remzi Kaya, “İlahi Kitaplarda Hz. Muhammed”, **UİFD**, Bursa 1998, s.96, s.231; Bkz: Yasanın Tekrarı, 18/15-19. ; Ramazan Biçer, **İslam Kelamcılarına Göre İncil**, İstanbul 2004, s.148-149.

bilgi verilmiştir (Mezmurlar 45/1-18). Zebur'da zikredilmiş olan, Hz. Muhammed'in vasıflarına ait bilgileri Kuran-ı Kerim'de doğrulamıştır (Ahzap 33/56).

Yeni Ahit'te Hz. İsa, kavmine "Eğer beni seviyorsanız emirlerimi tutun. Bende Baba'ya yalvaracağım. O, size başka tesellici hakikat ruhunu gönderecektir. Ta ki daima sizinle olsun. O, size herşeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi aklınıza getirecektir" demiş ve O'nun çölde dinini yaymaya başlayacağını, isminin de Ahmed olacağını açıklamıştır.²⁸⁹ Hz. Muhammed, hayatının bütün safhalarında güzel ahlak sahibi idi. İçki, kumar, eğlence meclisleri gibi o dönem Arap gençlerinin düşkün olduğu alışkanlıklara meyletmemiştir. Herkes onun bu temiz ahlakına saygı duyardı. O'nun bu özel karakterinden dolayı kendisine güvenilir anlamında "emin" ünvanı verilmişti. Hz. Muhammed yirmi beş yaşında iken Hz. Hatice ile evlendiği ve vahiy alınca kadar da sürekli olarak yakınlarına yardım ettiğini, insanları doğru yola sevk ettiğini, yetimleri himaye ettiğini, emaneti koruyup doğru sözden taraf olduğunu anlatarak yaşamının her döneminde şefkatli ve merhametli olduğunu ifade etmiştir.²⁹⁰

Hz. Muhammed'e nübüvvet gelmeden önce yaklaşık altı ay boyunca bu ilahi göreve hazırlanmıştır. Bu süreç içerisinde Hz. Muhammed'in görmüş olduğu rüyalar olduğu gibi çıkardı.. Bir kısım taş ve ağaçlar ona selam vererek 'Esselamu aleyke ya Rasulallah' demişlerdir. Hz. Muhammed yıllar sonra bu olaydan bahsederek kendisine selam veren taşı hala hatırladığını söylemiştir.²⁹¹ Gerek bu selam vermeler, gerekse sabah aydınlığı gibi çıkan rüyalar Hz. Muhammed'in alacak olduğu bu ağır göreve hazırlanmasının son safhaları idi. O, belli bir kavme değil, dünyaya gelecek olan bütün insanlığa gönderiliyordu. Bu nedenle onun bu vazifeye hazır hale gelmesi gerekiyordu.²⁹² Zira, Allah-u Teala onu alemlere rahmet olarak gönderdiğini açıklamıştır (Enbiya 21/107). Hz. Muhammed, Allah'a ibadet ve tefekkür amacı ile Hıra mağarasında iken Cebrail (a.s) gelerek ona ilk vahyi getirdi²⁹³.

İslam'a davet edildikleri günlerde Arap toplumunda dini hayat, taşlara, ağaçlara ve kendi elleriyle yaptıkları eşyalara ibadet edecek seviyedeydi. Cemiyet hayatında

²⁸⁹ Yuhanna 1/23,14/15-27 ; Mehmet Aydın, **Müslümanların Hıristiyanlığa Karşı Yazdığı Reddiyeler ve Tartışma Konuları**, Konya 1989, s.217-219. ; Ramazan Biçer , **a.g.e.** , s.147 .

²⁹⁰ Fikret Karaman, "*Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Nübüvvetten Önceki Hayatı ve İlk Tebliğ Merhaleleri*", **FÜİFD**, Elazığ 1997, S.2, s.40-41.

²⁹¹ A. Lüfti Kazancı, **a.g.e.** , s.21 ; Zebidi, **Sahih-i Buhari Tecrid-i Sarih Tercemesi**, (Çev: Kamil Miras), Ankara, 1981, C.IV. s.33

²⁹² Abdülmecid Zindani, **Kur'anda İlmi Mucizeler**, (Çev: Resul Tosun), İstanbul 1995, s.11-12.

²⁹³ Fikret Karaman, **a.g.m.**, s.41. ; İbn. İshak, **a.g.e.** , s.185,186.

huzur kalmamıştı. Kabileler arasında hiçbir şekilde güven ortamı yoktu. İslamiyet, insanların birbirleri ile kardeş olduğunu, herkesin kanun önünde eşit haklara sahip olduğunu ilan etmiştir.²⁹⁴ Hz. Muhammed, Hak yoldan uzaklaşmış ve tamamen cehalet dolu bir yaşam tarzını benimsemiş olan Arapları, tevhit dinine çağırmıştır. Allah'ın birliğine inanan ve onun vermiş olduğu ilahi emirleri yerine getiren kimselerin dünyada ve ahrette mutlu olacaklarını anlatmış, şirk koşanların ise ne bu dünyada ne de ahrette azaptan kurtulamayacaklarını duyurmuştur. Ancak putlara tapmakta olan Arap toplumu Hz. Muhammed'in getirmiş olduğu tevhit dinini kabul etmiyorlardı. Zira onlara göre Allah'a ibadet vasıtasız gerçekleşmezdi. Kendilerine şefaahat edecek olanlar ise tapınmakta oldukları putları idi.²⁹⁵ Allah'u Teala bu durumu Kur'an'ı Kerim'de şöyle açıklamıştır. "Dikkat et! Salih din ancak Allah'ındır. Onu bırakıp kendilerine birtakım dostlar (putlar) edinenler, onlara ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz diyorlardı, derler" (Zümer 39/3).

Mekke halkı, Hz. Muhammed'i yalanlayarak onun peygamber olmadığını iddia ediyorlardı. Ancak Allah-u Teala insanlığa kılavuz olarak göndermiş olduğu peygamberini, yalnız bırakmamıştır. İddialarını ispat edebilecek belgeler vermiş, kendisinden delil istendiği takdirde güç duruma düşmekten onu korumuştur. Zira Hz. Muhammed "Her peygamber'e mutlaka insanların iman etmeleri için yeterli delil ve mucize verilmiştir. Bana verilen en büyük mucize, Allah'ın bana vahyettiği Kur'an'dır. Onun devamlı bir mucize olması sebebiyle kıyamet günü en çok tabii olan peygamber olacağımı ümit ediyorum" buyurmuştur. Allah tarafından destek verilmediği takdirde nübüvvet'in ispatlanması imkansızdır. Nübüvvetin ispat edilmesi ise, içinde bulunulan toplumun şartları çerçevesinde insan gücüyle gerçekleşmesi mümkün olmayan ve insanların olmaz diyecekleri olağanüstü bir olayın, onların istedikleri bir anda peygamberin elinde gerçekleşmesidir.²⁹⁶

Müşrik Araplar, Hz. Muhammed'den peygamberliğine delil olması açısından mucize göstermesini istemişlerdi. Ancak göstermiş olduğu mucizeleri görünce ona, yalancı, sihirbaz, mecnun, şair, kahin gibi yakışıksız sözler söylemişlerdi. Onlar, Hz. Muhammed'in göstermiş olduğu mucizeleri hep inkar etmiş, ondan her defasında bir

²⁹⁴ Ahmed Lütfi Kazancı, **Çeşitli Yönleriyle Nübüvvet Kavramı**, İstanbul s.71.

²⁹⁵ Mevlüt Özler, **İslam Düşüncesinde Tevhid**, İstanbul 1995, s.31-45 ; S. Mehmet Aydın, **İslam'ın Evrenselliği**, İstanbul 2000, s.10.

²⁹⁶ A. Lütfi Kazancı, **a.g.e.**, s.74-75 . ; Muhammed İbn. İshak, **Siyer**, (Çev: Muhammed Hamidullah), İstanbul 1991, s.200,201.

başka mucize talep etmişlerdir. Mucize gerçekleştiğinde ona hep bir bahane ile karşılık vermiş olan müşrik Araplar Hz. Muhammed'e inanmamakta direnmiş ve onu engellemek için ellerinden gelen her türlü kötülüğü yapmışlardır.

A- KURAN-I KERİM

Kuran-ı Kerim, insanlığın refahı, mutluluğu, hidayeti için Allah tarafından Hz. Muhammed'e verilen son ilahi kitaptır. Kuran-ı Kerim, kıyamete kadar tüm insanlığa gönderilmiştir. Her çağın insanına hitap eden, yol gösteren kanun ve prensiplere sahiptir²⁹⁷. Hz. Muhammed, 610 yılında ramazan ayının yirmi yedinci gecesinde Hira mağarasında iken ilk vahyi almıştır. Hz. Muhammed, burada Allah-u Teala'ya ibadet etmekte idi. Bu hal üzereyken Cebrail (a.s) gelerek onu şiddetlice sıkarak "oku" dedi. Hz. Muhammed, korkuya kapılmıştı ve "Ben okuma bilmiyorum" cevabını vermiştir. Cebrail (a.s) onu tekrar şiddetle sıkı ve "oku" dedi. Hz. Muhammed aynı cevabını yeniledi. Üçüncü defa Cebrail (a.s) "Yaratan Rabbinin adıyla oku! O insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku! Rabbin kalemle yazmayı öğretti. İnsana bilmediği şeyleri öğretti. O, en büyük kerem sahibidir." (Alak 96/1-5) Cebrail (a.s), Hz. Muhammed'e bunları söyledikten sonra ortadan kayboldu. Bu ayetler Kuran-ı Kerim'in inen ilk ayetleridir. Ancak Hz. Peygamber'e henüz tebliğ görevi verilmemişti. Kendisi de bundan sonra tüm insanlığın peygamberi olduğunun farkında değildi. Bu halde iken evine döndü ve olanları eşi Hz. Hatice'ye anlattı. Hz. Muhammed ve Hz. Hatice birlikte Varaka b. Nevfel'e gittiler. Zira Varaka, Kutsal kitapları okumuş, Tevrat ve İncil bilenleri dinlemişti²⁹⁸. Anlatılanları dinleyince bunun peygamberlere gönderilen ilahi bir söz olduğunu anladı. Hz. Muhammed'e peygamberlik gelmiş olduğunu söyledi. Daha sonra Hz. Muhammed, yolda yürürken bir ses işitti. Başını yukarı doğru kaldırınca Cebrail(a.s)'i gördü. Büyük bir heyecana kapıldı. Korku ile hemen eve geldi ve eşine "Beni örtünüz, beni örtünüz" dedi.²⁹⁹ Hz. Muhammed, bu heyecan ve korku halinde iken Cebrail (a.s) gelerek ona "Ey örtüsüne bürünen peygamber, kalk halkı uyar..." (Müddessir 74/1-7) diyerek Rabbinin emrini tebliğ etti. Hz. Muhammed, kendisine vahyedilen bu ayetler ile İslam dinini tebliğ etmekle görevlendirilmişti³⁰⁰.

²⁹⁷ Celal Kırcı, "Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed", EÜİFD, Kayseri 1990, S.VII, s.65.

²⁹⁸ W. Montgomery Watt, "Kur'an'da Eleştirilen Hıristiyanlık" (Çev: Tuncay İmamoglu- Celal Büyük), Marife, Konya 2002, S.II, s.213. ; İbn. Hişam, a.g.e. ,s.71.

²⁹⁹ İsmail Aka, A. Alparslan ,a.g.e. ,C.I, s.202.

³⁰⁰ Fikret Karaman, a.g.m., s.42.

Hiz. Muhammed'in peygamberlik görevi, inen bu ilk ayetler ile başlamıştı. Artık cahiliyye döneminin sona erdirmek gerekiyordu. Çünkü insanlık için yepyeni bir dönem başlamıştır. Dünyada insanların doğru bir yaşam sürmeleri için Allah, peygamber göndermiştir. Eğer gönderilmemiş olsaydı insanoğlu doğru yola bulamazdı³⁰¹.

Hiz. Muhammed inanç çeşitliliğinin hakim olduğu bir ortamda Allah'ın emirlerini tebliğ etmeye başladı. nce en yakın akrabaların İslam'a çağırdı.³⁰² Daha sonra Abdulmuttalib oğullarına İslam daveti ile gitti. Bir kısmı O'na inansa da bir çoğu inanmadı. İnanmayanların başında ise amcası Ebu Leheb vardı. Ebu Leheb, yeğeni Hiz. Muhammed'e amansız bir düşmanlık besliyordu. Hiz. Muhammed kendi akrabalarını İslam'a davet ettikten sonra Allah'ın emri ile davetini açıktan ve herkese yapmaya başladı (Hicr 15/94). Önceleri tebliğ vazifesini gizli olarak yerine getiriyordu. Ancak buna rağmen Kureyş halkı, bundan haberdar olmuştu. Bu yeni dinin yayılmasının önüne geçmek için her türlü yola başvurdular.³⁰³

Hiz. Muhammed döneminde, Arabistan'da edebiyat ve şiir çok ilerlemiş, en yüksek seviyesine ulaşmıştı. Halkın içerisinde şairler ve Arap dilini çok düzgün, sanatlı söyleyen kimseler vardı. Arap şairleri, birbirleriyle şiirde yariş eder ve üstünlük tasarlardı. En iyi seçilen şiirler Kabe duvarına asılırdı. Bu durum kendileri için bir iftihar vesilesi idi. Fesahat ve Belagat Arap dünyasının en büyük ilmi idi. Hiz. Muhammed böyle bir ortama Kuran-ı Kerim ile gönderildi. Kuran'ın fesahat ve belagatı karşısında bütün edipler, şairler sustular. Kuran-ın beşer gücünün üstünde olduğu aşıkar idi. Bunu bütün Arap halkı anlamıştı. Birçok kimse Kuran-ın Hiz. Muhammed'in peygamberliğine en büyük delil olduğunu düşünerek iman etmişti. Ancak inat edenler, kiskananeler ve kendi üstünlükleri peşinde koşanlar bunu kabul etmiyorlardı.³⁰⁴

Mekke müşrikleri Kuran-ın Hiz. Peygamber'e vahiy yoluyla geldiğine inanmadıklarını iddia ediyorlardı. Kendilerini haklı çıkarmak için Hiz. Muhammed'e türlü iftiralarda bulundular. O'na Kuran'ı bir yabancı oğretiyor dediler. Hiz. Muhammed kendisine İslam'ı anlatmak amacıyla Rum asıllı Hıristiyan bir köleye uğrar onunla sohbet ederdi. Buna bakarak, müşrikler, Hiz. Muhammed'e Kuran'ı bu kölenin

³⁰¹ Abdullah Aydemir, "Vahye Yapılan İtirazlar", DEÜİFD, İzmir 1989, S. VI, s.95; Hikmet Tanyu, **İslam Dinin Düşmanları ve Allah'a İnananlar**, İstanbul 1989, s.73; Namık Yazıcı, **Peygamberimizin Mucizeleri**, İstanbul 1987, s.17.

³⁰² şuara, 26/214 ; Fikret Karaman, **a.g.m.**, s.43.

³⁰³ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd., **a.g.e.**, C.I, s.207-208. ; İbn. İşhak, **a.g.e.**, s.201.

³⁰⁴ Muhammed Karaca, **Tevhid ve Akaid**, Konya 1997, s.115.

öğrettiğini söylüyorlardı. Ancak bu şahıs Arapça'yı dahi düzgün konuşamıyordu.³⁰⁵ Bu iddialar bir sonuç vermeyince Hz. Muhamed'in Tevrat ve İncil'i okuyarak Kuran'ı yazdığını ileri sürdüler. Ancak kendileri Hz. Muhammed'in okuma - yazma bilmediğini biliyorlardı. Allah-u Teala, Hz. Muhammed'e okuma yazmayı öğrenmeyi veya herhangi bir kimseden ilim öğrenme imkanını vermemiştir. Eğer Hz. Muhammed okuma-yazma biliyor olsaydı inkarcıların bu konudaki ağır suçlamaları karşısında Müslümanlar dahi cevap veremezlerdi. Ayrıca Kuran-ın, Hz. Peygamber'e nazil olmaya başladığı dönemlerde Mekke'de Yahudi ve Hıristiyan yoktu. Tevrat ve İncil ise o çağa kadar Arapça'ya çevrilmemiştir.³⁰⁶ Müşrik Araplar, bundan da bir sonuç alamamışlardı. Bunun üzerine Hz. Muhammed'in Kuran'ı uydurduğunu iddia ettiler. Ancak Kuran-ı Kerim'i göklerin ve yerin sırrını bilen Allah'ın indirdiği (Furkan 25/6) ifade edilmiştir. Müşriklerin böylesine büyük bir iftira ile Hz. Muhammed'e gelmelerine karşılık Allah-u Teala, onlara cevap olması için peygamberine, “eğer onların söyledikleri doğru ise, onun benzeri bir kitapta kendileri ortaya koysunlar” (Tur 52/34) buyurmuştur. Kuran-ı Kerim'in benzersiz i'cazı karşısında şaşkınlıklarını gizleyemedikleri halde Hz. Muhammed'i karalamak için onu uydurdu demişlerdi. Ancak Kuran'ı Kerim kendilerine bu şekilde meydan okumuştur. Oysa onlar Kuran-ın bir benzerini getirmekten aciz kalmışlardı.³⁰⁷ Bunun üzerine Allah-u Teala, Kuran'da “Öyleyse sizde onun gibi on süre getirin. Düzme ve uydurma olarak ve bunun için Allah'tan başka gücünüzün yettiklerini de yardıma çağırın. Eğer doğru söylüyorsanız bunu yaparsınız” (Hud 11/13-14) buyurdu. Müşrikler Kuran'ın bir benzerini getiremedikleri gibi onun benzeri on süreyi de getirememişlerdi. Allah-u Teala onların içinde buldukları inkarcı tutumu ortaya çıkarmak için teklifini yineledi ve bu sefer biraz daha hafifletilmişti. Daha sonra, onlardan benzer olmak üzere bir sure getirmeleri istenmiştir.³⁰⁸ Ancak inkarcılar bunu da başaramamışlardı. Şayet Kuran, bir beşer sözü olsaydı, Mekkeli müşrikler de çalışarak ayısını veya bir benzerini yapabilirlerdi.³⁰⁹ Kuran-ı Kerim, Kıyamete kadar bir benzerinin meydana getirilemeyeceği eşsiz bir mucizedir. “İnsanlar ve cinler bu Kuran'ın bir benzerini getirmek için toplanmış olsalar, birbirlerine yardım da etseler yine onun benzerini getiremezler” (İsra 17/88.) şeklinde ifade edilmektedir.

³⁰⁵ Nahl, 16/103; Bkz. Abdullah Aydemir, **a.g.m.**, s.103.

³⁰⁶ Ali Galip Gezgin, **Kur'anda Hz. Peygamber'e Yapılan Uyarılar**, Isparta 2003, s.44.

³⁰⁷ Sabri Türkmen, “*Kur'an'ın Mucizeliği Meselesi*”, **Diyanet İlmî Dergi**, Ankara 2003, S.4, s.59.

³⁰⁸ Bakara, 2/2; Yunus, 10/38.

³⁰⁹ Abdullah Aydemir, **a.g.m.**, s.104.

Kuran-ı Kerim, inkarcıların çabalarının sonsuza kadar bir sonuç vermeyeceğini açıklamıştır. Böylece okuma- yazma bilmeyen bir peygamberin Kuran'ın tüm ayetlerini hiç karıştırmadan, unutmadan öğrenmiş olması Allah-u Teala'nın, elçisine bahşetmiş olduğu büyük bir lütuf'tur.

Müşrik Araplar, Hz. Muhammed'i yalanlamaktan ve ona iftira atmaktan geri durmuyorlardı. Daha önceki birçok denemeleri sonuç vermemişti. Ancak onlar İslamiyet'in engellemesi yolundaki çabalarına devam ediyorlar ve asla vazgeçmiyorlardı. Hz. Muhammed'in bir "şair" olduğunu söyleyerek onun için kendi ilahlarından vazgeçmeyeceklerini ifade ediyorlardı. Kuran'ı Kerim'de Allah-u Teala inkarcıların şairlik iddialarına "Biz ona (Muhammed'e) şiir öğretmedik, bu ona yakışmazda. O'nun getirdiği sade bir zikir ve parlak bir Kur'andır."³¹⁰ buyurarak Hz. Muhammed'in getirmiş olduğu ayetlerin vahiyden başka bir şey olmadığını açıklamıştır. Bunun üzerine Hz. Muhammed'e "Sihirbaz veya bir mecnundur" dediler. Kuran-ı Kerim tilaveti Müslümanlara hoş geldiği gibi müşriklere de hoş geliyordu. Bir çok müşrik Kuran'ın tilavetini duyarak İslamiyet'e girmiştir. İnsanları çok çabuk tesir altına alıyordu.. İnsanları bu kadar çabuk etkiliyorsa bu mutlaka bir sihrin sonucudur, Muhammed ancak bir sihirbaz olmalıdır dediler.³¹¹ Ancak Kuran'ı' Kerim bütün peygamberlerin inkarcılar tarafından aynı şekilde sihirbazlıkla ve yalancılıkla itham edildiklerini bildirerek sihirbazlık ve peygamberliğin çok ayrı şeyler olduğunu belirtmiştir.³¹² Buna açıklık getirmek için de çoğu kez Hz. Musa ile Firavun'un sihirbazları arasında geçen mücadeleden örnekler verilmiştir.³¹³

Müşriklerin Hz. Peygamber'e yapmış oldukları bu suçlamalar, onun şahsı için değildi. Onlar, Kuran'ı Kerim'in duyurulmasını istemiyorlar, İslamiyet'in yayılmasının önüne geçmek istiyorlardı. Müşrikler, Kuran'ın sesinin yankısının ulaştığı her yerde hakimiyetini yaymakta olduğunu ve bunun ileride çok büyük kitlelere ulaşacağını hissetmişlerdi.³¹⁴ Kendilerinin en ileri seviyede oldukları fesahat ve belagat yönüyle de Kuran'a ve Hz. Muhammed'e karşı koyamamışlardı. Kuran'ın ilerleyebilmesini önlemek için ise tek çare olarak Kuran ve insanlar arasına girerek ona inanmalarının

³¹⁰ Yasin, 36/49 ; Saffat, 37/36.

³¹¹ Hud, 11/7 ; Sebe ,34/43 ; Ahkaf, 46/7 ; Müddesir, 74/24.

³¹² Halil İbrahim Bulut, "Sihrin Hakikati Ve Mucizeden Farkı" **Marife**, S.I, Konya 2003, s.67-69.

³¹³ A'raf, 7/103-126 ; Yunus ,10/75-82 ; Şuara, 26/30-51 ; Neml, 27/12-413 ; Kasas, 28/36.

³¹⁴ Muhammed A. Draz, **En Mühim Mesaj Kur'an**, (Çev: Suat Yıldırım), Ankara 1985, s.125.

önüne geçmekti.³¹⁵ Her türlü yolu deneyen inkarcılar bu seferde Kuran'ın Hz. Muhammed'e neden toptan indirilmediğini söylediler (Furkan 25/32). Kuran'ı Kerim'in belli bir düzen içerisinde indirilmesi onlara garip gelmiştir. Hz. Muhammed'in onu parça parça getirmesinden, onu kendisinin düşünüp yazdığı sonrada insanlara vahiy olarak açıkladığı sonucuna vardılar.³¹⁶ Kuran'ı Kerim'in bu şekilde indirilmesinin nedeni ise Hz. Peygamberin kalbine, hafızasına iyice yerleştirmek, insanları zaman aralıkları ile anlatmak ve öğrenmeyi kolaylaştırmak içindi.³¹⁷ Ancak Müşrik Araplar ilahi kitapların ezelden beri mevcut olduğunu bildikleri için Kuran'ın da böyle olması gerektiğini düşünüyorlardı. Oysa Kuran'ı Kerim kendi istedikleri gibi toptan indirilmiş olsaydı da iman etmeyeceklerdi. Bu sadece bir tepki idi. Hz. Muhammed'e ve Kuran'ı Kerim'e şüphe ile bakılmasını amaçlamışlardı. Böylece halkın bu din ile ilgili tutumlarının yönlendirmeyi planlıyorlardı.³¹⁸ İnkarcıların takınmış oldukları bu tutumları, vahyin karşısında bu derece katı yürekli olmaları Kuran'ı Kerim'de çok şaşırtıcı bulunmuştur. Eğer kendilerine gönderilmiş olan bu Kuran'ın bir dağa indirilmiş olması durumunda, dağın Allah korkusundan parça parça olacağı açıklanmıştır. Kuran'ı Kerim ile dağların yürütüldüğü ve onunla parça parça edildiği, yahut ölümlerin konuşurduğu halde kafirlerin iman etmemiş olmaları şaşırtıcıdır.³¹⁹

İnanmamakta direnen, Hz. Muhammed ve inananlara her türlü kötülüğü yapan bu insanları Allah-u Teala, yine de kendi hallerine bırakmamıştır. Onları İslamiyet'e davet etmiş inkar edenlerin dünya ve ahretteki amellerinin boşa gideceğini ve kendilerinin iman etmedikleri sürece ahrette azap içerisinde kalacaklarını onlara açıklamıştır.³²⁰ Kuran'ı Kerim'in bu üslubu ve inkarcılara karşı tutumundan dolayı Hz. Muhammed'den başka bir kitap getirmesini, yahut getirmiş olduğu bu Kuran'ı değiştirmesini istemişlerdir. Hz. Muhammed, onların dediklerini yapmış olsa da inanmayacaklarını çok iyi biliyordu. Çünkü onların amacı iman etmek değildi. Ayrıca Hz. Muhammed'i Peygamberlik makamına uygun görmüyorlardı. Kuran'ın, Mekke'den veya Taif'ten büyük bir adama indirilmesi gerektiğini düşünüyorlardı.³²¹ Ancak, Allah-u Teala müşriklerin bu tutarsız düşüncelerine Kuran'ı Kerim'de "Allah,

³¹⁵ Bakıllani, **Olağanüstü Olaylar ve Aralarındaki Farklar**, (Çev: Adil Bebek), tsz. S.63.

³¹⁶ Muhammed Çelik, **Kur'an Kur'an-ı Tanımlıyor**, İstanbul 1998, s.282.

³¹⁷ Furkan, 25/32 ; İsrâ ,17/106.

³¹⁸ Abdullah Aydemir, **a.g.m.**, s.105.

³¹⁹ Haşr, 59/21 ; Rad, 13/31.

³²⁰ Muhammed Çelik, **a.g.e.**, s.291; Bkz. Al-i İmran, 3/21-22.

³²¹ Abdullah Aydemir, **a.g.m.**, s.106, Bkz. Zuhuruf , 43/31.

peygamberliğini vereceği kimseyi çok daha iyi bilir” (En’am 6/124) buyurarak karşılık vermiştir.

Kuran-ı Kerim, Allahu Teala'nın keliması, Hz. Muhammed'in en büyük mucizesidir. Hak dinin esaslarını bildirmekte, insanlara dünya ve ahirette ki mutluluk yollarını göstermektedir. Kuran-ı Kerim insanlar için, ibadet, fikir, emir ve nehy kitabı olmakla birlikte, onların maddi ve manevi yaşamlarını kuşatan, onlara her sahada yol gösteren ilahi kitaptır. Bu yapısı ile de çağlar boyunca inananları da inanmayanları da etkilemiştir.³²² Kuran-ı Kerim, kıyamete kadar yaşayacak olan insanların, dil, ırkı ve inanç farklarına rağmen onlara her asırda hitab edecek bir üsluptadır. İfadesindeki ve üslubundaki bu özellik nedeniyle Kur'an her çağa ve çağlar içinde yaşayan bütün insanlara hitabede gelmiştir.³²³

Kuran-ı Kerim'in kainattaki varlıkların yapısı ve tabii olayların meydana gelişi ile ilgili vermiş olduğu temel bilgiler, önceleri inanan kimselerin itikadı ile inanmayı gerekli kılarken, artık gelişen bilim ve teknolojinin kesin olarak doğruladığı bilgilerle örtüşmüştür. Kuran'ı Kerim'de yer alan tabiat ilimleri ile ilgili bu bilgilerin, doğruluğu kesinleşmiş tabiat ilimleri ile çelişkili olmaması Kuran'ın Allah katından indirilmiş olduğunun delillerindendir. Çünkü haber verilen bu bilgilerin, Kuran'ı Kerim'in indirildiği dönemde insanlar tarafından tespit edilmiş olması imkansızdır.³²⁴ Örneğin, henüz XX. yy.'da anlaşılmış ilmi bir gerçek olan: Rüzgarların su buharından meydana gelen bulutları birbirine çarpıştırmaları sonucu bulutlarda pozitif – negatif elektron geçişi ile şimşek meydana gelir. Rüzgarlar bulutları sıkıştırarak yere yağmur gönderir.³²⁵ Bu ilmi gerçek asırlar önce Kuran'ı Kerim'de şöyle ifade edilmiştir “Rüzgarları aşılmalı olarak gönderip gökten su indirdik. Böylece sizi suladık” (Hicr 15/22). Yine Kuran'ı Kerim'de “Allah kimin hidayetini murat ederse onun göğsünü İslam'a açar, kimi de saptırmak isterse onun göğsünü göğe çıkıyormuş gibi dar ve tıkanık yapar” (En'am 6/25) buyrulmuştur. Yeryüzünden, gökyüzüne doğru yükseldikçe hava basıncı düşer. Her yüz metre yükseldikçe basınç bir derece düşer. Bu yüksekliğin yirmi bin metreyi geçmesi durumunda ise özel cihazlar olmadığı takdirde insan nefes alamayarak ölür. İnsanoğlunun yakın geçmişte bulmuş olduğu bu ilmi gerçeği Kuran'ı

³²² Muhammed Çelik, **a.g.e.**, s.19.

³²³ Celal Kırcı, **a.g.m.**, s.66.

³²⁴ Ahmet Deedat, **Mucizeler Mucizesi Kur'an**, (Çev: Yusuf Balcı), İstanbul 1992, s.64.

³²⁵ Yener Öztürk, **a.g.e.**, s.112.

Kerim nazil olduğu dönemde açıklamıştır.³²⁶ Kuran'ı Kerim pek çok ayetinde, daha önce insanoğlu tarafından bilinmeyen arzın mahiyeti, gezegenler, yağmurlar, insanın yaratılışı, fiziki yapısı gibi daha birçok hususlardan haber vermiştir. İlim ise bu ilmi gerçekleri uzun süren evrim ve buluşlar soncunda teyit etmiştir.³²⁷

Asırlar boyunca geçerliğini kaybetmeyen bilimsel gerçeklerin, ümmi bir peygamber tarafından açıklanması, çağlar aşan olağanüstü bir kitap getirmiş olması Hz. Muhammed'in en büyük mucizesidir.³²⁸ Bugüne kadar orijinal haliyle kalabilmiş tek ilahi kitap Kuran'ı Kerim'dir. Kuran-ı Kerim, muarızlarından ve değişiklik yapmak isteyen kimselerden korunmuştur. Onun üslubunu inananlarda inanmayanlar da beğenmişlerdir. Ancak inkarcılar bunu hiçbir zaman kabul etmek istememişlerdir. İnsanların Kuran lisanını dinleyerek, ondan etkilenmelerine engel olmak için her türlü çabayı göstermişlerdir. O'nun mükemmelliğine bir şeyler ekleyip akıcılığını bozmak istemişlerse de bunu başaramamışlardır.³²⁹

Buraya kadar anlatılanlara özet olabilecek şekilde Hz. Muhammed, sonsuz mucizesi Kuran'ı Kerim ile ilgili şöyle buyurmuştur. “Allah'ın kitabı Kur'an ki anda sizden evvelkilerin ve sonrakilerin haberleri ve aranızı bulacak hükümler vardır. O, arabulucudur. Boş söz değildir. O, öyle Şanı yüce bir kitaptır ki onu terk edeni Cebbar olan Allah paramparça eder. Ondan başkasına yapışıp medet umanı da zelil eder. O, Allah'ın en sağlam kulpudur. O, öyle bir kitaptır ki ona sarılan nefisler sapmaz. Onunla söyleyen diller yanlış söylemez. Alimler onu okumaya doymaz. Ne kadar tefsir edilse manası tükenmez. Kim onunla söylese doğruyu söyler. Kim onunla hükmederse adaleti yerine getirir. Kim onunla amel ederse ecir ve sevap kazanır. Kimde onunla çağırırsa çağırıldığını hidayete çağırır.”³³⁰

B – İSRA VE MİRAC

Kelime olarak “İsra”; “gece götürmek” anlamına gelir. İstılahi anlamda ise İsra; Hz. Muhammed'in Mirac gecesinde Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya götürülmesi hadisesi için kullanılır. “Mirac” sözcük anlamı ile; merdiven, yükseğe çıkmak, yücelere götüren vasıta gibi manalara gelmektedir. Kavram olarak da Hz. Muhammed'in Mirac

³²⁶ Yener Öztürk, **a.g.e.**, s.112.

³²⁷ Ahmed Deedat, **a.g.e.**, s.17; Bkz. Yasin, 36/36-40 ; Enbiya ,21/30-33.

³²⁸ Bekir Tapoloğlu, Y.Ş. Yavuz, İ. Çelebi, **a.g.e.** , s.197.

³²⁹ Muhammed Dıraz, **a.g.e.** , s.154.

³³⁰ Celal Kırca, **a.g.m.**, s.70.

gecesi Mescid-i Haram'a geldikten sonra oradan semalara yükseltilmesi mucizesine verilen isimdir.³³¹

İsra ve Mirac hadisesi, Hicretten yaklaşık altı ay kadar önce Recep ayının yirmi yedince gecesi meydana gelmiştir³³². Kuran'ı Kerim'de İsra olayı şöyle açıklanmıştır. "Allah, kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan alarak, kendisine bir takım ayetler göstermek için etrafını mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götürdü" (İsra 17/1). Hz. Muhammed'in İsra yolculuğuna nereden başladığı ile ilgili çok farklı rivayetler bulunmaktadır. Ancak en çok kabul gören görüşe göre Hz. Muhammed bu yolculuğa Mescid-i Haram'dan başlamıştır. Zira bir hadisi şerifinde kendisinin Kabe'de ki Hicr'de uyku ile uyanıklık arasında iken Cebrail (a.s)'in geldiğini ve kendisini Mescid-i Aksa'ya götürdüğünü açıklamıştır.³³³

Hz. Muhammed geceleyin Mescid-i Haram'dan, Mescid-i Aksa'ya götürüldükten sonra buradan da Cebrail (a.s) tarafından Arşa yükseltilmiştir.³³⁴ Yedi kat semaya çıktıktan sonra Hz. Muhammed'e "Sidretül Münteha" gösterilmiş³³⁵, sonrasında Hz. Muhammed'e cennet gösterilmiştir. Nihayetinde Hz. Muhammed beş vakit namazın farz kılınması emri ile aynı gece geri dönmüştür.³³⁶

Hz. Muhammed, sabah olduğunda Mescid-i Haram'a çıkarak İsra ve Mirac olayını Kureys'e duyurmuştur. Halktan kimi, duydukları karşısında şaşkınlıktan ve inanmamaktan el çırpıyor, kimi ellerini başına koyuyordu. Daha önce iman etmiş olanlardan bir kısmı ise dinden döndüler³³⁷. Hz. Muhammed'in ve İslam dininin en büyük düşmanlarından Ebu Cehil bu durumu fırsat bilmişti ve Hz. Muhammed ile alay ederek, "Bakın Muhammed'e neler anlatıyor, hala ona inanmaya devam mı edeceksiniz" diyordu. Orada bulunanlar olanları Hz Ebubekir'e haber verdiler. O, henüz Hz. Muhammed'i görmeden "Ben sabah akşam gökten gelen haberler hususunda Hz. Muhammed'i tasdik ederken, Mescid-i Aksa hususunda mı tasdik etmeyeceğim" dedi.

³³¹ Yakup Çiçek, "Kur'an'da İsra ve Mirac", **Mirac Sempozyumu**, (Sempozyum Bildirileri, 17 Aralık 1995), İstanbul 1999, s.25. ; Şinasi Gündüz , Y. Ünal , E. Sarıkçıoğlu , **a.g.e.** , s.71 .

³³²İsmail Aka , A. Alpaslan, vd. **a.g.e.**, C.I. s.235.

³³³ Yakup Çiçek, **a.g.m.**, s.28.

³³⁴ Ali Rıza Temel, "Hadiserle Mirac", **Mirac Sempozyumu**, (Sempozyum Bildirileri, 17 Aralık 1995), İstanbul 1999, s.13-14

³³⁵ İsmail Karaçam, **a.g.e.**, s.53.

³³⁶ M. Hamdi Yazır, **a.g.e.**, C.V. s.276,279.

³³⁷ M. Hamdi Yazır, **a.g.e.**, C.V, s. 276.

Bu davranışından sonra Hz. Ebubekir'e "sıddık" unvanı verilmiştir.³³⁸ Bu olayı Hz. Muhammed'i yalanlamak için bir fırsat bilmişlerdi. Onun en yakın dostu Hz. Ebubekir'e giderek durumu anlatmışlardı. Ancak Hz. Ebubekir'in imanı öylesine güçlü idi ki henüz Hz. Muhammed'i görmeden anlatılanlara iman ettiğini açıklamıştı.

Hz. Muhammed'in anlattıklarının doğru olup olmadığını anlamak için müşriklerden Mescid-i Aksa'yı görmüş kimseler ona sorular sormaya başladılar. Bunlar, Hz. Muhammed'e oranın durumu ve vasıfları ile ilgili sorular sorarak tanımlamasını istediler. O anda Hz. Muhammed'e Mescid-i Aksa gösterildi. Ona bakarak kendisine yöneltilen soruları cevaplıyordu. Hz. Muhammed'in bütün sorularını yanıtlaması üzerine "Beytül Makdis'i doğru tanımladın, ancak bize kervanlarımızdan haber ver. Bizim için o daha önemlidir. Onlarla karşılaştın mı?" dediler. Hz. Muhammed, onlara evet karşılaştım dedi. Falancanın kervanı Revha'da idi. Develerinden birisini kaybetmiş, onu arıyorlardı. Yüklerinde bir su testisi vardı. Susamış olduğundan ondan alıp su içtim ve tekrar eski yerine bıraktım. Bana inanmıyorsanız, onlar geldiği zaman kendilerine sorun testide suyu bulmuşlar mı dedi. Orada bulunanlar, Hz. Muhammed'in bu sözünü bir alamet saydılar. Sonra Hz. Muhammed'e kervanlarının sayılarını, yüklerini ve görünüşlerini sordular. Bu sefer kervan olduğu gibi Hz. Muhammed'e gösterildi. Müşriklerin sorularına kervana bakarak cevap verdi. "İçlerinde falan ve falan önde, boz renkte bir deve üzerinde dikilmiş iki harar olduğu halde, falan gün güneşin doğması ile beraber gelirler" dedi. Kureyşliler bunu da bir alamet saydılar. O gün hızla Seniyye'ye doğru çıktılar. Güneş ne zaman doğacak ta Muhammed'i yalancı çıkaracağız diye sabırsızlıkla bekliyorlardı. O sırada içlerinden biri güneş doğdu diye bağırdı. Bir diğeri de kervanın görüldüğünü, önünde boz bir devenin olduğunu söyledi. İçlerinde falan ve falan var Muhammed'in anlattıkları doğru çıktı dedi. Hz. Muhammed'in anlattıklarını kendileri doğrulamışlardı. Buna rağmen iman etmediler.³³⁹ Bunun apaçık bir sihir olduğunu iddia ederek (Neml 27/13) Hz. Muhammed'in çağrısına uymadılar..

Hz. Muhammed, risalet davasını oldukça zor şartlar altında yürütmeye çalışıyordu. Kendisine ve inananlara akıl almaz işkenceler yapılıyordu. Hz. Muhammed'in bu hak davasında iki önemli destekçisi vardır. Bunlardan biri, çocukluğundan beri kendisini koruyup himaye eden amcası Ebu Talib idi. Zira O,

³³⁸ Muhammed Ebu Zehra, **Son Peygamber Hz. Muhammed II**, (Çev: Mehmet Keskin) İstanbul 1993, s.249-250.

³³⁹ M. Hamdi Yazır, **a.g.e.**, s.276-277.

kendisini çiğneyip geçmedikleri taktirde Hz. Muhammed'e ulaşamayacaklarını söylüyor ve onu düşmanlarına karşı koruyordu.³⁴⁰ Diğeri de Hz. Muhammed'in eşi Hz. Hatice idi. Henüz Hz. Muhammed'e kimse inanmazken O, inanmıştı, her türlü zorlukta onunla beraber olmuştu. Hz. Muhammed'in en önemli iki dayanağı Hz. Hatice ve Ebu Talib, aynı yıl vefat edince Hz. Muhammed çok üzülmüştü. Allah-u Teala, bu çok zor şartlar altındaki peygamberine en zor zamanında tekrar güç vermek amacıyla İsrâ ve Mirac mucizesini vermiştir.³⁴¹ Kudreti ve lütfu sınırsız olan Allah-u Teala, Resulünü nimetlendirmişti. Hz. Muhammed, bu olağanüstü sırlı yolculuğunda, geçmiş peygamberlerle görüşmüş cennetin güzelliklerini, cehennem azametini görmüştür. Allah-u Teala, Hz. Muhammed'in ümmetine anlatacağı meseleleri bizatihi kendisine göstermek için Mirac'ı lütfetmiştir.³⁴²

İsrâ ve Mirac akıl ve mantığın üzerinde bir hadisedir. İlim ile açıklanması mümkün değildir. Gecenin çok kısa bir kesitinde Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya gitmek, oradan da semalara yükselmek, akıl almaz bir olaydır. Ancak mucizenin temel özelliği de zaten akıl ve tabiat kanunlarının üzerinde olmasıdır. İzahı yapılabildiği taktirde mucize olma özelliğini kaybeder. Olağanüstü bir hadise olması nedeniyle İsrâ ve Mirac'ın açıklaması yapılamamıştır. Bu olay Allah-u Teala'nın ilminin, kudret ve azametinin sonsuzluğunu gösterir. Mutlak emir ve yasaklarını nasıl ilahi vasıtalar ile göndermişse, İsrâ ve Mirac mucizesini de aynı vasıtalar ile peygamberine lütfetmiştir.³⁴³

C- AY'IN YARILMASI (ŞAKK-I KAMER)

Hz. Muhammed'in peygamber olarak görevlendirilmesinin üzerinden dokuz sene geçmişti. Bu süre içerisinde bazı kimseler, hiç tereddüt etmeden Müslüman olmuştu. Bazıları da olağanüstü bir takım olaylara şahit olduktan sonra iman etmişti. Bunların yanı sıra Kureyşin ileri gelenlerinin de içinde bulunduğu birçok kimse iman etmeye yanaşmıyordu. Hz. Muhammed'in her sözünü yalanlamak için adeta birbirleriyle yarışıyorlardı.³⁴⁴

³⁴⁰ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd., **a.g.e.** , C.I, s.221.

³⁴¹ Ali Rıza Temel, **a.g.m.**, s.9.

³⁴² Yener Öztürk, **a.g.e.** , s.139-140.

³⁴³ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. ,**a.g.e.** , C.I, s. 244-245.

³⁴⁴ İsmail Mutlu, **Peygamberimizin Mucizeleri**, İstanbul 1998, s.463.

Kureys'in ileri gelenlerinden Velid b. Muğire, Ebu Cehil, As b. Hişam, Nadr b. Haris ve İbn Hişam gibi bazı müşrikler bir araya gelerek Hz. Muhammed'e mani olmanın, onu zor durumda bırakmanın yollarını arıyorlardı. Kendilerine göre bir yol bulmuşlardı. Hz. Muhammed'e gelerek senden bir mucize istiyoruz, ancak bunu yapmak insan kudretinde değildir. Büyücülerin de bunu büyüleri ile başarabilmeleri imkansızdır dediler. Allah seni alemlere rahmet olarak gönderdi ise, senin ona yakınlığın Allah katında mevcut ise bizim isteğimizi yerine getirmelisin dediler.³⁴⁵ Müşrikler, Hz. Muhammed'den yarısı Ebu Kubeys dağı, diğer yarısı da Kuaykırın dağı üzerinde görülecek şekilde Ay'ı ikiye ayırmasını istediler. Hz. Muhammed, kendisinden istedikleri bu mucizeyi gerçekleştirdiği takdirde iman edeceklerine dair onlardan söz istemişti. Hepsi birden iman edeceklerini söylemişlerdi. Zira onlar istemiş oldukları şeyin imkansız olduğuna inanıyorlardı. Amaçları Hz. Muhammed'i zor durumda bırakmak idi. Müşriklerin bu taleplerinin ardından Cebrail (a.s), Hz. Muhammed'e gelerek, bu gece bütün müşrikleri toplayarak mucizeyi göstermesi talimatını verdi. Hz. Muhammed Cebrail (a.s)'in talimatı üzerine müşrikleri ve inanan kimseleri de göstereceği mucize için çağırdı.³⁴⁶ Akşam olduğunda bütün halk Mina'da toplanmıştı. Müşriklerde bir sevinç hali hakim idi. Havanın açık olduğu bir gece idi. Ay'ın Bedir hali, yani en güzel ve en parlak görüldüğü on dördüncü gecesi idi. Hz. Muhammed, müşriklerin isteği, Allahu Teala'nın izni ile, şehadet parmağını Ay'a doğru uzattı. Hz. Muhammed'in bu işareti ile Ay, iki parçaya ayrıldı.³⁴⁷ Bir parçası Ebu Kubeys dağı, bir parçası da Kuaykırın dağı üzerine görüldü. Bu sırada Hz. Muhammed "şahid olun, şahid olun" diye sesleniyordu. Hz. Muhammed'e inanan kimseler bu durum karşısında oldukça sevinmişlerdi. Ancak müşrikler için bu durum çok üzücü idi. Kendi istekleri doğrultusunda Hz. Muhammed, Ay'ı iki parçaya ayırmıştı. Bizzat gözlerinin önünde gerçekleşen bu olay karşısında dahi inanmamakta direniyorlardı. Bahaneler uydurarak bunun da Hz. Muhammed tarafından yapılmış olan bir sihir olduğunu iddia ediyorlardı.³⁴⁸ Ancak, eğer gördükleri olaylar büyü ile yapılmışsa bunun bütün yeryüzünü kaplaması imkansızdır. Bu nedenle başka yerlerden gelecek olan yolculara soralım, onlarda Ay'ın ikiye bölündüğünü görmüşler mi dediler. Çeşitli yerlerden gelen

³⁴⁵ Mustafa Darir, **Siyer-i Nebi II**, (Çev: M. Faruk Görtunca), tsz, s.126 ; M. Ebu Zehra, **a.g.e.**, s.242.

³⁴⁶ İsmail Mutlu, **a.g.e.**, s.464.

³⁴⁷ İsmail Tekin, **Peygamberimiz (s.a.v)'in İnşikaku'l Kamer Mucizesi**, Ankara 1970, s.10-18.

³⁴⁸ Namık Yazıcı, **a.g.e.**, s.51.

yolculara olayı görüp görmediklerini sordular. Yolcular, Ay'ın ikiye ayrıldığına ve her parçasının bir dağ üzerinde durduğuna şahit olduklarını söylediler. Böylece, sadece Mekke civarıyla sınırlı kalmadığını dışarıdan gelen yolcular da doğrulamışlardı. Ayrıca elde edilen bilgilere göre Ay'ın ikiye ayrılması Hindistan'da da görülmüştür. Bu olağanüstü olayın tarihi kaydedilmiştir. O gece, Hindistan'da inşa edilen bir binaya yapılış tarihi olarak "Ay'ın ikiye bölündüğü gece" diye yazılmıştır. Bu, Allah-u Teala'nın, yeryüzünde bulunan tüm insanların iman etmeleri için peygamberlerin eliyle göstermiş olduğu büyük bir delil idi.³⁴⁹

Müşrik Araplar, Hz. Muhammed'e istediğimiz mucizeyi gösterirsen sana iman edeceğiz demişlerdi. Hz. Muhammed, kendi talepleri doğrultusunda onlara büyük bir mucize gösterdi. Ancak onlar iman etmeye yanaşmayarak bahaneler uydurdular. Bu güçlü bir sihirdir. Ebu Talib'in yetiminin sihri, gökyüzüne dahi etki etti diyorlardı.³⁵⁰ Hz. Muhammed'in mucizesini sihir ile açıklamaya çalışan inkarcılara Allahu Teala, Kuran'ı Kerim'de şöyle cevap vermiştir: "Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı. Onlar bir mucize gördüklerinde yüz çevirir ve bu bir sihirdir derler. Peygamberleri yalanladılar ve heveslerine uydular. And olsun! Onlara kendilerini inkar ve isyandan alıkoyacak haberler gelmiştir. Fakat uyarmalar onlara fayda vermiyor" (Kamer 54/1-5). Onların amacı mucizeyi görerek, gönüllerinin tatmin olması değildi. Hz. Muhammed'i imkansız bir durumla karşı karşıya koyarak küçük düşürmekti. Ancak kurmuş oldukları bu planda başarılı olamamışlardır. Aksine müminlerin imanını daha da güçlenmişti.³⁵¹

D- MELEKLERİN YARDIMI İLE GERÇEKLEŞEN MUCİZELER

Allah-u Teala, melekler vasıtası ile Peygamberine ve müminlere yardımda bulunmuştur. Bu yardımlar genellikle müminlerin müşrikler karşısında zor durumda kaldığı savaşlar esnasında olmuştur. Bedir, Uhud ve diğer savaşlar esnasında Allah-u Teala meleklerden görünmeyen ordular indirerek Müslümanları desteklemiştir.³⁵² Ayrıca bu yardımlar sadece savaşlar ile sınırlı kalmamış müminlerin, ihtiyaç anlarında da Allah-u Teala onlara melekler vasıtasıyla yardım etmiştir.³⁵³

³⁴⁹ M. Ebu Zehra, **a.g.e.**, s.245.

³⁵⁰ İsmail Mutlu, **a.g.e.**, s. 465.

³⁵¹ Namık Yazıcı, **a.g.e.**, s. 51.

³⁵² Enfal, 8/9-10 ; Al-i İmran, 3/122-123 ; Tevbe, 9/26.

³⁵³ H. İbrahim Bulut , **a.g.e.** , s.196.

1- Bedir Savaşında Meleklerin Yardımı

Kureyş müşriklerinin, Hz. Muhammed'e ve Müslümanlara yapmış oldukları baskı ve işkenceler iyice artmıştı. Hz. Muhammed, yaşadığı sürece rahat bir nefes alamayacaklarını düşünen müşrikler, onu öldürme kararı almışlardı. Hz. Muhammed ise, müşriklerin almış oldukları bu karardan haberdar idi.³⁵⁴ Bu arada, ikinci Akabe Biatı olmuştu. Medine'den bir grup gelerek Hz. Muhammed'e bağlılıklarını bildirmişlerdi. Medineliler Hz. Muhammed'i ve Müslümanları her durumda koruyacaklarına dair söz vermişlerdi. Böylece Medine'de İslam için müsait bir ortam belirmişti. Allah Resulü, Müslümanlara Kureyş'in zulmünden kurtulup dinlerini rahatça yaşabilmeleri için Medine'ye hicret etmelerini emretti. Müslümanlar bunun üzerine Medine'ye hicret ettiler. Kureyşliler, Müslümanların Medine'ye hicret etmelerinden son derece rahatsız olmuşlardı. Müslümanlar, buraya göç edince Medine güçlü bir merkez haline gelmişti. Bu durumda mesele sadece din meselesi olmaktan çıkmıştı. Aynı zamanda siyasi ve iktisadi bir meseleye dönüşmüştü. Medine, Mekke ile Şam yolu üzerinde bulunduğundan Kureyş ticaretini tehlikeye sokabilirdi. Kendi inançları ve ticari faaliyetleri için büyük bir tehlike oluşturan bu dini ortadan kaldırmaktan başka çare yoktu. Hz. Muhammed'i öldürmek onların tek amaçları idi. Ancak sadece onu öldürürlerse Hz Muhammed'in ailesi de onları öldürürdü. Çünkü. Hz. Muhammed'in ailesi çok güçlü ve saygın bir aileydi. Müşrikler ise onlarla düşman olmaktan korkuyorlardı. Bu durumda savaşmak tek çıkış yollarıydı.³⁵⁵

Hicretin ikinci yılı, 624 senesinde Müşrikler büyük bir ordu hazırlayarak Müslümanların bulunduğu Medine'ye doğru yola çıktılar. Müşriklerin yola çıkma haberi Hz. Muhammed'e Cebrail (a.s) vasıtasıyla bildirilmişti. Müslümanlar bunun üzerine hazırlanarak küçük bir ordu ile yola çıktılar. Bedir Vadisi'nde karşılaşan iki ordu, gerek sayı gerek ekonomik güç ve gerekse silah bakımından eşit değillerdi. Medine'den gelen İslam ordusunun, Kureyş ordusu ile başa çıkması mümkün değildi. Ekonomik yönden de İslam ordusu büyük bir sıkıntı içerisindeydi. Müşriklerin ekonomisi oldukça güçlü olduğundan askerlerin ihtiyacı olan silah, erzak ve mühimmatı sağlayabilecek durumda idiler.³⁵⁶ Hz. Muhammed, Müslümanlara baktı üç yüz'den

³⁵⁴ A. Himmet Berki, O. Keskiotğlu, a.g.e., s. 181.

³⁵⁵ İsmail Aka , A. Alpaslan, vd., a.g.e., C.I, s.251.

³⁵⁶ Muhammed b. Cerir et Taberi, **Tarih-i Taberi Tercemesi**, (Çev: Mehmed Eminoglu) istanbul 1982, C.II, s.388.

biraz fazlaydılar, müşriklere baktı bin kişiden daha fazlaydılar. Bunun üzerine Allah Resulü, kıbleye dönerek Rabbine dua etti. “Ey Allah’ım! Bana vaat ettiğin yardımı gönder. Eğer bu cemaati burada öldürürsen yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmaz.” Hz. Muhammed bu vaziyette o kadar çok yalvarmıştı ki ridası omuzlarından düşmüştü. Hz. Ebubekir yanına gelerek ridasını omuzlarına koymuş ve Ey Allah’ın Resulü, Allah-u Teala sana vermiş olduğu sözü elbette yerine getirecektir demişti.³⁵⁷ Hz. Muhammed’in duası üzerine Allah’u Teala “Hani siz Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da, ben işte arka arkaya bin melek ile size yardım ediciyim diye duanızı kabul buyurmuştu” (Enfal 8/9) diyerek peygamberinin duasına cevap vermişti. Allah-u Teala yardıma göndereceği meleklerin sayısını da belirtmiştir. Zira Müslümanlar sadece bir meleğin bile yeryüzünün altını üstüne getirebileceğine inanan kimselerdir. Eğer yardımın hedefi melekler vasıtasıyla doğrudan müşriklerin helak edilmesi olsaydı Allah-u Teala bunu sadece bir melek de yapardı. Meleklerin bin tane olduğu belirtilerek, Hz. Muhammed aracılığıyla böyle bir yardımın gerçekleştirileceği Müslümanlara bildirilmiştir. Böylece Müslümanlar manevi yönden desteklenerek cesaretlendirilmiştir.³⁵⁸

Hz. Muhammed duasını ettikten ve Rabb’inden yardım alacaklarına dair haberi aldıktan sonra kalktı ve savaş zırhını giydi. İslam ordusuna, Kureyş ordusunun bozulacağını ve arkalarını dönüp gideceklerini, Müslümanların ise galip geleceğini söyledi (Kamer 44/45). Müşrik ve İslam ordusu bu şartlar altında karşı karşıya geldiler. Hz. Muhammed iki ordunun karşılaşma anında, henüz savaş başlamamışken yerden bir avuç kum alarak düşman tarafına savurdu. Bu kum taneleri düşmanların gözlerine ve boğazlarına gitmişti. Kureyş askerleri hiçbir şey göremez hale gelmişti.³⁵⁹ Gözleriyle meşgul olan müşrikler bu halde İslam ordusunu kalabalık görmüşlerdi. Müslümanlara ise onların sayısı daha az gösterilmiştir. Böylece kalplerinde bulunan korku yerini güven duygusuna bırakmıştı. Kafirlerin yüreklerine ise korku ve ümitsizlik hakim oldu. Bu, Allah tarafından müminlere bağışlanmış bir lütuf idi. Çünkü atılan bir avuç kumun, düşman ordusu üzerinde bu kadar etkiye sebep olması mümkün değildir. Bir avuç kumun bin kişilik ordu üzerinde bu şekilde sonuç vermesi tamamen mucizevi bir

³⁵⁷ Muhammed ibn Muhammed, a.g.e., C.I-II, s.850 ; Zebidi, *Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi*, (Çev. Kamil miras), Ankara 1981, C.XI, s.193.

³⁵⁸ H. İbrahim Bulut, a.g.e., s. 211.

³⁵⁹ Adil Bebek, “*Kelam Literatürü ışığında Mucize ve Hz. Muhammed’e Nisbet Edilen Hissi Mucizelerin Değerlendirilmesi*”, MÜİFD, İstanbul 2000, s.18, s.138.

olaydır.³⁶⁰ Hz. Muhammed savaş esnasında Hz. Ebubekir'e Cebrail (a.s)'in bin melek ile, Mikail'in bin melek ile ve İsrail'in bin melek ile kendilerine yardıma geldiğini söylemiştir.³⁶¹ Ancak meleklerin yeryüzüne inerek fiili olarak müminlerle birlikte mi savaştığı yoksa manevi olarak onlara yardım mı ettiği konusunda net bir açıklama yapılmamıştır. Allah-u Teala'nın Bedir Savaşında melekler vasıtasıyla müminlere yardım ettiği hususu ise açıktır. Bu nedenle az sayıdaki İslam ordusu, oldukça kalabalık ve güçlü olan Müşrik ordusunu mağlup etmiştir. Bu, Allah'ı Teala'nın peygamberini desteklediğini ve zafere ulaştırdığının delilidir.³⁶² Allah, müminlere müjde olması açısından ve kendisinden başka kimseden yardım umulamayacağını göstermek için peygamberine mucizeler bağışlamıştır (Al-i İmran 3/126).

Bedir Savaşında Müslüman askerlere yapılan ilahi yardım, meleklerin gönderilmesiyle sınırlı kalmamıştır. Savaş öncesinde ve savaş sırasında gönderilen ilahi yardım neticesinde bir takım olağanüstü olaylar yaşanmıştır. Hz. Muhammed savaş öncesinde, rüya aleminde Bedir sahnesini görmüştür. Allah Resulüne müşriklerin sayısı olduğundan daha az gösterilmişti. Hz. Muhammed görmüş olduğu bu rüyasını müminlere anlattığında onların manevi güçleri kat kat artmıştır. Allah-u Teala, Resulüne bu şekilde göstermekle müminlerin içerisinde var olan korku ve endişeyi gidermiş ve doğabilecek herhangi bir anlaşmazlıktan onları korumuştur.³⁶³ Buna karşılık savaş başlamadan, henüz iki ordu karşı karşıya gelmeden önce İslam ordusunun sayısı müşrik ordusuna olduğundan daha az gösterilmişti. Müşrikler, Müslümanları fazla görmüş olsalardı savaş başlamadan, savaş alanını terk ederlerdi. Oysa Müslümanları oldukça az gördüklerinden savaşı, nasılsa kazanırız düşüncesiyle fazla ciddiye almamışlardı. Böylece kaybeden taraf olmuşlardı.³⁶⁴

Bedir Savaşı öncesindeki diğer bir mucize de; savaştan önceki gece Müslüman askerler rahat bir uykuya dalmışlardı. Bu uyku kendilerini oldukça zinde hissetmelerine neden olmuştu.³⁶⁵ Savaş meydanı adeta insanların ölüm ile hayat arasında gidip gelme yeri olmasına rağmen ve her an kendilerine bir baskın yapılabilme ihtimaline karşın müminler bütün bu korkuları bir tarafa bırakarak huzur ve güven içerisinde

³⁶⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s. 212,216,217.

³⁶¹ Muhammed İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.851; Taberi, **a.g.e.**, C.II, s.394.

³⁶² H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.213.

³⁶³ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s. 214 ; Enfal, 8/43.

³⁶⁴ İsmail Aka ,A. Alpaslan ,vd. ,**a.g.e.**, C.I, s.448 ; Enfal 8/44.

³⁶⁵ Adil Bebek, **a.g.m.**, s.139.

uyumuşlardı. Uyuyabilmek için güvende olmak şarttır. Allah-u Teala onların kalplerindeki korkuyu alarak kendilerini güvende hissetmelerini sağlamıştır. Böylece savaş meydanına dinlenmiş bir ruh ve beden ile çıkmışlardır. Bu, Allah-u Teala'nın iman etmiş kimselere bir lütfü idi. Kureyş ordusu, savaş alanına İslam ordusundan önce gelerek Bedir kuyularını kuşatmışlar ve Müslümanların susuz bırakmışlardı. Su ihtiyaçlarını karşılayamayacaklarını düşünen Müslümanların büyük bir huzursuzluk kaplamıştı. Ancak aniden yağın yağmurlar sayesinde İslam ordusu su ihtiyacını karşılamıştı.³⁶⁶ Yağmurun yağması ile İslam ordusunun bulunduğu tarafta yumuşak zemin sertleşmişti. Bu, onların çok rahat hareket etmelerini sağlamıştı. Düşman ordusunun bulunduğu taraf ise çamurlu hale gelmişti. Bir tarafın işi kolaylaştırılırken, diğer tarafından güçleştirilmişti³⁶⁷. Allah-u Teala, Bedir Savaşında Müslüman ordusuna yardım ederek onları güçlendirmişti. İslam dinini yaymakta olan ve bu uğurda türlü zorluklarla karşı karşıya kalan peygamberini Allah-u Teala, savaş esnasında melekler göndererek yüceltmıştır. O'na inananların inançları kuvvetlenirken, müşriklerin düşmanlıkları artmıştır

2- Uhud Savaşı Sırasında Meleklerin Yardımı

Bedir savaşında Kureyş ordusu çok ağır bir yenilgiye uğramıştı. İntikam hırsıyla dolan Kureyş, almış oldukları bu mağlubiyeti zafere dönüştürmek için yeni bir savaş hazırlığına koyulmuştu. Bu ağır hezimet onlarda paniğe neden olmuştu. Müslümanlar gittikçe güçleniyorlardı. Buna karşılık kendilerinin iktisadi güçleri azalmaya başlıyordu. İslam'ın yükselişini durdurmak için harekete geçtiler.³⁶⁸

Hicretin ikinci yılında Mekkeli müşrikler, Ebu Süfyan kumandasında büyük bir ordu ile Medinenli Müslümanların üzerine yürüdüler. Müşriklerin üç bin kişilik ordusuna karşılık Müslümanlar yedi yüz kişiydiler. Savaş Hz. Muhammed'in hazırlamış olduğu strateji ile kazanılmıştı. Ancak Müslüman askerler, savaş öncesinde Hz. Muhammed'in "ne olursa olsun asla yerlerinizden ayrılmayacaksınız" uyarısını dikkate almayarak yerlerini terk ettiler. Bu durumu fırsat bilen Mekkeli askerler, İslam ordusuna arkadan saldırıya geçtiler.³⁶⁹ İslam ordusunda savaş başlamadan önce, ordudan ayrılanlar olmuştu. Bunların büyük bir kısmını Yahudiler oluşturuyordu. Bu kimseler Hz.

³⁶⁶ H. İbrahim Bulut, a.g.e, s.215.

³⁶⁷ Adil Bebek, a.g.m., s.139.

³⁶⁸ İsmail Aka ,A.Alpaslan ,vd. ,a.g.e., C.I, s.457.

³⁶⁹ Taberi, a.g.e., C.II, s.408.

Muhammed'e inandıklarını açıklamışlardı. Ancak gerçekten iman etmiş değillerdi. Bu durum onların sayılarının daha da azalmasına sebep olmuştu. Savaş kazanılmış iken askerlerin uyarılara dikkat etmemeleri yüzünden ordunun dağılmış olması, Müslüman askerler üzerinde olumsuz etki yaratmış ve moralleri bozulmuştu.³⁷⁰ Hz. Muhammed, Müslüman askerlerin moral bozukluğunu gidermek ve onları yeniden savaşa adapte etmek için onlara “Eğer sabreder ve itaatsizlikten sakınırsanız, ve o anda müşrikler sizin üzerinize gelirse Allah-u Teala size üç bin, hatta beş bin meleklerle yardımda bulunacaktır” (Al-i İmran 3/124-125) demiştir. Hz. Muhamed'in ordusu dağılmıştı. Ancak onlar Rasulullah'tan, kendilerine meleklerin yardım edeceğini öğrendikleri zaman içlerinde savaşı yeniden kazanabileceklerine dair bir inanç meydana gelmişti. Ertesi gün Hz. Muhammed ve yetmiş kişilik bir kuvvet düşman ordusunu takibe koyuldu. Hamraul Esed denilen yere vardıklarında, Mekkeli müşrikler yeni bir karşılaşmayı göze alamadıklarından Mekke'ye geri dönmüşlerdir.³⁷¹

Sa'd b. Ebi Vakkas, Uhud Savaşı esnasında, İslam ordusunun dağıldığı bir sırada Hz. Muhammed'in yanında iki kişiyi gördüğünü söylemiştir. Bunların üzerinde beyaz elbiseler olduğunu ve Hz. Peygamber namına savaştıklarını, bunların en iyi savaşçılardan daha iyi savaştıklarını ifade etmiştir. Sa'd b. Ebi Vakkas, düşmana karşı oldukça başarılı mücadele veren bu iki kişiyi, ne Uhud'dan önce ne de sonra görmediğini açıklamıştır. Hz. Muhammed ile birlikte savaşan bu kimselerin Cebrail (a.s) ile Mikail (a.s) olduğu belirtilmiştir.³⁷² Savaş esnasında Talha b. Ubeydullah, Hz. Muhammed'in yanında durarak onu koruyordu. Talha çok iyi ok kullanırdı. Hz. Muhammed ona ok veriyor. Talha da müşriklere atıyordu. Oklar tükenince Resulullah yerden bir çöp alarak ona veriyor ve “ok at ya Ebu Talha” diyordu. Talha Hz. Muhammed'in verdiği çöpü yayına koyarken çok güzel bir ok oluyordu. Bu şekilde Hz. Muhammed Talha'ya yerden pek çok ağaç parçası vermiş, ok'a dönüşen ağaç parçalarıyla Talha pek çok kimseyi vurmüştü.³⁷³

Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teala Uhud Savaşı sırasında Müslümanların düştükleri yenilgiyi ve ilahi yardımı şöyle ifade etmiştir: “Allah'ın izniyle kafirleri öldürdüğünüz zaman Allah size verdiği vaadinde durdu. Ne zaman ki başarısızlığa

³⁷⁰ İhsan Süreyya Sırma , **Yahudi Meselesi** , İstanbul 1996 , s.69. ;Adil Bebek, **a.g.m.**, s.140.

³⁷¹ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.199-200.

³⁷² H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.206.

³⁷³ İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.919.

düştünüz, savaş hususunda münakaşa ettiniz. Allah size sevdiğiniz zaferi gösterdikten sonra isyan ettiniz. Kiminiz dünyayı istedi kiminiz de ahireti diledi. Sonra Allah imtihan etmek için sizi onlardan uzaklaştırdı ve sizi affetti. Allah müminlere karşı lütuf sahibidir” (Al-i İmran 3/152). Allah-u Teala müminlerin yapmış oldukları hatalara rağmen onları affetmiştir. Galibiyetin ardından yenilgiye uğradıkları bir zamanda peygamberine melekler ile yardım göndererek İslam ordusunu korumuştur. Müminlerin yok olup gitmelerine müsaade etmemiştir.

E- GAYBDEN HABER VERMESİ

Gayb bilgisi sadece Allah’a aittir. Geçmiş ve gelecek olan her olayın bilgisi, en ince ayrıntılarıyla Allah katındadır. O’ndan başka hiç kimse bunları bilmez. Dünya üzerindeki canlı veya cansız varlıklara ait tüm bilgiler geçmiş ve gelecekleri ile Allah-u Teala’nın ilmindedir. Kendi gaybına ait ilmini hiç kimsenin bilmesi mümkün değildir. Ancak Allah-u Teala dilediği peygamberlerine bu ilminden verir. Bunu da, onların risalet görevlerini yerine getirmede kolaylık sağlaması için vermiştir.³⁷⁴ Hz. Muhammed, Allah-u Teala’nın gayb bilgisini verdiği bir peygamberidir.

Hz. Muhammed, Allah-u Teala ne kadarını dilemişse ve kendisine ne kadarını vermiş ise, o kadarını bilmiştir. Alla-u Teala, geçmişte gerçekleşmiş veya gelecekte gerçekleşecek olan olayların bir kısmından Resulünü haberdar etmiştir. Hz. Muhammed, Rabbinden aldığı bu bilgileri insanlara açıklamış ve bunlar onun birer mucizesi olarak gerçekleşmiştir. Hz. Muhammed vermiş olduğu bu bilgilerin sahibinin kendisi değil, Allah-u Teala olduğunu açıklamıştır. Eğer Allah, dilememiş olsaydı kendisinin bu bilgilere sahip olamayacağını da belirtmiştir (A’raf 7/188).

1- Rumların Galib Geleceğini Bildirmesi

Arap Yarımadası dünyanın en büyük devletlerinden Doğu Roma (Bizans) ve İran ile komşu idi. Bu iki devlet kendi aralarında savaşmıştı. Savaş sonunda İran, Bizans’ı mağlup etmişti. Bizans bu savaşta çok büyük kayıp verdiği için, bu devletin varlığını koruması artık imkansız görünüyordu. Bizans, kitap ehlinde, İran ise ateşperest idi. Bu durum Mekkeli müşrikleri sevindirmişti. İranlıların ehli kitap olan Bizans’ı yendiği gibi, kendilerinin de Müslümanları yeneceklerini söylüyorlardı.³⁷⁵ Bunun üzerine Hz. Muhammed’e “Rumlar, İranlılara mağlup oldu. Ancak onlar bu

³⁷⁴ Cin, 72/26,27,28 ; En’am, 6/59.

³⁷⁵ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. , a.g.e, C.I, s.233.

yenilgilerinden sonra birkaç yıl içerisinde galip geleceklerdir. Eninde sonunda emir Allah'ındır. O gün müminler de sevinecektir. Bu ise Allah'ın Müslümanlara zafer vermesiyle olacaktır" (Rum 30/2-5) ayeti nazil olmuş ve Hz. Muhammed bunu insanlara açıklamıştır. Müşrik Araplar ise Bizans'ın yok olacağını düşündüklerinden bu zaferin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini iddia ediyorlardı. Ancak çok geçmeden 627 yılında Rumlar Hz. Muhammed'in bildirdiği gibi ateşperest İranlıları yenmişlerdir.³⁷⁶

2- Kureyş Müşriklerinin Yenilgiye Uğrayacaklarını Bildirmesi

H. Muhammed'e ve inananlara her türlü işkenceyi yapan Kureyş müşriklerinin yenilgiye uğrayacaklarını ve arkalarını dönüp kaçacaklarını (Kamer 54/45) H. Muhammed, müminlere açıklamıştı. Bu haber ile az sayıdaki Müslümanlar rahat bir nefes almışlardı. Çünkü inananlar çok zor durumdaydılar ve müşriklerin kendilerini yok edeceğinden korkuyorlardı. Ancak bu haber ile korktukları gibi olmayacağını anlamışlardı. H. Muhammed'in söylediği her söz mutlaka yerine geliyordu ve ona inanan kimseler bunu çok iyi biliyorlardı. H. Muhammed müşriklerin yenileceği haberini Mekke'de iken vermişti. Zafer ise Medine'de Bedir savaşı sırasında gerçekleşmiştir.³⁷⁷ H. Ömer, müşriklerin yenilgiye uğrayacaklarına dair ayet indirildiği zaman hükmünün nerede ve ne zaman gerçekleşeceğini bilmediğini, ancak Bedir Savaşı sırasında H. Muhammed'in zırhını giyerek bu ayeti okumasından sonra bunun burada gerçekleşeceğini anladığını söylemiştir.³⁷⁸ Kureyş ordusu, Bedir Savaşında, İslam ordusu karşısında yenilgiye uğramıştır. H. Muhammed ise böyle olacağını Allah'ın bildirmesi ile yıllar öncesinden açıklamıştır.

3- Mekke'nin Fethedileceğini Bildirmesi

H. Muhammed, Mekke'den Medine'ye Hicret ettikten sonra, rüyasında müminlerin güvenli bir biçimde Mescid-i Haram'a girdiklerini ve Kabe'yi tavaf ettiklerini görmüştü. Bunu, Mekkeliler Müslümanlara söylediğinde onlar bu habere çok sevinmişlerdi. Çünkü Mekke'den kendi yurtlarından, Medine'ye gelen Müslümanlar bir daha Mekke'ye gidememişlerdi. Ancak hepsinin gönlünde yeniden Mekke'ye gitmek vardı. Allah-u Teala, Resulünün görmüş olduğu bu rüyayı doğruladı. Mescid-i Haram'a korkusuzca gireceklerini peygamberine bildirdi (Fetih 48/27). H. Muhammed ve İslam ordusu hicretin sekizinci yılında herhangi bir zorlukla karşılaşmadan Mekke'ye

³⁷⁶ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. , a.g.e, C.I, s.233.

³⁷⁷ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. , a.g.e, C.1, s.233.

³⁷⁸ H. İbrahim Bulut, a.g.e., s. 198.

girmişler ve bu şehri fethetmişlerdi.³⁷⁹ Hz. Muhammed'in Mekke'nin fethedileceğini söylediği zaman müşrik Araplar Müslümanları Mekke'ye sokmamakta kararlıydı. Görünüşte de Mekke'nin fethi mümkün değildi. Ancak Allah Resulü'nün sözleri doğru çıktı ve verdiği haber doğrultusunda Mekke fethedilmişti.

4- Hayber Kalesinin Fethinin Bildirilmesi

Hz. Muhammed, bir taraftan İslam Devleti'nin sınırlarını genişletiyor. Diğer taraftan da bu devleti güvence altına almak istiyordu. Hayber de, Medine'ye 150 km uzaklıkta oldukça verimli bir yer idi.. Medine'nin kuşatılmasında rol oynamıştı. Medine'den kaçan Yahudilerin büyük bir kısmı buraya sığınmışlardı. Zaten Yahudilerin yaşamakta oldukları Hayber bölgesi, Medine'den gelen Yahudiler ile de oldukça kalabalıklaşmışlardı. Hayber'e sürülmüş olan Yahudiler burada rahat durmuyorlardı. Etraftaki tüm kabileleri Müslümanlar aleyhine kışkırtarak Medine'deki Müslümanları buradan uzaklaştırıp yurtlarına geri dönmek istiyorlardı.³⁸⁰ Müslümanlar için oldukça tehlikeli bir hale dönüşen Hayber kalesi birkaç kez kuşatıldı ancak alınamadı. Nihayet Hz. Muhammed "yarın sancağı öyle bir kimseye vereceğim ki Allah onun eliyle fethi gerçekleştirecektir. O, Allah Resulünü seviyor, Allah Resulu'de onu seviyor" dedi. Sabah olduğunda Hz. Muhammed sancağı Hz. Ali'ye verdi. Hz. Ali, Hz. Muhammed'in dediği gibi Hayber'in fethini gerçekleştirdi.,³⁸¹

Hz. Muhammed'in gayba ait verdiği haberler, bunlarla sınırlı kalmamıştır. Allah Resulü, son hastalığı sırasında kızı Hz. Fatma'nın kulağına bir şey söylemiş, Fatıma ağlamıştı. Daha sonra yine bir şey söylemişti ve Fatıma gülmüştü. Hz. Fatıma'ya önce ağlayıp sonra da gülmesinin sebebini sorduklarında, O babasının hastalığı sırasında vefat edeceğini söylediğini, bunun için ağladığını, ancak daha sonra ailesinden ona ilk kavuşacak kimsenin kendisi olacağını söylemesi üzerine de güldüğünü açıklamıştır. Gerçekten de Hz. Muhammed'in kızı Fatıma'ya söylediği gibi olmuştu. O hastalığı sırasında Hz. Muhammed vefat etmiş, ailesinden ise Hz. Fatıma vefat etmiştir. Hz. Muhammed, Yemen'in Suriye'nin, Irak'ın, Kudüs'ün, İstanbul'un fethedileceğini söylemiştir. Asırlar öncesinde vermiş olduğu bu haberler zamanı geldiğinde gerçekleşmiştir.³⁸² Hz. Muhammed'e soylarını soranlara babalarının ve dedelerinin

³⁷⁹ A. Himmet Berki, O. Keskiöglü, **a.g.e.**, s. 362

³⁸⁰ Ahmet Uğur, **a.g.e.**, s. 68. ; İhsan Süreyya Sırma , **a.g.e.** ,s.113-114.

³⁸¹ İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. , **a.g.e.**, C.I, s.233-234.

³⁸² İsmail Aka, A.Alpaslan, vd. , **a.g.e.**, C.I, s.234.

isimlerini ve hangi kabileden olduklarını söylerdi. Bazı kimseler yanına gelmeden önce onlara neler yaptıklarını haber verirdi.³⁸³

Allah-u Teala, Hz. Muhammed'e, kendisine ait olan gayb bilgisinden vermiştir. Bu bilgileri doğruluğuna delil olarak kullanmasını istemiştir. Hz. Muhammed kendisine şüphe ile bakanlara aldırmandan Allah'ın bildirdiklerine iman etmiş ve bunları insanlara açıklamıştır. Bu bilgilerin haber verildiği şekilde gerçekleşmesi ise Hz. Muhammed'in mucizelerinden sayılmıştır.

F – TABİAT İLE İLGİLİ MUCİZELER

Kuran-ı Kerimde alemin işleyişinde, tabiat kanunlarının kesintisiz olarak devam etmesinde düşünen insanlar için apaçık delillerin var olduğu açıklanmıştır.³⁸⁴ Bilinen ve alışlagelmiş tabiat kanunlarına aykırı olarak gerçekleşen olaylar Allah'ın sonsuz yaratma gücüne işaret eden delillerdir. Allah-u Teala dilediği takdirde insanlar için en imkansız görülen şeyleri bile anında yaratır. Her şey onun dilemesine bağlıdır. Müşrikler Hz. Muhammed'in peygamberliğine inanmıyorlardı. Ondan mucize talebinde bulunarak peygamberliğini ispat etmesini istiyorlardı. Hz. Muhammed de onlara istekleri doğrultusunda tabiattaki varlıklarla ilgili mucizeler göstermiştir. Bunlar tamamen tabiat kanunlarına aykırı olaylardır. Cansız varlıkların konuşma, hareket etme özelliği yoktur. Ancak Hz. Muhammed, Allah'ın izniyle onları konuşturmuş, hareket ettirmiş ve dilediği şeyleri müşriklere, cansız varlıkların diliyle söyletmiştir.

1- Hurma Dalının Yanına Gelmesi

Hız. Muhammed'e henüz iman etmemiş olan bir Arap gelerek, senin hak peygamber olduğunu nasıl anlayabilirim diye sordu. Hız. Muhammed, adama, şu hurma ağacının dalını çağırduğmda yanına gelirse bana inanır mısın diye sordu. Adam, o hurma salkımı buraya gelirse kesinlikle senin peygamberliğine inanırım dedi. Bunun üzerine Hız. Muhammed, hurma dalını yanına çağırıldı. Dal ağaçtan ayrılarak yanına gelmiş, sonra da ağaç dalına yerine dön deyince dal geldiği yere döndü. Bütün olanları seyreden Arabi, Hız. Muhammed'in hak peygamber olduğunu anlayarak iman etmişti³⁸⁵.

³⁸³ Mehmet Eminoğlu, **Çağımızı Aydınlatan Kur'an Mucizeleri**, İstanbul 1986, s.59.

³⁸⁴ Bakara, 2/164 ; Al-i İmran, 3/190 ; En'am, 6/97-99 ; Nahl, 16/11-13 ; İsrâ, 17/12 ; Ta-ha, 20/53-54 .

³⁸⁵ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. , **a.g.e.** , C.I, s.231.

2- Ağacın Konuşması

İslam'ın en büyük düşmanlarından Ebu Cehil, İslamiyet'e yeni girmiş olan Rukane'ye, peygamber olan kimse bir ağaca işaret edince ağaç kökleri ile birlikte yerinden koparak yanına gelmelidir. Açık bir dille Muhammed'in hak peygamber olduğunu doğruladıktan sonra kökleri ile birlikte eski yerine dönmelidir dedi. Böyle olduğu taktirde Hz. Muhammed'in peygamberliğine inanacağını söyledi. Rukane, Ebu Cehil'in bu sözlerini Hz. Muhammed'e anlattı. Ancak Allah Resulu, Ebu Cehil'in bunu iman etmek için istemediğini biliyordu. Yine de Ebu Cehil'in istediğini yaptı. Rükane'ye Allah'ın izniyle o ağacın yanına git ve benden selam söyle, "Allah'ın Resülü, Abdullah oğlu Muhammed çağırıldı" de, o zaman inkarcılar görsünler dedi. Hz. Muhammed'in söylediği gibi Rükane ağacın yanına gitti ve kendisine söylenenleri tekrarladi. Bunun üzerine ağaç, Mekke halkının gözleri önünde harekete geldi, kökleri ile birlikte yürümeye başladı ve Hz. Muhammed'in yanına gelince durdu. "Esselamu aleyke Ya Resulullah" dedi. Bu durumu gören Mekke halkı şaşkınlıktan ne yapacaklarını bilemediler. Birçok kimse bu mucize karşısında iman etmişti.. Ancak mucizeyi görünce Hz. Muhammed'in Allah'ın Resülü olduğuna inanacağını söyleyen Ebu Cehil, iman etmemişti. Daha sonra Hz. Muhammed, Allah'ın izni ile ağaca yerine dönmesini söyledi. Ağaç geri dönerek kökleriyle birlikte yerine yerleşmiştir.³⁸⁶

3- Ağaçların ve Taşların Selam Vermesi

Hz. Muhammed, Hz. Ali'ye Yemen'e gitmesi gerektiğini söyledi. Ona Yemen halkı seni karşılamaya gelecektir, onlar senin bulunduğun yere geldiklerinde sen tepenin ortasında olacaksın. O zaman orada bulunan taşlara ve ağaçlara "Resullah'ın size selamı var" de buyurdu. Hz. Ali yola çıktı ve Hz. Muhammed'in tarif ettiği yere geldiğinde Yemenlilerde oradaydı. Hz. Ali'yi karşılamaya gelmişlerdi. Hz. Ali taşlara ve ağaçlara bakarak "Allah Resulünün size selamı var" dedi. O esnada bir uğultu meydana geldi. Etraftan "Aleyke Ya Resulullah" diye sesler geldi. Orada bulunan Yemen halkı bu mucizeyi gördüklerinde hepsi birden iman etmişti.³⁸⁷

4- Hurma Kötülüğünün İnlemesi

İslamiyet'e girenlerin sayısı gün geçtikçe artıyordu. Müslümanlar çoğalmış, mescit arkalara kadar tamamen dolmuştu. Hz. Muhammed hutbesini mescidin direklerinden birine yaslanarak okuyordu. Bu direk hurma ağacından yapılmıştı. Uzakta

³⁸⁶ Mustafa Darir, a.g.e., s.103-104.

³⁸⁷ Muhammed İbn Muhammed, a.g.e., s.1340.

oturanlar Hz. Muhammed'in sesini duymakta zorlanıyorlardı. Bu duruma bir çözüm getirmek istediler ve mescide minber yapılmasını kararlaştırdılar. Minber yapınca Hz. Muhammed, hutbesini minberden okumaya devam etti. Bu sırada hurma kütüğünden bir inilti duyulmaya başladı. Orada bulunanların hepsi bu sesi duymuştu. Hz. Muhammed minberden inerek bu kütüğün yanına geldi. Eliyle okşayınca kütükten gelen ses kesilmişti. Bu haber her tarafta yayılmıştı. Olay dilden dile aktarılmış ve birçok kimsenin iman etmesine vesile olmuştu.³⁸⁸

5- Meyvesiz Hurma Ağacının Meyve Vermesi

Hz. Muhammed, evinde iken Hz. Ebubekir geldi. Vakit gece yarısına yakın olduğundan Allah Resulü ona ziyaretinin sebebini sordu. Hz. Ebubekir ise günlerdir aç olduğunu ve bu yüzden geldiğini söyledi. Biraz sonra Hz. Ömer geldi ve o da aynı şeyi söyledi. Çok geçmeden Hz. Ali'de aynı sebeple geldi. Ancak Hz. Muhammed'in onlara verebilecek bir şeyi yoktu. Zira kendisinde günlerdir bir şey yememişti. Bunun üzerine Hz. Ali, dün Mikdat b. Esved'in evinin önünde geçerken bir hurma ağacı gördüğünü üzerinde de biraz hurma olduğunu söyledi. O eve misafir olarak gidelim dedi. Böylece hep beraber Mikdat'ın evine gittiler ve ziyaretlerini sebebini açıkladılar. Ev sahibi, ağaçta bir miktar hurmanın olduğunu ancak onu da ailesiyle birlikte yediğini söyledi. Bunun üzerine Hz. Muhammed Hz. Ali'ye, o hurma ağacının yanına gitmesini ve ona "peygamber sana selam söylüyor" demesini istedi. Hz. Ali hurma ağacının yanına giderek Hz. Muhammed'in selamını ilettiler. Selamı alan hurma ağacı o anda hurma ile doldu. Hz. Ali, ağaçtan bir sepet hurma toplayarak getirdi. Hz. Muhammed, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Ali ve ev sahibi hep birlikte yediler. Ancak hurma ağacında hala hurma vardı.³⁸⁹

b- Dağın Konuşması

Bir sefer esnasında ashabdan Ukayl, çok susamıştı. Ancak yanlarında içecek su kalmamıştı. Bu duruma daha fazla dayanamayan Ukayl Hz. Muhammed'e giderek susuzluktan artık yürüyecek gücü kendisinde bulamadığını anlattı. Hz. Muhammed ona, karşılarında duran dağa gitmesini ve dağa "peygamber senden su istiyor" demesini söyledi. Ukayl, Hz. Muhammed'in sözlerini dağa iletince, dağ dile geldi ve "Hz. Peygamber'e söyle ki yakıtı insanlarla taş olan ateşten sakının" (Bakara 2/24) ayeti

³⁸⁸ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.** , C. I, s. 231 ; Mustafa Darir, **a.g.e.** , s.552-554.

³⁸⁹ İbn Muhammed **a.g.e.** , s.1347-1348.

indiğinden beri o taşların benden olabileceğini düşünerek o kadar çok ağladım ki bende bir damla bile su kalmadı” dedi.³⁹⁰

7- Putun Konuşması

Yemen’den yüzlerce kişi Hz. Muhammed’in yanına gelmişlerdi. Amaçları onun hak peygamber olup olmadığını sınamak idi. Gelirken yanlarında Hübel adını verdikleri putlarını da getirmişlerdi. Ona karşı oldukça saygılı davranıyorlardı. Onu çeşitli kumaşlarla giydirmişler, değerli taşlarla süslemişlerdi. Geldiklerinde ona duydukları saygıdan dolayı onu en yüksekte bir yere yerleştirdiler. Hz. Muhammed, onları İslam’a davet etmek için yanlarına gitti. Yemenliler Hz. Muhammed’den hak peygamber olduğunu ispatlayacak bir mucize göstermesini istediler. Hz. Muhammed yanlarında getirmiş oldukları Hübel putunun yanına giderek elini onun başına koydu ve ben kimin, diye sordu. Cansız ve konuşmaktan aciz olan put, Allah’ın izniyle konuşmaya başladı. “Yerleri ve gökleri yaratan Allah’ın Peygamberisin” diye cevap verdi. Yemenlilerin tapınmakta oldukları putun ağzından Hz. Muhammed’in hak peygamber olduğunu duymaları onları korkuya düşürmüştü. Hemen orada hep beraber şehadet getirerek Müslüman oldular. Kendi tapınmakta oldukları putlarının Hz. Muhammed’in peygamberliğini doğrulamış olması onları çok etkilemişti.³⁹¹

G- HAYVANLAR İLE İLGİLİ MUCİZELER

Hz. Muhammed’in peygamberliğine delil olması amacıyla hayvanlar konuşturulmuş ve müşriklerin bu vesile ile iman etmeleri amaçlanmıştır. Müşrik Arapların liderleri, konuşma yeteneğine sahip olmayan bu hayvanların konuşması karşısında dahi iman etmemişlerdir. Ancak bu olağanüstü olaylar karşısında birçok kimse Hz. Muhammed’in peygamberliğine iman etmiş ve İslam dinine girmiştir.

1- Örümceklerin Ağ Örmesi

İslamiyet’in gün geçtikçe nüfuz kazanması Mekkeli müşrikleri oldukça rahatsız ediyordu. Bu duruma son verebilmek için planlar yapıyorlardı. Mekke’de müşriklerin ileri gelenleri bir araya gelerek Müslümanlar meselesini görüştüler. İlk düşünceleri Hz. Muhammed’i Mekke’den çıkarmak idi. Ancak bu durum da İslamiyet’i seçmiş olan Medineliler gelerek şehrin işgal edebilirlerdi. Hapse atmayı düşündüler, ancak bu fikirde çoğunluk tarafından benimsenmeyince, Hz. Muhammed’i öldürme kararı aldılar

³⁹⁰ İbn Muhammed, a.g.e. , s. 1305.

³⁹¹ İbn Muhammed, a.g.e. , s. 1352.

Abdullmuttalib oğullarından çekindikleri için her sülaleden bir kişi seçerek Peygamberi öldürmekle görevlendirdiler. Böylece mesuliyet genişlemiş olacaktı. Hz. Muhammed'in soyu ise bu kadar geniş bir toplulukla baş edemezdi.³⁹² Allah-u Teala, müşrik Arapların almış oldukları bu kararı peygamberine bildirerek Medine'ye hicret etmelerini emretti. Hz. Muhammed hicret haberini Hz. Ebubekir'e anlattı. Birlikte bir takım tedbirler alarak yola çıktılar. Hz. Muhammed evden çıkarken eline bir avuç toprak alıp "yüzler çirkin olsun" diyerek suikast kurmuş olan topluluğun üzerine attı. Müşriklerin gözleri perdelendi ve Hz. Muhammed ile Hz. Ebubekir'in gidişini göremediler.³⁹³ Bu, Allah-u Teala'nın Hz. Muhammed'e bağışladığı bir lütuf idi. Kuran'ı Kerim'de "Biz onların önlerinden bir set, arkalarından bir set çekmişiz, onları sarmışızdır. Artık onlar göremezler" (Yasin 36/9) buyurmuştur. Bu ayette, Hz. Muhammed'in gidişini müşriklerin görmelerinin engellendiği açıklanmıştır. Müşrikler, Hz. Muhammed'in gittiğini öğrenince hemen peşine düştüler.

Hz. Muhammed ve Hz. Ebubekir, Sevr dağına gittiler. Orada bir mağaraya girerek gizlendiler. Müşrikler Hz. Muhammed'i arıyorlardı. O'nu bulana ise büyük ödüller vaat etmişlerdi. İslam düşmanlarından bir kısmı ödülü kazanmak,, bir kısmı da Muhammed'i yakalayarak şöhrete ulaşmak amacıyla bütün güçleriyle yol alıyordu. Hz. Ebubekir düşmanların kendilerine ulaşmasından korkuyordu. Hz. Muhammed ise Allah-u Teala'nın kendilerini koruyacağını ve korkmaması gerektiğini söylüyordu. Mekkeli müşrikler mağaranın önüne kadar gelmişlerdi. Eğilip baktıkları taktirde içeride Hz. Muhammed'i göreceklerdi. Ancak mağaranın ağzına örümcekler ağ örmüşlerdi. Ayrıca mağaranın giriş kısmında bir ağaç bitmiş, üzerinde güvercin yuva yapmıştı. Bunu görün müşrikler mağaranın içine eğilip bakmaktan vazgeçtiler ve "Muhammed doğmadan örümcekler buraya ağ örmüşler" dediler. Zira görmüş oldukları bu tablonun meydana gelmesi yıllar alırdı³⁹⁴. Allah-u Teala, müşriklerin planlarını boşa çevirmiş ve peygamberini onlardan korumuştur (Enfal 8/30).

Müşrikler, Hz. Muhammed'in Medine'ye ulaşmış olacağını düşündüler ve aramaya son verdiler. Hz. Muhammed ve Hz. Ebubekir bu mağara da üç gün kaldıktan sonra yola koyuldular. Müşrikler, Mekke'ye geri dönmüşlerdi, ancak Mekke liderlerinin koymuş oldukları ödülü kazanmak isteyen ve Hz. Muhammed'i bulmakta ısrarlı olan

³⁹² Ahmet Uğur, **a.g.e.**, s.37.

³⁹³ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.**, C.I, s.252.

³⁹⁴ A. Himmet Berki, O. Keskiöglü, **a.g.e.**, s.185; Bkz. Tevbe 9/40.

güçlü bir savaşçı olan Süraka peşlerine düştü. Süraka, o kadar hızlı at kullanıyordu ki kısa sürede Hz. Muhammed ve Hz. Ebubekir'e ulaştı. Onlara tam yaklaşmıştı ki atının ayağı sürçerek yere düştü. Yerinden kalkarak tekrar atına bindi bu seferde atın ön ayakları tamamen kuma gömüldü. Süraka, bu durumdan oldukça etkilendi ve kendisinin ilahi bir güç tarafından engellendiğini hissetti. Yapmış olduğu bu işten pişman olarak Hz. Muhammed'den af diledi. Müslüman olarak geri döndü. Bu tarafa gelmekte olan müşrikleri geri çevirdi. Buraları aradığını ve onları bulamadığını söyledi.³⁹⁵ Süraka'nın atının kumlara gömülmesi onun İslamiyet'e girmesine neden olmuştu. Süraka, Müslüman olunca, İslamiyet'e hizmet etmeye başlamıştı. Müşrikleri geri çevirmişti. Böylece zaman kazanan Hz. Muhammed ve Hz. Ebubekir herhangi bir zorlukla karşılaşmadan Medine'ye ulaşmışlardı.

2- Ceylanın Konuşması

Hz. Ali, Hz. Muhammed'e esir aldığı bir Arabı getirdi. Hz. Muhammed, ondan iman etmesini istedi. Arap ise Hz. Muhammed'in bir sihirbaz olduğunu söyleyerek iman etmedi. Hz. Muhammed'in sihirbaz olduğunu söylemesi üzerine Hz. Ömer yerinden doğrularak onu öldürmek istedi. Hz. Muhammed ise Hz. Ömer'i durdurarak, o kimsenin İslamiyet'e girmesi için tekrar çağrıda bulundu. İnanmamakta direnen bu şahıs boynunda asılı olan torbasını yere indirdi ve bunun içinde ne olduğunu bana söylersen iman ederim dedi. Cebrail (a.s) torbanın içinde bulunanı Hz. Muhammed'e bildirince O, bu torbanın içinde, bugün avlamış olduğun bir Ceylan var dedi. Adam bu cevap ile de tatmin olmadı Eğer bu ceylan sana iman ederse o zaman ben de iman edeceğim dedi. Bunun üzerine Hz. Muhammed, Ey dilsiz Ceylan, Allah'ın izni ile konuş dedi. Ceylan dile gelerek "Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resulullah" dedi. Ölü ceylanın dile gelmesi ve Hz. Muhammed'in peygamberliğine şahadet getirmesi karşısında hayretler içerisinde kalan adam hemen şahadet getirerek Müslüman oldu.³⁹⁶

3- Kuzunun Süt Vermesi

Abdullah b. Mesud, henüz çocuk iken çobanlık yaptığını ve bu esnada yanına Hz. Muhammed ve Hz. Ebubekir'in geldiğini anlatır. Hz. Muhammed'in kendisine, Ey delikanlı yanında bize ikram edebileceğin süt var mı diye sorunca Abdullah, kendisinin gütmekte olduğu hayvanların emanet olduğunu, başkasına ait oldukları için onlardan süt veremeyeceğini söyler. Bunun üzerine Hz Muhammed kendisinden henüz süz vermeyen

³⁹⁵İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.** , C.I, s.255.

³⁹⁶İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1345.

küçük bir kuzu getirmesini ister. Kuzu gelince de Hz. Muhammed kuzuyu sıvazlayarak dua eder. Hz. Ebubekir bir kova getirerek kuzudan süt sağlar. Kendilerine yetecek kadar sütü sağdıktan sonra Hz. Muhammed kuzuya “büzül, çekil” der. Kuzu artık süt vermez olur ve yine eski haline geri döner.³⁹⁷

4- Devenin Konuşması

Bir grup insan, yanlarında deveye binmiş olan bir kimse olduğu halde Hz. Muhammed’e geldiler. Bu kimseden şikayetçi olduklarını, zira onun kendilerine ait olan bir deveyi çaldığını söylediler. Hz. Muhammed’den bu adamı cezalandırmasını istediler. Hz. Muhammed, hırsızlık ile suçlanan adamın hiç konuşmadığını görünce ona, ya hakkı sahibine teslim et veya konuş, bir şeyler söyleyerek kendini savun dedi. Bu esnada deve dile gelerek kendisinin hırsız olduğu iddia edilen kimseye ait olduğunu söyledi. Onun bu suçlamalardan uzak olduğunu savundu. Hz. Muhammed olayı doğrularak davacıların iddialarının batıl olduğunu açıkladı.³⁹⁸

H – YİYECEKLER İLE İLGİLİ MUCİZELER

Hz. Muhammed, müminlerin zor durumda kaldıkları dönemlerde onların ihtiyaçlarının giderilmesi için, birtakım mucizeler göstermiştir. Yiyecek sıkıntısı çektikleri dönemlerde yiyecekleri çoğaltmış, su sıkıntısı çektikleri dönemlerde de suları çoğaltmıştır. Bu mucizeler, Hz. Muhammed’in peygamberliğine delil olması amacıyla. Müslümanlar için, onlara kolaylık sağlaması amacıyla ortaya konmuştur.

1- Hurmaların Çoğalması

Sahabeden Cabir İbn Abdullah’ın babası Uhud Savaşında şehit olmuştu. Geriye oldukça fazla hurma borcu kalmıştı. Alacaklılar, Cabir’den babasının vermekle yükümlü olduğu borcu almakta ısrar ediyorlardı. Ancak Cabir’in borcu ödeyecek kadar hurması yoktu. Hz. Muhammed’e gelerek durumu anlatır. Allah Resulü ona hurmaları cinsine göre ayrı ayrı toplanmasını söyler. Cabir, bahçesindeki bütün hurmaları cinsine göre ayrı ayrı toplayarak bir yere biriktirir. Hz. Muhammed, bahçeye gelir, hurmaların yanında dua ettikten sonra alacaklılara hurmaları dağıtır. Borcun tamamı dağıtıldıktan sonra hurmalarda bir azalma meydana gelmemiştir. Hurma yığınları ilk toplandığı şekliyle duruyordu.³⁹⁹

³⁹⁷ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.** , C.I. s.232.

³⁹⁸ İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1321.

³⁹⁹ İbn Muhammed, **a.g.e.** , s.1309.

2- Koyun Etinin Zehirli Olduğunu Haber Vermesi

Hayber halkından olan Yahudi bir kadın kızartılmış bir koyun etine zehir katarak Hz. Muhammed'e ikram etmişti. Resulullah ve ashabı kendilerine sunulan bu etten yemeye başladılar. Ancak bir süre sonra Hz. Muhammed, ashabına etten ellerini çekmelerini söyledi. Yahudi kadına da haber göndererek yanına gelmesini istedi. Kadın gelince ona koyunu zehirledin mi diye sordu. Yahudi kadın bunu kimin haber verdiğini sorunca Hz. Muhammed elindeki et parçasının haber verdiğini söyledi. Yahudi kadın eti zehirlediğini, zira gerçekten peygamber isen et sana zarar vermeyecekti. Eğer değil isen et seni zehirleyecekti. Bizde gerçeği anlamış olacaktık dedi. Hz. Muhammed, kendisini zehirlemeyi düşünen bu kadını yapmış olduğu davranışına rağmen affetmiştir.⁴⁰⁰

3- Gökten Sofra İndirilmesi

Hz. Fatıma, babası Hz. Muhammed'e kendisinin ve çocuklarının üç günden beri aç olduklarını ve yiyecek hiçbir şeylerinin olmadığını söyler. Hz Muhammed ellerini Yaradan'a açarak "Allah'ım Meryem oğlu İsa'ya indirdiğin gibi Muhammed'e de sofrayı indir" diye dua eder. Sonra kızı Hz. Fatıma'ya gidin içeriye bakın bakalım ne var der. Hz. Fatıma çocukları Hasan ve Hüseyin ile birlikte içeriye girdiğinde bir sofrayı görür. Sofrada kıymetli taşlarla süslenmiş bir kase vardı içi tirit dolu idi. Üzerinde de bir parça pişmiş et vardı. Hz. Fatıma ve çocukları bu yemekten yediler ancak yemeklerde herhangi bir azalma olmamıştı.⁴⁰¹

4- Az Yemek İle Birçok Kimsenin Doyması

Tebük Savaşı esnasında Müslüman askerlerin, yiyecekleri tükenmek üzereydi. Yanlarında oldukça az bir şeyler kalmıştı. Askerler, Hz. Muhammed'e gelerek develerden birini keserek yemeyi düşündüklerini açıklamış ve ondan izin istemişlerdi. Hz. Muhammed buna müsaade etmedi. Onlara yanınız da yiyecek ne varsa getirin ve sofraya koyun dedi. Müslüman askerleri yanlarında varolan yiyecekleri toplayarak sofraya koydular. Ancak sofraya konan yemek o kadar azdı ki bir kişi bile doyamazdı. Hz. Muhammed, sofrayı üzerine dua okudu ve sonra bütün askerler buradan yemek yemeye başladılar. Karınlarını doyurduklarında sofradaki yiyecekler olduğu gibi duruyordu. Herhangi bir şekilde azalmayan bu yiyecekleri toplayarak kaldırdılar.⁴⁰²

⁴⁰⁰ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.** , C.I, s.231.

⁴⁰¹ İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1360-1361.

⁴⁰² İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1310.

Sahabeden Cabir b. Abdullah, Hz. Muhammed ile birlikte yemek yerken yemeğin tespih ettiğini duyduklarını açıklamıştır.⁴⁰³

5- Süt ve Suyun Bereketlenmesi

Ebu Hureyre, bir gün çok acıkmıştı. Ancak yiyecek bir şey bulamadığından açlığını hissetmemek için karnına taş bağlamıştı. Yürüyecek mecali kalmadığında yol kenarına oturmuş birilerinin kendisini yemeğe davet etmesini bekliyordu. Yoldan Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer geçmişti. Ebu Hureyre ile konuşmuşlar ancak onu yemeğe davet etmemişlerdir. O sırada Hz. Muhammed gelmişti Ebu Hureyre ile konuşmuştu ve onun aç olduğunu anlayarak yemek için evine buyur etmişti. Ancak Hz. Muhammed'in evinde de bir miktar süttten başka yiyecek bir şey yoktu. Allah Resulü, Ebu Hüreyre'ye Ashab-ı Suffa'da bulunanları da çağırmasını söyledi. Ashab-ı Suffa'da bulunan kimseler, Müslümanların en fakirleri idi.. Hz. Muhammed'e birileri hediye getirdiğinde bir kısmını da onlara verirdi. Çünkü onların kendi geçimlerini sağlayacak imkanları yoktu. Hz. Muhammed elinde bulunan bir bardak sütü bütün ashabına dağıttı. Hepsisi o süttten doyuncaya kadar içtiler. Sonra sütü Ebu Hureyre'ye verdi, o da doyuncaya kadar içti. Ancak süttün miktarında bir azalma meydana gelmemişti.⁴⁰⁴

Yine, bir yolculuk esnasında Hz. Muhammed ve ashabının suyu tükenmişti. Abdest alacak ve içecek su bulamamışlardı. Hz. Ali, su ararken bir kadın ile karşılaşmıştı. Kadın bir deveye iki tutum su yüklemişti ve oradan geçmekteydi. Hz. Ali, Hz. Muhammed'e gelerek yoldan geçmekte olan kadında iki tutum su olduğun haber verdi. Allah Rasulü, Hz. Ali'den, tulumlardaki sudan birazını bir kaba koyarak getirmesini istedi. Getirilen su üzerine dua ederek bu suyu tekrar tulumlara döktü. Tulumlardaki sudan herkes ihtiyacı kadarını aldı. Sonra tulumları sahibine geri verdiler. Ancak birçok kimse sudan ihtiyacı kadarını almasına rağmen tulumlardaki sular olduğu gibi duruyordu. Hiç azalma olmamıştı. Olanları seyreden kadın bunları kavmine anlattı. Hep beraber Müslüman oldular.⁴⁰⁵

I – HASTALARI TEVADİ ETMESİ

Allah-u Teala, insanlara hidayet vesilesi olması amacıyla göndermiş olduğu elçilerinin dualarına anında karşılık veriyordu. Diğer bütün peygamberler gibi Hz.

⁴⁰³ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.** , Tarihi, C.I, s.232.

⁴⁰⁴ İbn Muhammed, **a.g.e.** , s.1329-1330.

⁴⁰⁵ İbn Muhammed, **a.g.e.** , s.1330-1331.

Muhammed'in de duası hemen karşılığını buluyordu. Hasta kimseler Hz. Muhammed'e gelerek kendilerine şifa bulmak için yardım isterlerdi. Hz. Muhammed, Allah'ın izniyle onları yakalanmış oldukları bu hastalıklarından şifaya kavuştururdu.

1- Yatalak Bir Çocuğun İyileştirilmesi

Ümmü Mabel isminde bir kadının bir çocuğu vardı. Çocuğun iki eli ve iki ayağı tutmaz, kulakları işitmez, gözleri görmez idi. Yedi yıldır annesi ona bu şekilde bakardı. Hz. Muhammed'in göstermiş olduğu mucizelerine şahit olan Ümmü Mabel, ona gelerek oğlunun durumunu anlattı. Hz. Muhammed'in sözünün, Allah indinde makbul olduğunu biliyor, Oğluna Allah'ın izniyle şifa olacağına inanıyordu. Allah Resulü, kadına oğlunu getirmesini söyledi. Ümmü Mabel hasta oğlunu getirince Hz. Muhammed, çocuk için Rabbine dua etti. Onun duası üzerine çocuğun gözleri görmeye, kulakları işitmeye başladı. Elleri ve ayakları da tutuyordu. Çocuk sağlığına kavuştuğu anda şahadet getirerek Hz. Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna iman etti.⁴⁰⁶

2- Gözleri Görmeyen Kimsenin Gözlerinin Açılması

Sahabeden Osman İbn Hanefi'nin gözleri görmezdi. Hz. Muhammed'e iman etmiş olan Osman onun yanına gelerek, Ya Rasulallah dua buyurun Allah-u Teala gözlerimi açsın dedi. Hz. Muhammed ona eve giderek abdest almasını iki rekat namaz kılarak dua etmesini söyledi. Osman İbn Hanefi, kendisine söylendiği gibi evinde iki rekat namaz kıldı ve "Allah'ım alemlere rahmet olan Nebi'yi kendime yardımcı seçtim. Ey Muhammed Allah-u Teala'nın katında bana şefaate eyle ki gözümdeki perdeyi ve görmezliği kaldırsın. Allah'ım Muhammed'in şefaati kabul eyle" diye dua etti. Duasının ardından Osman İbn Hanefi'nin gözleri görmeye başladı.⁴⁰⁷

3- Dilsiz Bir Çocuğun Konuşturulması

Doğuştan konuşamayan dilsiz bir çocuk vardı. Yıllar geçmesine rağmen çocuğun durumunda herhangi bir ilerleme gerçekleşmemişti. Çocuğun anne ve babası onu Hz. Muhammed'e getirerek şifa olmasını istediler. Zira onun hastalara şifa olduğunu bilmekteydiler. Hz. Muhammed çocuğa ben kimim diye sordu. Çocuk şahadet ederim ki sen Allah'ın peygamberisin diye cevap verdi.⁴⁰⁸ Doğduğundan beri hiç konuşamayan bir kimsenin konuşmaya başlar başlamaz Hz. Muhammed'in, peygamberliğine şahadet getirmesini bir mucize'dir. Allah-u Teala bu şekilde insanlara,

⁴⁰⁶ Mustafa Darir, a.g.e. , s.453-454.

⁴⁰⁷ İbn Muhammed, a.g.e , s.1356-1357.

⁴⁰⁸ İsmail Karaçam, a.g.e. , s.57.

peygamberlerinin hak olduğunu gösteriyor ve onlardan ibret almaları için peygamberine deliller veriyordu.

4- Kesilen Kolun Yapışması

Hz. Muhammed kızı Hz. Fatıma'nın evine gelmişti. Hz. Fatıma günlerdir aç olduğunu ve evde yiyecek bir şeylerinin olmadığını söyledi. Hz. Muhammed, kendisi de günlerdir hiçbir şey yememişti. Kızının evinden ayrıldı ve Sahra'ya doğru yürürken orada develeri olan bir kimse ile karşılaştı. O'na karşılığında ücret vereceği bir işi olup olmadığı sordu. Adam develerini sulaması karşılığında kendisine ücret olarak hurma verebileceğini söyledi. Hz. Muhammed, kuyudan su çekerek develeri sulamaya başladı. Ancak kuyudan su çekerken kovayı suya düşürdü. Hayvanların sahibi bunu görünce Hz. Muhammed'e kızdı ve ücretini alarak gitmesini söyledi. Hz. Muhammed, gitmeden önce elini uzatıp kuyuya düşen kovayı aldı. Bu durumu gören adam hayretler içerisinde kalmıştı. Hz. Muhammed gittikten sonra düşünmeye başladı. Bunu yapan kimse mutlaka peygamber olmalıdır diyerek onun peygamber olduğunu anladı. Yapmış olduğu davranıştan dolayı oldukça pişman olan adam üzüntüsünden bıçağını çıkararak elini kesti. Bayılarak yere düşen adam, kendisine geldiğinde kesmiş olduğu elini de alarak Hz. Muhammed'i bulmak ve af dilemek üzere yola çıktı. Hz. Muhammed kızı Fatıma'nın evindeydi. Yapmış olduğu iş karşılığında aldığı hurmalar torunları Hasan ve Hüseyin'e getirmişti. Kolu kesik olan adam, buraya gelerek Hz. Muhammed'i buldu. Yapmış olduğu hatayı anladığını, üzüntüsünden kolunu kestiğini anlattı. Ondan kendisini affetmesini istedi. Hz. Muhammed adama Müslüman olduğu takdirde kurtuluşa ereceğini anlattı. Adam, Ya Resulallah elimi eski haline getirirsen iman ederim dedi. Hz. Muhammed adamın kesik elini besmele ile yerine koydu. El eski halini almış, sanki hiç kesilmemiş gibi olmuştu. Bunun üzerine adam şehadet getirerek Müslüman oldu.⁴⁰⁹

5- Çıkan Gözü Yerine Koyması

Uhud Savaşı sırasında Katade b. Numan Hz. Muhammed'e bir yay hediye etmişti. Hz. Muhammed, onunla bir müddet ok attıktan sonra onu Katadeye geri verdi. Katade'de düşman oklarının Hz. Muhammed'e isabet etmemesi için onun önünde duruyordu. Yayın başı ufalanıncaya kadar yerinden ayrılmaksızın müşriklere ok atarak Hz. Muhammed'i korudu. Ancak müşriklerin atmış oldukları oklardan biri Katade'nin

⁴⁰⁹ İbn Muhammed, a.g.e., s.1315.

gözüne geldi ve göz bebeği yerinden çıktı. Çıkan gözbebeğini avucuna olarak Hz. Muhammed'e getirdi. Muhammed, Katade'nin çıkmış olan gözünü alıp yerine koydu ve "Allah'ım Katade kendisini Resulüne feda etti. Sen de onun bu gözünü öbür gözünden daha güzel yap" diye dua etti. Katade'nin okla vurulmuş olan gözü diğer gözünden daha dayanıklı olmuştu. Diğer gözü ağrıdığı zaman vurulmuş olan gözü ağrımazdı.⁴¹⁰

6- Cinli Çocuğun İyileştirilmesi

Hz. Muhammed'e bir kadın gelerek çocuğuna cinlerin tutulduğunu, sabah akşam onu rahatsız ettiklerini söyledi. Hz. Muhammed kadından, çocuğu kendisine getirmesini istedi. Kadın çocuğu getirince elini çocuğun göğsüne koyarak Rabine dua etti. Bunun üzerine çocuk kustu. Kusunca cinlerden kurtulan çocuk bir daha böyle bir hastalığa yakalanmadı.⁴¹¹

Hz. Muhammed, hastaları Allah'ın izni ile şifaya kavuşturuyordu. Müşriklerin istekleri doğrultusunda peygamberliğine delil olarak değil de daha çok kendisine iman etmiş kimselerin talebi üzerine onlara yardımcı oluyordu. Çünkü inanan kimseler Hz. Muhammed'in sözünün Allah indinde geçerli olduğuna yürekten inanmış kimselerdi. İmanları gereği içinde buldukları hastalıktan Hz. Muhammed'in duası ile iyileşebileceklerini biliyorlardı. Bu nedenle ona gelen kimseler Allah'ın izni ile şifa bulmuşlardı. Bu vesile ile de iman eden kimseler de olmuştur.

J. ÖLÜLERİ DİRİLTMESİ

Ölüleri diriltme yetkisi Allah-u Teala'ya aittir. Ancak Allah-u Teala, bu yetkisinden peygamberlerine de, mucize göstermeleri için vermiştir. Ölüleri diriltme daha çok Hz. İsa'nın İsrail Oğullarına göstermiş olduğu mucizeler arasındadır. Çünkü o dönemde toplum ihtiyaçları nedeniyle ölüleri diriltme mucizesi gerekliydi. Ancak Muhammed'in de bu türden mucizeler göstermiş olduğu kaynaklarda ifade edilmiştir.

1- Ölmüş Kız Çocuğunun Diriltilmesi

İslam öncesi cahiliyye Araplarında kız çocukları hor görülür, onların yaşamasına izin verilmezdi. Onları diri diri toprağa gömer veya bir yerlerden atarak öldürürlerdi. İslamiyet'in gelmesi ile bu cahilliye adeti yasaklandı. İslam, kız çocuklarına değer verdi. İslamiyet'e yeni girmiş olan bir Kureyşli, Hz. Muhammed'e gelerek, cahilliye

⁴¹⁰ M. Asım Köksal, **Hz. Muhammed ve İslamiyet**, tsz. C. III-IV, s. 165-166 ; Mustafa Darir, **a.g.e.**, s.902-905.

⁴¹¹ İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1335.

döneminde bir kızını dağdan aşağıya atarak öldürdüğünü anlattı. Bundan duymuş olduğu pişmanlık ve üzüntünü dile getirdi. Hz. Muhammed, adamın üzüntüsünü görünce ona, kendisini kızını attığı yere götürmesini söyledi. Dağın uçurum kısmına geldiklerinde Hz. Muhammed kızı ismiyle çağırarak Allah'ın izniyle dirilip bana cevap ver dedi. Kız "Buyur ey Allah'ın Resülü" diye cevap verdi. Hz. Muhammed, baban Müslüman olmuştur. Seni ona getirmemi ister misin diye sordu. Kız, hayır istemiyorum. Ben, Allah'ı kendime babamdan daha iyi buldum diye cevap verdi.⁴¹²

2- Yahudi Alim Yusuf İbn Kab'ın Diriltilmesi

Hz. Muhammed'e üç kişi geldi. İçlerinden birisi, Hz. İbrahim'in "Halilullah" olduğunu söyleyerek, senin merteben nedir? diye sordu. Hz. Muhammed "Ben Habibullah'ım" diye cevap verdi. Bir diğeri Allah-u Teala, Hz. Musa ile konuşmuştu. O, hak peygamber idi, seninle de konuştu mu? deyince Hz. Muhammed, Allah-u Teala Hz. Musa ile Tur dağında konuştu, benimle de Arş'ın üzerinde konuştu dedi. Üçüncü şahıs ise, Hz. İsa ölülerini diriltirdi. Sen böyle bir şey yapabilir misin? diye sorunca, Hz. Muhammed, Hz. Ali'yi çağırdı. O'na, bu üç kişiyi Yahudi alimlerinden Yusuf İbn Kab'ın mezarına götürmesini söyledi. Mezar başına geldiğinde ise ona seslen, Allah'ın izni ile sana cevap verecektir dedi. Hz. Ali bu üç kişiyi de alarak Kab'ın mezarı başına geldi. Allah Rasülü'nün söylediği gibi Allah'ın izni ile Yusuf İbn Kab'ı çağırdı. Mezar açıldı ve içinden çıkan adam "Ben Yusuf İbn Kab'ım, Zamanın melikine, fesatta bulunmaktan ve insanları öldürmekten vazgeçmesi için nasihatte bulunmuştum. Ben öleli üç yüz doksan yıl oluyor. Şimdi ise beni Allah'ın hak peygamberini tasdik etmem için çağırıyorsunuz. Bunu, onun peygamberliğine delil sayıyorsunuz dedi" Bu sözleri duyan cemaat korkularından ne yapacaklarını bilemediler. Onun daha fazla konuşmasını istemediler. Hz. Ali ona Allah'ın izni, peygamber'in dileği ile tekrar mezara girmesini söyledi. Yusuf İbn Kab, tekrar mezara girdi ve mezar eski haline kavuştu.⁴¹³ Hz. Muhammed'in peygamberliğini doğrulamasını istemiş olan kimseler onun hak peygamber olduğunu üç yüz yıl önce ölmüş olan Yahudi bir alimden duymuş olmaları karşısında dehşete kapılmışlardı. Kendileri Yahudi ve Hıristiyan peygamberleri ile Hz. Muhammed'i kıyaslamışlardı. Yahudi bir alimin onu doğrulaması karşısında ise Hz. Muhammed'e iman ederek Müslüman oldular.

⁴¹² İsmail İbn. Yusuf Nebhani, **Peygamber Efendimizin Mucizeleri**, (Çev. Abdülhalik Duran), İstanbul 1997, s.593.

⁴¹³ İbn Muhammed, **a.g.e.** , s.1324.

3- Kesilen Koyunun Tekrar Eski Haline Dönmesi

Cabir İbn Abdullah şöyle anlatılmıştır. Bir gün Hz. Muhammed'in rengini değiştirmiş gördüm. Eve döndüğümde eşime, Allah Resulünün yüzünün rengi solmuştu. Açlıktan olmalıdır diyerek evde yiyecek bir şey olup olmadığını sordum. Eşim bir kuzu ile birazda zahiremizin olduğunu söyledi. Hemen kuzuyu kesip pişirdik. Zahireyi de öğütüp ekme yaptık. Hazırladığımız koyun etini ve ekmeği Hz. Muhammed'e götürdüm. O da bana öyleyse bütün ashabı da çağıralım ve birlikte yiyelim dedi. Ashap, hepsi birden geldi. Allah Resulü bana, onları gruplar halinde içeri almamı söyledi. Bende onları gruplara ayırarak içeriye aldım Hepsini yemeklerini yedikten sonra Hz. Muhammed onlara kemiklerini kırmadan biriktirmelerini söyledi. Ashap, Hz. Muhammed'in sözü üzerine kemikleri toplayarak bir yerde biriktirdi. Hz. Muhammed toplanmış kemiklerin üzerine elini koydu ve dua etti. Bunun üzerine kemikler toparlandı ve tekrar bir kuzu haline geldi. Allah Resulü bana, kuzunu al evine git, dedi. Ben de söyleneni yaptım. Eve geldiğimde, eşim kuzuyu nereden aldığımı sordu. Bende kestiğimiz, pişirdiğimiz kuzu diyerek olanları anlattım. Henüz iman etmemiş olan eşim bu olay üzerine şahadet getirerek Müslüman oldu.⁴¹⁴

K- PEYGAMBERİN TOPUK VE PARMAKLARINDAN SU FIŞKIRMASI

İslam'ın en büyük düşmanlarından olan Ebu Cehil Hz. Muhammed'e inananların sayısının her geçen gün artmasına tahammül edemiyordu. Türlü yalanlar söyleyerek birçok kimseyi yanına aldı ve Hz. Muhammed'i öldürmek üzere yola koyuldu. Ona sorulara da Abdullah oğlu Mahammed sihirle halkı kendi dinine çağırıyor diyordu. Ebu Cehil ve onunla birlikte gelenler Hz. Muhammed'in bulunduğu yere geldiklerinde onu insanlara Tevhid dinini anlatırken buldular. Ebu Cehil, kafasında planlanmış olduğu çirkin sözleri Hz. Muhammed'e söylemek üzere ilerledi. Ancak o anda Ebu Cehil'in dili tutuldu tek bir kelime bile söyleyemedi. Kendi adamları ona gelerek neden bir şey söylemediğini sordular ancak onların sorularını da cevaplayamadı. Ebu Cehil'in dili tutulmuştu. Müşrikler, bunu Hz. Muhammed'in sihri olarak yorumluyordu. İnanan kimselere de bunu göstererek onların İslamiyet'ten ve Hz. Muhammed'den vazgeçmelerini istiyorlardı. Allah Resulü ise, Ebu Cehil'in dilini kendisinin tutmadığını, onun dilinin Allah tarafından tutulduğunu orada bulunanlara açıkladı. Ebu Cehil

⁴¹⁴ Yusuf Nebhani, a.g.e., s.594-595.

bulunduğu durumdan kendisini yalnızca Hz. Muhammed'in kurtaracağını biliyordu. Bu nedenle işaretlerle ondan yardım istedi. Hz. Muhammed, Allah-u Teala'ya dua ederek yardım etmesini istedi. Bu sırada bir mucize gerçekleşti. Hz. Muhammed'in topuğu altındaki topraktan su fişkırmaya başladı. İnanan kimseler bu olağanüstü durum karşısında tekbir getirerek Allah-u Teala'nın büyüklüğü karşısında şükrediyorlardı. Müşrikler ise, şaşkınlıktan donakalmışlardı. Hz. Muhammed, ayağı altından çıkan sudan biraz olarak Ebu Cehil'in yüzüne serpti. Tutulmuş olan dili o sırada çözüldü. Ebu Cehil konuşmaya başlar başlamaz Hz. Muhammed'in büyücü olduğunu ve buna artık daha fazla inandığını söyleyerek inkarında ki ısrarı devam ettirdi.⁴¹⁵ Ebu Cehil'e, Hz. Muhammed ne tür bir mucize gösterirse göstereyim iman etmiyordu.

Bir gün ikindi namazı vakti yaklaşmıştı. Ancak halk abdest almak için su bulamamıştı. Hz. Muhammed'e bir kap içerisinde bir miktar abdest suyu getirdiler. Ancak bu su oradaki insanların abdest almaları için yeterli değildi. Hz. Muhammed elini kabın içine koydu ve halka oradan abdest almalarını söyledi. Hz. Muhammed'in parmaklarından su akıyordu. Oradaki insanların hepsi abdestlerini tamamlayıncaya kadar parmaklarından su akmaya devam etti.⁴¹⁶

M- MEŞHUR PEHLİVAN RÜKANE'NİN MAĞLUB EDİLMESİ

Rukane adında çok güçlü bir pehlivan vardı. Onun sırtını hiç kimse yere getirememişti. Çobanlık yapan Rükane ile Hz. Muhammed sahrada karşılaştı. Rükane Hz. Muhammed'e, halkı Lat ve Uzza'dan vazgeçiren başka bir tanrıya tapması için davette bulunan sen misin? diye sordu. Hz. Muhammed, evet benim deyince Rükane, seninle güreşelim, ben Lat ve Uzza'dan yardım isteyeyim sen de halkı davet ettiğin Rabbinden yardım iste dedi. Hz. Muhammed onun teklifini kabul etti ve güreşmeye başladılar. Hz. Muhammed Rükane'yi yere vurdu ancak Rükane yeniden güreşmek istedi ve yine yenildi. Bunun üzerine bir kez daha güreşmek istedi. Üçüncü defada Hz. Muhammed, Rükane'yi yendi. Şimdiye kadar hiç kimseye yenilmemiş olan Rukane, Hz. Muhammed'e senin Rabbin sana yardım etti, benim tanrılarım ise bana yardımcı olmadılar dedi. Müslüman olacağım ancak kavminin bana, Muhammed onu yendi o da korkusundan Müslüman oldu demelerinden korkuyorum diyerek iman etmedi.⁴¹⁷ Ancak

⁴¹⁵ Mustafa Darir, **a.g.e.**, s.318-321.

⁴¹⁶ İsmail Aka, A.Alparslan, vd. **a.g.e.**, C. I, s.231.

⁴¹⁷ İbn Muhammed, **a.g.e.**, s.1312.

daha sonra peygamberden ağaçları yürütmesini mucize olarak istemiş, Hz. Muhammed istediği mucizeyi gerçekleştirince Rükane’de şahadet getirerek Müslüman olmuştur.⁴¹⁸ⁱ

Müşrik Araplar, Hz. Muhammed’e, eğer peygamber isen bize şöyle bir mucize göster diyerek kendilerince en imkansız şeyleri ondan istemişlerdi. Hz. Muhammed, istemiş oldukları mucizeleri gösterdiği zaman da sanki o mucize teklifini yapanlar kendileri değilmiş gibi bir tavır takınarak onu yalanlama yoluna gitmişlerdir.⁴¹⁹ Mekke müşriklerinin ileri gelenleri Kabe’de oturdukları bir sırada Hz. Muhammed’i yanlarına çağırarak ona, Mekke arazisi dardır. Ondan faydalanamıyoruz. Daha fazla arazimizin olması için aradaki dağları kaldır geniş olsun. O genişleyen arazilerde bize pınarlar akıt ki biz rahatça zirai ürünler yetiştirelim dediler. Hz. Muhammed, buna gücünün yetmediğini söyleyerek bu taleplerini geri çevirmişti. Ancak onlardan bazıları Allah Resulüne, senin hurmalıklardan ve üzümlüklerden bir bağın olmalı içlerinde ise nehirler akmalı dediler. Hz. Muhammed bunu da yapamayacağını söyleyince onlar, senin evin altından olmalı ki bizden hiç birimize ihtiyacın olmasın dediler. Allah Resulü, müşriklerin bu taleplerini de yerine getiremeyeceğini söyledi. Ancak onların istekleri bir türlü bitmiyordu. Hz. Muhammed’i zor durumda bırakmak için çaba sarf etmeye devam ediyorlardı. Bu seferde ona, sen iyi şeyleri yapamadığına göre kötü şeyleri yapabilirsin. Öyleyse gökyüzünü üzerimize parça parça indir, azap olarak başımıza düşür dediler. Bunun üzerine müşriklerden Abudullah b. Ümmeyye el Mahzuni, yemin ederim ki gök yüzüne çıkabileceğin bir merdiven yapıp onunla gözümüzün önünde oraya çıksan, sonra peygamber olduğuna dair dört meleği şahit getirsen, biz gene de sana inanacak değiliz dedi.⁴²⁰ Allah-u Teala, müşriklerin bu istekleri karşısında “şayet biz onlara isteklerine uygun olarak melekleri indirsek, ölümler onlarla konuşsa ve bütün varlıkları takım takım karşılıklarına toplasak da senin doğruluğuna şahitlik etseler, yine iman edecek değillerdi” (En’am 6/111), buyurmuştu ve onların gerçek niyetlerini açıklamıştı.

Hz. Muhammed’in göstermiş olduğu mucizeler karşısında iman etmeyen müşrikler onu en ağır şekilde aşağılamışlar, zulüm etmişlerdir. Hz. Peygamber bir gün mescitte namaz kıldığı sırada müşriklerin ileri gelenleri onu aşağılamış ve içlerinden Ebu Cehil, develerin pisliklerinden getirin ve Muhammed’in üzerine atın demişti. Hz. Muhammed secdede iken bu çirkin şeyleri onun üzerine atmışlardı. Bu durum Hz.

⁴¹⁸ Mustafa Darir, **a.g.e.**, s.101.

⁴¹⁹ A. Lütfi Kazancı, **a.g.e.**, s. 76.

⁴²⁰ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.142-143.

Muhammed'i çok üzmüştü. Namazdan sonra ellerini açarak Kureyş'in ileri gelen müşriklerinden yedi kişinin ismini sayarak onlara beddua etmişti. Hz. Muhammed'in beddua ettiği kimseler iman etmeden Bedir Savaşı sırasında Müslüman askerler tarafından öldürülmüşlerdi.⁴²¹

Sonuç olarak, Hz. Muhammed, Allahu Teala tarafından ilahi emir ve yasakları insanlara tebliğ etmek üzere gönderilmiş olan peygamberler zincirinin son halkası idi. Bütün peygamberlerin kaynağı bir ve gösterdikleri yolda bir idi. Hz. Muhammed kendisinden önce gelmiş peygamberlerin hepsini ve getirdikleri kitapları tasdik eder, doğrular. Onların da hak peygamberler olduğunu ve onlara iman etmeyeninde gerçek ve bir mümin olamayacağını açıklamıştır.⁴²² Hz. Muhammed, kendinden önceki peygamberler gibi bütün insanlığı tevhit inancına davet etmiştir. Basiret sahibi, temiz fitratlı kimseler onun şahsi kişiliğinden de etkilenerek, mesaj ve öğretilerinden hareketle doğruluğuna inanarak hiç tereddüt etmeden iman etmişlerdi. Bir kısım insanlar ise iman etmek için Hz. Muhammed'den peygamberliği için delil olması koşuluyla mucize talep etmiş ve mucizelere şahit olduktan sonra iman etmişlerdir. Bir kısım insanlar da Hz. Muhammed'e verilen yetki sınırları içerisinde onun göstermiş olduğu mucizelerle yetinmemişlerdir.⁴²³

İslam dinini kuruluşu dönemlerinde, Araplar din, kültür ve uygarlık olanlarından oldukça aşağı seviyede idiler. Sürekli birbirleriyle savaş içinde olan Arabistan'a, Hz. Muhammed'in gelişiyle birlikte asayiş sağlayan bir devlet anlayışı getirilmiş, can ve mal emniyeti sağlanmıştı. Kölelik anlayışı kaldırılarak insanın her şeyden üstün bir varlık olduğu ve bütün Müslümanların eşitliği Arabistan'da yayılmıştı. Arap cemiyetinde oldukça büyük bir aşama kaydedilmiştir.⁴²⁴ Kız çocuklarının diri diri toprağı gömecek kadar dinden ve özgürlükten uzak bir toplum yüksek ahlaki düşüncelere sevk olunmuştur.

⁴²¹ İsmail Karaçam, **a.g.e.**, s.35-36.

⁴²² Ekrem Sarıçioğlu, **Din Fenomenolojisi**, s. 244 ; Ömer Faruk Harman, 'İslam' Maddesi, **TDVİA**, C.XXIII, İstanbul 2001, s.3. ; J. Jömier, **Tevrat, İncil ve Kur'an**, (Çev: Sakib Yıldız), İstanbul 1974, s.63-64 ; Ramazan Boyacıoğlu, **a.g.m.**, s.157. ; Christian W. Troll, **a.g.e.**, s.35.

⁴²³ H. İbrahim Bulut, **a.g.e.**, s.156. ; Bkz. Müddesir, 74/52 ; İsra, 17/92 ; Bakara, 2/118;

⁴²⁴ A. Adnan Adıvar, **Tarih Boyunca İlim ve Din**, tsz. S.74-75.

SONUÇ

İlahi dinlerin temelinde nübüvvet müessesesi vardır. İlahi emir ve yasakların insanlığa ulaştırılması ancak bu şekilde mümkün olabilir. Allah-u Teala, insanları yarattıktan sonra onları kendi haline bırakmamıştır. İnsanlığın başlangıcından bugüne kadar her ümmete peygamber göndermiştir. Tarihin her döneminde Allah'ın emir ve yasaklarını açıklamakla görevli Peygamberler varolmuştur. İnsanlar bir önceki peygamberlerin tebliğlerini unuttunca veya tahrif edince Allah-u Teala, yeni bir peygamber göndererek bozulmuş olan dini ve sosyal yaşamı tekrar düzene koymuştur. Allah, insanları akıl sahibi bir varlık olarak yaratmış, doğruyu yanlıştan ayırt edecek yetenekle donatmıştır. İnsanoğlunun ahrette, dünyada yaptıkları ameller için mazeret göstermelerini engellemek ve itirazda bulunmalarını ortadan kaldırmak için elçiler göndermiştir. Temel gayesi Allah'a kulluk olan insanoğlunun, hayatını devam ettirmesi ve hak yola kavuşması için ilahi yardımların yapılması gereklidir.

Allah, tarafından insanlara elçilik vazifesiyle gönderilen Peygamberlerin insanlar arasında kabul görmeleri için öncelikle doğru ve güvenilir olduklarını ispatlamaları gerekmektedir. Peygamberlik, insanların duyuları ile algılayabilecekleri bir müessese olmadığı için gerçek peygamber ile, yalancı olanı ayırt etmeye yarayacak bir takım ölçütler gereklidir. Zira her dönemde kendilerinin peygamber olduğunu iddia eden sahte peygamberler varolmuştur. Bir kimsenin Allah tarafından gönderilmiş, hak peygamber olduğu söylenmesi ciddi bir iddiadır. Ayrıca peygamberinde bir beşer olduğu düşünülürse, normal şartlar altında diğer insanlardan ayırt edilmesi mümkün değildir. Doğruluklarını tasdik edecek, sözlerini onaylayacak deliller ortaya koymaları gereklidir ki insanların zihinlerindeki şüpheler ortadan kalkmış olsun. Böylece hak peygamber olduğu anlaşılabilir.

Hak din peygamberleri, gönderilmiş oldukları toplumlarda hemen kabul görmemiş, türlü zorluklarla karşılaşmışlardır. Allah-u Teala, Hz Musa'yı insanları hidayete ulaştırmak ve İsrail oğullarını esaretten kurtarmak için Peygamber olarak göndermişti. Firavun ise Hz. Musa'nın peygamberliğini kabul etmeyerek ondan mucize istemişti. Hz. Musa, Rabbin kendisine bizzat tatbik ettirerek vermiş olduğu asa ve el mucizesini, Firavun ve kavminin önünde sergilemişti. Hz. Musa'nın göstermiş olduğu bu mucize karşısında, ülkenin sihirbazları şaşkına dönmüşlerdir. Sihrin ne olduğunu çok iyi bildiklerinden bunun sihir ile ilgisi olmadığını anlamış ve iman etmişlerdir. Firavun

ve adamları ise iman etmeye yanaşmamışlardı. Onlar, inkarları yüzünden birçok musibete uğramışlardı. Onlara Hz. Musa'nın duası ile hayvanlar musallat olmuştu. İsrail oğulları'nın yaşadıkları bölgelere herhangi bir şey olmazken Firavun ve Kavminin yaşadığı yerleri at sinekleri ,kurbağalar kaplamıştı. O yıl ürettikleri ürünlerin hepsini çekirgeler yemişti. Başlarına gelen musibetlerden ders almayan bu inkarcı kavmin hayvanlarının tamamı ölmüştü. Ardından Mısır'ı üç gün boyunca devam eden bir karanlık kaplamıştı. Ancak onlar Hz. Musa'nın duası ile bu durumdan kurtulunca eski inkarcı tavırlarına geri dönmüşlerdi. Firavun ve kavmi Hz. Musa'nın göstermiş olduğu mucizeler karşısında iman etmeyerek ona, "... ne tür mucizeler gösterirsen göster sana inanacak değiliz." (Araf 7/132) demişlerdi. Bu tutumları üzerine Hz. Musa, Rabbin emriyle asasını ırmağa vurmuş, ırmağın suları kana dönüşmüştü. Evlerdeki sular dahi kan olmuştu. Başlarına gelen bu musibetlerin ilahi kaynaklı olduklarını bildiklerinden Hz. Musa'ya gelip yardım istiyorlar, ancak bir türlü ders almıyorlardı. Hz. Musa Allah'ın emri ile İsrail oğullarını Mısırdan çıkardı. Firavun ve ordusu da onların peşine düştü. Kızıldeniz'e geldiklerinde Hz. Musa, asası ile denize vurunca deniz ikiye ayrıldı. Hz. Musa ve İsrail oğulları kuru toprak üzerinden karşıya geçtiler. Firavun ve ordusu açılmış sulardan onları takip ediyordu yolu yarıladıkları sırada sular eski haline döndü. Firavun ve ordusu boğuldu. İnkarlarındaki aşırılık nedeniyle cezalandırılmışlardı. İsrail oğulları Mısır da ve Kızıldeniz'i geçme esnasında Hz. Musa'nın birçok mucizesine şahit olmuşlardı. Ancak Kızıldeniz'i geçince orada puta tapan bir kavim görmüş ve Hz. Musa'dan kendilerine böyle bir put yapmasını istemişlerdi. Hz. Musa bunun yanlışlığını onlara açıklamıştı. İsrail oğulları çölde acıkınca Hz. Musa'nın duası ile Allah-u Teala onlara gökten kudret helvası ve bıldırcın göndermişti. Ancak bir süre sonra bunlardan sıkılıp başka yiyecekler istemişlerdi. İsrail oğulları mucize gördükleri vakit iman edip sonra eski haline dönüyorlardı, bir türlü iman etmiyorlardı. En sonunda "...Ey Musa! Allah'ı açıktan görmedikçe biz sana asla inanmayacağız" (Bakara 2/55) diyerek gerçek düşüncelerini dile getirmişlerdi. Bu tavırları üzerine onları şiddetli bir yer sarsıntısı yakalamış ve baygın bir şekilde yere düşmüşlerdi. Yok olma durumunda iken yine Hz. Musa'nın duası ile kurtulmuşlardı. Hz. Musa'nın yanında diğer Yahudi peygamberleri de birtakım mucizeler göstermişlerdir.

Yeni Ahit ve Kur'an'ı Kerim, Hz. İsa'nın da mucizelerle desteklenerek peygamber olarak görevlendirildiğini açıklamıştır. Hz. İsa, peygamberliğini ispat etmek

için kendisine verilen mucizeleri delil olarak kullanmış ve insanları ikna etmeye çalışmıştır. Hz. İsa'nın dünyaya gelişi mucizevi bir şekilde olmuştur. Henüz beşikte iken konuşmuş, peygamberliğini ve kendisine kitap verildiğini açıklayarak nübüvvetini ilan etmiştir. Hz. İsa'nın göstermiş olduğu mucizeler, içerisinde bulunduğu toplumun beklentileri doğrultusunda idi. Çoğunlukla sağlık ve çaresiz kaldıkları konularda mucize göstermiştir. Allah'ın izniyle ölüleri diriltmiş, dilsizleri konuşurmuş, sağırlara şifa olmuş, çeşitli hastalıklara yakalanmış kimseleri tedavi etmiştir. Hz. İsa'nın mucizeleri sadece toplumun içerisinde bulunduğu durum ve ihtiyaçları çerçevesinde tıp ilmiyle sınırlı kalmamıştır. Hz. İsa, az bir besin ile binlerce kişiyi doyurmuş, gökten sofrayı indirmiştir. Fırtınaya sözünü dinletmiş, su üzerinde yürümüştür. Kutsal Kitabın ifadesine göre Hz. İsa'dan sonra havariler de mucize göstermişlerdir. Havariler mucize gösterebilme yetkisini Hz. İsa'dan almışlardır. Almış oldukları bu yetki ile, onun adına birtakım mucizeler ortaya koymuşlardır.

İslam dininin yayılması esnasında Hz. Muhammed'e de mucizeler verilmiştir. Onun en büyük mucizesi bütün zamana hitap eden Kuran'ı Kerimdir. O'nun gönderildiği toplumda fesahat ve belagat en büyük seviyedeydi. Hz. Muhammed, böyle bir topluma, Kuran'ı Kerim ile gönderildi. Kuran'ın eşsiz üslubu karşısında bütün edipler ve şairler susmuştur. Onun beşer gücünün üstünde olduğu aşikar idi. Allah'u Teala bütün insanlara meydan okuyarak Kuran'ın asla bir benzerinin yapılamayacağını ve onun karşısında herkesin aciz kalacağını açıklamıştı. Nitekim aradan asırlar geçmiş olmasına rağmen bu mucizevi özelliği devam etmektedir. Hz. Muhammed'in İsrâ ve Miraç, gaybi bilgileri haber vermesi, meleklerden yardım alması mucizeleri de vardır. Ayrıca inkarcıların talepleri üzerine de Kuran'ı Kerimde ifade edilen İnşikak-ul Kamer mucizesini göstermiştir. Kuran'ı Kerim de yer almayan ancak hadis kitaplarında anlatılan hastaları tedavi etmesi, ölüleri diriltmesi, cansız varlıkları konuşurması gibi mucizeler de göstermiştir. İslam dininde Hz. Muhammed dışında herhangi bir kimse mucize gösterememiştir.

Yahudi, Hıristiyan ve İslam peygamberleri, Allah'u Teala'dan almış oldukları vahyi insanlara açıklarken birçok mucize göstermişlerdir. Peygamberlerin göstermiş olduğu mucizeler arasında bir takım farklılıklar vardır. Bunlardan biri, gönderilmiş oldukları toplumların ihtiyaçlarından kaynaklanmaktadır. Hz. Musa'nın gönderildiği toplumda sihir ve büyü çok ileri derecede olduğundan onun mucizeleri, sihir ve büyü

yapan kimseleri acz içinde bırakıp, ikna olmalarını sağlamaya yönelikti. Hz. İsa'nın mucizeleri tıp ilmini aciz bırakacak türdendi. Çünkü Hz. İsa'nın içerisinde bulunduğu toplumda tıp ilmi oldukça gelişmiş durumdaydı. Hz. Muhammed'in mucizeleri de, Arap toplumunun o dönemde en iyi olduğu fesahat ve belagat ile ilgiliydi. Hz. Muhammed, Kuran'ı Kerim ile onları bu alanda aciz bıraktığı en büyük mucizesini göstermiştir. Zira gösterilmiş olan mucizenin, toplumun ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda olduğu takdirde etkili olacağı bir gerçektir. Diğeri, Hz. İsa ve Hz. Musa'nın göstermiş olduğu mucizeler, insanların duyu organlarına hitap etmiştir. Bu mucizeler peygamberlerin yaşadığı dönemdeki insanlara hitap eden zaman ve mekanla sınırlı hissi olaylardır. Sonraki nesillerin bunları tasdik etmesi ancak haber yoluyla mümkün olabilir. Hz. Musa'nın asasının yılanı dönüşmesi, Hz. İsa'nın gökten sofrayı indirmesi bu tür mucizelerdir. Hz. Muhammed'in mucizeleri ise daha çok, insanların akıllarına hitap eder. Bunlar; akılla idrak edilebilen deliller olduğundan belli bir zamana, mekana hitap etmekle kalmayıp her asırdaki insanların aklına hitap etmektedirler. Hz. Muhammed'in en büyük ve akli mucizesi, Kuran'ı Kerim'dir. Kutsal kitapta, Hz. Musa ve Hz. İsa'nın mucizeleri yer almaktadır. Kur'an'ı Kerim'de Hz. Musa ve Hz. İsa'nın duyulara hitap eden mucizelerinin meydana geldiği birçok defa ifade edilmekle birlikte Hz. Muhammed'in bu tür mucizelerine yer verilmemiştir. Evrende mevcut olan düzenin işleyişine ve bunların sürekliliğine dikkat çekilerek "... düşünen insanlar için Kur'an yeterli" olacağı belirtilmiştir (Bakara 2/209) Kuran'ı Kerim de belirtilmekle birlikte hadis kaynaklarında Hz. Muhammed'in de hissi mucizelerinden bahsedilmiştir. Bir diğer farklılık, Hz. Musa gönderildiği toplumda çok eziyet görmüştü. Firavun ve kavmi onlara inanmamakta ısrar ediyordu. Bu nedenle Hz. Musa Rabbine dua ederek inkarcıların yok olmasını dilemiştir. Fırtına, Dolu, Çekirge, Atsineği gibi belalardan ibret almayan Firavun ve kavmi Hz. Musa'nın duası ile, Kızıldeniz de boğularak helak olmuşlardır. Hz. Muhammed'de kendisine ve inananlara eziyette aşırıya kaçan mürşitlerin isimlerini tek tek sayarak onların helak olmalarını Allah'tan dilemiştir. Hz. Muhammed'in isimlerini saydığı bu kimseler Bedir savaşında helak olmuşlardır. Hz. İsa ise, kavmini helak edecek mucizeler göstermemiştir. Mucizeler arasındaki farklılıklardan bir diğeri de; Peygamberler gönderilmiş olduğu toplumlarda hemen kabul görmemişlerdir. Sözlerinin doğruluğunun ve hak peygamber olduklarının ispatlanması gerekiyordu. Peygamberler, gönderildikleri toplumlara, bu mucizeleri delil

olması amacıyla talep etmişlerdir. Nitekim, Firavun ve kavmi Hz. Musa'dan peygamberliğine delil istemişti. Hz. Musa onlara asa ve parıltılı el mucizelerini göstermişti. Müşrik Araplar, Hz. Muhammed'den sözlerinin doğruluğuna delil olması açısından Ay'ı ikiye ayırmalarını istemişlerdi. Hz. Muhammed, Rabbin izniyle onların isteğini gerçekleştirmiştir. Hz. İsa'nın, İncillerde ve Kur'an'ı Kerim'de birçok mucize gösterdiği bildirilmekle birlikte, inkarcıların ondan peygamberliğine delil olması açısından mucize talep ettikleri konusunda bilgi mevcut değildir.

İlahi dinlerde görülen mucizeler arasında farklılıklar arasında; Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in hastaları tedavi etme, ölüleri diriltme mucizeleri göstermesine karşılık, Hz. Musa bu tarz mucizeler göstermemiştir. Ayrıca Yahudilik ve Hıristiyanlıkta, tebliğ görevinde, peygamberlere yardımcı olan bazı kimselerin de mucizeler gösterdikleri kutsal kitaplarda yer almıştır. Ancak İslamiyet'te Hz. Muhammed dışında herhangi bir kimsenin mucize gösterdiği görülmemektedir.

Peygamberlerin göstermiş olduğu mucizeler arasında bir takım farklılıklar olmakla birlikte ortak noktalar da vardır. Bunlardan bir tanesi; bütün peygamberlerin mucizeleri Allah'ın izniyle ve dilediği ölçülerde gerçekleştirmesidir. Onlar, insanları hidayete eriştirmek amacıyla mucize göstermişlerdir. Diğer bir nokta da, peygamberler kendisine inanan kimselerin maddi ve manevi sıkıntıda oldukları bir sırada ihtiyaçlarını gidermeye yönelik mucizeler göstermişlerdir. Bu durum, Allah-u Teala'nın peygamberlerine ve onlara inananlara bir lütfü olarak izah edilebilir. Bu tür mucizeler, inananların huzurunda herhangi bir iddia olmaksızın sergilenmiştir. İsrail oğullarının ihtiyacı anında, Hz. Musa'nın kayadan su çıkarması, acıktıklarında gökten kudret helvası ve bıldırcın indirmesi. Havarilerin isteği üzerine Hz. İsa'nın gökten yiyecek dolu bir sofraya indirmesi. Hz. Muhammed ile ilgili olarak da Müslümanların zor durumda kaldıkları Bedir savaşında meleklerin yardım etmesi beklenmedik bir şekilde yağmurun yağması, parmaklarından su akıtması, müminler için gösterilmiş olan yardım amaçlı mucizelerdir. Peygamberlerin ümmetleri için duaları, Allah indinde hemen karşılığını bulmuştur. Bu da mucizelerin bütün peygamberlerin istedikleri anda gerçekleşmesi açısından ortak bir noktadır.

Netice olarak mucize, ilahi dinlerde ortak bir fenomendir. Gösterilme şekillerinde farklılıklar olsa da, amaç aynıdır. Peygamberler, insanları hidayete ulaştırmak amacıyla mucizeler sergilemişlerdir.

BİBLİYOGRAFYA

ABDURRAUF, Muhammed; “*İslam Açısından Musevilik ve Hıristiyanlık*” (Çev: Mesut Karaşahan), **İbrahimi Dinlerin Diyalogu**, İstanbul 1993.

ABDÜLMESİH; **Mesih Hakkında Ne Düşünüyorsun ?**, Ankara tsz,

-----; **Mesih Kimdir**, Almanya tsz.

-----; **İsa Kimdir**, Ankara 1995.

ADIVAR, A. Adnan; **Tarih Boyunca İlim ve Din**, tsz. .

AKA, İsmail – ALPARSLAN, Ali vd; **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, C.I, Konya 1994.

AKDEMİR, Salih; “*Rahib G. Basetti Sani'nin Hz. İsa ile İlgili Bazı Kur'an Ayetlerini Yorumlaması ve Müslüman Hıristiyan Diyaloguna Çağrısı Üzerine*” **AÜİFD**, C. XXVI, Ankara 1983.

ALT, Franz; **Sevgi Tanrısının Elçisi İsa**, (Çev: Aznif Atasev), İstanbul 1994.

AQUINAS, St Thomas; “*Mucizeler*”, (Çev: Halil İbrahim Bulut), **SÜİFD**, S.8, Adapazarı 2003.

ATAURRAHİM, Muhammed; **Bir İslam Peygamberi Hz. İsa**, (Çev: Kürşat Demirci), İstanbul 1997.

ATEŞ, Ali Osman; “*İlahi Dinlerin Ortak Değerleri*”, **ÇÜİFD**, C.II, S.2., Adana 2002.

ATEŞ, Süleyman; “*Musa*” Maddesi, **Kur'an Ansiklopedisi**, C.XV., tsz.

AYDEMİR, Abdullah; “*Hz. Musa (Çocukluk ve Gençlik çağı)*”, **DEÜİFD**, C.IV, İstanbul 1987.

-----; Abdullah; “*Hz. Süleyman*”, **DEÜİFD**, S.1, İzmir 1983,

AYDEMİR, Abdullah; “*Vahye Yapılan İtirazlar*”, **DEÜİFD**, S. VI, İzmir 1989.

AYDIN, Ali Arslan; “*Mucize*”, **Şamil İslam Ansiklopedisi**. C.IV, İstanbul 1991.

- AYDIN, Mahmut; “*Yahudi Bir Peygamber’den Gentile Tanrıya: İsa’nın Tanrısallaştırılma Süreci*”, **İslamiyet**, S.4, Ankara 2000,
-----; **Tarihsel İsa: İman’ın Mesih’inden Tarih’in İsa’sına**, Ankara 2002.
-----; “*Diyalog Açısından Dinlerin Birbirlerine Yaklaşması*”, **SÜİFD**,
S.10, Konya 2000.
- AYDIN, Mehmet; **Hıristiyan Kaynaklarına Göre Hıristiyanlık**, Ankara 1995.
-----; **Müslümanların Hıristiyanlığa Karşı Yazdığı Reddiyeler ve Tartışma Konuları**, Konya 1989,
- AYDIN, S. Mehmet; **İslam’ın Evrenselliği**, İstanbul 2000.
- BAHÇECİ, Muhittin; “*Mucizenin İmkani ve Tabiat Kanunlarının Zorunsuzluğu*”,
EÜİFD, , S.1, Kayseri 1983.
- BAKILLANİ; **Olağanüstü Olaylar ve Aralarındaki Farklar**, (Çev: Adil Bebek), tsz.
- BAYBAL, Sami; **Mesihin Dönüşü**, Konya 2002.
- BEBEK, Adil; “*Kelam Literatürü Işığında Mucize ve Hz. Muhammed’e Nisbet Edilen Hissi Mucizelerin Değerlendirilmesi*”, **MÜİFD**, S.18, İstanbul,
-----; “*Kelam Literatürü ışığında Mucize ve Hz. Muhammed’e Nisbet Edilen Hissi Mucizelerin Değerlendirilmesi*”, **MÜİFD**, S.XVIII, İstanbul 2000.
- BEDEVİ, Cemal; “**Kitab-ı Mukaddes’te Hz. Muhammed**”, (Çev: Ahmet Tahir Dayhan), **DEÜİFD**, S.2, İzmir 1998.
- BERKİ, Ali Himmet - KESKİOĞLU, Osman; **Hz. Muhammed ve Hayatı**, Ankara 1997.
- BİÇER, Ramazan; **İslam Kelamcılarına Göre İncil**, İstanbul 2004.
- BOYACIOĞLU, Ramazan; “*İslam, insan Hz. Muhammed ve Evrensellik*”, **CÜİFD**,
S.1, Sivas 1996.
- BROWN, Daniel W.; **Çağdaş İslam Düşüncesinde Sünneti Yeniden Düşünmek**,
(Çev: Sabri Kızılkaya, Salip Özler), Ankara 2002.
- BUCAİLLE, Maurice; **Tevrat İnciller ve Kur’an**, (Çev: Mehmet Ali Sönmez), Ankara 1991.

- BUHL, F.R.; “*Muhammed*” Mad, **İslam Ansiklopedisi**, M.E.B, C.VIII, İstanbul 1979.
- BULUT, Halil İbrahim; “*Harikulade Olması Açısından Keramet ve Mucize İle İlişkisi*” **SÜİFD**, S.3, Konya 2001.
- BULUT, Halil İbrahim; “*Mucize'nin İmkan ve Delaleti Konusunda İleri Sürülen, itirazlar*” **SÜİFD**, S.4, Konya, 2001.
- BULUT, Halil İbrahim; “*Mucize*” **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXX, İstanbul 2005.
- ; “*Mucizeler Karşısında İnsanların Tutumu*”, **Diyanet İlmî Dergi**, C.XXXX, S. 3, Ankara 2004.
- ; “*Sihrin Hakikati Ve Mucizeden Farkı*” **Marife**, S.I, Konya 2003.
- ; **Mucize ve Peygamber**, İstanbul 2002.
- BURSALI, Mustafa Necati; **Hazret-i İsa ve Hazret-i Meryem**, İstanbul 1984.
- CEDİT, İskender; **Tevrat ve İncil'in Değişmezliği**, İstanbul 1993.
- CİLACI, Osman; **Dinler Tarihi**, Konya 1994.
- ; **Dinler ve İnsanlar**, Konya 1990.
- ; **Günümüz Dünya Dinleri**, Ankara 1995.
- ÇELEBİ, Ahmed; **Mukayeseli Dinler Açısından Yahudilik**, (Çev: Ahmet M. Büyükçınar, Ö.Faruk Harman), İstanbul 1978.
- ÇELİK, Muhammed; **Kur'an Kur'an-ı Tanımlıyor**, İstanbul 1998.
- ÇİÇEK, Yakup; “*Kur'an'da İsrâ ve Mirac*”, **Mirac Sempozyumu**, (Sempozyum Bildirileri, 17 Aralık 1995), İstanbul 1999.
- DARİR, Mustafa; **Siyer-i Nebi II**, (Çev: M. Faruk Görtunca), tsz,
- DAVUD, Süleyman; **Hazreti İsa'nın Gelişi**, İstanbul 2003.
- DAVUDOĞLU, Ahmet; **Kur'an-ı Kerim ve İzahlı Meali**, İstanbul, 1981.
- DEEDAT, Ahmet; **Mucizeler Mucizesi Kur'an**, (Çev: Yusuf Balcı), İstanbul 1992.
- DEMİRCİ, Kürşat; “*Hristiyanlık*” Maddesi, **TDVİA**, C.XVII, İstanbul 1998.
- DOĞRUL, Ömer Rıza; **Yeryüzündeki Dinlerin Tarihi**, tsz.

- DRAZ, Muhammed A.; **En Mühim Mesaj Kur'an**, (Çev: Suat Yıldırım), Ankara 1985.
- DURSUN, Turan; “*Mucize*” Maddesi, *Kuran Ansiklopedisi*, C.8, İstanbul 1994.
- EBU ZEHRA, Muhammed; **Son Peygamber Hz. Muhammed II**, (Çev: Mehmet Keskin) İstanbul 1993.
- ; **Hıristiyanlık üzerine Konferanslar** (çev: Akif Nuri), İstanbul 1978.
- ELİADE, Meircea; **Dinler Tarihi Sözlüğü**, (Çev: Ali Erbaş), İstanbul 1997).
- el-MASDUSİ, Ahmed Abdullah **Yaşayan Dünya Dinleri** (Çev: Mesud Sadaly) İstanbul 1981.
- EMİNOĞLU, Mehmed; **İslam ve Hıristiyan Kaynaklarına Göre İsa (a.s)**, Konya tsz, -----; **Çağımızı Aydınlatan Kur'an Mucizeleri**, İstanbul 1986.
- FATİŞ, Emrullah; **Kur'an'da Hz.İsa (Doğumundan Ölümüne) Kutsallaştırılmış Uydurmaların Mehdi Mesih Deccal Modellerindeki Payı**, Kayseri 2000.
- FEUERBACH, Ludwig; **Hıristiyanlığın Özü**, (Çev: Devrim Bulut), Ankara 2004.
- FORD, George; **Mesih'in Yaşamı: Doğumu ve Çocukluğu**, (Çev:İshak Arslan), İstanbul 1991.
- ; **Mesih'in Yaşamı: Kudüs'e Girişi**, (Çev: İshak Arslan), Ankara tsz .
- ; **Mesih'in Yaşamı: Ölümü ve Yüce Dirilişi**, (Çev: İshak Arslan), Ankara tsz
- GAZALİ; **Hıristiyanlık Üzerine Değerlendirmeler**, (Çev: Osman Cilacı), İstanbul 1998.
- GEZGİN, Ali Galip; **Kur'anda Hz. Peygamber'e Yapılan Uyarılar**, Isparta 2003.
- GÜÇ, Ahmet; “*Kur'an-ı Kerim'e Göre Hz. Meryem ve Hz. İsa (a.s)*”, **UÜİFD**, S.3, Bursa 1991.
- GÜNDÜZ, Şinasi - ÜNAL, Y. - SARIKÇIOĞLU, E.; **Dinlerde Yükseliş Motifleri**, Ankara 1996 .
- GÜNDÜZ, Şinasi; **Pavlus: Hıristiyanlığın Mimarı**, Ankara 2001.
- GÜRER, Dilaver; **Peygamberlerin Öyküleri**, İstanbul 2002.
- HANÇER, Orhan; **İnanç Sözlüğü**, İstanbul 1975.

- HARMAN, Ömer Faruk; ‘*İslam*’ Maddesi, **TDVİA**, C.XXIII, İstanbul 2001.
- HIZLI, Mefail; “*İsa (a.s)*”, **Şamil İslam Ansiklopedisi**, C.III, İstanbul 1991.
- İBN İSHAK, Muhammed; **Siyer**, (Çev: Muhammed Hamidullah), İstanbul 1991.
- İBN-İ HİŞAM; **Hz. Muhammed’in Hayatı**, (Çev: Arif Erkan), İstanbul 2003.
- İBNÜL ESİR; **İslam Tarihi El Kamil Fit Tarih Tercemesi**, (Çev:Abdullah Köşe), C.I, İstanbul 1989.
- İslam Prensipleri Ansiklopedisi “İsa (a.s)” Maddesi**, C.II, İstanbul 1994.
- İslam Prensipleri Ansiklopedisi “Musa” Maddesi**, C.III İstanbul 1994.
- JÖMIER, J.; **Tevrat, İncil ve Kur’an**, (Çev: Sakib Yıldız), İstanbul 1974.
- KARA, Necati; **Kur’an-a Göre Hz. Musa Firavun ve Yahudiler**, İstanbul 1991.
- KARACA, Muhammed; **Tevhid ve Akaid**, Konya 1997.
- KARAÇAM, İsmail; **Sonsuz Mucize Kur’an**, İstanbul 1990.
- KARADENİZ, Osman; **İlim ve Din Açısından Mucize**, İstanbul 1999.
- KARAMAN, Fikret; “*Hz. Muhammed (s.a.v.)’in Nübüvvetten Önceki Hayatı ve İlk Tebliğ Merhaleleri*”, **FÜİFD**, S.2, Elazığ 1997.
- KATAR, Mehmet; “*Hıristiyanlık’ta İsa’nın Doğumu İle İlgili Kutlamaların Ortaya Çıkışı*”, **İslamiyat**, S.4, Ankara 2000.
- KAYA, Remzi; “*İlahi Kitaplarda Hz. Muhammed*”, **UÜİFD**, C. VI, Bursa 1998.
- KAZANCI, Ahmed Lütfi; **Çeşitli Yönleriyle Nübüvvet Kavramı**, İstanbul.
- KAZICI, Ziya; **Hıristiyanlık**, İstanbul 1971.
- KESLER, M. Fatih; **Kuran’da Yahudiler ve Hıristiyanlar**, Ankara 1993
- ; “*Kur’an-ı Kerim ve İnciller’de Peygamber Dayanışması: Muhammed (a.s) ve İsa (a.s) Örneği*”, **Ekev Akademi Dergisi**, S.19, Erzurum 2004.
- KIRCA, Celal; “*Kur’an-ı Kerim ve Hz. Muhammed*”, **EÜİFD**, S.VII, Kayseri 1990.
- KİRAZ, Celil; “*Hz. Muhamed (s.a.v.)’in Önceki Kutsal Kitaplarda Müjdelenmesi*”, **DÜİFD**, S. 1, Bursa 2001.
- KÖKSAL, M. Asım; **Hz. Muhammed ve İslamiyet**, C. III-IV, tsz.

- KUTSAL KİTAP, Eski ve Yeni Antlaşma (Tevrat, Zebur, İncil), İstanbul, 2003.
- MACİT, Nadim; **Kur'an ve Hadise Göre Şirk ve Müşrik Toplum**, Ankara 1992.
- Mahmut Çamlıca, **Peygamberlerin Hayatları**, Aydın 2002.
- McDOWEL, Josh **Marangozdan da Öte**, (Çev: Levent Kınran), İstanbul 1997.
- MİLNE, Bruce; **Tanrı Öğretisi**, (Çev: Levent Kınran), İstanbul 1995.
- MUHAMMED, Muhammed İbn; **Altıparmak Tam Peygamberler Tarihi C.I-II**, (Çev: Sabri Yılmaz), İstanbul 1985.
- MUTLU, İsmail; **Peygamberimizin Mucizeleri**, İstanbul 1998.
- NEBHANİ, İsmail İbn. Yusuf; **Peygamber Efendimizin Mucizeleri**, (Çev. Abdülhalik Duran), İstanbul 1997.
- ÖNGÜT, Ömer; **Hazret-i Kur'an'da Yahudilerin Hıristiyanların ve Münafıkların İç Yüzü**, İstanbul 2000.
- ÖRS, Hayrullah; **Musa ve Yahudilik**, İstanbul 1999.
- ÖZEMRE, Ahmet Yüksel; **Hazreti İsa'nın 114 Hadisi**, İstanbul 2005.
- ÖZLER, Mevlüt; **İslam Düşüncesinde Tevhid**, İstanbul 1995.
- ÖZTÜRK, Mustafa; *"Kur'an bağlamında Hz. Meryem İle İlgili Bir İnceleme"*, **Marife**, S.1, Konya 2003.
- ÖZTÜRK, Yener; **İslam İnanç Esasları**, İstanbul 2003.
- PFANDER, C. G.; **Kutsal Kitabın Temel Öğretileri**, Ankara tsz .
- PURTILL, Richard L.; *"Mucizeler: Gerçekleşmiş İse Ne İfade Ederler"*, (Çev:Mustafa Akçay, H. İbrahim Bulut), **SÜİFD**, S.10, Sakarya 2004.
- RENAN; **İsa'nın Hayatı**, (Çev: Ziya İhsan), İstanbul 1992.
- ROWLAND, C.C.; *"İsa ve İlk Kilise"*, **İslamiyat**, S.4, (Çev: Mahmut Aydın) Ankara 2000.
- SARIKÇIOĞLU, Ekrem; *"İslam Hristiyan Diyaloğuna Genel Bir Bakış"*, **OMÜİFD**, S.4, Samsun 1990.
- ; **Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi**, Isparta 2002.

-----; **Din Fenomenolojisi**, Isparta 2002.

SCHIMMEL, Annemarie; **Sayıların Gizemi**, (Çev:Mustafa Küpüşoğlu), İstanbul 2000.

SCHLEIER, Aliah; **İslam'ın Kutsal Meryemi**, (çev: İbrahim Kapaklıkaya) İstanbul 2003.

SCHUON, Frithjaf; **Dinlerin Aşkın Birliği** (Çev: Yavuz Keskin) İstanbul 1992.

SOLMAZ, N. Mehmet; İsmail Lütfi Çakan; **Kur'an'ı Kerim'e Göre Peygamberler Ve Tevhid Mücadelesi**, İstanbul 1982.

ŞELTUT, Mahmud; *"İsa'nın Ref'i"*, (Çev. E.Ruhi Fiğlalı), **AÜİFD**, C. . XXIII, Ankara 1978.

SIRMA, İhsan Süreyya; **İslamiyet ve Hıristiyanlık**, İstanbul 1991

-----; **Yahudi Meselesi**, İstanbul 1996.

ŞA'RAVİ, M. Mütevelli; **Kur'an Mucizesi** (çev: M. Sait Şimşek), Konya 1993.

ŞAPOLYO, Enver Behnan; **Peygamberler Tarihi**, Ankara 1968.

TABBARA; **Kur'an Açısından Yahudi**, (Çev: Mehmet Aydın), İstanbul 1978.

TABERİ, Muhammed b. Cerir; **Tarih-i Taberi, Tercemesi**, C.II, (Çev: Mehmed Eminoğlu) İstanbul 1982.

TANYU, Hikmet; **İslam Dinin Düşmanları ve Allah'a İnananlar**, İstanbul 1989,

TEKİN, Ahmet; **Kur'an'ın Anlaşılmasına Doğru, Tefsiri Meal**, İstanbul 2004.

TEKİN, İsmail; **İnşikaku'l Kamer Mucizesi**, Ankara 1970.

-----; **Peygamberimiz (s.a.v)'in İnşikaku'l Kamer Mucizesi**, Ankara 1970.

TEMEL, Ali Rıza; *"Hadislerle Mirac"*, **Mirac Sempozyumu**, (Sempozyum Bildirileri, 17 Aralık 1995), İstanbul 1999.

TILLICH, Paul; *"Vahiy ve Mucize"*, **SÜİFD**, S.8, (Çev: Mustafa Akçay), Adapazarı 2003.

TOPALOĞLU, Bekir - YAVUZ, Yusuf Şevki - ÇELEBİ, İlyas; **İslam'da İnanç Esasları**, İstanbul 1998.

TROLL, Christian W.; **Müslümanlar Soruyor Hıristiyanlar Yanıtıyor**, (Çev: Robert Kaya), İstanbul tsz.

- TÜMER, Günay - KÜÇÜK, Abdurrahman; **Dinler Tarihi**, Ankara 1997.
- TÜMER, Günay; **Hıristiyanlık'ta ve İslam'da Hz. Meryem**, Ankara 1997.
- TÜRKMEN, Sabri; "*Kur'an'ın Mucizeliği Meselesi*", **Diyanet İlmî Dergi**, S.4, Ankara 2003.
- UĞUR, Ahmet; **İslam Tarihi I**, Kayseri 1999.
- WATT, W. Montgomery; "*Kur'an'da Eleştirilen Hıristiyanlık*" (Çev: Tuncay İmamoğlu- Celal Büyük), **Marife**, S.2, Konya 2002.
- ; **Müslüman Hıristiyan Diyalogu**, (Çev: Fuat Aydın), İstanbul 2000.
- WEİGALL, Arthur; **Hıristiyanlığımızdaki Putperestlik**, (Çev: Mustafa Demir), İstanbul 2002 .
- WERBLOWSKY, Y.J. ZWİ; "*Yahudi Mesihçiliği Mesih Beklerken*, (Çev: Ali Coşkun), İstanbul 2003,
- YAVUZ, Salih Sabri; **İslam Düşüncesinde Nübüvvet**, tsz.
- YAZICI, Namık; **Peygamberimizin Mucizeleri**, İstanbul 1987.
- YAZIR, Elmalılı M. Hamdi; **Hak Dini Kur'an Dili**, C.I., tsz.
- YILDIRIM, Suad; **Kur'an'da Uluhiyyet**, İstanbul 1987.
- ZEBİDİ, Ahmed b. Ahmed b. Abdi'l Latifi, **Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi**, C.IV-XI (Çev. Kamil Miras), Ankara 1981.
- ; **Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi**, C. II, (Çev: Ahmet Naim), Ankara 1980,.
- ZİNDANİ, Abdülmecid; **Kur'anda İlmî Mucizeler**, (Çev: Resul Tosun), İstanbul 1995.

ÖZGEÇMİŞ

1979 Tunceli-Çemişgezek doğumluyum. İlköğretimimi Çemişgezek'te, Orta ve Lise tahsilimi Elazığ İmam Hatip Lisesinde tamamladım. 1998-1999 Öğretim yılında Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazandım. 2002 yılında mezun oldum. 2002-2003 öğretim yılında Yüksek Lisansa başladım.